РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Бургас

Регионален доклад за състоянието на околната среда

през 2012 година

Април 2013

Уважаеми читатели,

Пред Вас е дванадесетото издание на Доклада за състоянието на околната среда на територията на Бургаска област и районите на община Бяла и Котел, изготвен от експертите на Регионална инспекция по околна среда и води – Бургас и съдействието на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район с център в град Варна и Басейнова дирекция за управление на водите Източнобеломорски район с център Пловдив, Община Бургас, ХМО – Бургас, РЗИ – Бургас и Регионална лаборатория – Бургас към ИАОС – София, към част „Радиационна обстановка".

Основната цел на доклада е да Ви информира за състоянието и проблемите на околната среда в региона, за основните постижения и предизвикателствата, пред които сме изправени в бъдеще.

Докладът има съществено значение за повишаване на екологичната култура, активизиране на интереса на младите хора към проблемите на околната среда и привличането им при решаване на проблемите.

За контакти:
РИОСВ – Бургас
гр. Бургас 8000
к-с „Лазур", ул. „Перущица" № 67, ет. 3

Телефони:
Директор – 056/813-205
Зелен телефон – 056/813-212
Факс: 056/813 – 200
E-mail: riosvbs@unacs.bg
Страница в Интернет: www.riosbs.eu

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
I. Въведение	8
II. Анализи по компоненти на околната среда	
II.1. Атмосферен въздух	10
II.2. Води	49
II.3. Земи и почви	84
II.4. Защитени територии и биологично разнообразие	106
III. Анализи по фактори на въздействие	
III.1. Отпадъци	132
III.2. Шум	162
III.3. Радиационен контрол	164
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	168
IV. Превантивна дейност и контрол	174
V. Проекти/обекти с екологично предназначение	190
VI. Заключение	196
VII. Приложения	198

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАН	Българска академия на науките
БД	Български държавен стандарт
БДУВЧР	Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източнобеломорски район гр. Пловдив
БИ	Биотичен индекс
БПК5	Биологична потребност от кислород
БФВ	Битово-фекални води
в.с.	Ваканционно селище
ГПСОВ	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГКПП	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГОП	Горен оценъчен праг
ГДТБО	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГФ	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА	Държавна агенция
ГЗ	Гражданска защита
ДВ	Държавен вестник
ДГФ	Държавен горски фонд
ДДивС	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
ДЛ	Държавно лесничейство
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДОАС	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕИБ	Европейска информационна банка
ЕО	Екологична оценка
ЕПг	Екологичен праг
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗВВХВП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда

ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗВ	Закон за водите
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИО	Институт по океанология, БАН
ИРА	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КПС	Канална помпена станция
к. к.	Курортен комплекс
к-г	Къмпинг
КИАЕМЦ	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС	Локално пречиствателно съоръжение
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствена организация
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГФ	Общински горски фонд
ОЛТ	Организиран ловен туризъм
ОО	Опасни отпадъци
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно – допустима концентрация
ПДКм.е.	Пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДН	Пределно допустими нива
ПЗ	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО	Производствени отпадъци
ПО	Перманганатна окисляемост
ППЗГ	Правилник за прилагане Закона за горите
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПС за СЧН	Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители

ПС за СДН	Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПДКс.д.	Пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПУ	План за управление
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива Води
РСОО	Разделно събиране на отпадъци от опаковки
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ	Регионално управление на горите
СГН	Средно годишна норма
СДН	Средноденонощна норма
СКШ	Стратегическа карта за шум
СМР	Строително-монтажни работи
Тип „ся”	Тип „септична яма”
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
ФПЧ10	Фини прахови частици 10 µm
ха	Хектар
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно-защитна зона
ЦРРРВ	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ	Частен горски фонд
ЧКБ	Червена книга на България
N общ	Общ азот
н. в.	Надморска височина
P общ	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел
Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
Мг/кг	милиграм/килограм
Мг/дм3	милиграм/куб.дециметър
екз/м-2	екземпляр/м-2
ммол/л	милимол/литър
г/л	грам/литър
т/г	тон/година
m3	кубичен метър

dB/A	децибели/скала А
nGy/h	наноГрей/час
Bq/m2	бекерел/кв.метър
µSv/h	микроСиверт/час
Bq/l	бекерел/литър

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област, част от Сливенска област /община Котел/ и част от Варненска област /община Бяла/. Общо в обхвата на инспекцията са 15 общини /Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево, Котел и Бяла/ с обща територия 8121 кв. км. с население 438 450 жители. Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след софийската.

Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Бургас провежда държавната политика за опазване контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, управлението на отпадъците, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, предоставяне на екологична информация на общини, НПО и заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ – Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

РИОСВ – Бургас поддържа актуална информация за предоставяните публични услуги на страницата в Интернет http://www.riosvbs.eu/. Публикувани са всички услуги, необходими документи, такси и цени, както и нормативно определените срокове за предоставяне на услугите.

Този доклад е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас (РИОСВ) с цел информиране на граждани, учащи се, неправителствени организации, местни и държавни институции и бизнес за състоянието на състоянието на компонентите на околната среда и степента на факторите, които й въздействат.

За изготвянето му е използвана информация от Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район с център Варна и Басейнова дирекция за управление на водите Източнобеломорски район с център Пловдив, Община Бургас, ХМО – Бургас, РЗИ – Бургас и Регионална лаборатория – Бургас към Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС).

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Опазването чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурена защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас, като част от НСМОС – подсистема „въздух".

<u>Описание на пунктовете за мониторинг</u>

АИС „Долно Езерово" в кв. „Долно Езерово" гр. Бургас е градски фонов пункт. Той е разположен на около 1,5 км. от основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и на около 2 км. от ГПСОВ – Бургас. Попада под пряк пренос на емисии от основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД. Отчитат се и емисии от битовия сектор. Анализират се замърсителите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, метанови и неметанови въглероди, сероводород, фини прахови частици, озон, бензен и метео параметри.

АИС „Меден Рудник" в кв. „Меден Рудник" гр. Бургас е градски фонов пункт. Контролира се района на ж.к. „Меден Рудник", който е в непосредствена близост до система от окислителните езера, където се заустват пречистените отпадъчни води след Централна пречиствателна станция /ЦПС/ от основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД.

Едното от тези езера към момента представлява открито депо за нефтени утайки и шлам и е признато за „Стари екологични щети”. Отчитат се емисии от битовия сектор и други промишлени дейности. Анализират се замърсителите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, сероводород, фини прахови частици, озон, бензен и метео параметри.

АИС „Несебър” е разположен в гр. Несебър. Пункта е градски фонов пункт. Отчита въздействието на интезивен автомобилен трафик и значителна комунално – битова дейност. Анализират се замърсителите: серен диоксид, азотни оксиди, бензен, р-ксилен, толуен, фини прахови частици, озон и метео параметри.

ДОАС (диференциална оптична автоматична система) ”OPSIS” измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Тя е разположена в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас – Първостепенна окръжна болница и сградата на РИОСВ–Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интезивен автомобилен трафик, значителна комунално – битова дейност и пренос на емисии от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. За 2012 г. ДОАС ”OPSIS” в РИОСВ – Бургас е работила непрекъснато.

ДОАС ”OPSIS” – Камено разположен в град Камено.Този пункт се поддържа от „Лукойл Нефтохим Бургас” АД и през 2012 година е работил непрекъснато. Измерват се атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Предприятието е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като: с. Братово; кв.Ветрен, гр. Бургас; с.Равнец; гр. Българово; кв. „Лозово” и кв. “Долно Езерово”, гр. Бургас. Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Пункт за ръчно пробонабиране „РЗИ“ е градски фонов пункт, разположен в близост до една от най – натоварените пътни артерии в гр. Бургас. Пункт „РЗИ” се характеризира с много интензивен автомобилен

транспорт и значително въздействие на комунално битовата дейност. Анализират се замърсителите: серен диоксид, азотен диоксид, фенол, амоняк и общ суспендиран прах.

Пункт за ръчно пробонабиране „ОПСИС“ е разположен в РИОСВ – Бургас. В пункт „ОПСИС” се извършва контрол на замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ$_{10}$.

Двата пункта за ръчно пробонабиране работят в светлата част на деня по 5 дена седмично.

2. Качество на атмосферния въздух: състояние и тенденции

Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух могат да се обединят в четири групи:

– производствена дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД;

– промишлена дейност на територията на общината без „Лукойл Нефтохим Бургас” АД;

– автотранспорт;

– комунално-битов сектор (КБС).

Концентрирането на промишлената дейност в и около гр. Бургас като бетонови възли, дървообработване и строителна дейност, и изключително интензивния автомобилен и ЖП трафик са също причина за атмосферното замърсяване.

За контрол качеството на атмосферния въздух на територията на област Бургас са разположени 5 автоматични пункта за мониторинг, които са част от Националната система за мониторинг на околната среда.

Замърсител	**ФПЧ10**	**Pb аер.**	**SO_2**	**NO_2**	**CO**	**H_2S**	**бензен**	**NH_3**	**ПАВ**	**As аер.**	**Cd аер**	**Ni**	**ФПЧ2.5**	**NO**	**O_3**
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
Общ брой на пунктовете за мониторинг -7 в т.ч.: 1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово 2. АИС „Меден Рудник“ в кв. Меден Рудник 3. АИС „Несебър” гр. Несебър 4. ДОАС -OPSIS 5. ДОАС ”OPSIS” Камено 6. Пункт за ръчно пробонабиране „РЗИ“ 7. Пункт за ръчно	4	2	6	6	5	2	5	1	2	2	2	2	0	3	5

пробонабиране „ОПСИС“															
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН, СДН или ПДК м.е в т.ч. 1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово 2. АИС „Меден Рудник“ в кв. Меден Рудник 3. АИС „Несебър” гр. Несебър 4. ДОАС -OPSIS 5. ДОАС ”OPSIS” Камено 6. Пункт за ръчно пробонабиране „РЗИ“ 7. Пункт за ръчно пробонабиране „ОПСИС“	4	0	0	1	0	2	0	1	2	0	0	0	0	0	4
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.: Пункт/населено място.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2012 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИЯ ОТ РИОСВ – БУРГАС ПУНКТ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ – ДОАС "ОПСИС", АИС "Д.ЕЗЕРОВО", АИС "М.РУДНИК" ГР.БУРГАС И АИС „НЕСЕБЪР" ГР. НЕСЕБЪР ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБИ № 12 И № 14

Приложение № 1

АИС МЕДЕН РУДНИК

	O3	PM10	NO	Benzen	NO2	NOx	SO2	H2S	CO
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[ppb]	[µg/m3]	[mg/m3]	[mg/m3]
Ср.год. норма		40		5	40				
Ср. годишна стойност (за периода)	**60.05**	**27.12**	**5.83**	**1.33**	**13.42**	**11.66**	**11.01**	**0.0032**	**0.36**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомвро до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)					30 (NO+NO2)		20		
Средгодишна концентрация на NO+NO2					**19.25**				
ГОП на средногодишна норма		28.00		3.50	32.00				
ДОП на средногодишна норма		20.00		2.00	26.00				
ГОП на средночасовите норми					140(18 бр./г.)				
брой средночасови ст. над ГОП					0				
ДОП на средночасовите норми					100(18 бр./г.)				
брой средночасови ст. над ДОП					0				
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120.00								10.00
Средно часова норма (СЧН)					200(18 бр./г.)		350(24 бр./г.)	0.0050	
брой средночасови ст. над СЧН					0		**2**	**834**	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**157.11**	**110.63**	**86.56**	**40.23**	**97.97**	**120.49**	**362.48**	**0.0177**	**7.38**
брой средночасови ст. над 3 СЧН								**3**	
Праг за инф. население (ПИН)	180				400		500		
брой средночасови ст. над ПИН	0				0		0		

Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240				3 посл. над 400		3 посл. над 500		
брой периоди с превишения над АП или ППН	0				0		0		
брой средночасови ст. над ППН	0				0		0		
Средноденонощна норма (СДН)		50 (35 бр./г.)					125 (3 бр./г.)	0.0030	
брой средноденонощни над СДН		**29**					**0**	**207**	
максимална средноденонощна стойност за периода	**118.18**	**107.82**	**46.09**	**9.03**	**54.62**	**59.11**	**86.31**	**0.0093**	**1.60**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		35 (не повече от 35 пъти/г.)					75 (3 бр./г.)		
Брой проби над ГОП		75					**2**		
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		25 (не повече от 35 пъти/г.)					50 (3 бр./г.)		
Брой проби над ДОП		154					**7**		
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите							12		
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите							8		
98 персентил за ср. часовите стойности	**121.97**	**76.96**	**31.98**	**5.66**	**45.94**	**51.14**	**50.50**	**0.0076**	**1.23**
99 персентил за ср. часовите стойности	**131.70**	**86.08**	**38.59**	**7.40**	**56.10**	**56.62**	**76.01**	**0.0084**	**1.58**
медиана за ср. часовите стойности	**58.60**	**22.37**	**3.78**	**0.91**	**11.05**	**9.07**	**7.50**	**0.0031**	**0.26**
КЦН (максимална осемчасова стойност)	120 (25 бр./г.)								
брой осреднени 8 часови стойности над КЦН	**29**								
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)									
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП (120)	0								
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 (25 дни на година)	**16**								

Приложение № 2

АИС ДОЛНО ЕЗЕРОВО

	O3	PM10	NOx	Benzen	NO	NO2	SO2	H2S	THC	NMHC	CH4	CO
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[ppm-C]	[µg-C/m3]	[µg-C/m3]	[µg/m3]
Ср.год. норма		40		5	40							
Ср. годишна стойност (за периода)	**54.27**	**33.72**	**7.85**	**2.80**	**4.34**	**8.51**	**19.27**	**0.0032**	**2.32**	**910.83**	**2259.39**	**0.36**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомвро до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)						30 (NO+NO2)	20					
Средгодишна концентрация на NO+NO2						**12.85**						
ГОП на средногодишна норма		28.00		3.50		32.00						
ДОП на средногодишна норма		20.00		2.00		26.00						
Средгодишна концентрация на NO+NO2						10.94						
ГОП на средночасовите норми						140(18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП						**0**						
ДОП на средночасовите норми						100(18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП						**0**						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120.00											10.00
Средно часова норма (СЧН)						200(18 бр./г.)	350(24 бр./г.)	0.0050				
брой средночасови ст. над СЧН						0	0	**1229**				
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**160.82**	**143.12**	**66.30**	**76.16**	**78.79**	**62.65**	**292.72**	**0.0509**	**7.28**	**9226.10**	**7248.51**	**3.95**
брой средночасови ст. над 3 СЧН								**164**				
Праг за инф. население (ПИН)	180					400	500					
брой средночасови ст. над ПИН	**0**					0	0					

Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240					3 посл. над 400	3 посл. над 500					
брой периоди с превишения над АП или ППН	0					0	0					
брой средночасови ст. над ППН	0					0	0					
Средноденонощна норма (СДН)		50 (35 бр./г.)					125 (3 бр./г.)	0.0030				
брой средноденонощни над СДН		66						**181**				
максимална средноденонощна стойност за периода	**95.21**	**142.92**	**20.69**	**12.30**	**19.00**	**27.41**	**119.64**	**0.0109**	**3.17**	**3681.79**	**3159.40**	**1.45**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		35 (не повече от 35 пъти/г.)					75 (3 бр./г.)					
Брой проби над ГОП		**119**					**21**					
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		25 (не повече от 35 пъти/г.)					50 (3 бр./г.)					
Брой проби над ДОП		**196**					**34**					
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите							12					
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите							8					
98 персентил за ср. часовите стойности	**115.11**	**111.35**	**22.62**	**12.25**	**15.46**	**29.62**	**100.58**	**0.0480**	**5.53**	**3376.52**	**4326.95**	**4.38**
99 персентил за ср. часовите стойности	**122.42**	**121.31**	**27.71**	**17.41**	**20.19**	**36.94**	**115.68**	**0.0204**	**6.19**	**2505.34**	**4985.06**	**5.14**
медиана за ср. часовите стойности	**50.29**	**25.98**	**6.25**	**1.69**	**3.03**	**6.05**	**9.30**	**0.0022**	**2.10**	**322.76**	**2005.30**	**0.22**
КЦН (максимална осемчасова стойност)	120 (25 бр./г.)											
брой осреднени 8 часови стойности над КЦН	**11**											
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)												

брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП (120)												
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 (25 дни на година)	**8**											

Приложение № 3

OPSIS BURGAS

	O3	SO2	NO2	Benzene	Toluene	P-Xylene	O-Xylene	Stirol	PM10
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
Ср.год. норма			40	5					40
Ср. годишна стойност (за периода)	**69.36**	**7.15**	**21.66**	**1.015**	**2.68**	**0.40**	**19.36**	**0.88**	**32,56**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомвро до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)		20	30 (NO+NO2)						
Средгодишна концентрация на NO+NO2			-						
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП			**1**						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП			**17**						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Средно часова норма (СЧН)		350 (24 бр./г.)	200 (18 бр./г.)		500	200	200	5	
брой средночасови ст. над СЧН							4	4	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**151**	**246.28**	**143.05**	**16.18**	**21.83**	**167.59**	**200.16**	**6.11**	
Праг за инф. население (ПИН)	180	500	400						
брой средночасови ст. над ПИН	0	0	0						
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240	3 посл. над 500	3 посл. над 400						
брой периоди с превишения над АП или ППН	0	0	0						

брой средночасови ст. над ППН	0	0	0						
Средноденонощна норма (СДН)		125 (3 бр./г.)			250	100	100	3	50 (35 бр./г.)
брой средноденонощни над СДН								5	**37**
максимална средноденонощна стойност за периода	**106**	**71**	**52**	**3.64**	**4.82**	**8.11**	**62.37**	**1.68**	**80**
ГОП на годишна средна стойност			**32**	**3.5**					35 (не повече от 35 пъти/г.)
ДОП на годишна средна стойност			**26**	**2.0**					25 (не повече от 35 пъти/г.)
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		75 (3 бр./г.)							
Брой проби над ГОП									**96**
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		50 (3 бр./г.)							
Брой проби над ДОП		**7**							**190**
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите		12							
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите		8							
медиана за ср. часовите стойности	**67.81**	**3.02**	**15.69**	**0.72**	**2.47**	**0.28**	**13.97**	**0.7921**	
98 персентил за ср. часовите стойности	**120.40**	**44**	**71.84**	**3.55**	**5.93**	**1.48**	**67.24**	**2**	
99 персентил за ср. часовите стойности	**128.40**	**69.42**	**82.86**	**4.81**	**7.55**	**2.03**	**80.12**	**2.60**	
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120								
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	**19**								
ДОП на осемчасова средна стойност	120								
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП	0								
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 (25 дни на година)	**13**								

Приложение № 4

АИС НЕСЕБЪР

	O3	NOx	NO	NO2	SO2	Benzol	Toluene	P-xylene	PM10
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
Ср.год. норма				40		5			40
Ср. годишна стойност (за периода)	**70.19**	**12.24**	**5.13**	**15.63**	**9.72**	**0.1327**	**0.2002**	**0.3692**	**32.308**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомвро до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO2)	20				
ГОП на годишна средна стойност				32.00		3.50			28.00
ДОП на годишна средна стойност				26.00		2.00			20.00
Средгодишна концентрация на NO+NO2				**20.76**					
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)					
брой средночасови ст. над ГОП				**0**					
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)					
брой средночасови ст. над ДОП				**0**					
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								10
Средно часова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)		500		
брой средночасови ст. над СЧН				**0**	**0**		**0**		
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**198.16**	**80.875**	**77.5122**	**88.78**	**295.63**	**0.91**	**4.51**	**7.87**	**243.68**
Праг за инф. население (ПИН)	180			400	500				
брой средночасови ст. над ПИН	**6**				0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240			3 посл. над 400	3 посл. над 500				
брой периоди с превишения над АП или ППН				**0**	**0**				
брой средночасови ст. над ППН					**0**				
Средноденонощна норма (СДН)					125 (3		250	100	50 (35

					бр./г.)				бр./г.)
брой средноденонощни над СДН					0		**0**	0	**38**
максимална средноденонощна стойност за периода	**142.63**	**28.48**	**14.36**	**36.18**	**81.61**	**0.63**	**1.19**	**2.34**	**93.16**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					75 (3 бр./г.)				35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП					**2**				**108**
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					50 (3 бр./г.)				25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП					**5**				**241**
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите					12				
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите					8				
98 персентил за ср. часовите стойности	**135.18**	**36.71**	**20.10**	**43.61**	**43.95**	**0.54**	**0.84**	**1.38**	**96.78**
99 персентил за ср. часовите стойности	**147.13**	**42.04**	**23.49**	**49.66**	**66.55**	**0.60**	**1.08**	**1.51**	**113.21**
медиана за ср. часовите стойности	**67.01**	**9.30**	**3.18**	**12.26**	**6.10**	**0.01**	**0.18**	**0.29**	**27.22**
КЦН (максимална осемчасова стойност)	**120**								
брой осреднени 8 часови стойности над КЦН	**60**								
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)									
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП (120)									
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 25 дни на година)	**32**								

Посочените максимално еднократни концентрации са за едночасова експозиция, с изключение тези на въглеводородите и въглеродния оксид – 30 минутна експозиция.

През 2012 г. контрол на имисиите е извършван:

– в 2 пункта с ръчно пробонабиране – „РЗИ" и „OPSIS" – пункт „РИОСВ" /всеки ден се пробонабира фини прахови частици/;

– непрекъснато измерване – автоматични станции – в кв. „М. Рудник", в кв. „Д. Езерово", гр. Несебър, ДОАС „OPSIS" в сградата на РИОСВ – Бургас, ДОАС „OPSIS – Нефтохим" – гр. Камено;

Сравнителен анализ на качеството на атмосферния въздух в контролираните пунктове за периода от 1998 до 2012 год. вкл.

Контроли-ран пункт	SO_2			NO_2			H_2S			ФЕНОЛ			NH_3		
	.конц.за	ЕМ конц.за	брой МЕ	р.конц.за	ЕМ конц.за	брой МЕ	.конц.за	ЕМ конц.за	брой МЕ	ср.конц.за	ЕМ конц.за	брой МЕ	.конц.за	ЕМ конц.за	брой МЕ
Период	периода	периода	проби	периода	периода	проби	периода	периода	проби	периода	периода	проби	периода	периода	проби
	г/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	г/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	г/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	г/куб.м/	/куб.м/	над ПДК
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ПУНКТ "РЗИ-ЦЕНТЪР "															
1998	0.0400	0.3600	1	0.0300	0.0900	0	0.0012	0.0200	0	0.0005	0.0120	0	0.0200	0.6000	0
1999	0.0470	0.3760	1	0.0400	0.1830	0	-	-	-	0.0011	0.0290	5	0.0020	0.0320	0
2000	0.0250	0.3160	0	0.0860	1.3260	2	-	-	-	0.0007	0.0017	4	0.0030	0.1510	0
2001	0.0110	0.1430	0	0.0690	0.2710	0	-	-	-	0.0008	0.0100	0	0.0430	0.2400	3
2002	0.0090	0.1230	0	0.0843	0.2760	0	-	-	-	0.0008	0.0240	1	0.0284	0.2040	0
2003	0.0183	0.2680	0	0.0801	0.3370	20	-	-	-	0.0003	0.0280	2	0.0640	0.4330	5
2004	0.0247	0.2363	0	0.1202	0.6108	43	-	-	-	0.0003	0.0200	0	0.0327	0.2505	8
2005	0.0319	0.8600	1	0.1380	0.5470	1	-	-	-	0.0003	0.0200	0	0.0600	0.4800	13
2006	0,024	0,254	0	0,158	0,531	143	-	-	-	0	0	0	0,0600	0,4800	26
2007	0,012	0,274	0	0,126	0,591	41	-	-	-	0	0	0	0,12	0,88	42
2008	0.013	0.196	0	0.117	0.390	31	-	-	-	0	0	0	0.09	0.58	55
2009	0,015	0,201	0	0,128	0,437	39	-	-	-	0	0	0	0,11	0,9	38
2010	0,016	0,124	0	0,142	0,408	49	-	-	-	0	0	0	0,097	0,54	32
2011	0,019	0,081	0	0,0118	0,0442	28	-	-	-	0	0	0	0,048	0,67	32
2012	0,0155	0,052	0	0,0116	0,0715	22	-	-	-	-	-	-	0,084	0,48	6

ПС за СЧН – пределна стойност за средно часовата норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 30 минути или един час.

ПС за СДН – пределна стойност за средно денонощната норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 24 часова експозиция

ПС за СГН – пределна стойност за средно годишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

МЕК – максимално еднократна концентрация е най- високата от еднократните тридесет минутни или едночасови концентрации регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

СДН средноденонощната концентрация е средната аритметична стойност на еднократните концентрации, регистрирани неколкократно през денонощието, или тази отчетена при непрекъснато пробонабиране в продължение на 24 часа.

СГН – средногодишната концентрация е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Общото състояние на атмосферния въздух се определя с показателите посочени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. Средногодишните и максимално еднократни допустими концентрации на замърсяващите вещества, граничния брой максимално еднократни проби превишаващи ПДК и съответните прагови стойности са посочени в Наредби № 7, № 12 и № 14.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, са заложени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух: *общ суспендиран прах; фини прахови частици тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/, полиароматни въглеводороди /ПАВ/, серен диоксид, азотни оксиди;въглероден оксид озон бензен;сероводород. Сероводородът е включен като допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтопреработващите предприятия.*

Резултатите от имисионния анализ по основните контролирани показатели за качеството на атмосферния въздух в гр. Бургас, гр. Камено и гр. Несебър, са както следва:

Общ суспендиран прах (ОСП)

В **пункт „РЗИ"** през 2012 г. са извършени 41 измервания. Не са регистрирани превишения на средночасоватата норма (СЧН – 0,50 mg/m^3).

Фини прахови частици ФПЧ$_{10}$

Измервания за фини прахови частици се правят в **пункт "OPSIS"** – сградата на РИОСВ, АИС „Долно Езерово", АИС „Меден Рудник" и АИС „Несебър".

В **пункт "ОПСИС"** са извършени 305 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности) при допустим минимален брой от 329. От тях 37 са над средноденонощната норма (СДН – 50 μg/м^3). Максимална стойност за годината е 80 μg/м^3 Пробонабиранията и извършените анализи са 83,3 % и са под необходимия годишен минимум за определяне на средногодишна стойност. Над горния оценъчен праг са 96 проби (ГОП за СДН – 35 μg/м^3), а 190 са над долен оценъчен праг (ДОП за СДН – 25 μg/м^3).

В **АИС "Меден Рудник"** през 2012 г. са извършени 349 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности) при допустим минимален брой от 329. Пробонабиранията и извършените анализи са 94,3%. Констатирани са 29 броя превишения над средноденонощната норма /при годишна норма 35бр.

превишения/. В сравнение с 2011 г., когато регистрираните превишения са 72 броя е налице намаляване на замърсяването по този показател. Поетапното изпълнение на комплексната програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на Община Бургас са предпоставка за намаляване на нивата на *ФПЧ₁₀*.

Най-високата измерена концентрация е 107,82 μg/м³ (2.16 пъти СДН). Средногодишната стойност е 27,12 μg/м³ (0,68 СГН - 40 μg/м³), 75 бр. проби са над ГОП за СДН, а 154 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 0,97 пъти ГОП за СГН и 1,36 пъти ДОП за СГН.

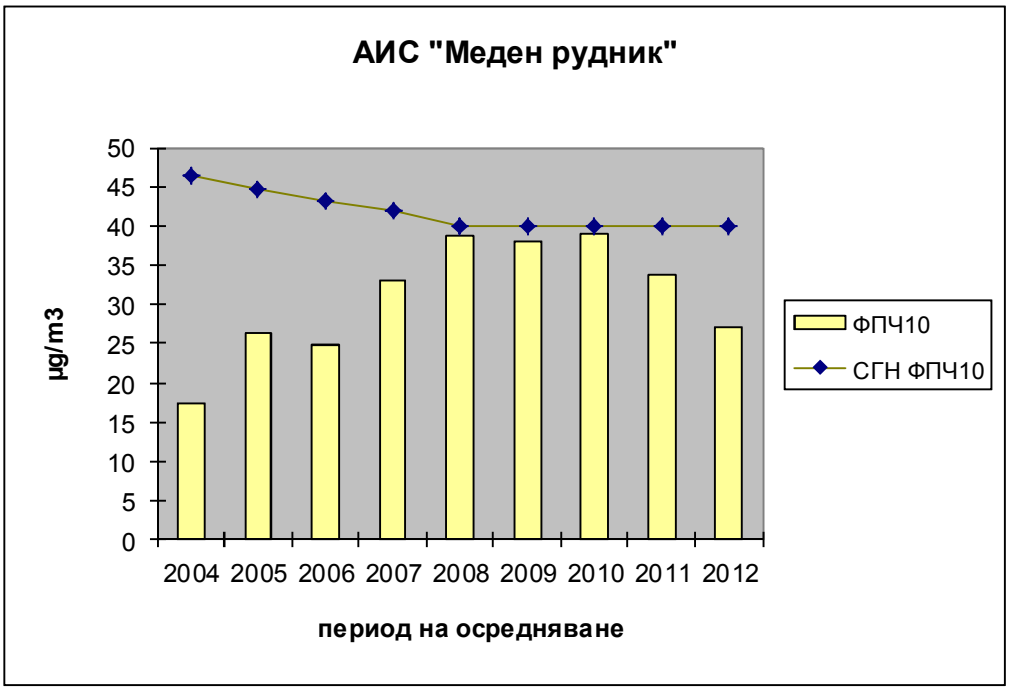

В АИС „Долно Езерово" са направени 360 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Пробонабиранията и извършените анализи са 99 %. Констатирани са 66 броя превишения на средноденонощната норма. В сравнение с 2011 г., когато регистрираните превишения са 87 броя е налице намаляване на замърсяването по този показател. Най-високата измерена концентрация е 142,92 μg/м³ (2,86 пъти СДН). Средногодишната стойност е 33,72 μg/м³ (0,843 СГН). 119 бр. проби са над ГОП за СДН, а 196 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 1,20 пъти ГОП за СГН и 1,67 пъти ДОП за СГН.

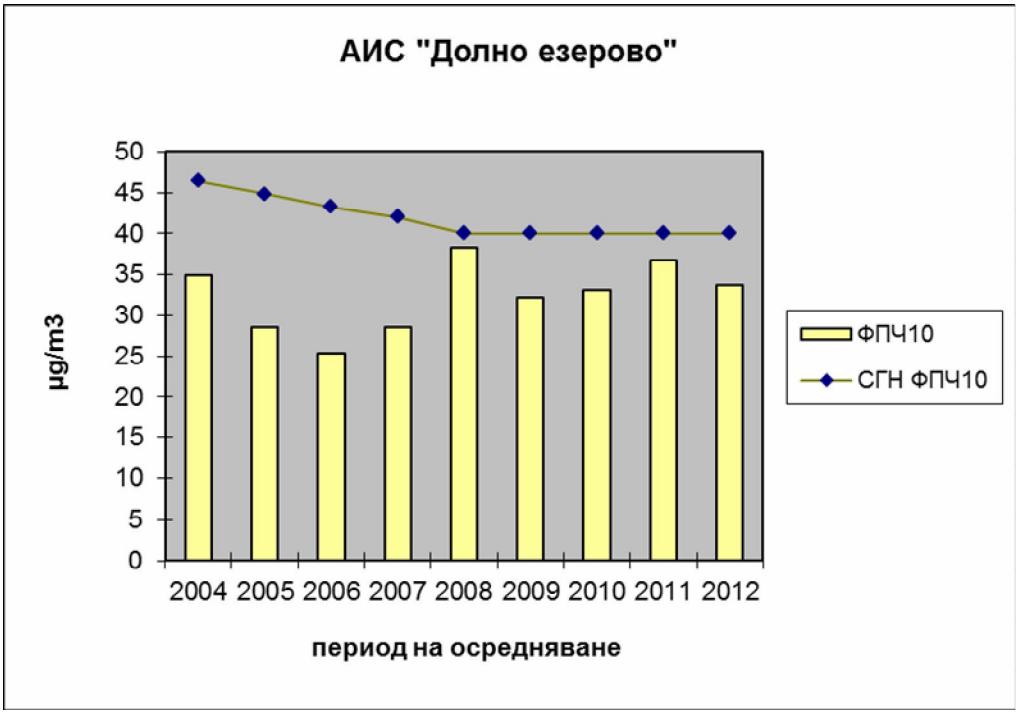

В АИС „Несебър" са направени 366 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Пробонабиранията и извършените анализи са 100 %. Констатирани са 38 броя превишения на средноденонощната норма. В сравнение с 2011 г., когато регистрираните превишения са 66 броя е налице намаляване на замърсяването по този показател. Основен фактор за това са предприетите и реализирани от общината мерки. Най-високата измерена концентрация е 93,16 µg/м^3 (1,86 СДН). Средногодишната стойност е 32,308 µg/м^3 (0,81 СГН). 108 бр. проби са над ГОП за СДН, а 242 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 1,15 пъти ГОП за СГН и 1,61 пъти ДОП за СГН.

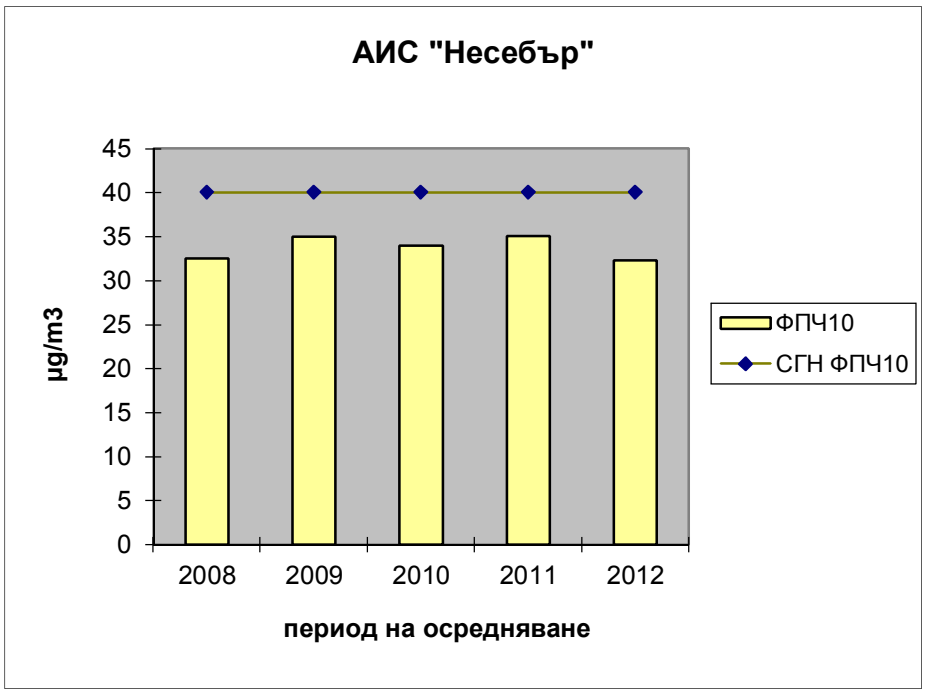

В сравнение с предходната година за АИС „Долно Езерово”, АИС „Меден Рудник” , АИС „Несебър” по показател **средногодишна стойност** се наблюдава понижение на средната стойност за периода. По показател **годишен брой превишения на средноденонощната норма** и в трите автоматични станции се наблюдава също понижаване за отчетния период.

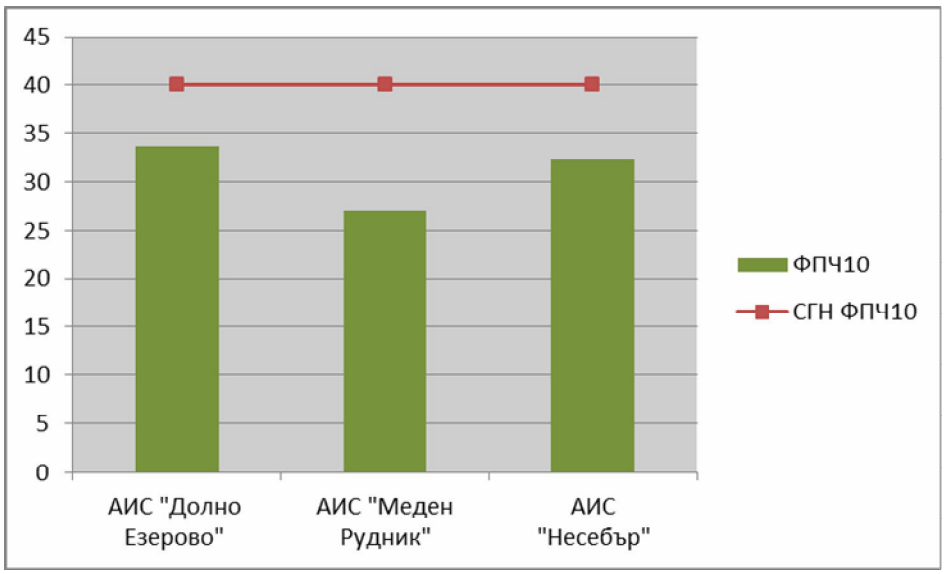

Поради ограничения брой измервания (под минималния времеви обхват) за пункт „OPSIS" за 2012 година не може да се направи извод за тенденция в динамиката на средногодишното замърсяване за района.

Серен диоксид SO_2

Измервания на серен диоксид през 2012 г. се извършва във всички пунктове за мониторинг.

- В АИС "Долно Езерово" не е регистрирано превишение на средночасовата норма /СЧН – 350 μg/m³/ и средноденонощната норма /СДН – 125 μg/m³/. 21 са превишенията на ГОП – 75 μg/m³ на СДН и 34 превишения на ДОП – 50 μg/m³ на СДН.

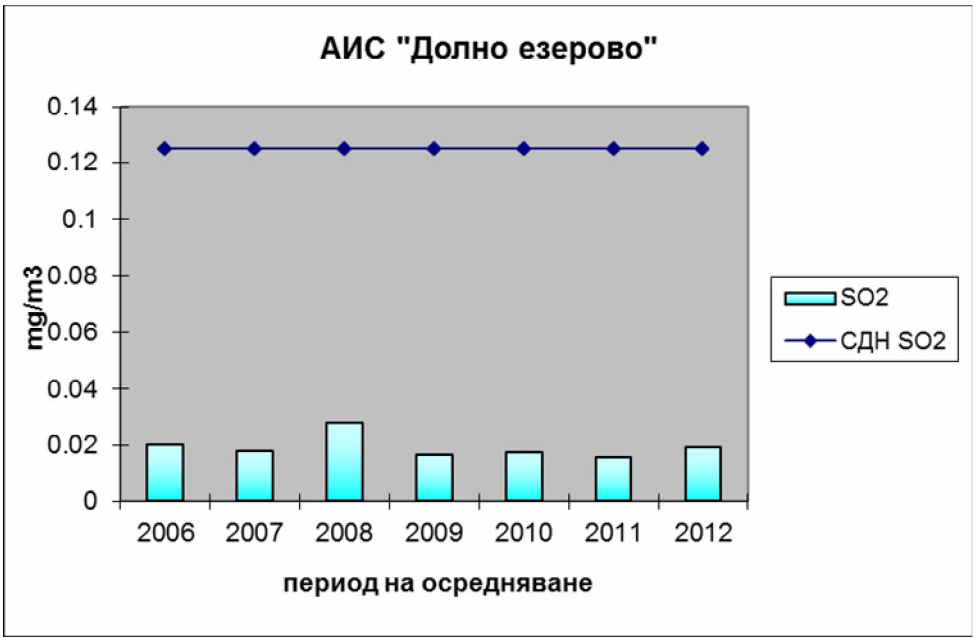

- В АИС „Меден Рудник" са регистрирани 2 превишения на средночасовата норма /СЧН – 350 μg/m³/. 2 са превишенията на ГОП на СДН, 7 са превишенията на ДОП на СДН. Основна причина за превишенията е изгарянето на твърди горива за отопление през зимните месеци.

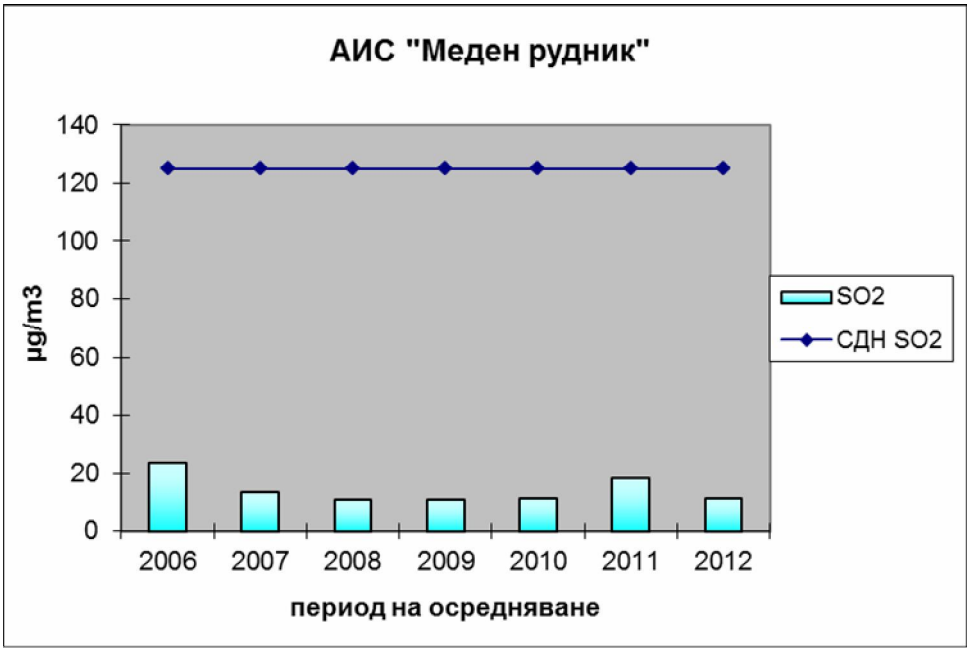

- В ДОАС „ОПСИС" не е регистрирано превишение на средночасовата и средноденонощната норма. Не са регистрирани превишенията на ГОП на СДН. Регистрирани са 7 превишения на ДОП на СДН.

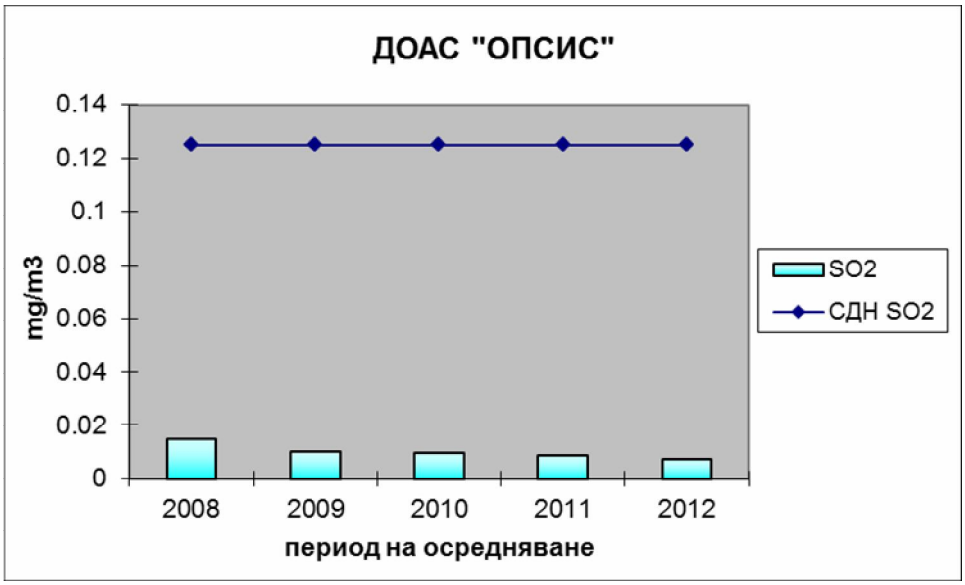

- В ДОАС „OPSIS – Нефтохим" не е регистрирано превишение на средночасовата норма /СЧН – 350 µg/m^3/. Не е регистрирано превишаване на средноденонощната стойност. Регистрирани са 4 превишения на ДОП на СДН.

- В АИС „Несебър” не е регистрирано превишение на средночасовата и средноденонощната норма, 2 е превишението на ГОП на СДН, 5 са превишенията на ДОП на СДН.
- В пункт „РЗИ” не са регистрирани превишения на СЧН.

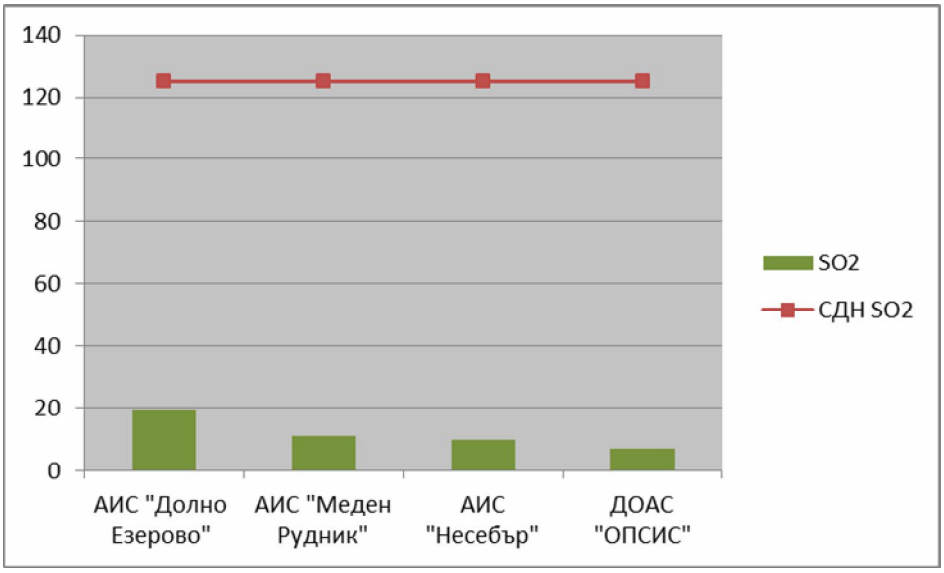

В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг – 500 μg/m³.

Обобщено за района на Община Бургас се наблюдава трайна тенденция на задържане на ниска средногодишна концентрация на серен диоксид.

<u>Азотен диоксид NO_2</u>

През 2012 г. измервания на азотен диоксид се извършва във всички пунктове за мониторинг.

- В АИС „Долно Езерово” не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма (СЧН – 200 μg/m³). Отчетената средногодишна стойност – 8,51μg/m³ не превишава СГН – 40 μg/m³. Няма превишения на ГОП – 140 μg/m³ и ДОП – 100 μg/m³ на СЧН. Не са превишени ГОП – 32 μg/m³ и ДОП – 26 μg/m³ на СГН.

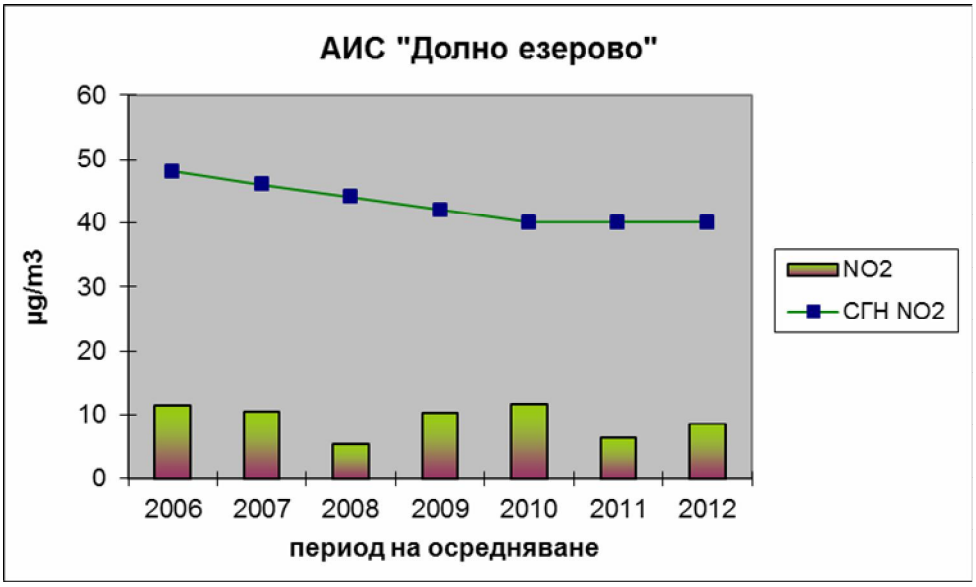

- В АИС „Меден Рудник" не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Отчетената средногодишна стойност – 20,72 µg/m³ не превишава СГН – 40 µg/m³. Не са регистрирани превишения на ГОП – 140 µg/m³ и ДОП – 100 µg/m³ на СЧН. Не са превишени ГОП – 32 µg/m³ и ДОП – 26 µg/m³ на СГН.

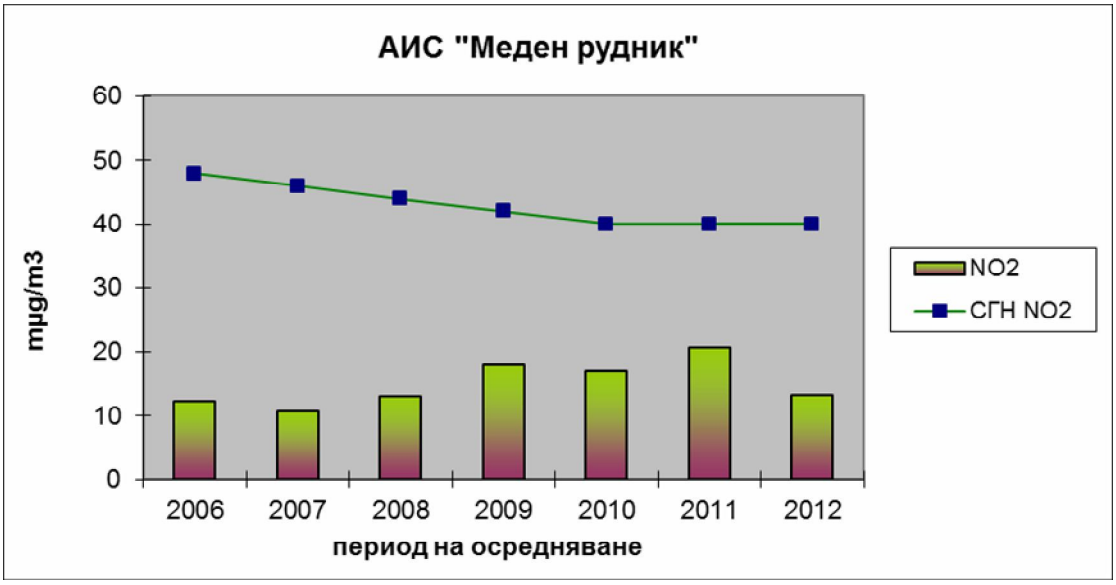

- В ДОАС „ОПСИС" не е регистрирана средночасова проба над СЧН. Средногодишната стойност – 21,66 µg/m³ не превишава СГН. Регистрирано е 1 превишение на ГОП на СЧН и 17 са превишенията на ДОП. Не са превишени ГОП и ДОП на СГН.

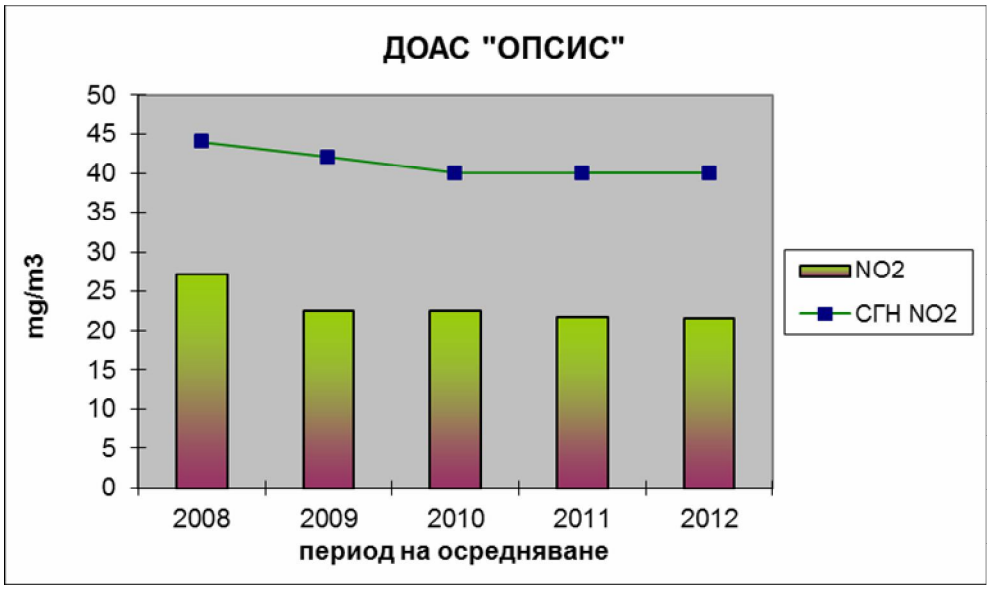

- В ДОАС „ОПСИС – Нефтохим" не са регистрирани превишения на средночасовата норма /СЧН – 200 μg/m³/. Средногодишната стойност е 18.06 μg/m³ не превишава СГН. Поради ниския брой валидни средночасови стойности и съответно недостатъчен брой средноденонощни стойности не може да се направи извод за средноденонощно и средногодишно замърсяване.
- В АИС „Несебър" не са регистрирани превишения на СЧН и СДН. Средногодишната стойност е 15.63 μg/m³ . Няма превишения на ГОП и ДОП на СДН. Не са превишени ГОП и ДОП на СГН.

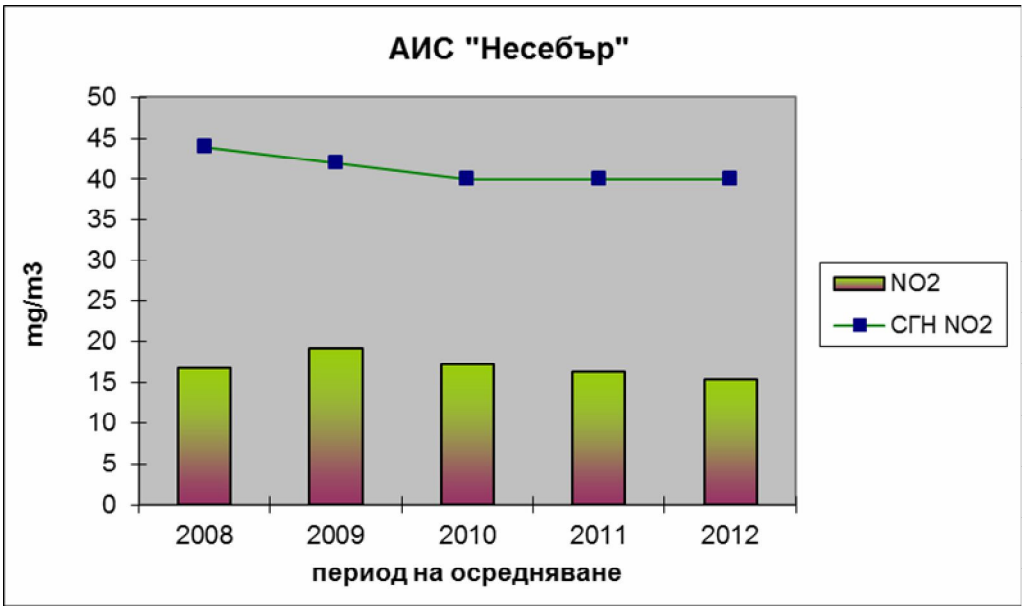

- В пункт „РЗИ” са регистрирани 22 превишения СЧН. Измерванията са 239. Причината за превишенията е интензивния автомобилен трафик непосредствено до пункта.

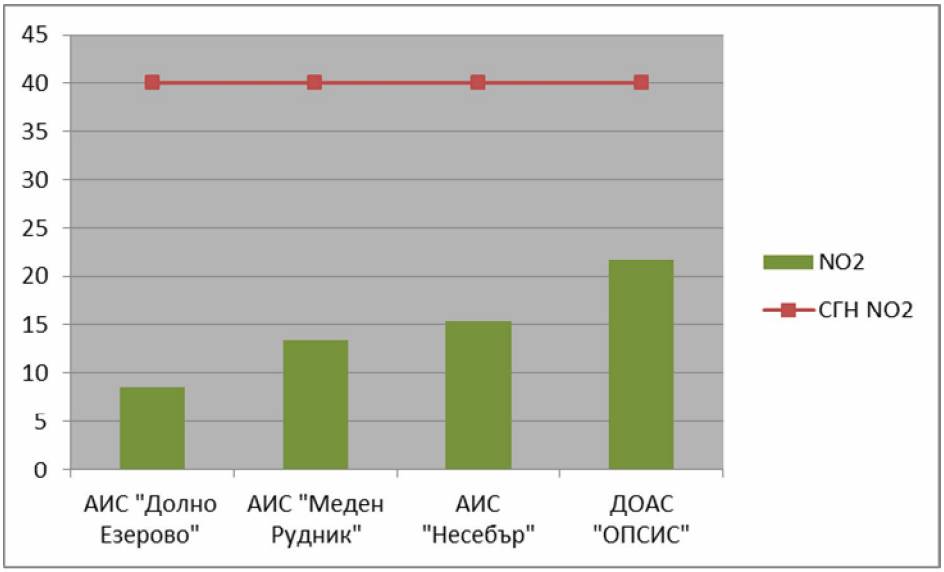

Амоняк NH_3

Нивата на амоняк се следят в пункт „РЗИ”. Регистрирани са 6 превишения на СЧН – 0,25 mg/m^3 от 123 бр. измервания. Превишенията са регистрирани основно през топлите месеци. Основната причина за високите нива на амоняк са екстрементите на птиците и неспазване на графиците за ежедневно измиване на улиците.

Въглероден оксид CO

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС „Долно Езерово” и АИС „Меден Рудник”. И в двата не са регистрирани превишения на нито една от нормите.

Озон O_3

Нивата на озон се следят в автоматичните станции с непрекъснато измерване – АИС „Меден Рудник”, АИС „Долно Езерово” и АИС „Несебър”, ДОАС „ОПСИС” и „ОПСИС” – Нефтохим /намиращ се в гр. Камено/.

През 2012 г. в АИС „Долно Езерово” са регистрирани 11 броя 8 – часови стойности, превишаващи краткосрочната целева норма /КЦН – 120 μg/m^3/, съгласно Наредба № 12 от 30.07.2010 г. КЦН за опазване на човешкото здраве е превишена 8 пъти в годината.

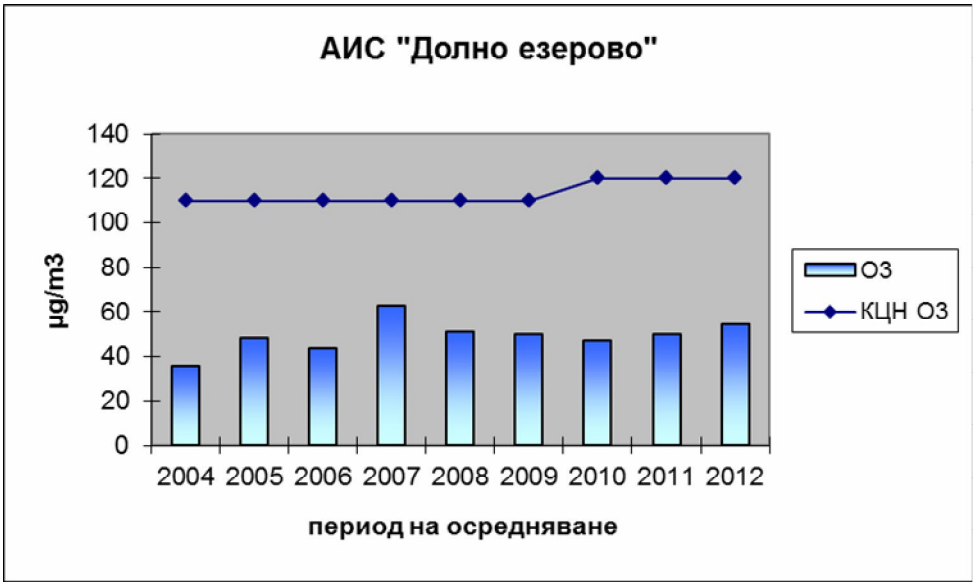

За отчетния период в АИС „М. Рудник" са регистрирани 29 броя 8-часови стойности, превишаващи КЦН. Краткосрочната целева норма е превишена 16 пъти в годината.

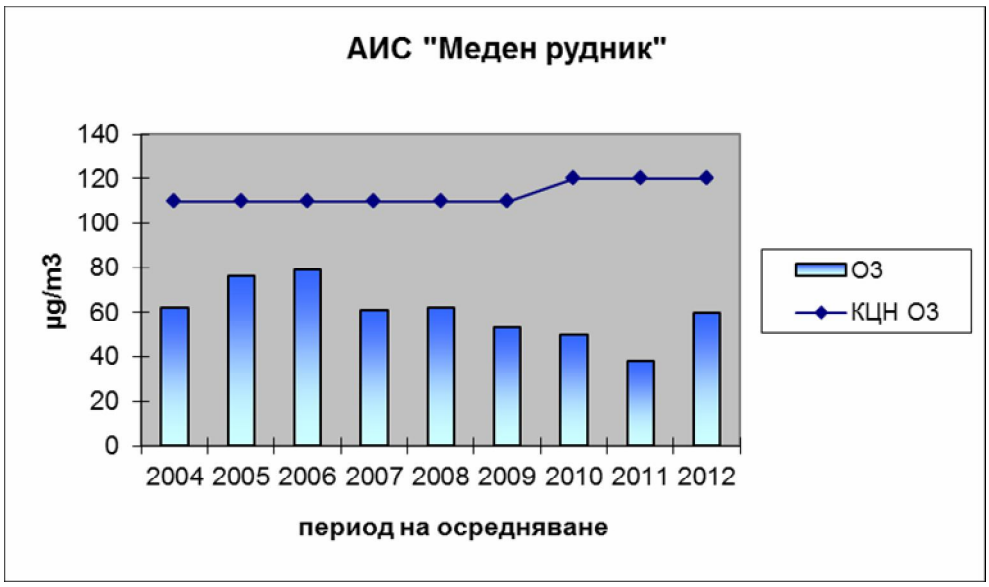

- В АИС „Несебър" са регистрирани 60 осреднени 8-часови стойности над КЦН/ГОП – 120 µg/m^3. КЦН е превишена 32 пъти в годината. През 2012 г. ПИН /праг за информиране на населението/ е превишен 6 пъти.

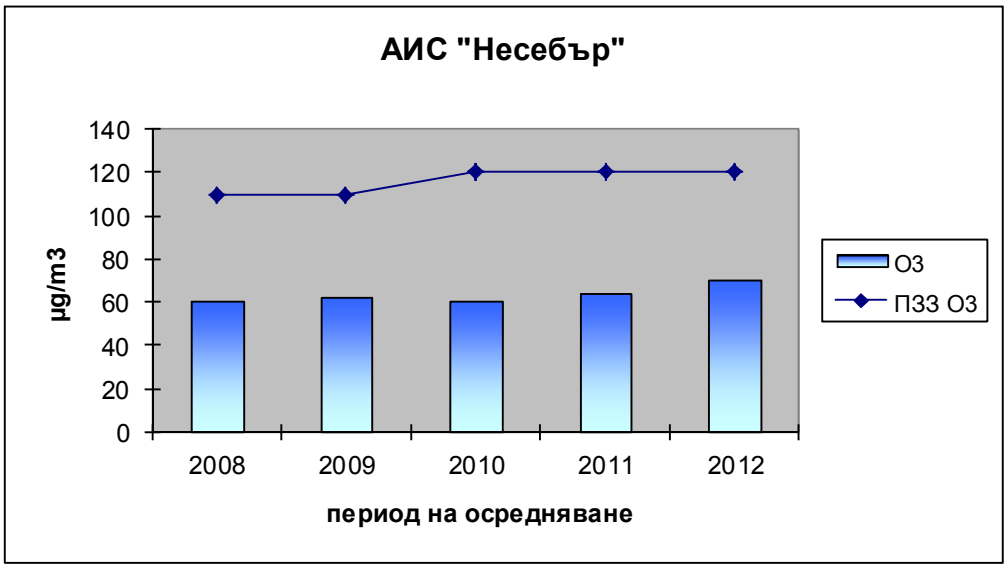

- За ДОАС „ОПСИС" са регистрирани 19 осреднени 8-часови стойности над КЦН/ГОП – 120 µg/m^3. КЦН е превишена 13 пъти в годината.

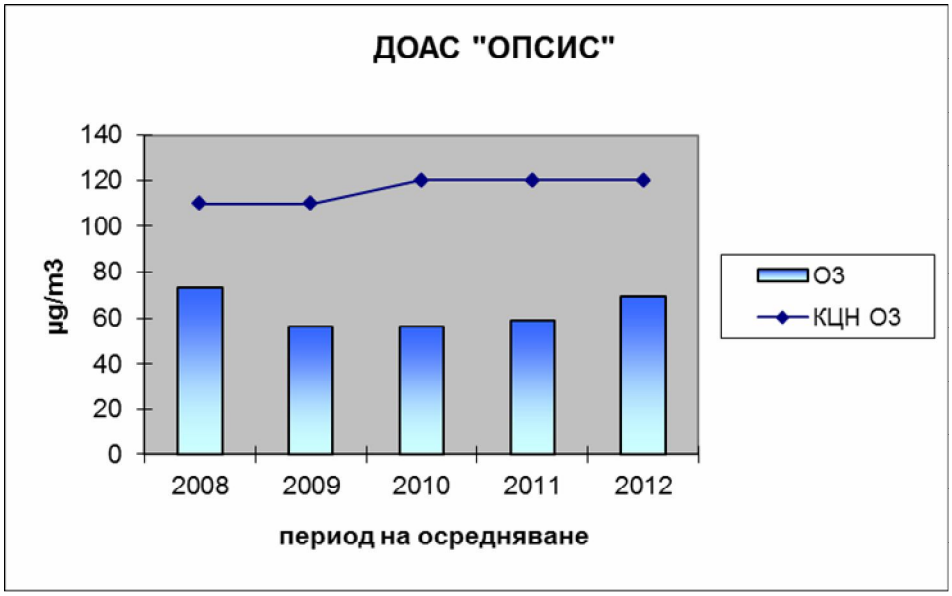

- За отчетния период в ДОАС „ОПСИС" – Нефтохим не са регистрирани осреднени 8-часови стойности над 120 µg/m^3. Не са регистрирани средночасови стойности, превишаващи ПИН.

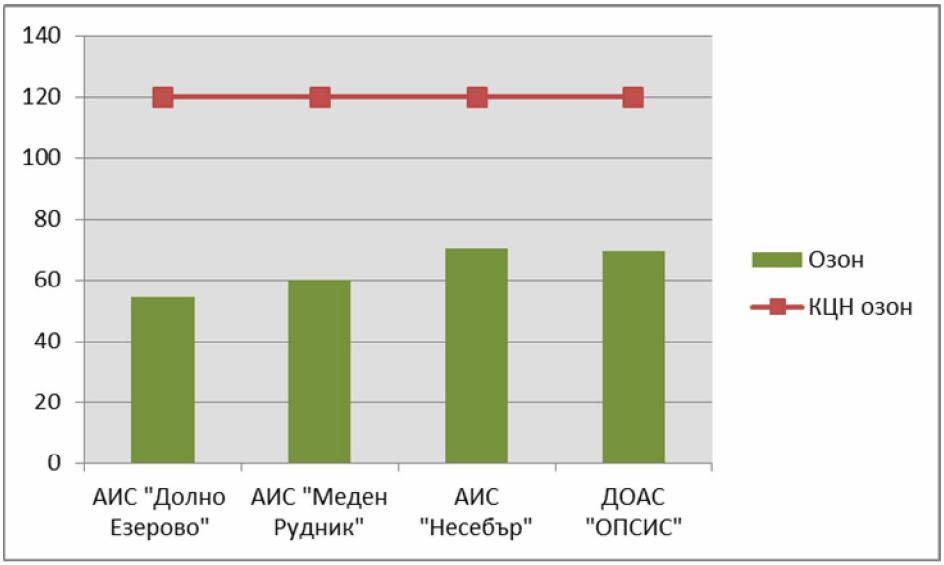

През 2012 г. в сравнение с предходната в пунктовете за мониторинг има отчетени 8-часови стойности, превишаващи краткосрочната целева норма. В АИС „Несебър“ са отчетени и превишения на прага за информиране ПИН. Средногодишните концентрации за АИС „Меден Рудник”, АИС „Долно Езерово” и АИС „Несебър”, ДОАС „ОПСИС” са по – високи в сравнение с 2011 г.

Причините за превишенията на прага за информиране на населението (ПИН – 180 μg/m^3) са в следствие на антициклоналното време, което за района е с голяма честота и продължителност и свързаната с това през топлото полугодие бризова циркулация. Реактивоспособни ЛОС се емитират основно от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, „Кроношпан България” ЕООД и автомобилния транспорт.

<u>Общи въглеводороди</u>

Нивата на общите въглеводороди се следят само в АИС „Долно Езерово”, поради близостта до „Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

<u>Неметанови въглеводороди</u>

- В АИС „Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност е 910,83 μg-C/m^3.

В сравнение с предходната година се наблюдава покачване на средногодишната стойност.

<u>Метан</u>

В АИС „Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност е 2259,39 μg-C/m^3.

В сравнение с предходната година се наблюдава повишаване на средногодишната стойност.

Бензен

Нивата на бензен се следят в автоматичните станции с непрекъснато измерване – АИС „Меден Рудник", АИС „Долно Езерово" и АИС „Несебър", ДОАС „ОПСИС" и „ОПСИС – Нефтохим" /намиращ се в гр. Камено/.

- В АИС „Долно Езерово" регистрираната средногодишна стойност за бензена е 2,80 μg/m³ при средногодишна норма /СГН – 5 μg/m³/. Няма превишение на ГОП, превишението на ДОП на СГН е 1,4 пъти.

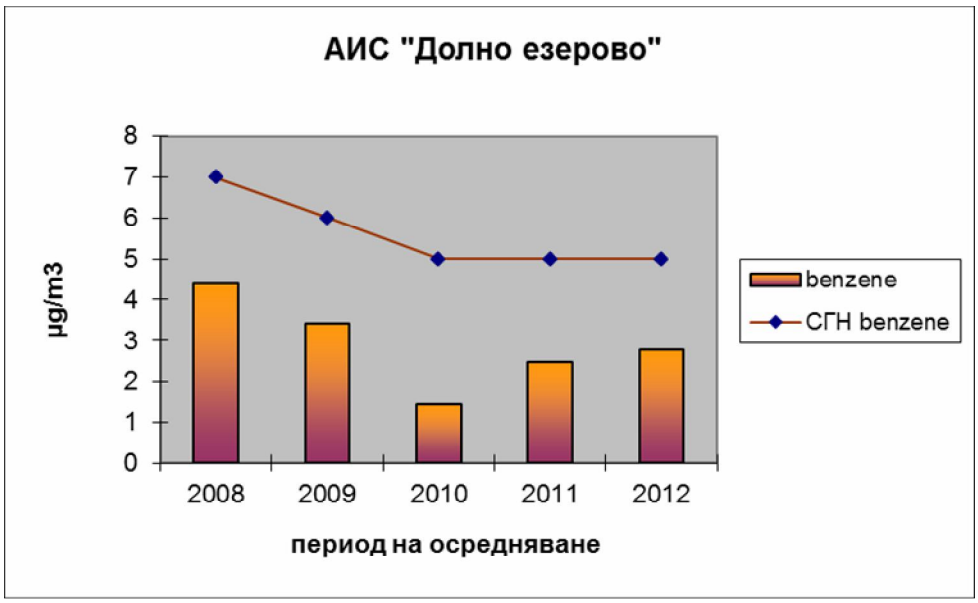

- В АИС „Меден Рудник" регистрираната средногодишна стойност за бензена е 1,33 μg/m³. Няма превишения на ГОП и ДОП на СГН.

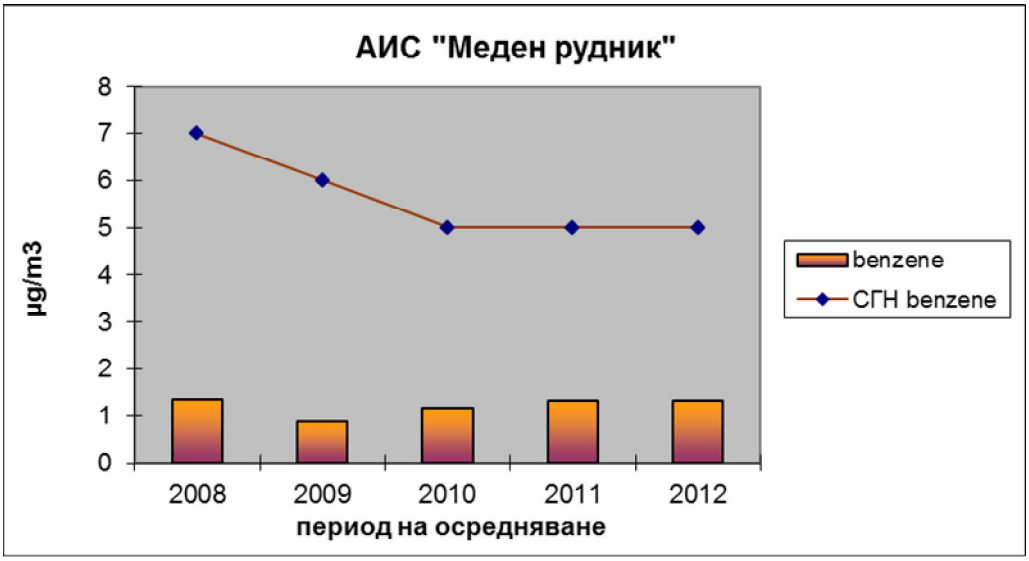

- Измерените концетрации на бензен в АИС „Несебър" са много ниски и регистрираната средногодишна стойност е 0,1327 µg/m³. Няма превишения на ГОП и ДОП на СГН.
- В ДОАС „ОПСИС" регистрираната средногодишна стойност за бензена е 1,015 µg/m³. Няма превишения на ГОП и ДОП на СГН.

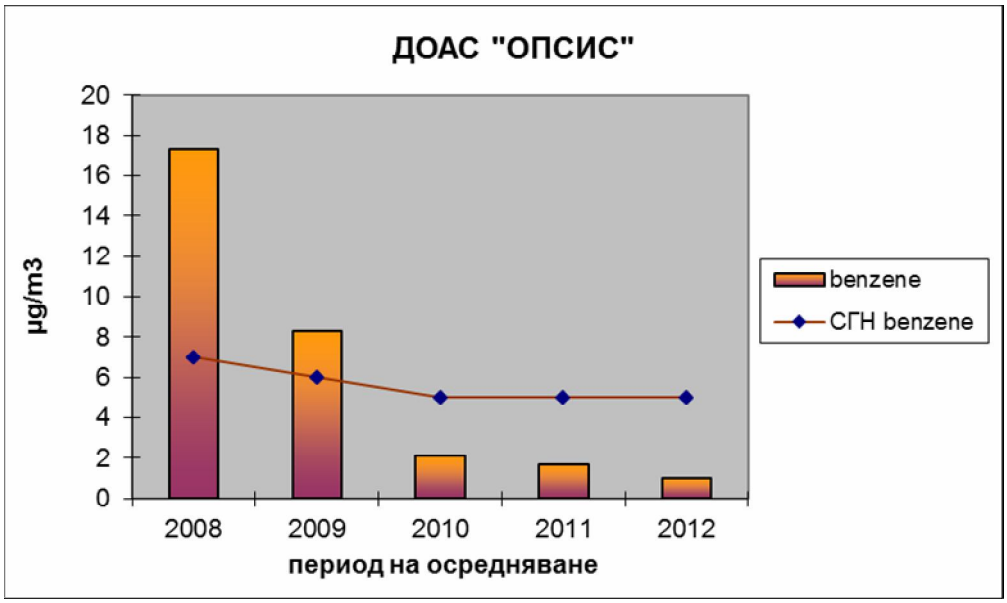

- В ДОАС „ОПСИС – Нефтохим" при регистрирани 72 % валидни средночасови стойности средногодишната стойност за бензена е 2,03 µg/m³. Поради неравномерната разпределеност на данните през годината, не може да се направи заключение за средногодишното замърсяване.

Осреднената годишна стойност, регистрирана в АИС „Долно Езерово" е по - висока от тази за 2011 г., в АИС „Меден Рудник" не се наблюдава съществена промяна. За пункт ДОАС „OPSIS" отчетената средногодишна стойност .

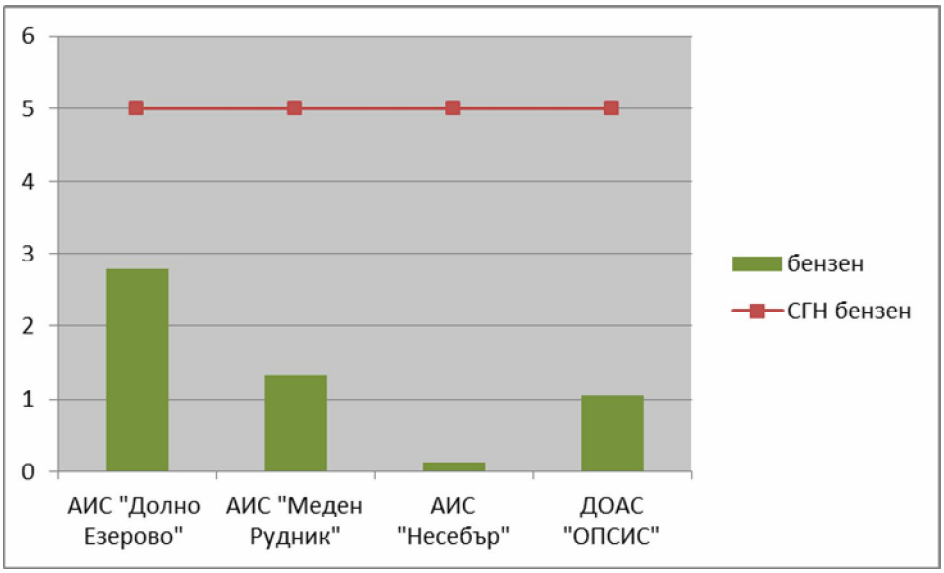

<u>Фенол</u>

Фенол се мери в пунктове „РЗИ" и ДОАС "ОПСИС – Нефтохим".

В ДОАС „ОПСИС – Нефтохим" не са констатирани превишения на нормите за фенол. Регистрираната максимална средночасова концентрация е 7,22 µg/m3 при СЧН 20 µg/m3. Максималната средноденонощна концентрация за периода е 3,41 µg/m3 при СДН – 10 µg/m3.

През отчетния период и в сравнението с предходни периоди се индикира трайна тенденция на задържане на регистрираните концентрации на фенола под пределно допустимите концентрации във всички пунктове.

<u>Стирен</u>

Стирен се мери в ДОАС „ОПСИС" и в ДОАС "ОПСИС – Нефтохим".

- В ДОАС „ОПСИС" са регистрирани 4 проби над СЧН – 5 µg/m^3, няма превишения над СДН – 3 µg/m^3. Средногодишната стойност е 0,88 µg/m^3. Отчита се намаление на средногодишната стойност в сравнение с предходната година.
- В ДОАС „ОПСИС – Нефтохим" е регистрирано 1 превишение на СЧН – 5 µg/m^3. Средногодишната стойност е 2.65 µg/m^3 .

Причина за замърсяването се дължи на технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД. В сравнение с 2011 г. се наблюдава по – малък брой превишения на средночасовата норма в ДОАС „ОПСИС" – Нефтохим".

Пара- и орто- ксилен

Орто – ксилен се мери в ДОАС „ОПСИС", пара – ксилен в АИС „Несебър", ДОАС „ОПСИС" и в ДОАС „ОПСИС – Нефтохим".

Регистрирани са 4 превишения на СЧН – 200 μg/m^3 на орто – ксилен, в ДОАС „ОПСИС".

По показателя пара – ксилен няма превишения на нормите в трите пункта.

Превишенията на орто – ксилен се дължат основно на комунално – битовия сектор.

Толуен

Замърсителят толуен се следи в в АИС „Несебър", ДОАС „ОПСИС" и в ДОАС „ОПСИС – Нефтохим". Няма регистрирани превишения на нито една от нормите.

Сероводород H_2S

Нивата на сероводорода се следят само в АИС „Долно Езерово" и в АИС „Меден Рудник", поради близостта на първата с „Лукойл Нефтохим Бургас" АД, който е основен източник и първо окислително езеро в к-с„Меден Рудник".

- В АИС „Долно Езерово" са регистрирани 1 229 средночасови концентрации, които превишават СЧН – 0,005 mg/m^3, от които 164 превишават 3 пъти нормата. Регистрирани са 181 средноденонощни концентрации над СДН - 0,003 mg/m^3.

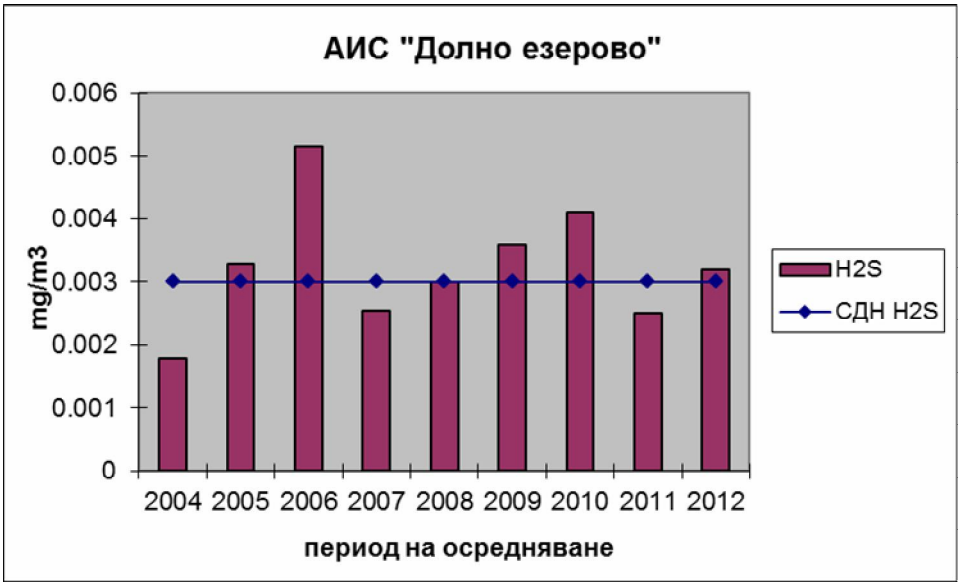

- В АИС „Меден рудник" са регистрирани 834 бр. средночасови концентрации, които превишават СЧН – 0,005 mg/m³ Регистрирани са 207 средноденонощни концентрации над СДН – 0,003 mg/m³.

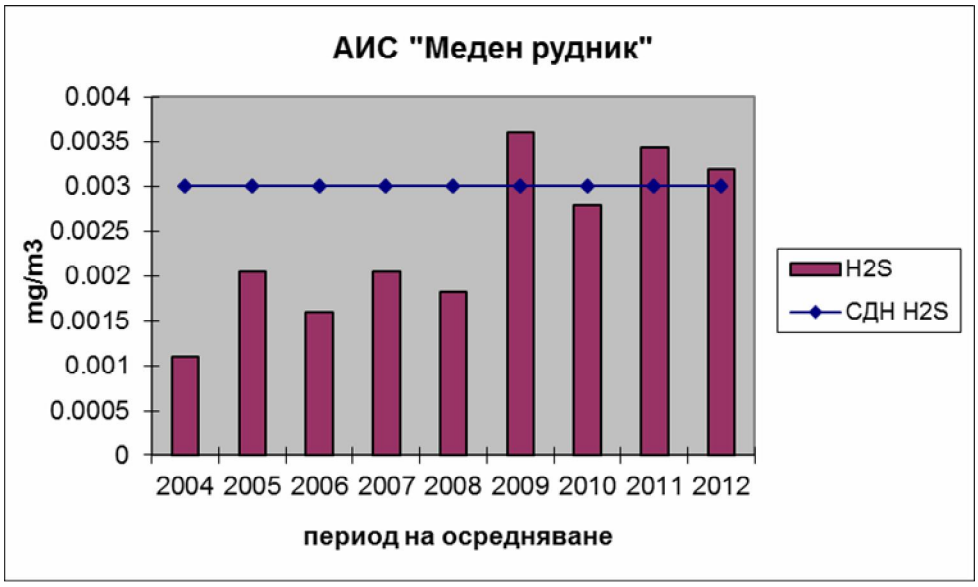

През 2012 г. в сравнение с 2011 г. в АИС „Долно Езерово" се наблюдава съществено увеличаване броя на превишенията на СЧН и СДН, обратно в АИС „Меден рудник" се отчита забележимо намаляване броя на превишенията на СЧН и СДН. Средногодишното замърсяване следва същата тенденция.

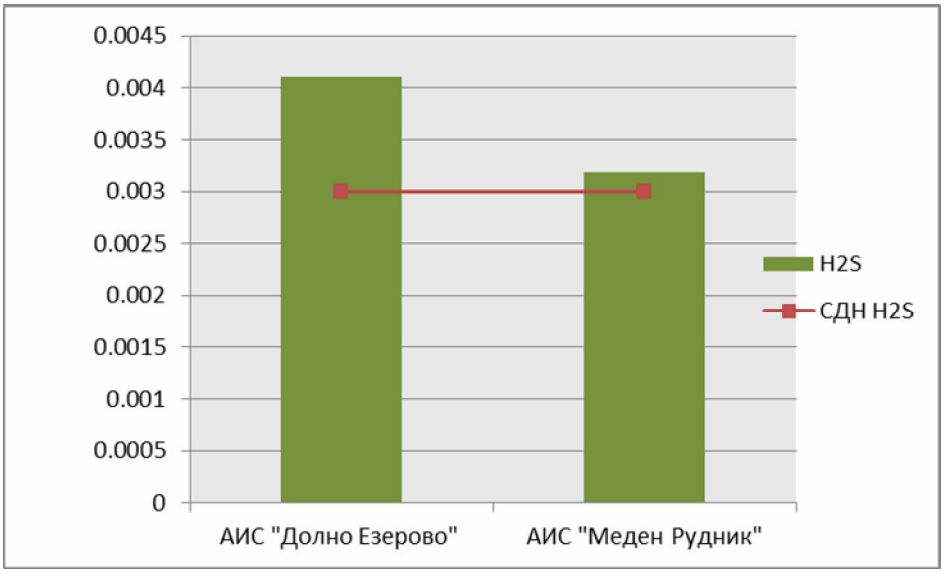

Основна причина за отчетените превишения в АИС „Долно Езерово" е основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД. Това се дължи главно на технологични пропуски, аварийни ситуации, налагащи изгаряне на значителни количества от газа на свещ, както и изпускане на процесни отпадъчни води без съответната дегазация, което при неблагоприятни условия създава високи концентрации в приземния слой и води до съответно повишаване на концентрациите на сероводород в атмосферния въздух. Другите източници са: комунално битов сектор, третиране на отпадъчните води, както и съхранението на тежки фракции в резервоари без обратно улавяне на парите, които не могат да бъдат прогнозирани. Регистрираните превишения на нормите на сероводород в АИС „Меден Рудник" се дължат на изпускане на непречистени битово – фекални води от **зона „А" в блатото в местността „Комлушка низина" и емитиране от първо** окислително езеро.

<u>Тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/ и полиароматни въглеводороди /ПАВ/</u>

Измервания на тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/ и полиароматни въглеводороди /PAH/ се правят в пункт АИС „Несебър" и ДОАС „OPSIS".

<u>Тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/</u>

- В пункт „ОПСИС" през 2012 г. са извършени 231 измервания на Ni. Измерените концентрации не превишават нормите.
- В пункт АИС „Несебър" са извършени 149 измервания на Pb, Cd и Ni и As.

– **Оловни аерозоли** – няма превишение на средногодишната норма (СГН – 5 μg /m$^{3)}$ през 2012 г.

– **Кадмий –** не са отчетени превишения на нормите през 2012 г.

– **Никел -** не са отчетени превишения на нормите през 2012 г.

<u>Полиароматни въглеводороди /ПАВ/ - Benzo(a)pyrene</u>

– В пункт „ОПСИС" през 2012 г. са извършени 68 измервания. Регистрирано е 1 превишение на среднодневната норма (СДН – 0,1 μg/100m^3) на замърсителя Benzo(a)pyrene.

- В пункт АИС „Несебър" са извършени 58 измервания. Регистрирани са 4 превишения на СДН на Benzo(a)pyrene.

Превишенията на нормата на Benzo(a)pyrene са регистрирани през зимните месеци, когато концентрацията на ФПЧ$_{10}$ е висока и се дължат на автотранспорта, тъй като и двата пункта се намират в близост до улици с натоварен трафик.

През 2012 г. мобилната автоматична станция /МАС/ - Стара Загора е провела имисионни измервания в гр. Айтос и в гр. Несебър. Направени са измервания по показателите: озон, серен диоксид, азотен оксид и азотен диоксид, ФПЧ$_{10}$, въглероден оксид, сероводород, амоняк, метан и неметанови въглеводороди. Резултатите са както следва:

♣ *Гр. Айтос* – пробонабирано е 50 дни, разпределени през цялата година. Отчетени са 19 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$ и 389 превишения на СЧН на сероводород, от които 14 са с концентрация превишаваща 3 пъти нормата. 21 са превишенията на СДН на сероводород.

♣ *Гр. Несебър* – пробонабирано е 32 дни, разпределени през цялата година. Регистрирани са 6 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$ и 167 превишения на СЧН на сероводород. 8 са превишенията на СДН на сероводород.

От месец март 2011 г. на територията на Община Бургас действа мобилна лаборатория за контрол на качеството на въздуха. През 2012 г. измерванията са извършвани на територията на гр. Бургас – централна градска част и кварталите на града. Резултатите от измерванията са както следва:

♣ *От 01.01. 2012 г. до 12 ч на 03.01.2012 г. кръстовище на бул. „Мария Луиза" и бул. „Иван Вазов" /продължителност 3 дни/*. Не са регистрирани превишения на СЧН на сероводород; СЧН на стирен СДН на стирен; СДН на ФПЧ$_{10}$ и ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 03.01.2012 г. – 16.01.2012 г.* в *к.с.Лазур до бл.1* /продължителност 13 дни/. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 16.01.2012 г. – 06.02.2012 г. в ЦГЧ, кръстовище на ул. "Цар Симеон I" и ул. "Богориди"* /продължителност 22 дни/. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 06.02.2012 г. – 16.02.2012 г. на кръстовище "Колодрума" - ул. "Струга" и бул. "Ст. Стамболов"* /продължителност 11 дни/. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 16.02.2012 г. – 02.03.2012 г. на кръстовище срещу Сервиз Пежо, к-с "Изгрев"* /продължителност 16 дни/. Регистрирани са 3 превишения на СДН ФПЧ$_{10}$. и едно превишение на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 02.03.2012 г. – 12.03.2012 г. на кръстовище срещу ВХТИ, к-с "Славейков"* /продължителност 11 дни/. Не са регистрирани превишения на нормите .

♣ *От 12.03.2012 г. – 16.03.2012 г. на кръстовище на бул. "Мария Луиза" и бул. "Иван Вазов"* /продължителност 5 дни/. Не са регистрирани превишения на нормите.

♣ *От 16.03.2012 г. – 02.04.2012 г. на кръговото кръщовище до блок „Поморин“, к-с „Славейков“* /продължителност 18 дни/. Регистрирано едно превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 02.04.2012 г. – 24.04.2012 г. на кръстовище "Трапезица"* /продължителност 19дни/. Регистрирани са 5 са превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 24.04.2012 г. – 15.05.2012 г. на кръстовище бул. "Демокрация" и ул. "Сан Стефано"* на /продължителност 22 дни/. Регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 15.05.2012 г. – 30.05.2012 г. в кв. Ветрен* /продължителност 16 дни/. Не са регистрирани превишения на нормите.

♣ *От 31.05.2012 г. –15.06.2012 г. в ЦГЧ, Хотел Приморец* /продължителност 16 дни/. Регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$

♣ *От 15.06.2012 г. – 27.06.2012 г. в кв Банево* /продължителност 13 дни/. Регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$. 1 пъти е превишена СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 27.06.2012 г. – 29.06.2012 г. на Пристанище Бургас /Учение "БРИЗ 2012"/* /продължителност 3 дни/. Не са регистрирани превишения на нормите .

♣ *От 29.06.2012 г. – 12.07.2012 г. в кв. Лозово* /продължителност 14 дни/. Регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$ и 1 път е превишена СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 12.07.2012 г.– 17.07.2012 г. в с. Маринка* /продължителност 7 дни/. Не са регистрирани превишения на нормите.

♣ *От 17.07.2012 г. – 01.08.2012 г .в кв. Крайморие* /продължителност 15 дни/. Регистрирани са 8 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$, 6 са регистрираните превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 01.08.2012 г. – 16.08.2012 г. в кв. Сарафово* /продължителност 16 дни/. Регистрирано е 1 превишение на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 16.08.2012 г. – 31.08.2012 г. в гр. Българово* /продължителност 15 дни/. Регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$.

♣ *От 31.08.2012 г.– 17.09.2012 г. МОЛ Галерия* /продължителност 18 дни/. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$, 1 е регистрираното превишение на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 17.09.2012 г. – 01.10.2012 г.* на Площад "Тройката" /продължителност 14 дни/. Регистрирани са 10 превишения на ПИН /праг за информиране на населението/ на озон, 7 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$, 5 са регистрираните превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 01.10.2012 г. - 16.10.2012 г. Промишлена зона "Север" - срещу Кроношпан* /продължителност 16 дни/. Регистрирани са 10 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$ и 11 превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 16.10.2012 г. - 01.11.2012 г. в к-с "Славейков" Парк "Славейков", до бл.62* /продължителност 17 дни. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$., 10 превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 01.11.2012 г. - 16.11.2012 г. в кв. Долно Езерово* /продължителност 16 дни/. Регистрирани са 3 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$. 12 са регистрираните превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$. Регистрирано е 1 превишение на СЧН на SO_2.

♣ *От 16.11.2012 г. - 30.11.2012 г. в к-с "М.Рудник" до МБАЛ* /продължителност 15 дни/. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$ и 12 превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 30.11.2012 г. - 14.12.2012 г. в к-с "Зорница", Спортна зала "Бойчо Брънзов"* /продължителност 15 дни/. Регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ$_{10}$. 5 са регистрираните превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

♣ *От 14.12.2012 г. - 31.12.2012 г. ЦГЧ, до Операта* /продължителност 18 дни/. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$ и 2 превишения на СДН на ФПЧ$_{2,5}$.

<u>Дейности и резултати във връзка с изпълнение на изискването по Наредба № 12 от 15.07.2010 г. на МОСВ и МЗ за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух</u>

Регламентираните райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) в региона контролирани от РИОСВ – Бургас са: Община Бургас, Община Камено, Община Несебър, Община Средец, Община Карнобат и Община Айтос. Тези общини са представили отчети за 2012 г. за изпълнението на мерките, заложени в актуализираните Комплексни програми за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух.

С решение на общински съвет гр. Камено е приета през 2012 г . актуализирана Комплексна програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на община Камено за периода 2011 – 2015 г. по показател фини прахови частици ФПЧ10.

Общинските програми като цяло отчитат в най-голяма степен влиянието на битовото отопление и транспорта върху качеството на атмосферния въздух. В програмите на общините са предвидени: увеличаване на потреблението на природен газ, обновяване на автопарковете за обществен транспорт, модернизация на пътната инфраструктура, повишаване на енергийната ефективност и благоустройство на крайпътните и междублоковите пространства, машинно и мокро миене на уличната мрежа, осъществяване на стриктен контрол върху дейността на строителните фирми, оптимизиране на зимното снегопочистване, чрез замяна на пясъка с препарати за третиране на снежната покривка.

Във връзка с ежегодното докладване по Директива 96/62/ЕО, касаещо общинските програми по чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух за всички 6 РОУКАВ са попълнени и изпратени до МОСВ – София въпросници.

Източници на емисии на територията на РИОСВ

На територията на РИОСВ – Бургас се контролират 391 бр. промишлени обекта, замърсяващи атмосферния въздух, от които 143 бензиностанции и над 49 газстанции.

Общия брой на операторите с издадени комплексни разрешителни за инсталации и дейности по Приложение №4 на Закона за опазване на околната среда е 12 – „Промет Стиил" АД, гр, София; „Лукойл Нефтохим Бургас" АД, гр. Бургас, „Топлофикация Бургас" АД, „Керамика Бургас" АД, гр. Бургас, "Бургаски захарен завод" АД, с. Свобода, „Свинекомплекс с. Зимен", „Свинекомплекс с. Крумово градище", Регионално депо за неопасни отпадъци – Созопол, Регионално депо за неопасни отпадъци – с.Братово, Регионално

депо за неопасни и инертни отпадъци – Малко Търново, „СМА Минерал Бургас вар" ЕООД и „Лукойл Енергия и Газ" ЕООД.

С най-голям дял в замърсяването на атмосферния въздух се явява „Лукойл Нефтохим Бургас" АД гр. Бургас, разположен в по-голямата си част на територията на Община Камено, но оказващ по-съществено влияние върху чистотата на атмосферния въздух на Община Бургас. Основен източник на емисии са някои от инсталациите на дружеството, които превишават заложените в комплексното разрешително емисионни ограничения. Налагат се актове за установяване на административни нарушения и ежемесечни текущи санкции, които се актуализират непрекъснато. Дружеството инвестира в изграждане на нови инсталации, съобразени с най-добрите налични технологии, с което са намалени значително количествата на изпусканите в атмосферния въздух замърсители. Старите и амортизирани инсталации са спрени, демонтирани или „замразени".

На територията на **Община Бургас,** освен въздействието на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД, с принос за замърсяването на атмосферния въздух са и големия брой промишлени обекти с горивни инсталации като:

– „Кроношпан България" ЕООД гр. Бургас е източник с превишения на нормите за допустими емисии. След инсталацията на мокър електрофилтър за очистване на димните газове от сушилните инсталации на основните производства се намалиха драстично изпусканите в атмосферата прахови частици и специфично миришещите въглеводороди. Превишенията се дължат на изгарянето на отпадните количества дървесен прах и кори в котлите на твърдо гориво в парова централа. В инвестиционната програма на дружеството са заложени средства и мерки за реконструкция и модернизация на двата котела, с което ще се намалят емисиите в атмосферния въздух.

– „Кох и Ноор Хемус Марк" АД – производство на пишещи средства. Дружеството спря производството на самозалепващи материали и с това преустанови замърсяването с летливи органични съединения. Инсталациите за наслояване и регенерацията на разтворителите са демонтирани. Демонтирани са и котлите в парова централа;

– „Победа" АД – производство на шоколадови и захарни изделия;

– котлите в парова централа работят със природен газ;

– „Трансвагон " АД – ремонт и производство на ЖП вагони; инсталирани са камера за бластиране на повърхността на вагоните и камера за боядисването им с очистни съоръжения;

– „Спартак" АД – при боядисването на металните детайли се използват камери с тъканни филтри;

– „Хляб и хлебни изделия” ЕООД – производство на хля, пещите са на ел. енергия;

– „Славянка“ АД – производство на рибни консерви;

– „Елкабел” АД – производство на кабели и проводници;

– „Теком унимат“ АД с. Черно море – производство, но битумни покривни изолации и добавки за цимент;

– „Благоустройствени строежи” ЕООД – кариера за добив на инертни материали, с. Банево;

– „Автомагистрали Черно море”АД, гр. Шумен - кариера за добив на инертни материали и асфалтова база гр. Бургас, оборудвана с ръкавен филтър;

– „Пътни строежи 2001” – производство на асфалтови смеси за пътни настилки местността „Пода”; очистване чрез ръкавен филтър;

– „Щрабаг” ЕАД производство на асфалтови смеси – ръкавен филтър;

– „Бургасбус” ЕООД – градски и междуселищен обществен транспорт; автобусният парк на дружеството е изцяло обновен. Дизеловите съчленени автобуси са с двигатели „Евро 5”, а останалите са с двигатели на природен газ – метан;

– „Пристанище Бургас“ АД – транспорт и съхранение на промишлени, хранителни стоки, насипни материали и контейнерен терминал;

– КРЗ Порт Бургас – пристанищна дейност;

– „Бургаски корабостроителници” АД – ремонт на кораби;

– „Мина Черно море” ЕАД – добив на въглища;

– „Топлофикация Бургас“ АД – производство на топлоенергия е електрически ток – „КО генерация”;

– „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас; производство на керамични изделия – тухли и керемиди, стиропорни плоскости и бетонови разтвори;

– Кариера за добив на строителни инертни материали и ТСИ на „Андела” АД гр. Бургас, с. Константиново;

– Освен източниците с горивни инсталации, действат и голям брой бетонови центрове – 15 бр.;

– Бензиностанции – 42 бр. всички са в съответствие с изискванията на ***Наредба № 16 за ограничаване на емисиите от ЛОС /летливи органични съединения/ при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини*** - инсталирани са съоръжения за улавяне и връщане на бензиновите пари – „Етап I”;

– 30 газстанции

Обхванати са почти всички промишлени обекти, формиращи емисии на вредни вещества с мощност на емисията над 0,05 гр./сек. и всички енергийни и производствени агрегати с обща инсталирана мощност по използвано гориво над 0,5 MW.

На територията на **Община Камено** са разположени освен „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД гр. Бургас и други макар и с несъществен принос замърсители на атмосферния въздух:

– „Бургаски Захарен завод”АД – производство на рафинирана захар от захарна тръстика;
– Кариера за добив на строителни инертни материали и ТСИ на „Андела” АД гр. Бургас, с. Черни връх;
– цех за производство на студено извлечено олио ЕТ „ТИТ Теньо Тенев”;
– „Солар енерджи продакшън” производство на дървени въглища по закрит способ - с. Свобода;
– 8 /осем/ броя бензиностанции, всички са в съответствие с изискванията – инсталирани са съоръжения за улавяне и връщане на бензиновите пари – „Етап I”;
– 3 /три/ броя газстанции;
– 5 /пет/ бр. фурни за изпичане на хляб и хлебни изделия;
– цех за нестандартни метални отливки в с. Свобода;
– 3 /три/ цеха за бетонови изделия в с. Черни връх;
– 4 /четири/ бр. мелници за брашно;
– няколко автосервиза и други по-дребни производствени фирми.

Фирмите, попадащи под изискванията на ***Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат от употребата на разтворители*** в определени инсталации са 68, като 13 от тях са с консумация на разтворители над ПСКР /пределна стойност за консумация на разтворители/ и те разработват планове за управление на разтворителите и схеми за намаляване и ограничаване на емисиите.

Най-големи консуматори на разтворители са фирмите „Трансвагон” АД и „Теком унимат” АД.

Във връзка с приета Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употреба на бои лакове и авторепаратурни продукти се извършват проверки на производители, вносители, търговци на едро и дребно, оператори извършващи дейности от обхвата на Наредба № 7 с използване на бои и лакове и не превишават съответните ПСКР, оператори извършващи покрития върху моторни превозни средства, собственици на

строителни фирми. На територията на РИОСВ – Бургас има регистрирани 2 фирми производители на бои и лакове.

В обхвата на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския Парламент и на Съвета относно някои флуорирани парникови газове, Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой попадат 872 броя хладилни и климатични инсталации. Ежегодно списъкът продължава да се допълва с нови обекти.

♣ **Община Карнобат** – на нейната територия са разположени сравнително малък брой обекти оказващи съществено влияние върху чистотата на атмосферния въздух.

– „Карнобатплод" АД с основна дейност производство на консерви от плодове и зеленчуци;
– „Бургаспътстрой" АД гр.Бургас – кариера и ТСИ за насипни материали;
– „Мелница Карнобат" ООД – производство на брашно;
– „Мелница - Агрошанс Комерс" АД – производство на брашно;
– „ВЕСТ" ООД – окомплектовка на ел. оборудване за западни автомобили;
– „Еко петрол продукт" ЕООД – преработка на отпадни нефтопродукти;
– „Карина" АД – производство на конфекция
– „КАМТ" ЕАД – производство на селскостопанска техника и оборудване
– „Свинекомплекс" – с. Крумово градище;
– „Андела"АД с. Венец – кариера за пясък;
– „Андела"АД – кариера и ТСИ гр. Карнобат;
– „СИС ИНДУСТРИЙС" ООД с. Венец – производство на високоалкохолни напитки;
– „Винс Индустрийс" ООД гара Церковски – производство на високоалкохолни напитки;
– „Топаз Мел" ООД гр.София – гара Церковски – производство на брашно;
– асфалтобаза на „Бургас път" ЕООД асфалтосмесител оборудван с ръкавен филтър;

На територията на Община Карнобат действат 6 бр. бензиностанции и 4 бр. газстанции. Инсталирани са съоръжения за улавяне и връщане на бензиновите пари – „Етап I".

♣ **Община Айтос**

– „Кетчупфрукт"АД – производство на плодови и зеленчукови консерви;

– асфалтобаза „Айтос" – кариера и ТСИ към „Бургаспътстрой"АД гр.Бургас – подменен е асфалтосмесителя с нов мобилен оборудван с ръкавен филтър;

– ПК „Кооплес" дървообработване и изделия от дървесина;

– завод за топлоизилационни плоскости от стиропор „Аустротерм" АД;

– мелница за брашна „Георги Тончев и СИЕ";

– завод за фуражни смески;

На територията на Община Айтос има и осем бензиностанции, на всички са инсталирани съоръжения за улавяне и връщане на бензиновите пари – „Етап I".

♣ **Община Средец** – основните действащи предприятия са:

– „Пластмасови изделия" АД – производство на пластмасови изделия и стиропор;

– асфалтобаза „Средец" към „Бургаспътстрой" АД гр.Бургас;

– „Бетонови изделия" АД – производство на изделия от бетон;

– „Промет Стиил" АД – производство на метални профили;

6 бр. бензиностанции, на всички са инсталирани съоръжения за улавяне и връщане на бензиновите пари – „Етап I" и три газстанции.

♣ **Община Сунгурларе** – основен източник на емисии са:

– „Винекс Славянци"АД, с. Славянци – производство и съхранение на високо и ниско алкохолни напитки с цехове в гр. Сунгурларе, с. Лозарево, с. Славянци. В горивните инсталации на дружеството използваното течно гориво е заменено с природен газ;

– „Консервна фабрика" с. Грозден – производство на зеленчукови консерви;

– „Ависпал" ЕООД гр. София – разфасовка на месо от птици и преработка на животински протеини;

На територията на Община Сунгурларе са разположени три бензиностанции, на всички са инсталирани съоръжения за улавяне и връщане на бензиновите пари – „Етап I" и три газстанции.

♣ **Общини Бяла, община Котел и община Руен** са райони с най-ниска степен на замърсяване на атмосферния въздух, поради липса на промишлени предприятия и обекти. На територията им действат предимно малки фирми и предприятия от отрасъл - лека промишленост. Влиянието на бензиностанциите и газстанции разположени на територията на горепосочените общини е минимално, общо 12 бр., а ниската им производителност не оказва съществено влияние върху чистотата на атмосферния въздух. Автомобилния трафик по пътя Варна – Бургас оказва влияние върху „ЧАВ" в Община Бяла. Останалите две Общини не се характеризират с интензивен трафик в автомобилния транспорт.

Общините, разположени по Черноморското крайбрежие – Несебър, Поморие, Созопол, Приморско и Царево, представляват райони със сравнително запазена чистота на атмосферния въздух. На територията на **Община Несебър** действат 12 бр. бетонови възли. Разположени са 8 бр. действащи бензиностанции, които са в съответствие - Етап I.

За тях е характерно особено в последно време интензивно строителство и значително увеличен автомобилен трафик през летния сезон. Основно направление за развитието на тези Общини е туризма и свързаните с него обслужващи дейности. Фирмите, действащи на територията им са ориентирани предимно към дейности свързани, с производство на бетонови и варови разтвори и търговия със строителни материали.

♣ **Община Поморие**

– действаща кариера за добив на инертни материали в с. Каменар на „Благоустройствени строежи" ЕООД гр.Бургас;

– „ЗТВ" гр.Каблешково – производство на изделия от технически въглен;

– „Черноморско злато"АД гр.Поморие – производство и съхранение на високоалкохолни напитки и вина;

– 4 бр. бетонови възли

– 8 бр. бензиностанции – всички са в съответствие, с изградени системи за улавяне и връщане на бензиновите пари при зареждане от автоцистерна - „Етап I".

♣ **Община Созопол**

– фирми, занимаващи се с риболов и производство на различни видове рибни продукти, има действаща кариера за добив на гранит и цех за производство на изделия от него и кариера и ТСИ с. Крушевец за добив на инертни материали на фирма „Пътни строежи" АД гр.Бургас,

– 6 броя действащи бензиностанции – които са в съответствие – Етап I.

♣ **Община Приморско**

– два броя бетонови възли;

– бензиностанции 7 броя – които са в съответствие – Етап I.

♣ **Община Царево** основен замърсител на атмосферния въздух се явява дейността на фирми „Пасат България" АД и „Стъклопласт" ООД – производство на плавателни средства и изделия от стъклопласт. Има и действащи фирми за производство на дървени въглища. Бензиностанциите са 3 бр., от които всички са в съответствие – Етап I.

♣ **Територията на Община Малко Търново** се характеризира с висока степен на чистота на атмосферния въздух, дължащо се на липса на промишлена дейност. Районът е разположен в планинска, гориста територия, в която се намира природен парк „Странджа". Основно действащо предприятие е „Бургас вар" ООД гр.Бургас – добив на варовик и производство на негасена вар. Значително влияние оказва и засиленият поток от товарни автомобили, минаващи през КПП Малко Търново. Бензиностанциите са 3 бр. в съответствие - Етап I.

Три са дружествата, които са изградили системи за собствен монитиринг на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух:

1. „Лукоил Нефтохим Бургас" АД – инсталирани са системи са собствени непрекъснати измервания (СНИ) на седем изпускащи устройства:

– Производство АВД, инсталация ВДТК, комин № 20

– Производство ВиК иОС, инсталация „ПИНБУ" Пещ F 101, комин № 25

– Производство ВиК иОС, инсталация „ПИНБУ" Пещ F2101, комин № 26

– Производство „КОГ", инсталация ГС-3, комин № 41

– Производство АВД инсталация АВД 1, комин № 7

– Производство Сярно кисело алкилиране, инсталация РОК, комин № 48

– Производство „КОГ", инсталация ГС-2, комин № 18

– Предстои да бъде инсталирана СНИ на комин № 6 на инсталация АД-4, производство АВД до края на 2013г.

2. „Лукойл Енергия и Газ" ЕООД – инсталирани СНИ на две изпускащи устройства:

– Комин 120 м.

– Комин 180 м.

3. „Топлофикация Бургас" ЕАД – едно изпускащо устройство

Останалите източници на емисии в атмосферния въздух се контролират чрез собствени периодични измервания (СПИ) и контролни измервания.

Региона, контролиран от РИОСВ – Бургас е със значително добро качество на атмосферния въздух. Необходимост от подобряване на „КАВ" има единствено в района на областния център гр. Бургас, както и в определена степен за района на Община Камено, поради голямата концентрацията на обекти, извършващи промишлена дейност и близостта на промишления гигант „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и натоварения автотрафик, особено през летния период.

<u>Замърсяване от автомобилния транспорт</u>

Влиянието на автотранспорта върху КАВ е от първостепенно значение, тъй като той е един основните доминиращи източници на замърсяване на атмосферния въздух главно с ФПЧ$_{10.}$ Автомобилния транспорт има относителен дял върху замърсяването на атмосферния въздух с въглероден оксид, бензо(а)пирен, НМЛОС и азотни оксиди. Влиянието на автотранспорта върху качеството на атмосферния въздух е най – силно изразено през лятното полугодие. В пункт за ръчно пробонабиране „РЗИ" през 2012 г. са констатирани превишения на нормите на азотни оксиди. Причината за това е интензивния автомобилен транспорт, тъй като пункта е разположен в близост до една от най – натоварените пътни артерии в гр. Бургас. При неблагоприятни метереологични условия се получава наслагване на емисиите на автомобилния транспорт с тези от „ Лукойл Нефтохим Бургас" АД и на производствените предприятия в гр. Бургас.

В плановете за действие към програмите на общините за намаляване на емитираните вредни вещества в атмосферния въздух са заложени редица мерки за редуциране на замърсяването от автомобилния транспорт. По проекта за интегриран обществен транспорт в община Бургас са закупени нови екологосъобразни автобуси и тролейбуси, които използват като гориво метан.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас

През 2012 г. като положителна оценка се очертава намаляване на нивата на *ФПЧ*$_{10}$ като резултат от поетапното изпълнение на комплексната програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на Община Бургас. Наблюдава се трайна тенденция на задържане на ниска средногодишна концентрация на серен диоксид, азотен диоксид. Изградени са нови инсталации в „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и на всички комини към инсталациите монтирани системи за собствени непрекъснати измервания.

В сравнение с предходни години са обхванати и се контролират по – голям брой обекти използващи летливи органични съединения и вещества, които нарушават озоновия слой и флуорирани парникови газове.

Като отрицателна констатация през 2012 г. могат да се посочат все още съществуващите стари екологични щети на територията на комплекс „Меден Рудник” и „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. Все още няма изградено подходящо трасе – обход, който да реши проблема с преминаването на транзитни потоци автомобили през градското ядро на гр. Бургас.

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Водите на територията на страната са:

1. Повърхностни води.

2. Подземни, включително минералните води.

3. Вътрешните морски води и териториалното море.

4. Водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или

няколко основни реки. Определените речни басейни не следват административно-териториалното деление на страната.

Територията, контролирана от РИОСВ – Бургас обхваща част от Черноморски район за управление на водите с център гр. Варна (БДУВЧР) и Източнобеломорски район за управление на водите с център гр. Пловдив (БДУВИБР).

Основните приоритети при извършване на контролната дейност през 2012 г. са:

– подобряване работата на изградените пречиствателни станции за отпадъчни води и пречиствателни съоръжения и спазване на определените условия и изисквания в разрешителните за заустване и комплексни разрешителни;

– намаляване на замърсяването на водите.

2. Опазване на повърхностните води

Повърхностните води на територията на Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район, които са и в границите на териториалния обхват на РИОСВ – Бургас, са Южночерноморските реки, включващи:

речен басейн Севернобургаски реки;
речен басейн Мандренски реки;
речен басейн Южнобургаски реки;
речен басейн река Велека;
речен басейн река Резовска.

Кратка информация за пунктовете за наблюдение, информация за състоянието на повърхностните води по поречия по отношение на замърсяване, както и обобщена информация за състоянието на повърхностните води по поречия, като се прави сравнение с предишни години, в т.ч. участъци от поречия /община, в близост до населено място/, в обхвата на БДУВЧР, е представена в Приложение 1.

Характеристика на повърхностните води в обхвата на БДУВИБР:

Типология на повърхностните води

В рамките на Бургаска област на територията на ИБР е включено горното и средно течение на р. Мочурица, определена като самостоятелно водно тяло от категория „РЕКИ”. Като водни тела от категория „ЕЗЕРА” са определени водните обекти с площ над 500 ха – Скаленско езеро и яз. „Цанко Церковски”.

Водосборът на р. Мочурица се отнася към 1 тип води – R13 Малки и средни равнинни реки (R13а Блатни реки), който притежава следните по-важни характеристики:

– <u>надморска височина:</u> < 150 (350) м – варира;
– <u>размер:</u> притоци на основните реки с водосбор < 1300 km^2, средни и малки;
– <u>наклон/енергия на потока</u> <1% слаб наклон, бавно течение;
– <u>форма на долината:</u> широка речна долина;
– <u>доминиращ дънен субстрат:</u> пясъци, тиня, чакъли, зони на акумулация на седименти;
– <u>соленост:</u> сладководни, <0.5‰.

Карта №1-1 Типология категория „РЕКИ" във водосбора на р. Мочурица

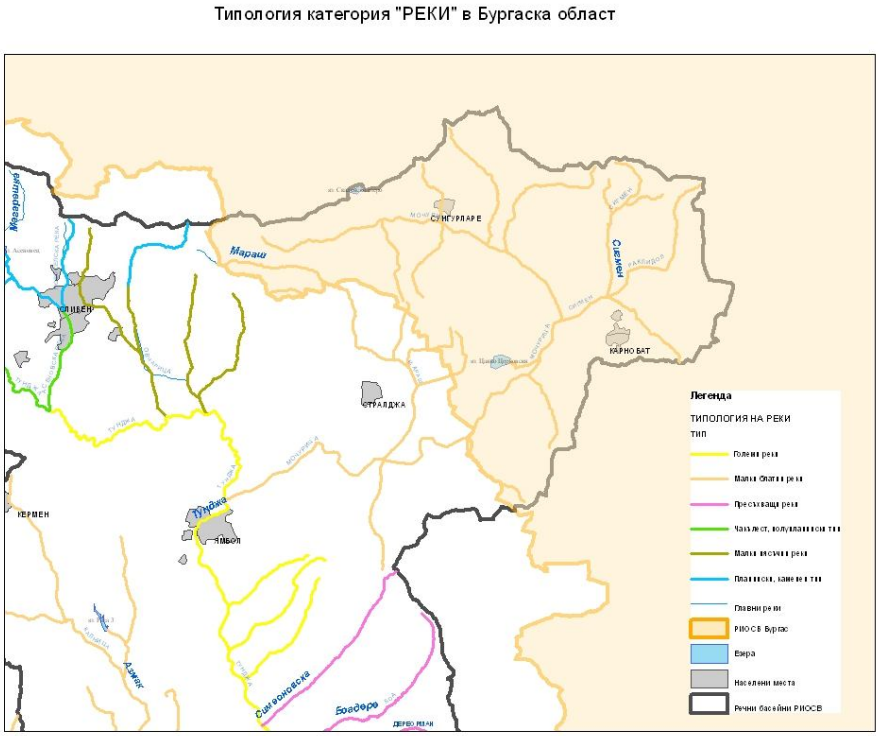

Във водосбора на р. Мочурица са определени 2 типа езера/язовири:

– L17 Малки и средни равнинни язовири в ЕР 7 – с 1 водно тяло: Яз. «Цанко Церковски» с код BG3TU600L023.
– L13 Средни и малки полупланински язовири в ЕР 7 – с 1 водно тяло: Скаленско езеро с код BG3TU600L024.

♣ Мрежа за мониторинг на повърхностни води

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица на територията на Бургаска област включва 7 пункта за мониторинг, в които се провежда хидробиологичен мониторинг, като в пункта след гр. Карнобат се провежда и анализ на физико-химични елементи за качество:

1 BG3TU00699MS0123 с. Мокрен
2 BG3TU00697MS2109 с. Чубра
3 BG3TU00697MS1109 гр. Сунгурларе, мост за с. Грозден
4 BG3TU00067MS0109 с. Мъдрино
BG3TU00659MS0108 гр. Карнобат; мост на 8 км по пътя за с. Венец;
5 **ФХМ 30059316**
6 BG3TU00653MS0107 с. Церковски
7 BG3TU00653MS0106 с. Деветак

Карта № 2-1 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица

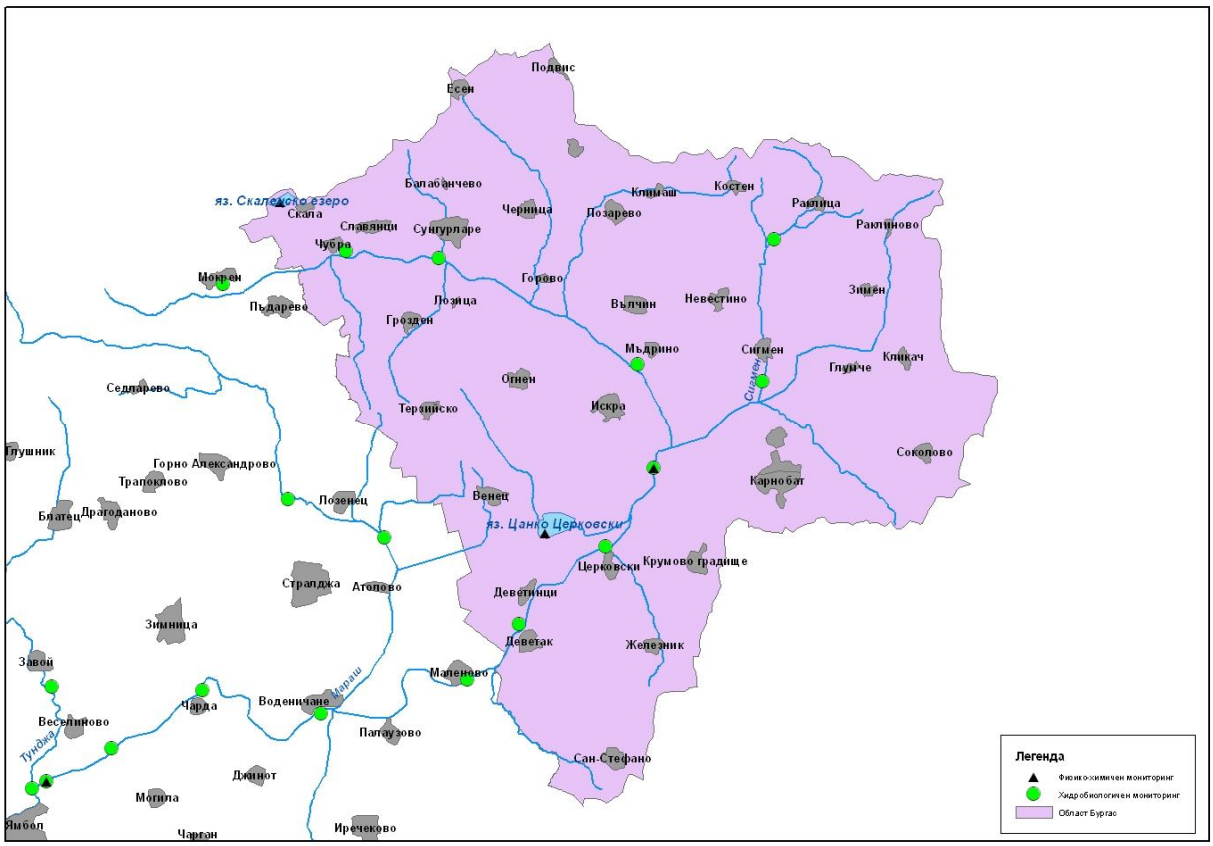

♣ Мониторинг и показатели

- **Хидробиологичен мониторинг и показатели**

Хидробиологичният мониторинг на повърхностните води се провежда в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД – 715/02.08.2010г. Заповедта предвижда провеждането на хидробиологичен мониторинг на повърхностни води от категориите река и езеро/язовир.

Биологичните елементи за качество, които се използват в хидробиологичния мониторинг на повърхностните води са дефинирани в Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО (чл. 8, Приложение V): фитопланктон и друга водна флора (макрофити и фитобентос), макробезгръбначни и риби. Минималната честота за провеждане на мониторинга е веднъж годишно с изключение на мониторинга на фитопланктона, за който минималната честота е два пъти годишно.

категория „река" – фитобентос, макрозообентос, макрофити и риби;

категория „езера/язовири" – фитопланктон, хлорофил А, макрозообентос, макрофити и риби.

Хидробиологичният мониторинг се извършва в реки и езера/язовири по утвърдени методики за биологични елементи за качество.

Методиките се прилагат за определяне на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела:

„Методика за мониторинг на биологичния елемент фитобентос (IPS индекс)";

„Методика за мониторинг на биологичния елемент макрозообентос (биотичен и трофичен индекс)";

„Методика за мониторинг на биологичния елемент макрофити";

„Методика за мониторинг на биологичния елемент риби (Риби индекс)".

Хидробиологичният мониторинг който се извършва за макробезгръбначни в реки е по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон и хлорофил А (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

♣ **Физико-химичен мониторинг и показатели:**

Физико-химичният мониторинг се извършва по 20 показателя за екологично състояние /основни и специфични/, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните физико-химични показатели се извършва от Регионална лаборатория Бургас – 03 към Изпълнителна агенция по околна среда – София.

За пункта р. Мочурица след гр. Карнобат (оперативен мониторинг) се пробонабират и анализират следните групи показатели:

- **Основни физико-химични показатели**

– **I група** – активна реакция /pH/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК$_5$, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, фосфати;

– **II група** – азот общ, фосфор общ.

- **Специфични вещества:**

– **I група – Органични вещества** – феноли, нефтопродукти;

– **II група – Тежки метали и металоиди** – цинк, мед, хром – тривалентен, хром – шествалентен.

♣ **Определяне на химично и екологично състояние на повърхностните води**

- **Химично състояние:**

Химично състояние	
добро	Лошо

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела са разглеждани т.нар. приоритетни вещества като са съпоставяни с определените стойности на стандартите за качество, въведени от ***Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите***, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват на картите съответно със син и червен цвят. За водните тела, в които не са идентифицирани източници на замърсяване с приоритетни вещества по експертна преценка е определено добро състояние.

При определяне на химичното състояние на водните тела са приложени изискванията на Директива 2008/105/ЕО, при които се изчисляват средногодишни стойности за съдържанието на разтворените във води приоритетни вещества.

За повърхностните водни тела **BG3TU600R022 „Река Мочурица и притоци" и BG3TU600L023 „Яз. Цанко Церковски"** не са идентифицирани източници на замърсяване с приоритетни вещества и по експертна преценка за водните тела е определено добро химично състояние.

♣ **Екологично състояние:**

Екологично състояние				
много добро	добро	умерено	лошо	много лошо

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа – много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаите в таблицата цветове.

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ		
хидроморфологични показатели	биологични показатели	химични показатели

За оценка на екологичното състояние се разглеждат следните групи елементи – биологични, хидроморфологични и физико-химични елементи. Водещи за определяне на състоянието са биологичните елементи.

Таблица № 4-1 Показатели за определяне на екологичното състояние

хидроморфологични показатели	хидроложкки режим
	морфологични условия
	непрекъснатост на реката
фитобентос макрофити дънни безгръбначни риби общи показатели	фитопланктон
биогенни вещества специфични вещества	

При оценката на екологичното състояние на водните тела е използвана разработената през 2010 г. класификационна система, включваща биологични и физико-химични елементи за качество.

От провеждания мониторинг на биологичните елементи са налични само данни за дънни безгръбначни (за реки), които се оценяват по т.нар. Ирландски биотичен индекс (ИБИ). Резултатите от биологичния мониторинг съгласно разработената класификационна система се оценят по следния начин:

Равнинни типове реки (R12, R13)	EQR	БИ
Нормална скала за БИ	0,8 ÷ 1.0	4 ÷ 5
1 ÷ 5	0,7	3.5
R10 скала:1 ÷ 4	0,5 ÷ 0,6	2.5 ÷ 3
R12, R13 скала:1 ÷ 4.5	0,4	2
	0,3 ÷ 0,2	1 ÷ 2

За оценка на физико-химичните елементи в класификационната система са използвани 10 показатели:

Равнинни типове реки (R12, R13)

Показатели /Състояние	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. µS/cm	N-NH_4, mg/l	N-NO_3, mg/l	N-NO_2, mg/l	Общ азот, mg/l	P-ortho - PO_4, mg/l	P- Общ фосфор, mg/l	БПК$_5$
Много добро	9,00÷7,00	÷	700	0,10	<0,7	<0,03	<0,7	<0,07	<0,15	<2
Добро	7,00÷6,00	6,5 ÷ 8,5	750	0,1÷0,3	0,7÷2	0,03÷0,06	0,7÷2,5	0,07÷0,15	0,15÷0,3	2÷4
Умерено	6,00÷5,00	÷	1000	0,3÷0,6	2÷4	0,06÷0,09	2,5÷4	0,15÷0,3	0,3÷0,6	4÷8

Система за екологична оценка на типовете „езера" по физико-химични елементи

Олиготрофни типове «езера» (L1, L2, L3, L11, L12, L13)

Показатели/Състояние	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. µS/cm	N-NH_4, mg/l	N-NO_3, mg/l	N-NO_2, mg/l	Общ азот, mg/l	P-ortho - PO_4, mg/l	P-Общ фосфор, mg/l	БПК$_5$	Прозрачност по Секки, m
Много добро	10,5÷8,00	÷	650	<0,03	<0,2	<0,01	<0,2	0,007÷0,0152	<0,0125	<1	>4
добро	8,00÷6,00	6,5 ÷ 8,7	750	0,03÷0,08	0,2÷0,5	0,01÷0,025	0,2÷0,8	0.0125÷0.04	0,0125÷0,04	1÷2,5	4÷2
умерено	6,00÷5,00	÷	1000	0,08÷0,16	0,5÷1,0	0,025÷0,05	0,8÷2	0.04÷0.06	0,04÷0,06	2,5÷5	2÷1,5

Мезотрофни типове "езера" (L4, L5, L6, L7, L8, L14, L17)

Показатели / Състояние	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. µS/cm	N-NH_4, mg/l****	N-NO_3, mg/l	N-NO_2, mg/l**	Общ азот, mg/l*****	P-ortho - PO_4, mg/l***	P- Общ фосфор, mg/l*	БПК$_5$	Прозрачност по Секки, m
Много добро	9,00÷7,00	÷	650	<0,1	<0,8	<0,03	<0,7	0,01÷0,025	<0,025	<2	>4

Добро	**7,00÷6,00**	**6,5÷8,7**	**750**	**0,1÷0,3**	**0,8÷2**	**0,03÷0,06**	**0,7÷2,5**	**0,025÷0,06**	**0,025÷0,075**	**2÷4**	**4÷2**
Умерено	**6,00÷5,00**	**÷**	**1000**	**0,3÷0,6**	**2÷4**	**0,06÷0,09**	**2,5÷4**	**0,06÷0,08**	**0,075÷0,1**	**4÷8**	**2÷1**

При оценка на екологично състояние за специфични замърсители са използвани стандарти за качество на околната среда (СКОС), предложени в разработената през 2009 – 2010 г. *Тема 3* Определяне на стандарти за качество за химичното състояние на повърхностните води и включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води (обн., ДВ, бр.22 от 5.03.2013г., в сила от 5.03.2013г). Оценката на екологичното състояние за специфични замърсители (органични вещества и тежки метали и металоиди) е направена по следните показатели: цинк, мед, хром – тривалентен, хром – шествалентен и нефтопродукти като стойностите са съпоставяни с предложените стандарти за качество на околната среда.

Резултати за екологичното състояние

В Таблица № 4-2 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние във водосбора на р. Мочурица

Таблица № 4-2 Екологично състояние на водните тела във водосбора на р. Мочурица

Обща част			**ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ 2012**		
№	**Код**	Водно тяло	**Общо**	**Б**	**ФХ**
1	**BG3TU600R022**	р. Мочурица и притоци	**2**	**БИ**	**Неразтворени вещества, Електропроводимост, O2, NH4, NO3, NO2, N-общ**
2	**BG3TU600L023**	яз. Цанко Церковски*	**2**	**Хл.А**	**pH, ХПК, БПК, N-Келдал**

* По данни от 2009 г.

Легенда:

5	Много добро състояние
4	Добро състояние
3	Умерено състояние
2	Лошо състояние
1	Много лошо състояние

За определяне на лошото екологично състояние на повърхностните водни тела доминиращо е значението на физико-химичните показатели от органичен характер (амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, ХПК, БПК, азот-Келдал, активна реакция-pH).

От проведения мониторинг през 2012 г. в пункта р. Мочурица след гр. Карнобат се констатира отклонение от нормите за добро състояние по

следните физико-химични показатели: неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и общ азот. За р. Мочурица е характерно силното органично замърсявне от непречистени битови отпадъчни и промишлени води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр. Карнобат (много лошо състояние) поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа.

За подобряване на състоянието на водното тяло в участъка след гр. Карнобат в разработеният от Басейнова дирекция гр. Пловдив План за управление на речните басейни са предвидени следните мерки: Изграждане на ГПСОВ над 10000 е.ж. и доизграждане на канализационна мрежа над 10000 е.ж. За изпълнение на тази мярка е разработен проект, който ще бъде разгледан за финансиране по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013”.

За яз. „Ц. Церковски” са характерни силните цъфтежи от планктонни водорасли, причинени от органичното замърсяване (pH, ХПК, БПК, N-Келдал). Вероятна причина за това е провежданото интензивно рибовъдство в язовира.

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

През 2012 г. се запазва тенденцията за заустване на непречистени отпадъчни води в повърхностни водни обекти от селищни канализационни ситеми без изградена ПСОВ – все още не е изградена ПСОВ „Созопол”, непречистени се заустват във водни обекти отпадъчните води от канализационни системи на гр. Карнобат, гр. Айтос и гр. Котел. В много от населените места под 2000 е. ж. канализационната мрежа не е изградена или е изградена частично и отпадъчните води се отвеждат в попивни септични ями.

Голяма част от изградените ПСОВ не могат да осигурят необходимата степен на пречистване на отпадъчните води от населените места, които обслужват – в много от тях не са изградени или доизградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор – ПСОВ „Китен – Приморско“, ПСОВ „Обзор – Бяла“, ПСОВ „Поморие“, ПСОВ „Равда – Слънчев бряг – Несебър“, ПСОВ „Елените“ и ПСОВ „Лозенец“. В последните три изброени ПСОВ през активния туристически сезон постъпват количества отпадъчни води, значително превишаващи капацитета им, което снижава значително пречиствателния им ефект.

Във връзка с прилагането на политиката за опазване и подобряване състоянието на водните ресурси, на регионално ниво е постигнато следното:

предстои да бъде изградена пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Созопол – Черноморец – Равадиново“ да бъде извършено разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ “Равда – Слънчев бряг – Несебър“, както и осъществяване на дълбоководно заустване на пречистените в нея отпадъчни води. С цел разширение и модернизация на ПСОВ „Приморско - Китен”, община Приморско е подписала договор от 03.02.2012 г. по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.” за безвъзмездна финасова помощ за проект: „Интегриран инвестиционен проект във водния сектор на агломерация „Приморско – Китен”. С проекта се предвижда да се извърши модернизация на пречиствателната станция, както и да се увеличи капацитета й. През 2013 г. ще продължи изграждането на финансиран по ОПОС проект за канализация на кв. „Меден рудник” в гр. Бургас, включващ разширение и реконструкция на ПСОВ „Меден рудник“.

През 2012 г. чрез Държавна приемателна комисия са въведени в експлаотация следните строежи:

– ПСОВ Царево, гр. Царево;

– ЛПСОВ на хотелски комплекс „Зорница сендс”, землище на гр. Свети Влас, община Несебър;

– „Инженеринг за изграждане на станция за препомпване на битово – фекални води от терминал Бургас Запад е бъдещ контейнерен терминал до градска пречиствателна станция гр. Бургас”;

– „Канализационна система с ПСОВ в землището на село Кръстина, община Камено;

– „Канализационна система с. Равна гора, община Созопол“ – първи етап.

В обхвата на РИОСВ – Бургас попадат три градски пречиствателни станции с изградени всички съоръжения за пречистване, включително за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор: ПСОВ Бургас, заустваща пречистените отпадъчни води в ез. Вая, ПСОВ „Меден рудник”, заустваща пречистените отпадъчни води в яз. Мандра и ПСОВ „Царево”, заустваща в река Попска, вливаща се на около 1000 м. след мястото на заустване в Черно море. ЛПСОВ с изградени и ефективно работещи всички съоръжения за пречистване са: ЛПСОВ на вилно селище „Лилиите” в местност „Аркутино”, землище на гр. Созопол, заустваща пречистените отпадъчни води в естествен воден канал между блато „Аркутино” и Черно море, на „Комплектстрой” ЕООД и обща ЛПСОВ на „Жилищна група на нос Хумата“ на „ГБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на Алепу Вилидж“ в местностите „Аркутино“ и „Алепу“, с осъществено дълбоководно заустване на пречистените отпадъчни води в Черно море.

През 2012 г. в експлоатация са следните предприятия, които с отпадъчните си води емитират приоритетни и приоритетно опасни вещества (съгласно Приложение 1 към чл. 1, ал. 2 на Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсител) в повърхностни водни обекти:

– **„Лукойл Нефтохим Бургас“ АД** – основна площадка – предприятието е с основна дейност нефтопреработване, отпадъчните води от площадката, след централна пречиствателна станция (ЦПС), се заустват във – II^ро предезеро от Системата окислителни езера;

– **„Лукойл Нефтохим Бургас“ АД – нефтен терминал „Росенец“** – отпадъчните води от площадката, след ЛПС, се заустват в четвърто окислително езеро – естествена влажна зона;

– **„Нафтекс Петрол“ ЕООД, гр. Варна – „Петролна база Бургас“** – площадка за съхранение на нефтопродукти (бензин, дизелови горива) – отпадъчните води след ЛПС се заустват в канал, свързващ ез. Вая, с Черно море;

– **„Строителни материали“ АД – “Флотационна фабрика „Върли бряг“** с пречиствателно съоръжение хвостохранилище“ – отпадъчните води след пречиствателното съоръжение се заустват в яз. Мандра;

– **„Завод за технически въглен“ АД** – производствена база в гр. Каблешково, производствените отпадъчни води, след ЛПС за химически замърсени води, се заустват ва Кабаково дере, след гр. Каблешково, общ. Поморие;

– **„Промет стиил“ АД, гр. Бургас** – производствена база в с. Дебелт, общ. Средец, с предмет на дейност: производство на чугун, стомана и феросплави – пречистените в ЛПС отпадъчни води се заустват в река Средецка;

– **„Бургаски корабостроителници“ АД, гр Бургас** – завод за кораборемонт и корабостроене. Отпадъчните води, след ЛПС се заустват в Черно море, в пояс на санитарна охрана;

Стопански субекти в обхвата на РИОСВ – Бургас, от дейността на които през 2012 г. са формирани биоразградими промишлени отпадъчни води (съгласно Приложение 4 към чл. 35, ал. 2 на Наредба 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване), заустващи в повърхностни водни обекти, са:

– **„Бургаски захарен завод” ЕАД –** предприятие за производство на бяла кристална захар от сурова тръстикова захар в гр. Камено, общ. Камено, обл. Бургас – отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в река Айтоска;

– **„Франко" ЕООД гр. Айтос, общ. Айтос, обл. Бургас** – цех за преработка и консервиране на плодове. Пречистените отпадъчни води след ЛПС се заустват в „Хамам дере", вливащо се р. Айтоска;

– **„М ИНВЕСТ БГ" ЕООД –** фабрика за консервиране на зеленчуци, находяща се в с. Гълъбец, общ. Поморие, обл Бургас – отпадъчните води след ЛПС се заустват в река Хаджийска;

– **ЕТ „Росица – Иван Стаматов" –** пункт за производство на алкохол в с. Русокастро, общ Камено, обл. Бургас. Отпадъчни води след ЛПС се заустват в р. Русокастренска;

– **„Билдинг Зах" ЕООД –** млекопреработвателно предприятие „Китка", с. Шиварово, общ. Руен, обл. Бургас – пречистените в ЛПСОВ отпадъчни води се заустват в река Шиваровска;

– „Винекс Славянци" АД - цех Славянци в с. Славянци;

– „Винекс Славянци" АД - цех Лозарево в с. Лозарево;

– „Винекс Славянци" АД - цех Сунгурларе в гр. Сунгурларе;

И в трите цеха се произвеждат различни видове алкохол и алкохолни напитки. ЛПСОВ има изградено само за отпадъчните води от цех Лозарево, след която отпадъчните води се заустват в яз. Петковец. Отпадъчните води от дейността на другите два цеха – в с. Славянци и гр. Сунгурларе след утаечни системи, се заустват съответно в канавка и безименно дере, вливащи се в р. Мочурица;

– **„СИС Индустрийс" ООД** – промишлен комплекс в с. Венец - предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино. Пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р. Мочурица;

– **„ВИН.С. Индустрийс" ООД** с. Церковски – на площадката функционират спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в дренажен канал на яз. Церковски, заустващ в р. Мочурица;

– **„Птицекланица Чубра" с. Чубра** - месопреработвателно предприярие за бяло птиче месо. Отпадъчните води от обекта след ЛПСОВ се заустват в дере, вливащо се в р. Мочурица.

♣ **Точкови източници на замърсяване на повърхностните води, по поречия:**

- **<u>Речен басейн Севернобургаски реки</u>**

1. Река Двойница и притоци:

– **ПСОВ Обзор – Бяла –** осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, община Несебър, област Бургас и гр. Бяла, Община Бяла, Област Варна. Режима на работа е непрекъснат. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането й в Черно море. Реализиран е проект по реконструкция на вторичните утаители с цел подобряване работата на ПСОВ и достигане на индивидуалните емисионни ограничения (ИЕО). През 2012 г. са установени отклонения от ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели общ азот и неразтворени вещества, ХПК и БПК$_5$.

– **„ЗСК – Девня" АД (бетонов възел с. Дюлино, общ. Бяла)** – режима на работа е периодичен, производствените отпадъчни води след ЛПС се заустват в р. Двойница. При извършена извънредна проверка през 2012 г. е констатирано превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показател неразтворени вещества.

2. Река Хаджийска и притоци:

„МИНВЕСТ БГ" ООД гр. Пловдив – консервна фабрика в с. Гълъбец, общ. Поморие – пречистените отпадъчни води след ЛПС се заустват в р. Хаджийска. Фабриката работи сезонно. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: БПК$_5$, ХПК и неразтворени вещества;

3. Река Ахелой:

Канализационна система на с. Ахелой, общ. Поморие, без изградена ПСОВ – непречистените отпадъчни води се заустват в р. Ахелой. През 2012 г. са констатирани превишения на нормите за водоприемника, по следните показатели: ХПК, БПК$_5$, анионактивни детергенти, екстрахируеми вещества, неразтворени вещества, общ фосфор и азот нитритен.

4. Поморийско езеро:

Водно тяло – Поморийско езеро – представено с **пункт** *Поморийско езеро – южна част*

5. Атанасовско езеро и протоци

❖ **Река Азмак:**

– **„Мина – Черно море – Бургас" ЕАД (рудник „Черно море - 2")** – от дейността на обекта се формират два потока отпадъчни води – поток № 1 – руднични води, след утайници и поток № 2 – битово – фекални води, пречистени в септична яма. Изпомпваните отпадъчни руднични води при

минните изработки се извеждат на повърхността преди да се извършат дейности по добива – фактически те се явяват пречещи при добива. След утаяване на механичните частици в утаителите по преливен тръбопровод водите се заустват в р. Азмак - втора категория воден обект, водосборната зона на Атанасовско езеро. Пречистения поток битово – фекални води, чрез колектор, се зауства също в река Азмак, на 125 м след заустване на рудничните отпадъчни води. През 2012 г. не е констатирано превишение на ИЕО, определени в издаденото за обекта разрешително за заустване;

– **„Завод за технически въглен (ЗТВ)" АД гр. Бургас – производствена база в гр. Каблешково** – от дейността на обекта се формират два потока отпадъчни води – поток №1 – химически замърсени води и поток №2 – битово – фекални води. Поток № 1, след пречиствателна станция за химически замърсени води, се смества с поток № 2 и се зауства в Кабаково дере, след гр. Каблешков. През 2012 г. не е констатирано заустване на отпадъчни води.

❖ **Атанасовско езеро:**

– **„Керамика Бургас 2001" АД гр. Бургас –** обекта е с издадено комплексно разрешително. Няма заустване на отпадъчни води от обекта в повърхностни води.

– **„Чикън груп" ООД гр. Бургас /предприятие за добив и преработка на месо в м-ст "Оникилика", землището на гр. Бургас/**, за пречистване на отпадъчните производствени и битово – фекални води е изградена ЛПСОВ, която през 2012 г. не е функционирала. Отпадъчните води от обекта са транспортирани за пречистване до ГПСОВ – Бургас.

6. Река Айтоска и притоци

❖ **Водно тяло р. Айтоска от извор до преди вливане на Садиевска река –** представено с **пунктове** *р. Айтоска при с. Тополица и р. Айтоска при с. Поляново*

– **„Бургаски захарен завод" ЕАД –** предприятие за производство на бяла кристална захар от сурова тръстикова захар. **О**бекта е с издадено комплексно разрешително. Отпадъчните води се пречистват в локална пречиствателна станция, намираща се на територията на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и се заустват в р. Айтоска. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното, по показатели БПК5 и ХПК. Обекта работи кампанийно.

– **Канализационна система на гр. Камено** –отпадъчните води от гр. Камено (брой жители около 5393) към настоящият момент се заустват в

старото корито на р. Айтоска. Няма изградена ПСОВ за населеното място. През 2012 г. са констатирани превишения на нормите за втора категория водоприемник, по показатели: БПК$_5$, мед, цинк, олово, екстрахируеми вещества (общо) и хром (общ).

– **Канализационна система на гр. Айтос –** брой на реалните жители около 22869, отпадъчните води от града към настоящият момент се заустват непречистени на две места в р. Славеева от поречието на р. Айтоска. Проектирана е ПСОВ за пълно биологично пречистване, определен е терен, изграждането на обекта не е започнало. През 2012 г., при извършена проверка с пробовземане на отпадъчни води на изход от канализационната система, са констатирани превишения на нормите за втора категория водоприемник по показатели: общ фосфор, ХПК, БПК5, СПАВ;

– **„Симпто" АД гр. Айтос (механо – монтажен завод) –** титуляр на разрешително за заустване на отпадъчни води включващи и водите, формирани от шивашка фирма „Гюлтекс България" ООД, предприятие за топено сирене „Хелиос Милк" ЕООД, офис къща „Ринг Строй" ООД. Има изградена площадкова канализация и ЛПСОВ за формираните от дейността на всички фирми отпадъчни води. Смесеният поток битово – фекални и производствени води се заустват брегово в Аланско дере. През 2012 г. има превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: общ азот, БПК$_5$, неразтворени вещества, общ фосфор и мазнини;

– **„Франко" ЕООД гр. Айтос** – цех за преработка и консервиране на плодове. Пречистените отпадъчни води след ЛПС се заустват в „Хамам дере", вливащо се р. Айтоска. Обектът работи сезонно – от около месец май до декември. През 2012 г. са установени отклонения от ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели: общ азот, БПК$_5$, ХПК и неразтворени вещества;

7. Река Чукарска (Чакърлийска) и притоци:

Няма точкови източници на замърсяване на водите.

8. Бургаско езеро:

– **„Вая – 96" ООД (кариера за пясък) –** отпадъчните води след утаяване в два броя утаителни съоръжения за механично и гравитационно утаени производствени отпадъчни води се заустват в езеро „Вая". През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели: активна реакция и неразтворени вещества. Резултатите от изпитванията на отбраната проба от референтна (фонова) точка от повърхностната (езерна) вода, са почти идентични с резултатите от

проведените изпитвания на отбраната проба на изход от утаителното поле на пясъчна кариера "Акациите - 1";

– **„Андела" АД гр. Бургас – баластиера (хвостохранилище „Горно Езерово")** Отпадъчните води след ЛПС се заустват в Бургаско езеро. През 2012 г. няма превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

– **„Завод за строителни конструкции (ЗСК) Лозово" АД гр. Бургас, Северна промишлена зона** – поток битово – фекални отпадъчни води след ПСОВ се заустват в езеро „Вая" – втора категория водоприемник. Поради настъпилата криза и липса на заявки част от годината обекта не е работил. През 2012 г. няма превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

– **ГПСОВ – Бургас, експлоатирана от „ВиК" ЕАД гр. Бургас –** има проектен капацитет на пречиствателните съоръжения – $Q_{ср.дн}$ – 1388 л/сек. и е с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас (без к-с "Меден рудник") с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените води се заустват в ез. „Вая" – втора категория воден обект. През 2012 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

– **„Пристанище Бургас" АД – терминал „Запад"** – реализиран е проект за включване на отпадъчните води към ГПСОВ „Бургас" и е преустановено заустването на отпадъчни води от обекта в повърхностни води;

– **„Нафтекс Петрол" ЕООД – Петролна база Бургас –** обекта заустява отпадъчни води във воден обект: канал езоро-море.

♣ **Речен басейн Мандренски реки**

1. Река Русокастренска и притоци:

ЕТ "Росица- Иван Стаматов" – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро, общ. Камено, обл. Бургас – обекта работи периодично, при наличие на суровина. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Русокастренска. През 2012 г. не е констатирано изтичане и заустване на производствени отпадъчни води.

2. Река Средецка и притоци:

– **ГПСОВ – Средец, експлоатирана от Община Средец** – схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Средец. Проектно водно количество 5000 м^3/ден. Проблем е недоизградената

канализационна мрежа на града. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показател общ азот;

– **„Пластмасови изделия" АД, гр. Средец** – пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в р. Средецка. През 2012 г. няма превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

– **„Промет стийл" АД гр. Бургас (завод за производство на стоманени профили „Стан 300" в с. Дебелт)** – има издадено комплексно разрешително № 4/2004 г. Отпадъчните води след ПСОВ се заустват в р. Средецка, на 100 м преди вливането й в язовир „Мандра". През по-голямата част от годината ПСОВ работи в оборотен цикъл, през 2012 г. няма отклонения от ИЕО.

3. Река Факийска и притоци

Няма точкови източници на замърсяване на водите.

4. Мандра:

- **Водно тяло язовир Мандра:**

– **„Строителни материали" АД – флотационна фабрика „Върли бряг"** – пречистените води след ЛПС (хвостохранилище) се заустват в язовир „Мандра" През 2012 г. няма превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

– **„Андела" АД – баластиера „Новоселци 3", с. Константиново** – предмет на дейност производство на инертни материали – трошени каменни фракции и пясъци. В края на 2008 г. се реализира проект за оборотно водоснабдяване и заустването на отпадъчните води в язовира е прекратено.

- ***<u>Водно тяло</u>*** **езеро Мандра:**

– **ПСОВ „Меден рудник", експлоатирана от „ВиК" ЕАД гр. Бургас** – пречистените отпадъчни води от к-с „Меден рудник" се заустват в източната част на езеро Мандра. В ПСОВ са изградени всички съоръжения за пречистване, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор за товар 49 хил. е.ж. През 2012 г. е констатирано инцидентно /аварийно/ превишение по показатели: неразтворени вещества, ХПК, $БПК_5$ и общ фосфор;

– **„Лукойл Нефтохим Бургас" АД – основна площадка –** смесеният поток пречистени отпадъчни води (производствени, охлаждащи, битово – фекални и дъждовни) след пречистване в централна пречиствателна станция (ЦПС), се заустват във второ окислително езеро от системата Окислителни

езера. В ЦПС няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. През 2012 г. са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, определени в издаденото за обекта Комплексно разрешително № 6-Н1/2009 г., предимно по показател общ азот, но също така и по показатели: неразтворени вещества, ХПК и $БПК_5$;

♣ **Речен басейн Южнобургаски реки**

1. Река Ропотамо и притоци:
Няма точкови източници на замърсяване на водите.

2. Река Дяволска и притоци:
Няма точкови източници на замърсяване на водите.

3. „Алепу"
„Дюни" АД гр. Созопол – ПСОВ „Дюни", вакационно селище – осигурява пречистване на отпадъчните води само на ваканционното селище. Водоприемник на пречистените води е микороязовир „Габера". Обекта работи сезонно. През 2012 г. няма превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

4. Река Караач и притоци
ПСОВ Китен – Приморско, експлоатирана от „ВиК" ЕАД гр. Бургас - проектен капацитет $Q_{ср.дн}$ – 161 л/с с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Приморско и гр. Китен. Няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1,8 км от вливането й в Черно море. За периода от 31.12.2011 г. до 29.11.2012 г. обекта е нямал актуално разрешително за заустване. При извършена през гореописания период проверка, са констатирани превишения на нормите за втора категория воден обект, по показатели: $БПК_5$, ХПК, неразтворени вещества и общ фосфор;
„ИФ ФАВОРИТ" ООД хотелски комплекс „Лазурно море" с ЛПСОВ към него, землище на с. Лозенец, местност „Караагач", община Царево. Обектът работи сезонно. Пречистените отпадъчни води се заустват в сухо дере, в поречието на р. Караагач. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели: ХПК и $БПК_5$.

♣ **Речен басейн река Велека:**

1. **Канализационна система на гр. Малко Търново** – брой на реалните жители около 2567. Селищната канализационна система е без изградена ПСОВ, отпадъчните води към настоящият момент се заустват непречистени в сухи дерета от водосбора на р. Малкотърновска, приток на р. Велека.
2. **Канализация на с. Бръшлян – селищна ПСОВ за 100 ж. - тип септична яма (СЯ) - 1 –** заустването на пречистените отпадъчни води се осъществява в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели: ХПК и БПК$_5$.
3. **Канализация на с. Граматиково и септична яма (СЯ) - 3 –** заустването на пречистени отпадъчни води (от канализационен клон 401 глава, 41, 42, 43 и 44) се осъществява в дере – втора категория воден обект, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека. При проверка през 2012 г., на изход от **СЯ - 3** е констатирано превиешние на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: активна реакция pH, БПК$_5$, ХПК и неразтворени вещества.
4. **Канализация на с. Граматиково и септична яма (СЯ) - 6 –** заустването на пречистени отпадъчни води (от колектор 19) се осъществява в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека. През 2012 г. няма превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.
5. **Канализация на с. Граматиково и септична яма (СЯ) - 7 –** заустването на пречистени отпадъчни води (от колектор 8) се осъществява в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека. При проверка през 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното заустване, по показатели БПК$_5$ и ХПК.
6. **Канализация на с. Граматиково и септична яма (СЯ) – 8 –** заустването на пречистени отпадъчни води (от колектора 1а) се осъществява в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека При проверка през 2012 г. на изход **СЯ - 8** е нямало изтичане на отпадъчни води.

♣ **Речен басейн река Резовска**

Пункт: р. Резовска до с. Сливарово:няма точкови източници на замърсяване на водите.

♣ **Поречие на река Луда Камчия и притоци:**

Канализация на с. Жеравна, община Котел – селищна канализационна система без изградена ПСОВ. Заустването на непречистените отпадъчни води се осъществява в дере “Селският дол”, поречие на река Луда

Камчия. През 2012 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

„Билдинг Зах" ЕООД, гр. Айтос - промивна инсталация с. Дъскотна - обекта работи периодично. През 2012 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

„Билдинг Зах" ЕООД – млекопреработвателно предприятие "Китка", с. Шиварово. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в река Шиваровска. През 2012 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

♣ **Река Котленска**

Канализационна система на гр. Котел – брой на реалните жители около 6000, канализационната мрежа на града е от смесен тип, без изградена ПСОВ. Непречистените отпадъчни води се заустват посредством десет колектора. Колектори от № 1 до № 6 заустват в р. Котленска, а колектори от № 7 до № 10 заустват в р. Сухойка. През 2012 г. са констатирани превишения на индивидуалните ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: азот нитиритен, азот амониев, БПК$_5$ и неразтворени вещества.

❖ **КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ**

ПСОВ „Елените", експлоатирана от „Вики инвест 1" ЕООД гр. Пловдив – частна собственост, схемата включва механично и биологично пречистване. Приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св.Влас, ВС „Елените" и хотелски комплекси в района. Проектен капацитет Q ср.дн. – 52,8 л/сек. и Q макс. ч. – 73,9 л/с. Капацететът й е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приеме количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. Както предходните години така и през летния сезон на 2012 г. се констатира незадоволителен ефект на пречистване на отпадъчните води и значително превишение на нормите, определени в Наредба № 8/2001 г. за качествата на крайбрежните морски води по показатели: общ фосфор, БПК$_5$, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен.

„Парадайз бийч" ЕАД – хотелски комплекс в района на Свети влас с изградена самостоятелна ЛПСОВ – пречистените отпадъчни води се заустват в сухо дере, вливащо се в Черно море. Обекта работи сезонно. През 2012 г. е

констатирано превишение на ИЕО, определено в разрешителнто за заустване, по показател активна реакция.

ПСОВ „Равда – Слънчев бряг – Несебър", експлоатирана от „ВиК" ЕАД гр. Бургас - отпадъчните води от с. Равда, к. к. „Слънчев бряг" и гр. Несебър постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ, находяща се в имот № 000155 в землището на с. Ахелой, община Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, северно от с. Ахелой в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. През летния сезон ПСОВ е претоварена хидравлически и не може да осигури досататъчно пречистване на отпадъчните води, в резултат на което са констатирани значителни превишения на нормите на Наредба 8/2001г. за качеството на крайбрежните морски води по показатели: азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и общ фосфор, БПК$_5$, екстрахируеми вещества и желязо (общо).

ГПСОВ Поморие, експлоатирана от „ВиК" ЕАД гр. Бургас - Проектен капацитет $Q_{ср.дн}$ – 133 л/с с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово, гр. Бургас. Пречистените води се заустват в Черно море между гр. Поморие и кв. „Сарафово", в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: общ азот и анионактивни детергенти.

ПСОВ Царево, експлоатирана от община Царево – в нея постъпват за пречистване отпадъчните води от град Царево, къмпинг „Арапя" и в.с. „Оазис". Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие на р. Черна), вливаща се на около 1000 м. от мястото й на заустване в Черно море. При проверка през активния туристически сезон на 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: общ азот, БПК5, ХПК, неразтворени вещества и общ фосфор.

ПСОВ Лозенец – в нея се отвеждат за механично и биологично пречистване отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. Лозенец. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор на 800 м. в посока югозапад и се заустват в дере в местността „Хаджи Яне", на 50 м. от преливника на микроязовир. Дължината на дерето от мястото на заустване до бреговата ивица е 1500 метра. През летния сезон ПСОВ е претоварена и не е в състояние да пречиства нормативно постъпващите количества отпадъчни води. През 2012 г. са констатирани са превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: азот нитратен и общ фосфор.

Вилна сграда за сезонно ползване в землището на гр. Черноморец, срещу къмпинг „Градина" със самостоятелна ЛПСОВ - от 31.05.2012 г. титуляр на разрешителното за заустване е физическо лице. Пречистените отпадъчни води се заустват гравитачно, чрез колектор, в сухо дере западно от к-г "Градина". При проверка през активния туристически сезон през 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: ХПК, БПК$_5$, общ азот, общ фосфор и нерзтворени вещества.

"Жилищна група на нос Хумата" на "ГБС Инвест" ЕАД и "Жилищни сгради за временно обитаване на Алепу Вилидж" в местностите "Аркутино" и "Алепу" с обща ЛПСОВ – в нея се осъществява механично и биологично пречистване на отпадъчните води, като биологичното пречистване се осъществява в реактор с циклично прекъсваема активност (SBR). Пречистените отпадъчни води се заустват, посредством заустващ колектор, в Черно море, срещу нос "Хумата", на 1852 м. от брега – район на съществуващо и персепктивно ползване, на 97 м. от границата с пояса на санитарна охрана. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показател неразтворени вещества.

"Комплектстрой" ЕООД – вилно селище "Лилиите" в местност "Аркутино", землище на гр. Созопол, с изградена самостоятелна ЛПСОВ – заустването на пречистените отпадъчни води е в естествен воден канал между блато "Аркутино" и Черно море, с характер на крайбрежни морски води през летния недъждовен период. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показател: общ фосфор.

"ДК – Домостроене" АД гр. Бургас – производство на стоманобетонни елементи. Отпадъчните битово – фекални води от обекта се отвеждат във водоплътна шахта, откъдето се изчерпват със специализиран транспорт. Производствените отпадъчни води, след ЛПС (утаител), са били зауствани в Черно море, в пояс на санитарна охрана. Във връзка с постъпило през месец декември 2012 г. писмо от дружеството за преустановено заустване в Черно море при проверката е констатирано, че е монтирана помпа за оборотно използване на пречистените отпадъчни води в производствения процес и няма заустване на пречистени в ЛПС производствени отпадъчни води в Черно море.

"Бургаски корабостроителници" АД гр. Бургас - пречистените отпадъчни води след ЛПС (утаител), се заустват в Черно море - срещу гр. Бургас, в пояс на санитарна охрана. През 2012 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

"Пристанище Бургас" АД - терминал "Запад" – през 2012 г., вследствие на реализиран инфраструктурен проект, е преустановено заустването на отпадъчни води от Терминал Запад на Пристанище Бургас – те са включени в канализационната система на гр. Бургас и се отвеждат за пречистване в ГПСОВ "Бургас".

Канализация на кв. "Сарафово", гр. Бургас – отпадъчните води на квартала чрез канално-помпена станция се отвеждат за пречистване в **ГПСОВ Поморие**

Канализационна система на гр. Созопол – отпадъчните води от гр. Созопол се заустват непречистени в Черно море, в района на пристанище Созопол – новия кей. Няма изградена ПСОВ за населеното място.

Канализационна система на с. Черноморец, община Созопол – няма изградена ПСОВ за отвеждане на отпадъчните води, канализационната мрежа е смесена. Към настоящия момент непречистените отпадъчните води от населеното място се заустват в Черно море, в района на залива "Вромос". По проект е предвидено отпадъчните води от населеното място да се пречистват в ПСОВ "Созопол-Черноморец-Равадиново".

Канализационна система на с. Синеморец, община Царево – степента на изграденост на канализационната мрежа на селото е около 60%. Изграден е експериментален пречиствателен модул, но до този момент не са проведени наладъчни дейности и модула не е пуснат в експлоатация. Към настоящия момент водите от населеното място се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

Канализационна система на с. Варвара, община Царево – изграден е експериментален пречиствателен модул, но до този момент не са проведени наладъчни дейности и модула не е пуснат в експлоатация. Пречистените води по проект ще се заустват в Аязменско дере. Към настоящия момент водите от населеното място се заустват непречистени в дерето.

Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево - Непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. Има отредена площадка за изграждане на **ПСОВ гр. Ахтопол** – биологична пречиствателна станция, има работен проект. След изграждане на ПСОВ Ахтопол пречистените води ще се заустват в сухо дере в местност "Аероплана", южно от града.

- **Поречие река Тунджа**
- **Воден обект река Мочурица**

„Винекс Славянци" АД с. Славянци – предприятие за производство на различни видове алкохол и алкохолни напитки – работят 3 цеха: в град Сунгурларе, в с. Славянци и в с. Лозарево. И за трите цеха има издадени разрешителни за заустване. Само за цеха в Лозарево има изградена ЛПСОВ за механична и физикохимична обработка, след която отпадъчните води се вливат в яз. Петковец. Пречиствателната станция подобри режима на работа на ЛПС през 2009 г. с въвеждането на аерационна система в басейна при очистката. През 2012 г. са констатирани незначителни превишение на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показател желязо - общо.

Отпадъчните води от цеха в Сунгурларе по тръбопровод след утаечна система се отвеждат до мястото на заустване – безименно дере в южната част на гр. Сунгурларе , вливащо се в р. Мочурица. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: азот нитритен, фосфати, ХПК, БПК$_5$, мед;

Отпадъчните води от цеха в с. Славянци по тръбопровод след утаечна система се отвеждат до мястото на заустване – канавка, вливаща се в р. Мочурица – втора категория водоприемник. През 2012 г. са констатирани незначителни превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: азот нитратен и азот нитритен.

"СИС Индустрийс" ООД – промишлен комплекс в с. Венец – предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино има изградена ПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р. Мочурица. През 2012 г. са констатира превишения на ИЕО, определени в разрешително за заустване по показатели: активна реакция pH, БПК$_5$, ХПК, фосфати, азот нитритен и неразтворени вещества;

"ВИН.С. Индустрийс" ООД с. Церковски – на площадката функционират спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Изградена е ЛПСОВ за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от обекта. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в дренажен канал на яз. Церковски, заустващ в р. Мочурица. През 2012 г. няма констатирани превишения от ИЕО, определени в разрешителното за заустване;

"Птицекланица Чубра" с.Чубра – месопреработвателно предприярие за бяло птиче месо. Отпадъчните води от обекта след ЛПСОВ се заустват в дере, вливащо се в р. Мочурица. Обекта работи епизодично в зависимост от поръчките, които има. При извършени проверки през 2012 г. са констатирани превишения на нормите за втора категория водоприемник, определени в Наредба № 7/1986 за показатели и норми за определяне на качеството на

течащите повърхностни води (отм.), по показатели: общ фосфор, азот амониев и азот нитритен.

Канализационна система на гр. Карнобат – брой на реалните жители 20712, отпадъчните води – около 600000 м^3 /г., към настоящият момент се заустват без пречистване в р. Мочурица. Инвестиционното предложение за изграждане на ПСОВ – гр. Карнобат е с приключена процедура по преценяване необходимостта от ОВОС съгласно изискванията на ЗООС. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв. ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. През 2012 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване, по показатели: екстрахируеми вещества, общ фосфор, БПК$_5$, неразтворени вещества и ХПК.

Канализационна система на гр. Сунгурларе - брой на реалните жители около 4200, тип на канализационната мрежа - смесена, степен на изграденост около 20 %. Отпадъчните води към настоящият момент се заустват без пречистване в р. Мочурица.

През 2012 г. най-често срещаните нарушения на екологичното законодателство са: неспазване на нормите и индивидуалните емисионни емисионни ограничения, определени в издадените подзаконови и индивидуални административни актове, както и зауствания на отпадъчни води без изискващото се съгласно Закона за водите разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обект.

В резултат от извършените проверки, в изпълнение на изискванията на чл.69 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения през 2012 г. за замърсяване на водите от дейността на фирмите и дружествата **са издадени общо 39 броя заповеди за санкции**, както следва: наложени – 20 броя, от които 4 броя еднократни, отменени – 8 броя, намалени – 4 броя, спрени – 5 броя, възобновени – 2 броя.

Наблюдава се тенденция за запазване на санкционираните обекти за замърсяване на водите – през активния туристически сезон недостатъчно пречистени отпадъчни води от ПСОВ Елените, ПСОВ Равда-Сл. Бряг-Несебър, ПСОВ Поморие, ПСОВ Лозенец се заустват в Черно море. По време на кампания (второ шестмесечие) на производства на спиртни напитки, недостатъчно пречистени води се заустват от дейността на “Винекс Славянци” АД - цехове в

гр. Сунгурларе и с. Славянци, "СИС Индустрийс" – промишлен комплекс с. Венец.

3. Подземни води

Кратка информация за пунктовете за наблюдение, териториално разпределение по общини, наблюдавани показатели, наднормено замърсяване и състояние на подземните води към БДУВЧР са представени в Приложение 2.

Характеристика на подземните води в обхвата БДУВИБР:

♣ **Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.**

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води в Бургаски район през 2012 година обхваща 3 хидрогеоложки пункта (отразени със зелени точки на долу представената карта):

1. **BG3G000000QMP014** – кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат (Оперативен мониторинг).
2. **BG3G000000NMP015** – сондаж - 3, с. Чубра, общ. Сунгурларе (Оперативен мониторинг)
3. **BG3G000000QMP016** – сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе (Оперативен мониторинг)

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземните води в района на РИОСВ–Бургас–2012 г.

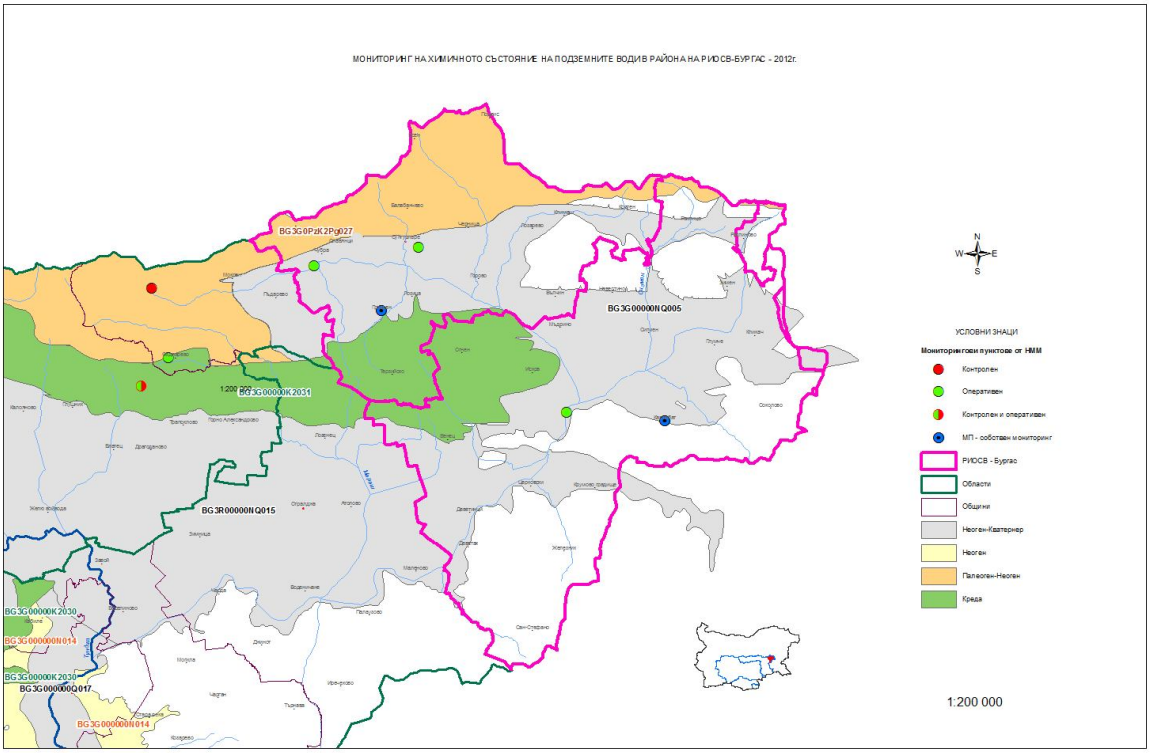

♣ **Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела.**

Трите мониторингови пункта следят химичното състояние на подземните води в подземно водно тяло BG3G00000NQ005.

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция за управление на водите в Източнобеломорски басейн – център Пловдив. Пробите са анализирани в ИАОС – Регионална лаборатория – Бургас. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва :

a. I група – основни физико-химични показатели – разтворен кислород, окислително-възстановителен потенциал, pH, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички тези показатели във всички пунктовете за подземни води четири пъти в годината;

b. II група – допълнителни физико-химични показатели – нитритни йони, фосфати, общо желязо, манган – анализират се всички или отделни показатели в мониторинговите пунктове четири пъти в годината;

с. III група – метали и металоиди – олово, мед и цинк – само в мониторинговите пунктове при гр. Карнобат и с.Чубра – веднъж годишно през трето тримесечие, а живак – само при гр. Карнобат.

Резултатите се сравняват с прагови стойности (ПС) на отделните показатели, а също и със стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (изм. ДВ, бр.2 от 2010 год., изм. и доп. ДВ, бр.15 от 21.02.2012 год.) .

Оценка на химическото състояние на отделен мониторингов пункт и генерална оценка на химическото състояние на отделно ПВТ като цяло е извършена по методика разработена в обществена поръчка с предмет «Определяне на праговете на замърсяване на подземните води и разработване на класификационна система за химичното състояние на подземни водни тела». Тази методиката е в съответствие с Директива 2006/118/ЕС и Ръководство № 18 за статус на подземни води и тренд оценка.

№ по ред	Код ПВТ	Име ПВТ	Оценка на химическото състояние на подземни води - 2012 год.					
			База - националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води			База - собствен мониторинг на химичното състояние на подземните води		
			Параметри с концентрации на РС над ПС	Параметри с концентрации на РС над Стандарта	Състояние	Параметри с концентрации над ПС	Параметри с концентрации над Стандарта	Състояние
1	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	н.з.	н.з.	добро		Нитрати - 56 ÷ 72,1 mg/l	лошо
2	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област			Липсва мониторинг	Амониеви йони - 0,42 mg/l	Нитрати - 61,1 ÷ 110,7 mg/l ; Фосфати - 0,6 ÷ 0,8 mg/l	лошо
3	BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг
4	BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг

♣ **Характеристика на подземните водните тела /ПВТ/.**

В североизточния край на Източнобеломорски район се разполага една съвсем малка част от Бургаски район.

<u>Подземно водно тяло BG3G00000NQ005 /Порови води в Неоген – Кватернер – Сунгурларско – Карнобатска котловина/</u>

ПВТ заема Сунгурларското и Карнобатското полета. Под кватернерните алувиални отложения (на р. Мочурица) и пролувиални отложения (образувани от множество дерета) заляга плиоцен, представен от глини, пясъци и по-малко чакъл. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са песъкливи глини. ПВТ има площ – 290 кв.км. Средна дебелина на водоносния хоризонт – 99 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 17 м/ден. Подхранването в кватернерния водоносен хоризонт в Сунгурларската част става от реките, валежите и частично от пукнатинните води на подложката (където кватернера лежи върху нея), а в Карнобатската част – от валежи и частично от пукнатинните води на подложката, сезонно подхранване има и от инфилтрираните поливни води. Среден модул на подзем. отток – 2 л/сек/км^2.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2012 год. се констатира следното:

1. Мониторингов пункт BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат:

- Амониеви йони – средногодишното съдържание - 0,24mg/l е под ПС (0,38 mg/l), въпреки че, през първо и второ тримесечие показва съдържания над ПС - съответно 0,46 mg/l и 0,40 mg/l.
- Магнезий – средногодишното съдържание - 71,63 mg/l е над ПС (64,04 mg/l), през второ тримесечие е със съдържание над ПС – 73 mg/l, а през четвърто тримесечие - 88 mg/l, над стандарт (80 mg/l).
- Натрий – през четвърто тримесечие е със съдържание над ПС – 162 mg/l, но - средногодишното съдържание – 55,2 mg/l е много под ПС (154,84 mg/l),
- Нитрати – през трето тримесечие са със съдържание над стандарт – 53,6 mg/l (стандарт – 50 mg/l), а през четвърто тримесечие показва съдържание над ПС – 42,6 mg/l, но средногодишното съдържание - 36,43 mg/l е под ПС за този показател (38,71 mg/l).
- Перманганатна окисляемост – през първо тримесечие показва съдържание над ПС – 4,6 mg O2/l, но средногодишното съдържание – 2,06 mg O2/l е под ПС за този показател (3,96 mg O2/l).
- Фосфати – в единствена проба за 2012 год. са със съдържание над ПС – 0,45 mg/l (ПС – 0,38 mg/l)

2. Мониторингов пункт BG3G000000NMP015 – Сондаж - 3, с. Чубра, общ. Сунгурларе – продължава тенденцията от предходната година на завишени съдържания над стандарта на манган в отделни пробонабирания през годината – през първо тримесечие се фиксира съдържание над стандарта – 0,089 mg/l и средногодишното съдържание на този показател - 0,051 mg/l е над стандарта (0,05 mg/l).

Перманганатна окисляемост – през първо тримесечие показва съдържание над стандарт - 6,72 mg O2/l (стандарт - 5 mg O2/l), но средногодишното съдържание - 2,495 mg O2/l е под ПС за този показател (3,96 mg O2/l).

3. Мониторингов пункт BG3G000000QMP016 – сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе:

- Амониеви йони – през второ тримесечие показват съдържание над ПС - 0,43 mg/l, но средногодишното съдържание – 0,14 mg/l е под ПС за този показател (0,38 mg/l).
- Електропроводимост – през първо и четвърто тримесечие се фиксират съдържания над ПС съответно 1697 µS cm-1 и 1711 µS cm-1, но средногодишното съдържание – 1588,75 µS cm-1 е под ПС за този показател (1627,5 µS cm-1).
- Калций – почти през цялата година е със съдържания над стандарт (150 mg/l) и средногодишното съдържание е 187,63 mg/l.
- Магнезий – през четвърто тримесечие показва съдържание над стандарт – 93,4 mg/l (стандарт - 80 mg/l), но средногодишното съдържание - 52,4 mg/l е под ПС за този показател (64,04 mg/l).
- Нитрати – през първо и трето тримесечие са със съдържание малко над стандарт съответно 57,7 mg/l и 51,3 mg/l (стандарт – 50 mg/l), но средногодишното съдържание – 31,46 mg/l е под ПС за този показател (38,71 mg/l).
- Твърдост (обща) – средногодишното съдържание е над стандарт – 13,68 mgeqv/l (стандарт – 12 mgeqv/l)
- Сулфати – в единична проба (трето тримесечие) показва съдържание над ПС – 221 mg/l, но средногодишното съдържание – 139,5 mg/l е под ПС за този показател (197,78 mg/l).

Релевантните стойности на всички наблюдавани показатели са под ПС и ПВТ BG3G00000NQ005 се класифицира в добро химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ015 /Порови води в Неоген – Кватернер – Сливенско – Стралджанска област/

ПВТ е разположено в едноименната котловина, тя е една от най-големите по площ у нас, започва от с. Бинкос на запад и стига до с. Нейчово на изток, през западната и част преминава р. Тунджа, а през източната – р. Мочурица. ПВТ има площ от 800 км^2. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са глинести пясъци. Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, гравелити, пясъци, пясъчници, глини. Средна дебелина на ПВТ – 118 м, средна водопроводимост на ПВТ – 1770 м^2/ден, среден коеф. на филтрация на ПВТ – 15 м/ден. Подхранване на ПВТ – в Сливенската (западна) част – от реките и

деретата, спускащи се от оградните планински вериги, от валежите и поливните води, в Странджанската (източна) част – инфилтриращите се валежни и речни води, потока се движи от север на юг. Среден модул на подзем. отток – 3,2 л/сек/км^2.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение в района на РИОСВ – Бургас.

Подземно водно тяло BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен/

В района на РИОСВ – Бургас се разполага една малка част от това ПВТ, няма мониторингови пунктове за наблюдение на подземни води.

Водоносния хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, песъкливи варовици, глинести мергели с палеозойска, горнокредна и палеогенска възраст. Цялото ПВТ има площ – 1481 кв.км., в разглеждания район е неговата най-източна част. Среден модул на подзем. отток – 0,8 л/сек/км^2.

Подземно водно тяло BG3G00000K2031 /Пукнатинни води-Сливенско-Сунгурларска зона/

ПВТ е разположено в най-североизточния край на Източнобеломорски район, северно от гр. Странджа. ПВТ има площ от 986 км^2. Водоносния хоризонт е изграден от мергели и алевролити-ерозирали, пясъчници, варовици. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване – изветрели наносни отложения, брекчи, конгломерати, пясъчници, битуминозни шисти, флишки седиминти - варовици, мергели, пясъчници, моласови отложения, тънки въглищни прослойки. Среден модул на подзем. отток - 0,7 л/сек/км^2.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове за наблюдение в района на РИОСВ–Бургас.

4. Собствен мониторинг на подземни води

Таблица: Собствен мониторинг на химичното състояние на подземните води в района на РИОСВ – Бургас – 2012 г.

Код ПВТ	Брой мониторингови пунктове - собствен мониторинг	Населено място	Съдържания над прагова стойност	Съдържания над стандарт	Състояние

BG3G00000NQ005	1	1. с. Грозден		Нитрати	●
	2	2. гр. Карнобат		Нитрати	●
BG3G00000NQ015	2	1. гр. Карнобат	Амониеви йони	Нитрати, Фосфати	●

- *Подземно водно тяло BG3G00000NQ005 /Порови води в Неоген – Кватернер – Сунгурларско – Карнобатска котловина/,* в мониторингови пунктове при с. Грозден, общ. Сунгурларе и гр. Карнобат се фиксиран съдържания над стандарт на нитрати съответно - 56 mg/l и 72,1 mg/l (при честота на пробонабиране веднъж годишно) съгласно Наредба № 1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (изм. ДВ, бр.2 от 2010 год., изм. и доп. ДВ, бр.15 от 21.02.2012 год.).
- *Подземно водно тяло BG3G00000NQ015 /Порови води в Неоген - Кватернер – Сливенско – Странджанска област/*, в мониторингови пунктове при гр. Карнобат се наблюдават:

– съдържания над прагова стойност на амониеви йони – 0,42 mg/l (ПС – 0,38 mg/l);

– съдържания над стандарт на нитрати и фосфати съответно 61,1 – 110,7 mg/l и 0,6 – 0,8 mg/l.

На долу представената карта тези мониторингови пунктове са отразени с червени точки.

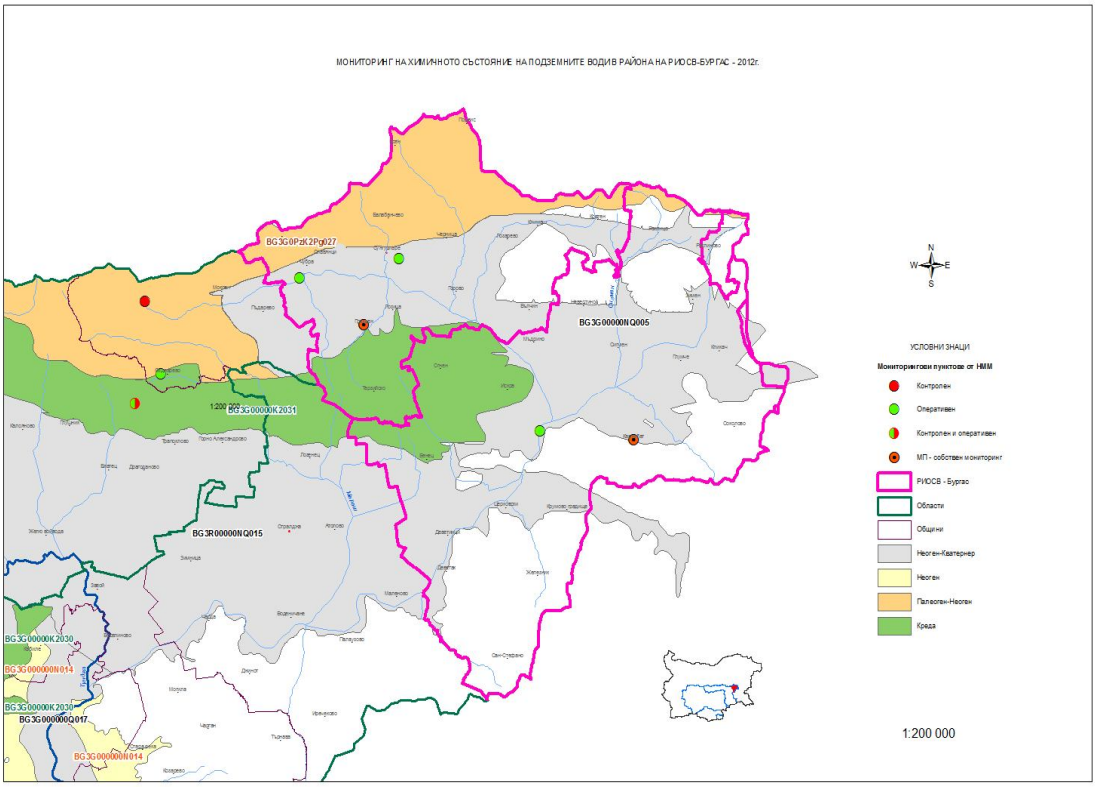

Лошото качествено състояние по подземните водни тела се дължи на дифузни източници на замърсяване и е обусловено от следните фактори:

1. Естествени предпоставки – незащитени, открити, уязвими на проникване на повърхностни замърсители или покрити с отложения с висока водопропускливост с вертикална и хоризонтална филтрация водоносни хоризонти. Подхранване изключително от валежи и повърхностно течащи временни потоци.
2. Повишено съдържание на нитрати в подземните води, което се дължи на неконтролируемото азотно торене в засегнатите райони през 80-те и началото на 90-те години.
3. Водоносните хоризонти залягат на дълбочина, при която не може да се извършва бързо самопречистване на подземните води по естествен път.
4. Развитието на частни стопанства (зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство) и използването на торове за високи добиви допринасят за постъпването на замърсители във водоносните хоризонти.

5. Депониране на отпадъчни продукти от животновъдството (твърд и течен тор) в близост до фермите.
6. Неефективно действащи пречиствателни съоръжения за отпадъчни води.

4. Състояние на хидротехнически съоръжения /диги, язовирни стени и../

„Напоителни системи" ЕАД – клон Черно море експлоатира и поддържа девет язовира, като яз. "Порой" и яз. "Ахелой" са публична държавна собственост, а останалите седем водоема са частна държавна собственост, включени в активите на дружеството.

Към момента констатираното състояние на поддържаните от „Напоителни системи" ЕАД язовири е:

– **язовир „Порой"** – публична държавна собственост, намира се в землището на с. Оризаре, община Несебър. Водните маси от язовира се използват за напояване и електропроизводство. Техническото състояние на стената и съоръженията е добро с изключение на камената броня по мокрия откос. Предприети са мерки за понижаване на водното ниво до кота 27,50 м, за да се извърши оглед на бронята, проектиране и изпълнение на необходимите ремонтно - възстановителни работи;

– **язовир „Ахелой" –** публична държавна собственост, намира се в землището на с. Бата, община Поморие. Водните маси от язовира се използват за напояване. Състоянието на част от съоръженията е добро, но съществуват нерешени проблеми:

- възстановяване изровения енергогасител на преливника и обработка на деформационните фуги по дъното на облицовката на преливника;
- при пълен язовир депресионната повърхнина недопустимо се приближава до контура на сухия откос и застрашава неговата устойчивост. При трайно установяване на високо водно ниво за по-дълъг период от време, съчетано с интензивни валежи, може да се получи воден прорив през тялото на стената. За предотвратяване на такава ситуация е въведен контролен обем от 7 млн. м^3 (общ обем 12,67 млн. м^3), който гарантира безопасна експлоатация на язовира до отстраняване на проблема.

– **язовир „Трояново" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Трояново, община Камено. Водните маси от язовира се използват за напояване и отдаване под наем за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е добро с изключение на затихнали деформации по мокрия откос. Въведен е контролен обем от 3,15 млн. м^3.

– **язовир „Крушево" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Крушево, община Карнобат. Водоема се използва за отдаване под наем за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е добро.

– **язовир „Барган" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, община Карнобат. Водоема се използва за отдаване под наем за рибопроизводство и за допълнително пълнене на яз. „Крушево". Техническото състояние на язовира е добро.

– **язовир „Детелина" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, община Карнобат. Водоема се използва за отдаване под наем за рибопроизводство и за допълнително пълнене на яз. „Крушево". Техническото състояние на язовира е добро.

– **язовир „Церковски" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Венец, община Карнобат. Водоема се използва за отдаване под наем за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е добро. Заскалявката на мокрия откос има нужда от технически ремонт.

– **язовир „Скала 1" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водоема се използва за отдаване под наем за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е добро.

– **язовир „Скала 2" –** частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водоема се използва за отдаване под наем за рибопроизводство и за допълнително пълнене на яз. "Скала 1". Техническото състояние на язовира е добро.

Списък на язовирите и състоянието им в област Бургас, попадащи в обхвата на БДУВЧР, е представен в Приложение № 3, а в Приложение № 4 е представен Регистър на прагове и бентове в некоригираните участъчи на реките извън населените места, попадащи в същия обхват.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ – Бургас

Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Образувана в продължение на милиони години тя е огледало за състоянието на ландшафтите. В нея се отразяват и пречупват взаимовръзките между останалите компоненти (скали, води, климат, растителност, дейност на човека).

Почвата е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Тя е самостоятелно природно тяло, сложна полифункционална, открита, структурна система, образувана в резултат на взаимодействието на климата, релефа, почвообразуващата скала, организмите и времето. Притежава най-важното свойство – плодородие – способност да удовлетворява изискванията на растенията от вода и хранителни вещества. Благодарение на плодородието си почвата е основно средство за производство в земеделието.

На територията на област Бургас урбанизираните територии, включващи населени места, селищни образувания и територии с променено предназначение на земеделските земи за неземеделски нужди заемат площ от 45 024,4 ха. Площите заети от горските територии са 312 305,6 ха, от земеделските територии – 36630,3 ха, от водни течения 18 840,7 ха, от транспортни връзки – 4 441,9 ха и територии заети от находища по подземни богатства – 20 551,0 ха.

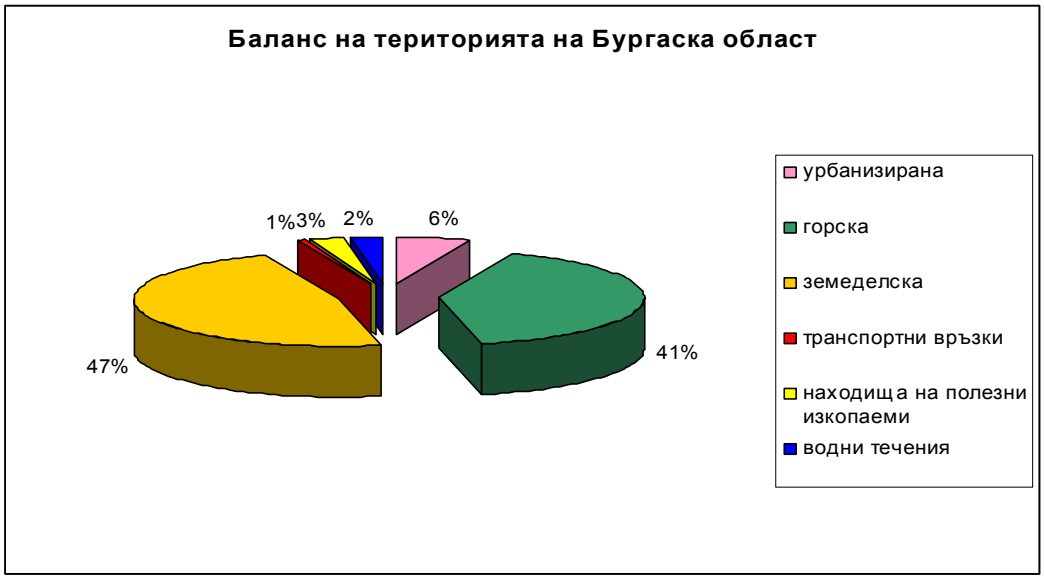

Според баланса на земеделските земи с трайни насаждения (овощни градини с череши, праскови, сливи, ябълки, круши, ягоди, малини), включително и лозя заемат 26 665,3 ха, като лозята (винени и десертни сортове) заемат площ от 15 222,2 ха. Нивите заемат площ от 271 327,4 ха, а пасищата и ливадите – 65 637,6 ха.

Нарушените терени на територията на РИОСВ – Бургас, предимно от добивната дейност на кариери и рудници, насипища и депа за отпадъци заемат площ от 507,8 ха.

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-смолници и канелено-горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и с черноморско влияние в източната си част. Характерните за него бризи не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка третиранията с продукти за растителна защита са по-малко.

През 2012 г. Комисията по чл. 17 на Закона за опазване на земеделските земи е променила предназначението на 718 886 кв. м. земеделски земи, при и променено предназначение 1 156 409 кв. м. земеделски земи през 2011 г. Разпределението им по категории е посочено в таблица 1:

Таблица 1

категория на земята	2011 г. площ, кв. м	2012 г. площ, кв. м
II	0	0
III	228075	319432
IV	222222	43563
V	94687	69804
VI	21316	18267
VII	284590	85478
VIII	92701	46654
IX	182964	99546
X	29854	31639
V и IX	0	4503
ОБЩО	1156409	718886

От извършената промяната на предназначението на земята през 2012 г. най-голяма площ заемат ветрогенератори и фотоволтаични системи (207 162 кв. м.), следват сгради с обслужващи функции (136 915 кв. м), за складова дейност (134 374 кв. м.), вилни сгради и курортно строителство (102 750 кв. м.), жилищно строителство (47 219 кв. м.) и за други цели (89 466 кв. м).

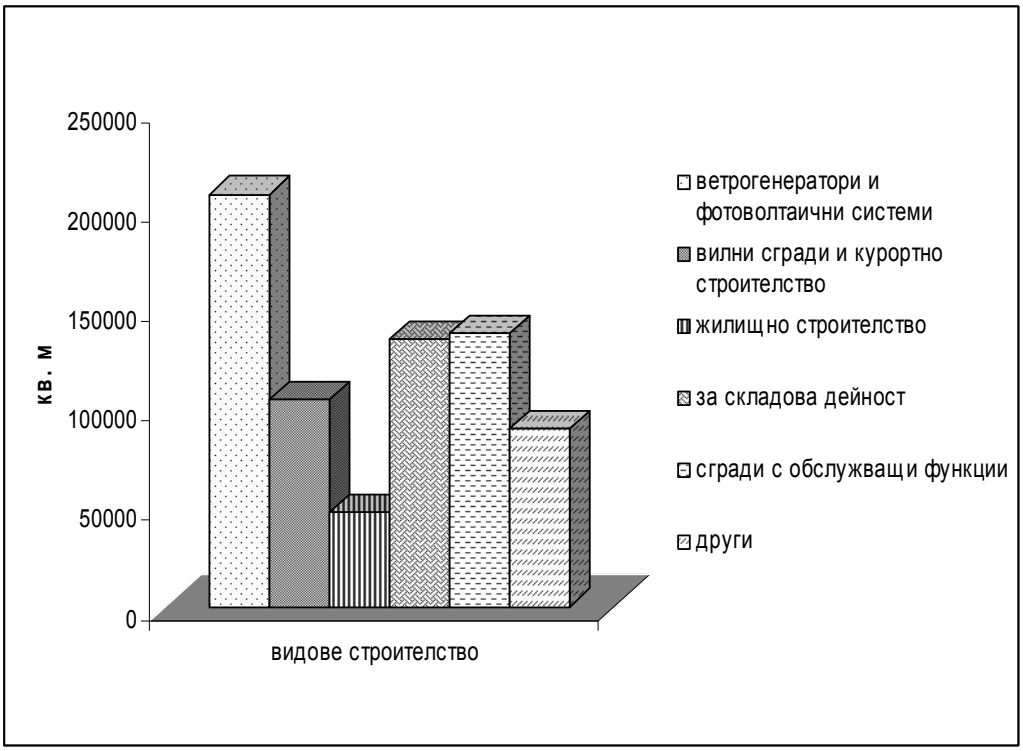

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2012 г. мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво се проведе на осем пункта, попадащи на територията на пет общини. От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълен набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10 см. и 0-40 см. за необработваемите и 0-20 см. и 20-40 см. за обработваемите почви в три повторения.

Разпределението по общини на пунктовете, в които е проведен мониторинга през 2012 г. е посочено в таблица 2:

Таблица 2

№ по ред	Пункт №	Населено място	Община
1.	350	с. Садово	Сунгурларе
2.	365	с. Подвис	Сунгурларе
3.	378	с. Смолник	Карнобат
4.	379	с. Карнобат	Карнобат
5.	381	с. Люляково	Руен
6.	391	с. Проход	Средец
7.	392	с. Сърнево	Карнобат
8.	393	с. Вратица	Камено

При проведения мониторинг се наблюдават и контролират индикатори Cu (мед), Pb (олово), Zn (цинк) Cd (кадмий), Cr (хром), Ni (никел), As (арсен), Co (кобалт) и Hg (живак), като Cr и Ni са включени към мониторинга на почвите от 2005 г., Hg от 2007 г. а Co от 2010 г.

Проследявайки динамиката на контролираните индикатори се установява, че те са в граници на нормите, под МДК (максимално допустима концентрация), съгласно Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата (обн. в ДВ бр.71/2008 г.).

За да се проследи динамиката на показателите за тежки метали ще ги сравним с резултатите от проведения през 2010 г пълен мониторинг на всички пунктове на територията на РИОСВ – Бургас. Съдържанието на тежкия метал спрямо МДК за всеки пункт от мониторинговата мрежа анализиран през 2010 г. и 2012 г. е представено и графично в показаните по-долу диаграми.

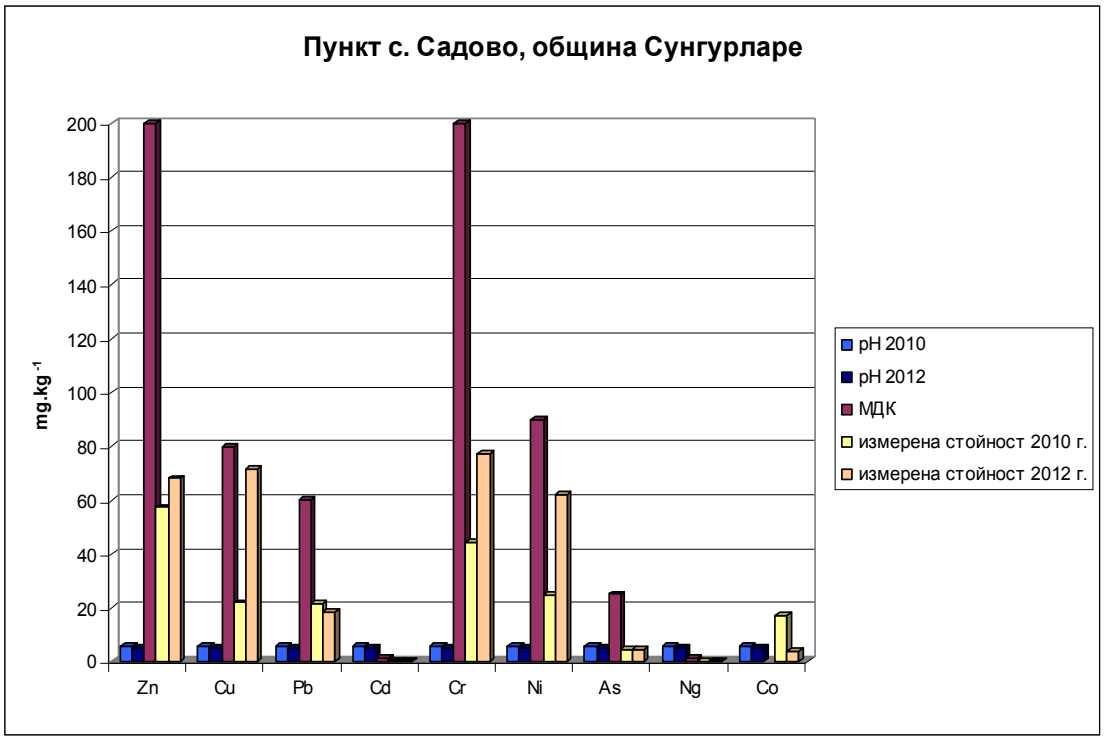

При пункт с. Садово се установява, че получените стойности за всички тежки метали са под МДК. Завишение спрямо измерените през 2010 г. стойности има при Zn, Cu, Cr и Ni. Независимо от това, измерените през 2012 г. стойности на Zn представлява 34% от МДК, на Cu – 89%, от МДК, на Cr – 39% и на Ni – 69%. По-ниски стойности през 2012 г. са измерени при Co, Не се наблюдава изменение спрямо 2010 г. при Cd, As и Hg.

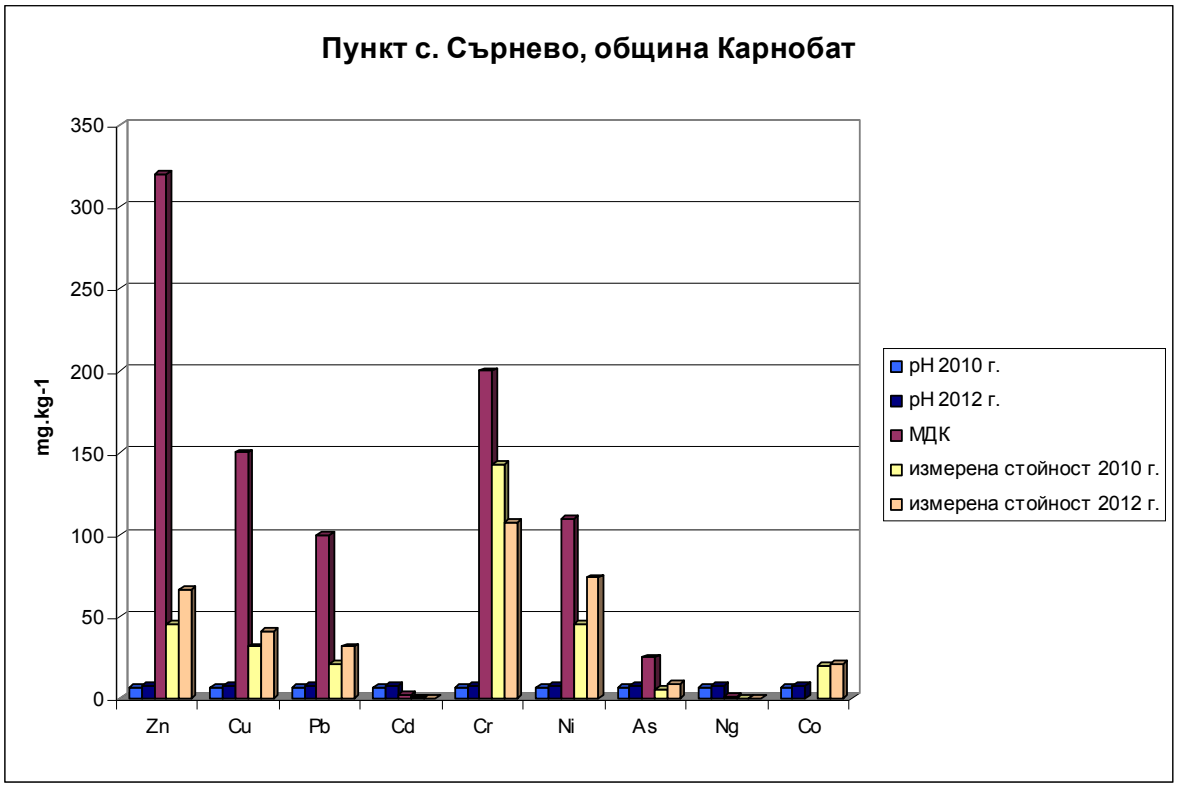

При пункт с. Сърнево получените стойности за всички тежки метали са под МДК. Завишение спрямо измерените през 2012 г. стойности има при Zn, Cu, Pb и Ni. Процентното изражение на измерените през 2012 г. стойности спрямо МДК на Zn представлява 20% от МДК, на Cu – 27%, от МДК, на Pb – 31% и на Ni – 67%. По-ниски стойности през 2012 г. са измерени при Cr и As, Не се наблюдава изменение спрямо 2010г. при Co и Hg.

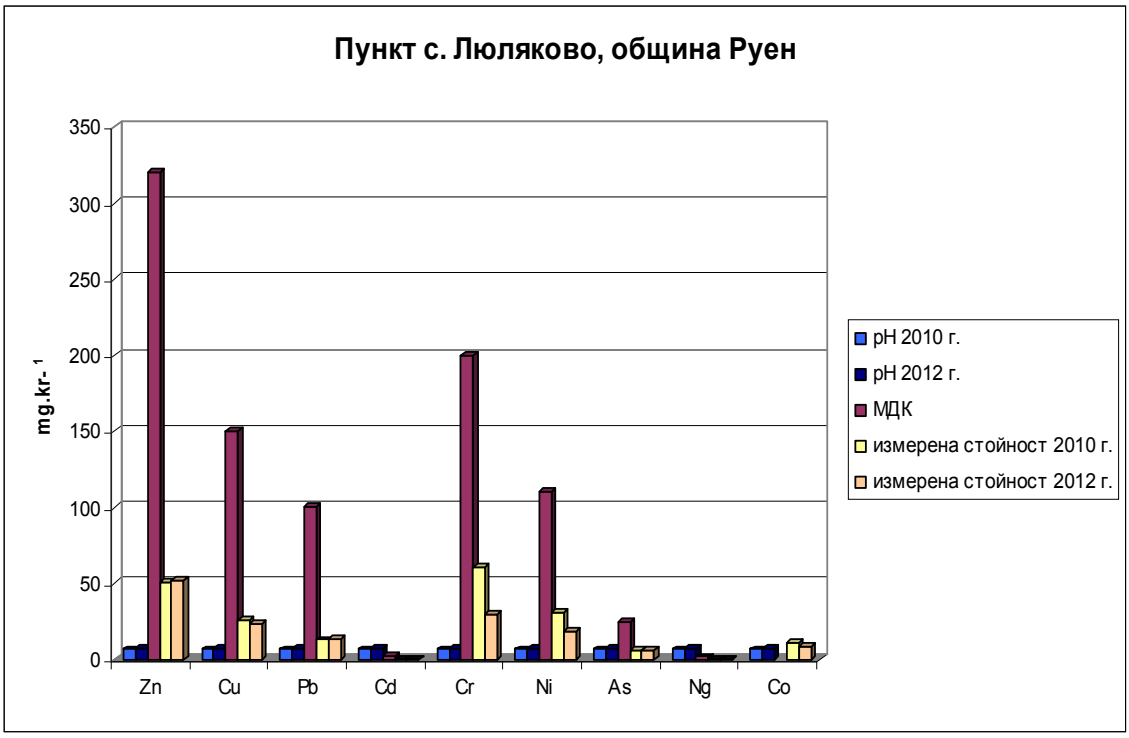

Измерените стойности на индикаторите за тежки метали в пункт с. Люляково са много по допустимите стойности за МДК. Наблюдава се намаление в стойностите за Cr и Ni спрямо тези от 2010 г.

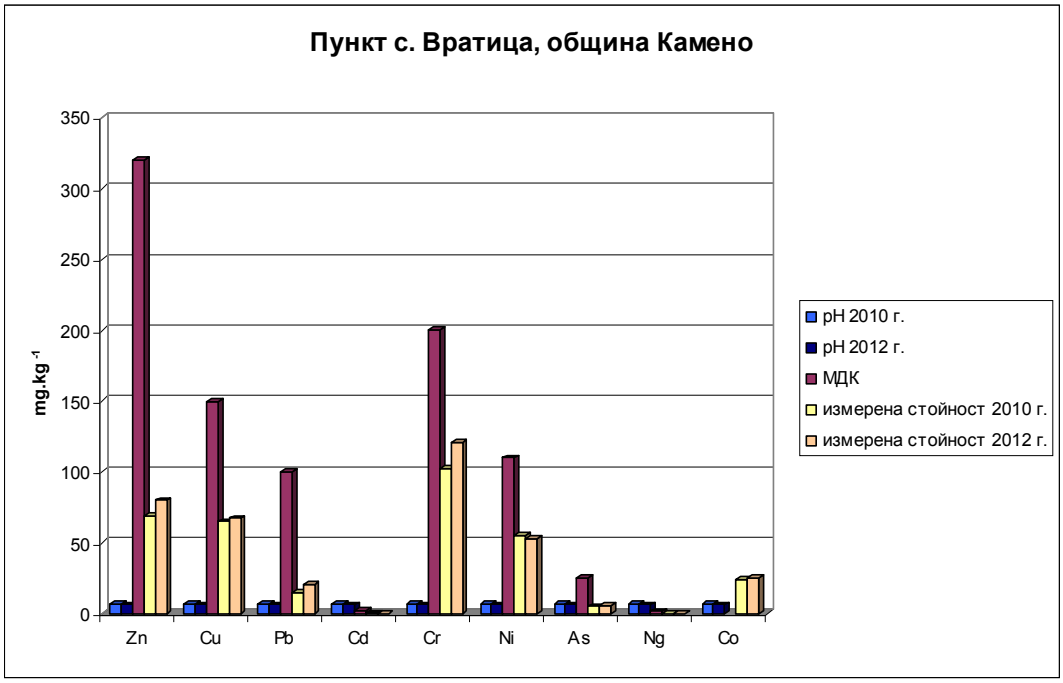

При пункт с. Вратица отново измерените стойности за тежки метали са под допустимите стойности за МДК. Малко завишение спрямо анализите от 2010 г. се наблюдава при Zn, Pb и Cr. Измерените стойности през 2012 г. за Zn са 25%, за Pb – 21% и за Cr – 60%.

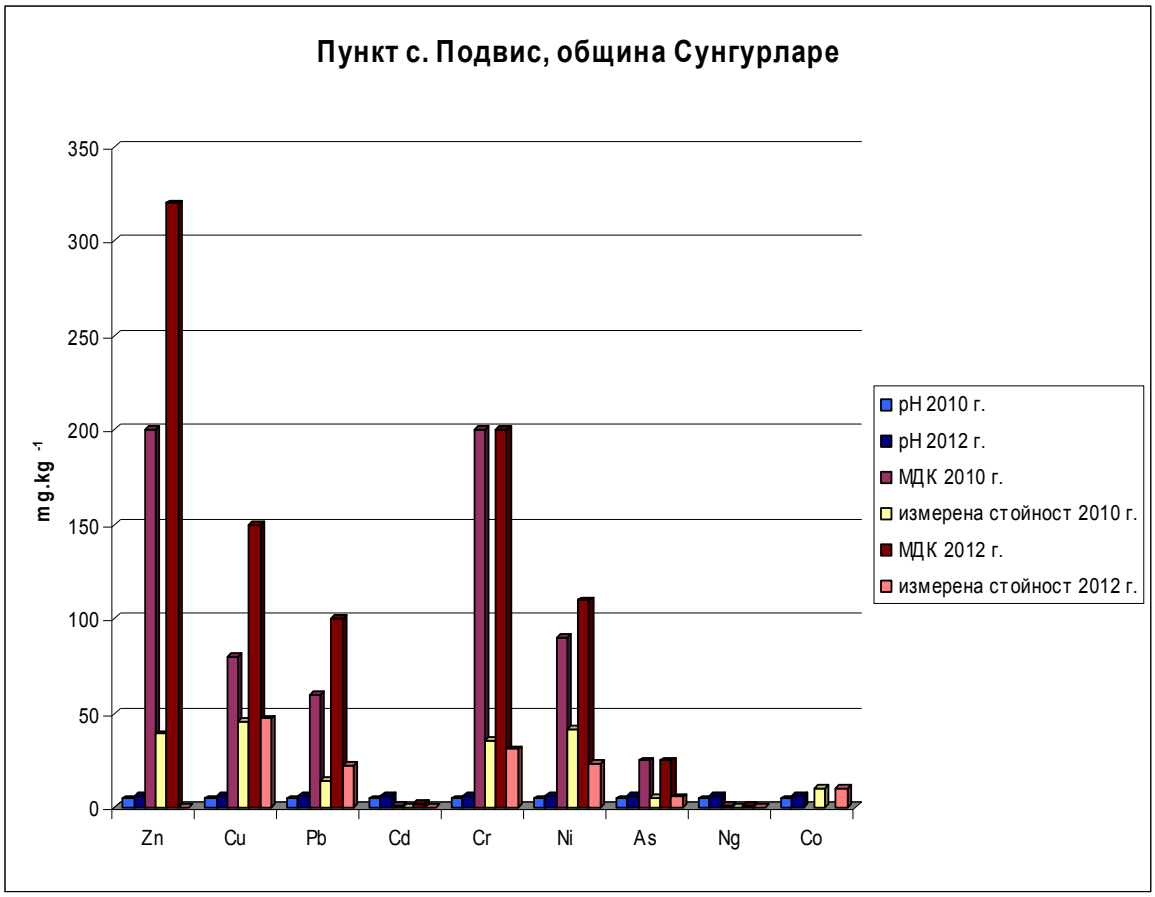

От показателя pH (вредна киселинност) за 2012 г. за пункт с. Подвис се установява тенденция на алкализиране на почвата. През 2010 г. тя е средно кисела (pH – 4,66), а през 2012 г. е измерено pH – 6,27 – слабо алкална и алкална. От анализа на тежките метали не се наблюдава т стойности по-високи от МДК.

Измерените през 2012 г. стойности за тежки метали за пункт с. Смолник, с изключение на Cu са под стойностите за МДК. При проведения мониторинг през 2010 г. и 2012 г. при Cu се наблюдава превишения спрямо МДК. През 2012 г. това превишение е по-малко. Изразено в проценти спрямо МДК то представлява 120% от МДК при 131% през 2010 г.

Известно завишение спрямо стойностите от 2010 г. се наблюдава при Zn и Co. Измерената през 2012 г. стойност за Zn, изразена процентно спрямо

МДК е 36%. При останалите индикатори Pb, Cd, CR, NI и Hg се наблюдава занижаване на стойностите.

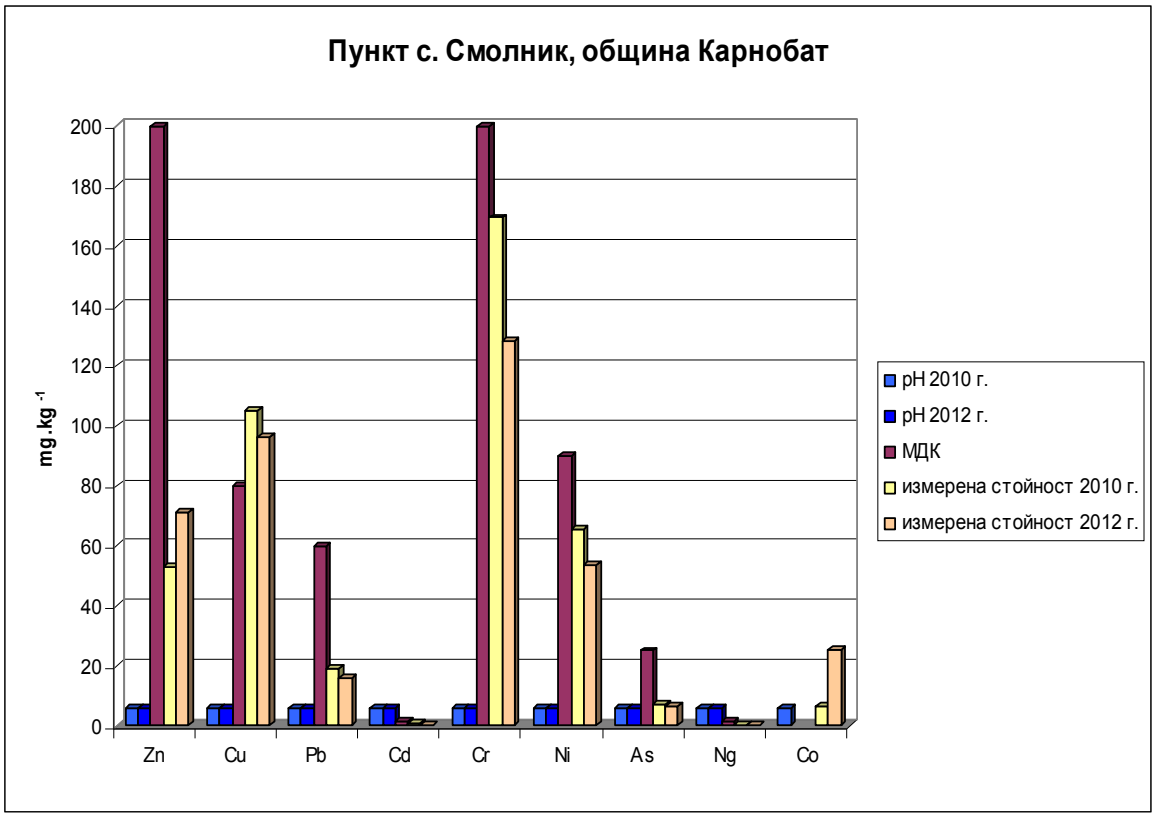

Измерените стойности за тежки метали на пункт с. Проход са много под стойностите за МДК. Завишения спрямо измерените стойности през 2010 г. се наблюдават при Cu, Zn, As и Co. Процентното им изражение спрямо МДК за Cu е 43%, Zn – 29%, а за As – 13%. При Cr и Ni се наблюдава занижение на стойностите спрямо тези от 2010 г.

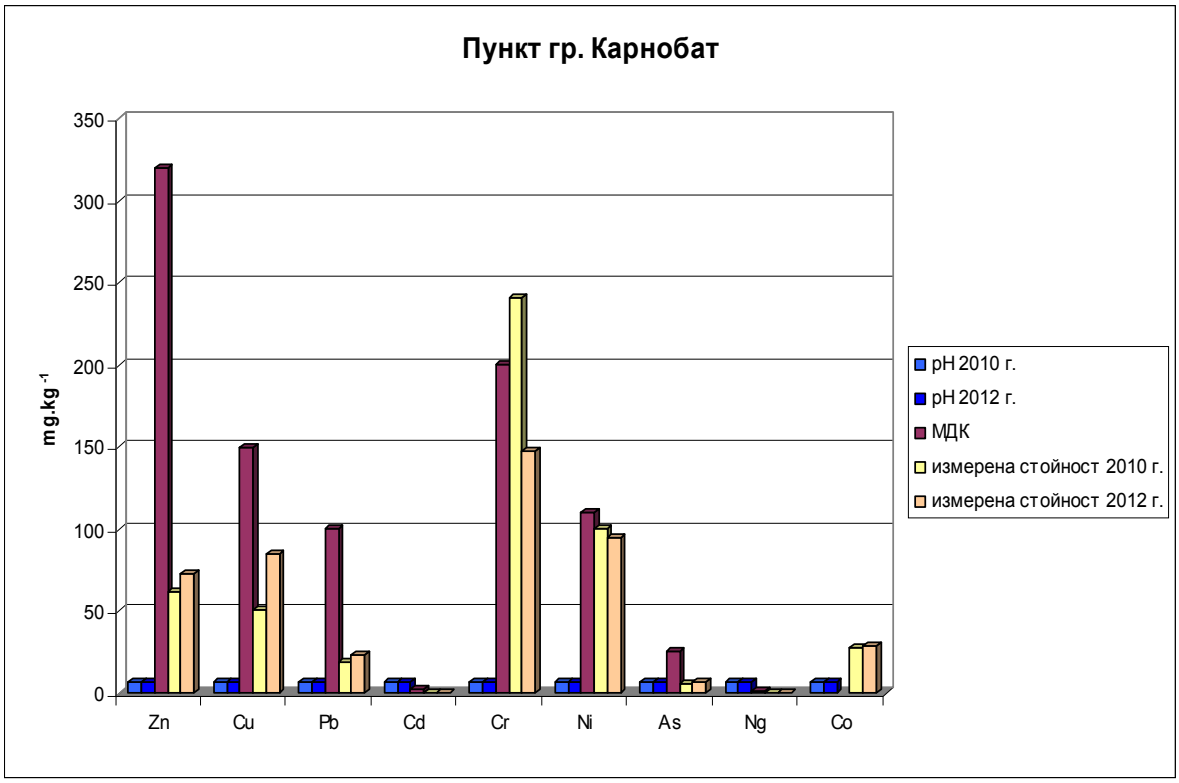

Измерените стойности за тежки метали в пункт гр. Карнобат са под стойностите за МДК. Завишения спрямо измерените стойности през 2010 г. се наблюдават при Cu, Zn и Pb. Процентното им изражение спрямо МДК за Cu е 56%, Zn – 22%, а за Pb – 23%. Характерното за този пункт е, че през 2010 г. е измерен стойност на Cr по-висока от МДК. През 2012 г. измерената стойност е по МДК. По-ниския стойност са измерена и за Ni.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Разработването на находищата на подземни богатства на територията на РИОСВ – Бургас се извършва по открит начин, което води до нарушаване на терените. При кариерите за добив на скални материали рекултивацията се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните работи по време на експлоатацията са само частични. При кариерите за добив на пясък има възможност да се извършва и поетапна рекултивация. Тя се изразява в запълване на отроботените пространства с материали от откривката, предимно глини.

Нарушените площи към 01.01.2013 г. на територията на РИОСВ – Бургас са 28,70 ха. През 2012 г. нарушените площи са на площ 6,77 ха. Новите нарушени терени са свързани предимно с разработването на следните находища:

– находища за добив на пясък „Анастасия”, землище гр. Българово, община Бургас, „Кючук гьол”, землище с. Венец, община Карнобат и „Инджекьойско блато, землище гр. Несебър – 3,72 ха;

– находища за добив на скална маса „Карнобат” („Среден кайряк”), землище гр. Карнобат, „Добромир”, землище с. Добромир, община Руен, „Каменна кариера”, землище гр. Средец, „Порой” землища с. Порой и с. Бата, община Поморие, „Шилестия кайряк”, землище на с. Деветак, община Карнобат – 3,05 ха.

Нарушените терени от депонирането на отпадъците от минно-добивната дейност се намират в концесионните площи на находищата. Те заемат площ от 37,33 ха. Единствено хвостохранилище „Върли бряг 3” с площ 7.5 ха се намира на терен извън концесионната площ на находище „Дебелт”.

Минни отпадъци са предимно от добива и първичната преработка на подземното богатства, която се извършва от трошачно-сортировъчни, а в отделни случаи и трошачно-миячно-сортировъчни инсталации. Пространството, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци, било в твърда или течна фаза, в разтвор или суспензия се нарича съоръжение за минни отпадъци. На територията на РИОСВ – Бургас това са насипищата, утайниците и хвостохранилищата. Минни отпадъци включват мека откривка (незамърсени почви), твърда откривка и инертни отпадъци.

Откривката представлява слоя от естествено залесена почва (мека) или грусирана скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него (твърда). При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява във времето значителни физични, химични или биологични промени, не се разтваря, не се излужва, не гори и не реагира по друг физичен или химичен начин, не биодеградира или при контакт с друго вещество не оказва върху него отрицателно въздействие, в резултат на което не съществува вероятност то да предизвика замърсяване на околната среда или да навреди на човешкото здраве.

Управлението на минните отпадъци, съгласно Директива 2006/21/ЕО въведена в българското законодателство през 2008 в ЗПБ (глава осма) се извършва посредством планове за управление за съоръжения от категория „Б” или разрешително, включващо утвърден план за управление за съоръжения от категория „А”. Съоръженията от клас „А” са тези, които в резултат на непредвидени обстоятелства или лошо управление могат да станат причина за голяма авария и/или съдържат опасни отпадъци или опасни вещества или препарати над определен праг. Съоръженията от категория „Б” са всички останали съоръжения за минни отпадъци. Съгласно

последните изменения на ЗПБ (ДВ. бр. 100/2010 г.) разрешителното за управление на минните отпадъци съхранявани в съоръжения от категория „А" се издава от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, а планът за управление на съоръженията от категория „Б" се одобрява министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от упълномощено от него лице.

Всички съоръжения за минни отпадъци на територията на РИОСВ – Бургас са от категория „Б".

През 2012 г. е започнала рекултивацията на находище „Дебелт" – I етап – рекултивация на площадката на насипището, образувано от глини, заблатена баластра и глинесто-песъкливи материали от разкривните работи на находището. Площта за рекултивация е 17.9 дка

Извършва се рекултивация на находище „Узунджата" в община Приморско на площ от 47,2 дка. Първият етап от проекта се изпълнява като депо за строителни отпадъци.

При извършените проверки на хвостохранилища „Росен", „Върли бряг", „Малко Търново – 2" и техническа и биологична рекултивация на рудник „Малко Търново" – терени и отвали не са констатирани видими нарушения по целостта на рекултивираните терени.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

През 2012 г. в определените осем пункта за мониторинг на тежки метали се проведе и изпитване по отношение на остатъчни количества органохлорни пестициди, полихлорирани бифенили и полициклични ароматни въглеводороди в почвите.

Анализирайки получените стойности на наблюдаваните устойчиви органични замърсители през настоящата година се установява, че полихлорираните бифенили са в границите от < 0,0005 до < 0,001, а органохлорните пестициди са в граници от 0,0067 до < 0,005. Тези стойности са много под МДК.

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б" кубове, в които са съхраняват пестицидите са разположени на единадесет площадки. Те се намират в следните общини: Карнобат – на депото неопасни отпадъци гр. Карнобат, Айтос – с. Караново, Котел – с. Филаретово, Средец – с. Росеново, Созопол – с. Атия, Приморско – с. Ясна поляна, Руен – на депото неопасни отпадъци с. Руен, Поморие – с. Бата, Бургас – Претоварна станция на депо за неопасни отпадъци,

гр. Бургас, Несебър – с. Баня, Сунгурларе – с. Черница. Информация за броя на Б-Б кубовете и количеството на съхраняваните в тях излезли от употреба препарати се дава в таблица № 2:

Таблица № 2

Община	Землище	Б-Б кубове, брой	Количество, кг
Айтос	с. Караново	14	56000
Бургас	гр. Бургас	52	208000
Карнобат	гр. Карнобат	27	108000
Несебър	с. Баня	7	28000
Поморие	с. Бата	10	40000
Приморско	с. Ясна поляна	8	32000
Руен	с. Руен	21	84000
Созопол	с. Атия	24	96000
Средец	с. Росеново	40	160000
Сунгурларе	с. Черница	11	44000
Котел	с. Филаретово	18	72000

При проведения контрол за състоянието на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания) през 2012 г. не са констатирани нарушения на целостта на Б-Б кубовете. Като цяло, проверените контейнери са в добро състояние. Констатирани са малки пропуски по устойчивостта на основата, върху която са разположени, там където тя е изградена от скални фракции. Направени са предписания, които са изпълнени.

В началото на 2012 г. се появи теч по стената на един от Б-Б кубовете на площадката в с. Атия, Дефектът на Б-Б куба беше отстранен от „Балбок нженеринг" АД, извършващо гаранционното им обслужване.

На територията на РИОСВ – Бургас има и шест склада за препарати за излезли от употреба препарати за растителна защита. Състоянието на складовете е добро. Отстранени са нередности по целостта на покрива на склада в гр. Царево и покрива и стената на склада в землището на гр. Айтос. В таблица № 3 е представена информация за местоположението и количеството на съхраняващи се в тях излезли от употреба пестициди.

Таблица № 3

Община	Землище	Общо, кг
Средец	Средец	21230
Царево	Царево	60100
Камено	Камено	32000

Бяла	Варна	25000
Поморие	Бата	900
Айтос	Айтос	5000

5. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

При проведения мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво в осемте пункта, попадащи на територията на пет общини е извършен анализ и за съдържание на полициклични ароматни въглеводороди. Анализирайки получените стойности на наблюдаваните устойчиви органични замърсители се установява, че те варират от 0,008 до <0.001. Тези стойности са много под МДК.

През 2012 г. не са регистрирани замърсявания на земната повърхност и почвата, възникнали в следствие на извършени криминални пробиви по продуктопровода на „Лукойл нефтохим Бургас" АД и на пътно-транспортни произшествия.

6. Ерозия на почвите

Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най-интензивния и широко разпространен деградационен процес. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 6^0. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12 % от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва.

През 2012 г. година не са финансирани проекти против ерозията на почвата и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната от РИОСВ – Бургас територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерство на земеделието и храните.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

През 2012 г. продължи почвения мониторинг – II ниво – функционални подсистеми „Контрол и опазване на почвите от засоляване" и „Контрол и опазване на почвите от вкисляване".

Засоляване:

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водноразтворимите соли в почвата и/или съдържанието на обменен натрий. По-голяма част от засоляването се дължи на естествени причини – по-високото ниво на подпочвените води. Това е резултат от влошените условия на естествен дренаж в равнинни райони с периодични летни засушавания. Засолените почви в нашия регион са под формата на петна в асоциация с почви, които са с високо естествено плодородие. В районите с най-силна степен на развитие на процеса, засоляването е основна причина за изоставяне на площи с високо потенциално плодородие като ниско ефективни.

Общата площ на засолените почви в регион Бургас е 50 044 дка. В близост до морето са формирани солончаково-засолени почви в резултат на филтриране на морска вода. В състава на почвения разтвор преобладават хлориди и сулфати на натрия. На по-високите участъци в близост до блатата и езерата, разпространени в района, както и на надзаливните тераси на някои реки, са образувани солонцово-засолени почви в резултат на високото ниво на подпочвените води, контактуващи с плиоценски наслаги.

Ливадно-блатни почви, солончаково-засолени. Представителни са за хлоридно-сулфатно и сулфатно-хлоридно засоляване от солончаков тип в резултат на инфилтрация на морски води. Разпространени са в слабо дренираните речни устия и в землищата на Несебър, Приморско и др. Характеризират се със съвременен хидроморфизъм, а често са преовлажнени или заблатени.

Ливадни хлоридно-сулфатни солонци-солончаци. Представителни са за ливадните хлоридно-сулфатни и сулфатно-хлоридни солонци-солончаци в район на засоляване, разположен в землищата на селата Рудник и Каменар. Характеризират процес на солонцово засоляване при условията на близки до повърхността и силно минерализирани подпочвени води. Отчетената минерализация на подпочвените води е най-висока за страната.

Ливадни хлоридно-сулфатни солонци. Представителни са за почвите с напреднал процес на солонцово засоляване след дрениране на площите със солончаково засоляване. Разпространени са в отдалечени от морето и дренирани райони.

И през 2012 г се извърши почвено изпитание в определените два опорни пункта за наблюдение и контрол на засоляването на почвите: **пункт кв. Рудник,** гр. Бургас и **пункт с. Каменар** (община Поморие).

От двата пункта в четири точки е извършено пробонабиране от три дълбочини: 0-20 см, 20-40 см и 40-60 см. Успоредно с почвените проби са

взети и водни проби от подпочвената вода от дренажни канали, намиращи се в близост до опорните пунктове за наблюдение.

От извършеното почвено изпитване през 2012 г. се потвърди, че почвите и в двата пункта Рудник и Каменар се определят като силно засолени. Отчитайки зависимостта на относителния дял на обменния Na спрямо величината на сорбционния капацитет, разновидността на солонцовото засоляване при двата пункта е следното:

– пункт с. Каменар – при три от опробваните точки и в трите дълбочини на опробване засоляването се определя като солонци, а една от точките се определя от слабо солонцовати (0-20 см.) до средно солонцовати (20-40 см. и 40-60 см.)

– пункт кв. Рудник – две от точките се отределят като солонци и в трите дълбочини, една точка е слабо солонцовати и в трите дълбочини и една точка – средно солонцовати (0-20 см.), силно солонцовати (20-40 см.) и солонци (40-60 см)

Ливадно-блатните почви, разпространени в района на двата пункта се засоляват в резултат на капилярно покачване на силно минерализирани подпочвени води със състав, близък до морската вода.

Вкисляване

Вкисляването на почвите е проблем за обработваемите земи.

През 2012 г. почвено изпитване е проведено на четири постоянни опорни пункта в землищата на: **гр. Приморско** (община Приморско), **с. Подвис** (община Сунгурларе), **с. Кипилово** (община Котел) и **с. Вресово** (община Руен).

От всички пунктове от четири точки се отбират почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. **А**нализира се киселинността на почвите (Ph в KCl) и съдържанието на обменни йони H^+, Al^{3+}, Mn^{2+}, Ca^{2+}, Mg^{2+}. Резултатите от пунктовете в с. Кипилово, с. Подвис, гр. Приморско и с. Вресово, за които има анализи и от предходните години са представени на следните графики:

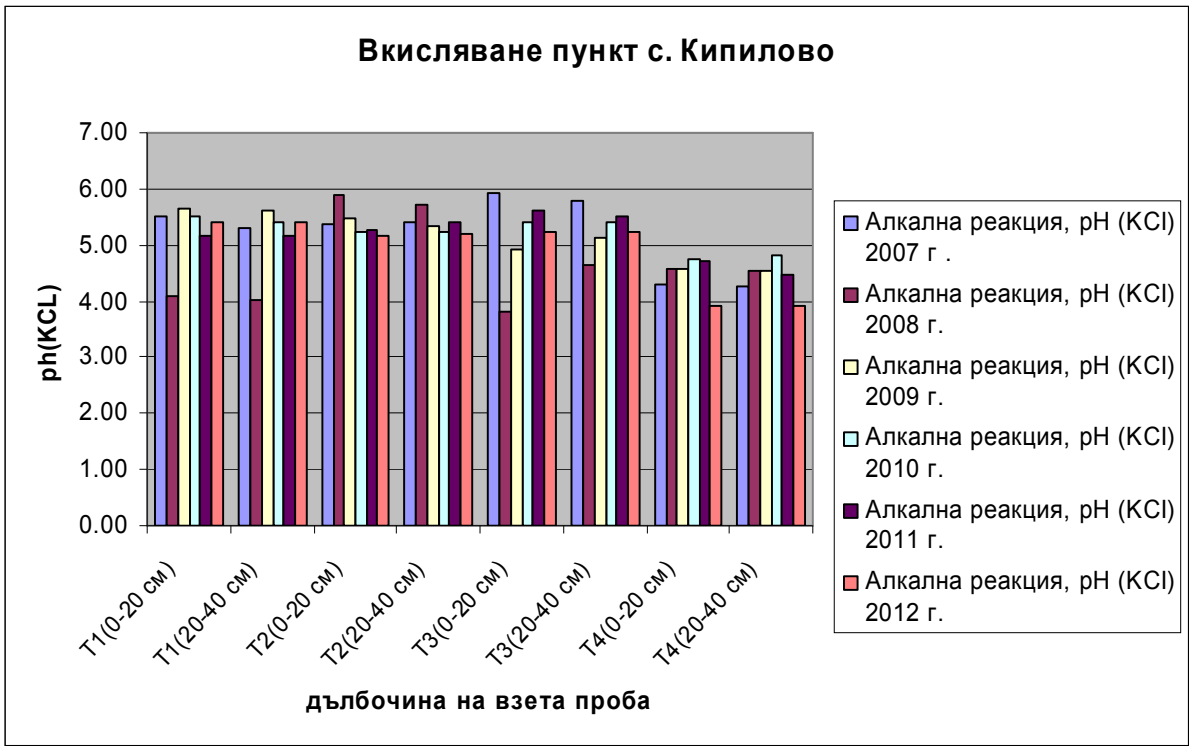
Вкисляване пункт с. Кипилово
7.00
6.00
5.00
4.00
3.00
2.00
1.00
0.00
ph(KCL)
T1(0-20 см)
T1(20-40 см)
T2(0-20 см)
T2(20-40 см)
T3(0-20 см)
T3(20-40 см)
T4(0-20 см)
T4(20-40 см)
дълбочина на взета проба
Алкална реакция, pH (KCl) 2007 г .
Алкална реакция, pH (KCl) 2008 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2009 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2010 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2011 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2012 г.

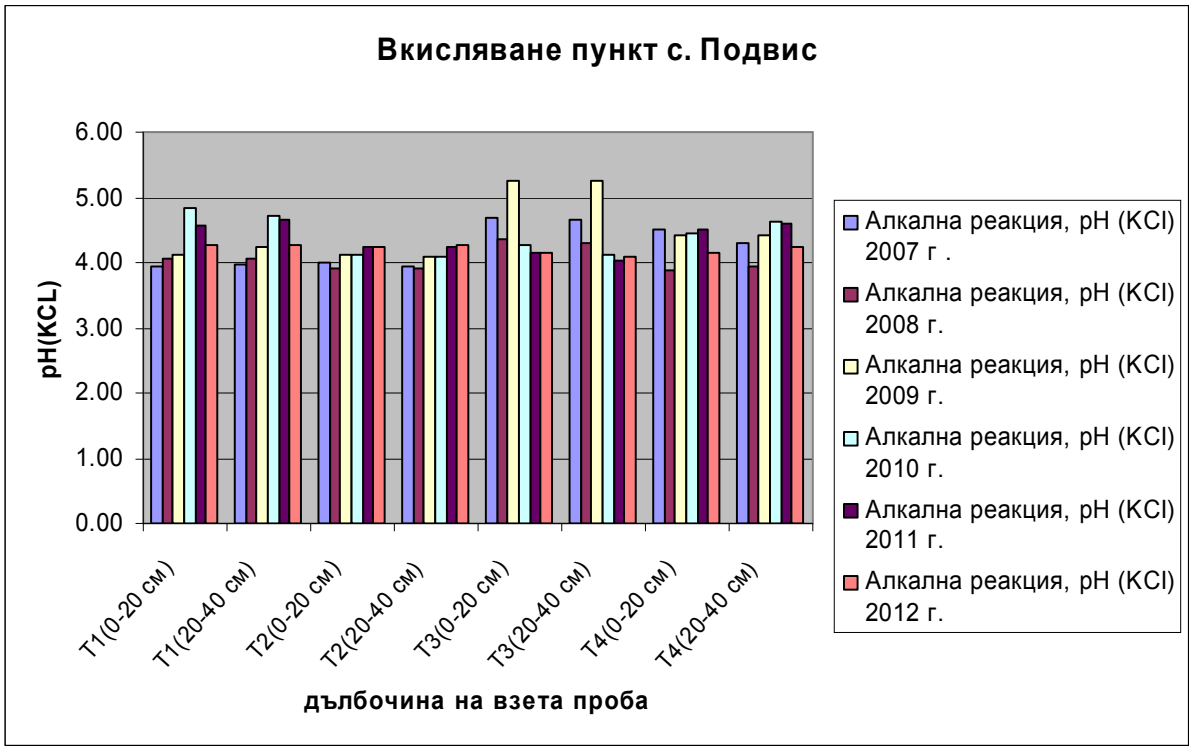
Вкисляване пункт с. Подвис
6.00
5.00
4.00
3.00
2.00
1.00
0.00
pH(KCL)
T1(0-20 см)
T1(20-40 см)
T2(0-20 см)
T2(20-40 см)
T3(0-20 см)
T3(20-40 см)
T4(0-20 см)
T4(20-40 см)
дълбочина на взета проба
Алкална реакция, pH (KCl) 2007 г .
Алкална реакция, pH (KCl) 2008 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2009 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2010 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2011 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2012 г.

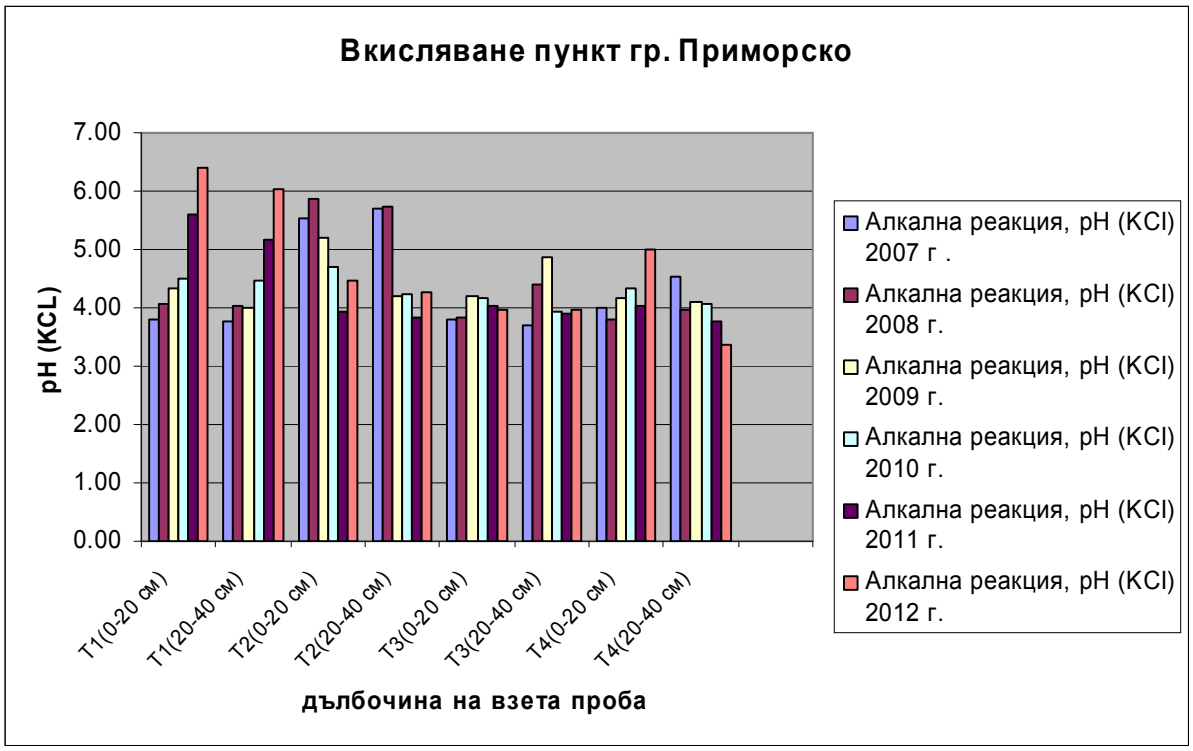
Вкисляване пункт гр. Приморско
pH (KCL)
7.00
6.00
5.00
4.00
3.00
2.00
1.00
0.00
T1(0-20 см)
T1(20-40 см)
T2(0-20 см)
T2(20-40 см)
T3(0-20 см)
T3(20-40 см)
T4(0-20 см)
T4(20-40 см)
дълбочина на взета проба
Алкална реакция, pH (KCl) 2007 г .
Алкална реакция, pH (KCl) 2008 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2009 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2010 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2011 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2012 г.

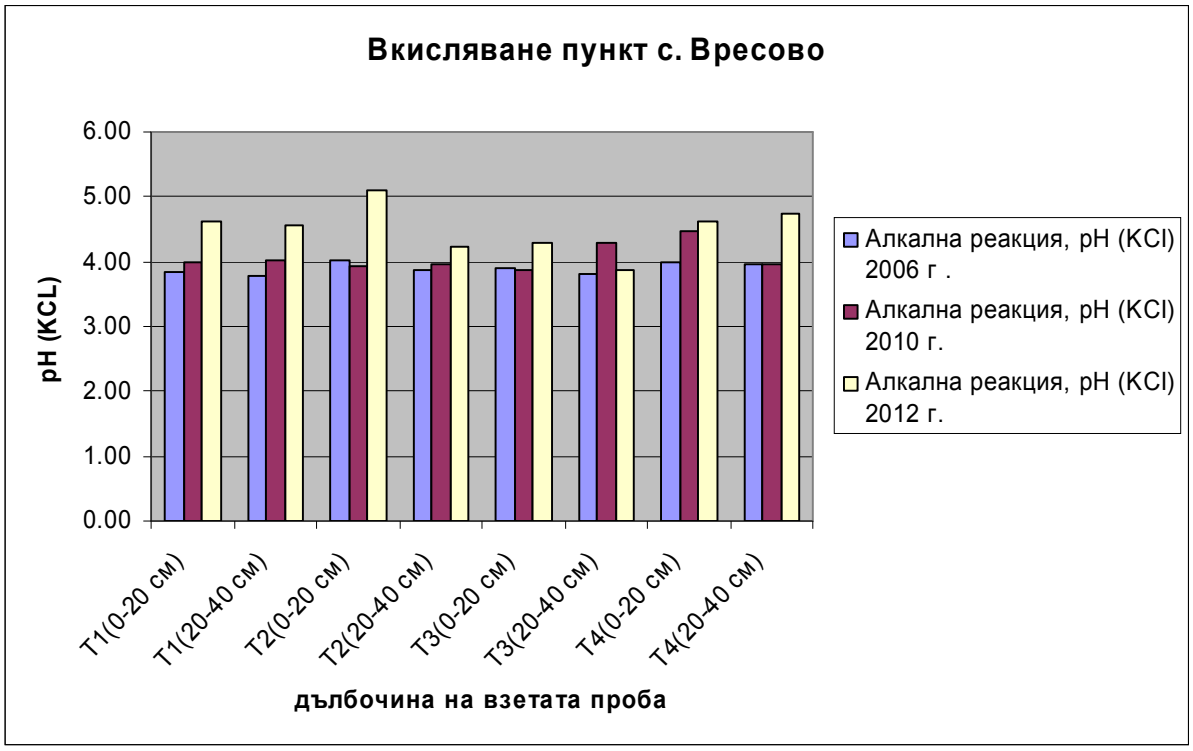
Вкисляване пункт с. Вресово
pH (KCL)
6.00
5.00
4.00
3.00
2.00
1.00
0.00
T1(0-20 см)
T1(20-40 см)
T2(0-20 см)
T2(20-40 см)
T3(0-20 см)
T3(20-40 см)
T4(0-20 см)
T4(20-40 см)
дълбочина на взетата проба
Алкална реакция, pH (KCl) 2006 г .
Алкална реакция, pH (KCl) 2010 г.
Алкална реакция, pH (KCl) 2012 г.

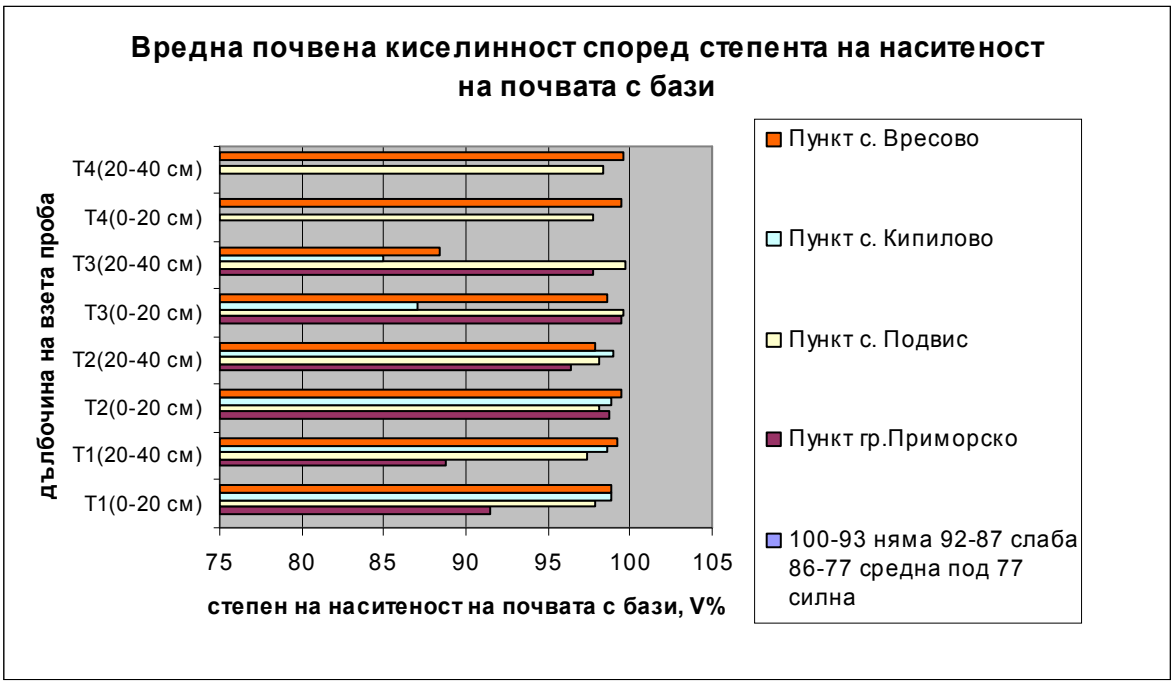

Отчитайки резултатите от извършените наблюдения върху показателите, характеризиращи вредната киселинност се установява следното:

– пункт с. Кипилово – в три от точките в двете дълбочини се наблюдава стабилизиране на киселинно-алкалното равновесие в почвата от средно кисела (pH 4,6 – 5) към слабо кисела (pH 5,1 – 5,6). В една от точките са измерени стойности на pH под 4,0 и в двете дълбочини, което е класифицира като много силно кисела. Според степента на наситеност V на почвата с бази (98,6% – 99,0%) няма вредна почвена киселинност в трите точки. Четвъртата точка се определя като средна – 86% (20-40 см.) и слаба – 85% (0-20 см.).

– пункт гр. Приморско – наблюдава се задържане на киселинно-алкалното равновесие спрямо предходната година, като в една от точките и в двете дълбочини се наблюдава тенденция към слабо кисела реакция на почвата. Реакцията на почвите според pH (KCL) се движи от силно кисела към средно кисела като в по-голямата дълбочина се наблюдават стойности на pH под 4 (много силно кисела реакция на почвата). Относно измерената степен на наситеност в интервал в една от точките в дълбочина 20—40 см. степента на вредно вкисляване на почвата е слабо (88,4%), а в останалите точки няма вредно вкисляване на почвата (98,6% – 99,6%).

– пункт с. Подвис – измерената през 2012 г. стойност за активната реакция е в границите от 4,10 до 4,23 и отчита реакция на почвите като силно

кисела. Степента на наситеност V варира от 97,4% до 99,6% и отчита, че няма вредно вкисляване

– пункт с. Вресово – измерената стойност за активна реакция през 2012 г. показва тенденция на преминаване на киселинно-алкалното равновесие от много силно кисела реакция през 2006 г. към силно до средно кисела през 2012 г. Степента на наситеност V варира от 97,9% до 99,6% и отчита, че няма вредно вкисляване. Само в една точка в дълбочина от 20 до 40 см. V е 88,4%, което показва слаба степен на вредно вкисляване.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

През 2012 г. на територията на РИОСВ – Бургас е регистрирано нерегламентиран изхвърляне на строителни и битови отпадъци на следните места:

– В землището на с. Седларево, община Котел е засегнатият терен, представляващ нива, общинска собственост с площ от 3 дка. Едрогабаритните отпадъци са изнесени, а останалите отпадъци са запръстени и теренът е рекултивиран. Изготвен е Доклад за оценка на риска към компонентите на околната среда от сметището по методика ГЕФА, по предписание на РИОСВ – Бургас. Според заключението на експертите за сметището не са необходими допълнителни проучвания или действия и сметището следва да остане на отчет в регистъра на депата и старите замърсявания. Във връзка с това е изпратено писмо до кмета на община Котел за заснемане на заетата площ и отразяването и в кадастралната карта.

– На депо за неопасни отпадъци в с. Балабанчево, община Сунгурларе е установено изхвърляне на битови отпадъци извън границите на депото. По предписание на РИОСВ – Бургас е извършено трасиране на терена на депото и е установено, че замърсеният с битови отпадъци терен е на площ 3,05 дка. Същият е почистен.

– Замърсен терен (дере) в землището на с. Китка, община Руен, който е почистен след дадено предписание.

От проведения през 2012 г. контрол на животновъдни обекти е констатирано, че тези които ползват като база бивши животновъдни ферми, съхраняват торовия отпад съгласно изискванията на добрите земеделски практики. Неправилно съхранение на торов отпад се констатира при направени проверки (предимно по жалби) на частни земеделски производители, които отглеждат животните в рамките на населените места. Направени са предписания за изграждане на торохранилища, отговарящи на

съответните изисквания за предотвратяване на замърсяването на почвите, а от там и подземните води., които са изпълнени. Уведомени са и общинските администрации за нарушения по наредбите им, в които са заложени съответни изисквания за отглеждане на животни в регулацията на населените места.

За увреждане на почвата при депонирането върху нея на пресен торов отпад са съставени два акта за установяване на административно нарушение на основание чл. 40 от ЗООС, във връзка с параграф 16, т. б от допълнителните разпоредби на ЗООС и издадени наказателни постановления на земеделски производители от с. Кошарица, община Несебър и с. Лозарево, община Айтос.

9. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ.

Контролната дейност е насочена към превантивно и текущо наблюдение на опазването на почвите от замърсяване. Правомощията, дадени на РИОСВ в Закон за почвите спомагат за проследяване динамиката на вредни вещества в почвите, съобразно нормите за допустимото им съдържание по Наредба № 3 и предприемането на действия за недопускане замърсяване и увреждане на почвите с продукти на растителна защита.

Следи се за правилното съхранение на торовият отпадък от дейността на животновъдните ферми и използването му за торене чрез сключени за тази цел договори с кооперации и селскостопански производители. При разглеждане на инвестиционните предложения, свързани с отглеждане на животни се поставят условия за съхраняването му в съоръжения, изградени с водоустойчиво дъно и стени, по начин, който да предотвратява изтичането им извън него и разпространението на миризми. При наличието на два вида торов отпад – течен и твърд, съхранението им да става в две отделни съоръжения. Капацитетът на съоръжението да бъде съобразен с броя на отглежданите животни и продължителността на периода за съхранение на торовия отпад (4 месеца – течен, 6 месеца – твърд). Да се сключват договори за оползотворяване на оборския тор, в случай, че последния не се използва за торене на земеделски земи, собственост на инвеститора.

Във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви” при извършване на дейностите по предоставени разрешения за търсене и проучване и концесии за добив се следи да не се допуска замърсявания на почвите при извършване на проучвателните и добивните работи и при управлението на минните отпадъци. както и да не нарушават земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

Почвите на контролираната територия са незамърсени с тежки метали и металоиди и органични замърсители. От ежегодно провеждания мониторинг на почвите се установява тенденция на задържане на нивата на наблюдаваните индикатори, които са в граници много под границите на максимално допустимите концентрации. От извършените анализи за вкисляване и засоляване на почвите не са установени стойности, застрашаващи почвеното плодородие, освен засолените терени в землищата на с. Каменар, община Поморие и кв. Рудник гр. Бургас.

За доброто състояние на почвите спомага:

– Прилагането на новия Закон за почвите, имащ за цел опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите. С него се регламентира политиката, дейностите и отговорностите на Правителство, регионални структури, местни органи на управление, собственици и ползватели на земи, имащи отношение с опазването или възстановяването на функциите на почвата.

– Балансираното торене на отглежданите селскостопански култури.

– Въвеждането на програми за екологосъобразно земеделие и животнопвъдство.

– По-малко използване на продукти за растителна защита и минерални торове, поради намаляване площта на обработваемите земи и интензивно отглеждани култури.

– Използването на съвременни продукти за растителна защита, които са с кратък период на полуразпад, не се акумулират в почвата и не предизвикват замърсяване на почвите с пестициди.

Почвите са компонент, върху който всяко не спазване на нормативните изисквания за опазване на води, въздух, отпадъци въздейства отрицателно върху тях и ги замърсява локално или дифузно от организирани и неорганизирани източници, включително и трансгранични въздействия.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. Защитени територии

Законът за защитените територии е приет от Народното събрание през месец ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между

институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми.

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии.

На територията на РИОСВ – Бургас има 127 защитени територии, от които 7 резервата, 5 поддържани резервата (включително част от поддържан резерват „Калфата", землище на с. Дюля, община Руен, Бургаска област), 1 природен парк, 59 защитени местности и 55 природни забележителности **(таблица № 1 в приложение).**

Защитените територии представляват 15% от териториалния обхват на РИОСВ – Бургас, при среден процент за страната 5%.

Съгласно Закона за защитените територии организацията за охрана на защитените територии – изключителна държавна собственост е в правомощията на Министерството на околната среда и водите. РИОСВ – Бургас организира и осъществява охрана на девет от резерватите с назначени пет специалисти въоръжена охрана.

Ежегодно РИОСВ – Бургас изготвя План за дейности в защитените територии- изключителна държавна собственост.

Информация за най-важните защитени територии и Рамсарски обекти на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас

<u>Резервати</u>

Ропотамо

Резерват „Ропотамо" е разположен край устието на р. Ропотамо и се простира на площ от 1000.7 ха. Обявен е през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която

пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

В резервата са включени блато „Аркутино" (620 дка), находището от морски пелин (140 дка), „Змийския остров" (10 дка) и забележителни скални образувания – „Лъвската глава", „Веселата скала", фиорди и морски пещери.

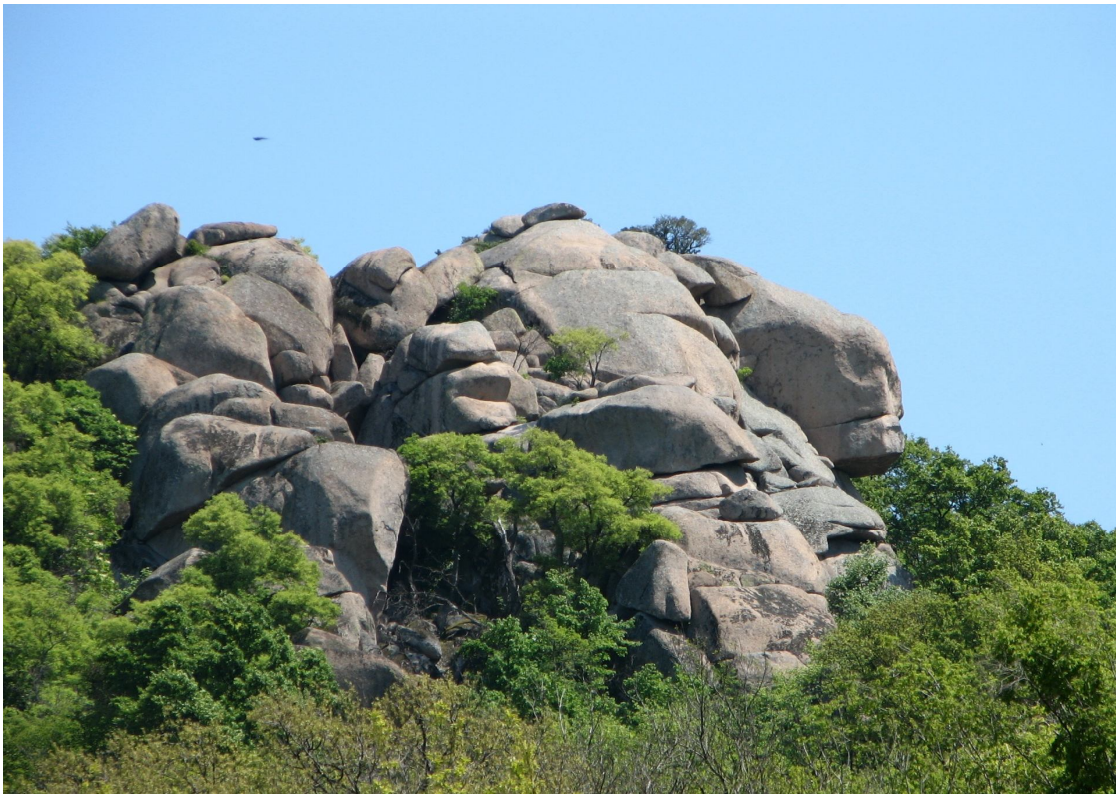

Резерват "Ропотамо" притежава уникално биологично разнообразие: 60 % от сладководната ихтиофауна, 60 % от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57 % от видовете бозайници. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците „Виа Понтика". Ропотамо е единственото находище в България на черновратата стрелушка. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

В границите на резервата са установени 600 вида висши растения, което е около 18 % от цялата флора на страната – 25 дървесни, 30 храстови, над 10 лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни треви. Тук могат се видят дъб, бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, бук, върба, хагерово лале, блатно кокиче, водна лилия, пясъчна лилия.

От 2003г. към резервата функционира посетителски информационен център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия.

В резерват „Ропотамо ”са маркирани 8 пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите, в това число и един воден маршрут – частта от р. Ропотамо от моста на пътя Бургас – Приморско до устието. По този маршрут се развива туристическа дейност „Разходка с лодка”.

Силкосия

„Силкосия” е доайенът на резерватите в България. Обявен е през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 10 226 декара (1022,6 ха). Резерватът е първата защитена територия в България. През 2013 г. ще бъде отбелязан неговия осемдесетгодишен юбилей.

Обявен е с цел опазване на широколистна смесена гора от дъб и източен бук и характерни само за Странджа планина растения. Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като странджанска зеленика, лъжник, понтийско вълче лико, бетински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

Посещенията в резервата с туристическа цел са разрешени само по маркираната туристическа пътека.

Узунбуджак

Обявен е през 1956 г. със Заповед на Министерството на горите и горската промишленост. **През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати.**

Намира се изцяло зад граничното съоръжение, на границата с Турция. Обявен при създаването си с името "Узунбуджак", днес в научната литература се назовава "Лопушна".

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната. В него се опазва значителна част от фитофонда на Северна Странджа, популации на голям брой консервационно значими видове и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция. Горските формации в резервата принадлежат към мезофитната широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др.В резервата има две пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Тисовица

Резерватът е обявен на 16.02.1990г. Разположен е в района на с. Българи и с. Кондолово, община Царево с площ 749, 3 ха.

Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България, включени в списъка на защитените растения за нашата страна. Находището е открито в буково насаждение със странджанска зеленика. Реката и резерватът са наименувани на този вид поради по-широкото му разпространение в миналото.

Резерват „Тисовица" има две пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Витаново

Обявен е със заповед № 1113 от 03.12.1998 г. на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха. През 1992 г. е разширен на 1 112.4 ха.

Резерват „Витаново" е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина.

Територията на резервата обхваща гори от източен горун, цер, благун и източен бук със средна възраст от 80 до 110 години, с характерен подлес от южноевксинска растителност – странджанско бясно дърво, лавровишня, колхидски джел и странджанска боровинка.

Природни забележителности в резервата са карстовите извори и пещерите.

В недалечно минало тук е имало мечки, за което може да се съди и по местната топонимия – Мечи дол, Мечкобиево, Мечовите поляни.

Влизането в резервата става само по съществуващите четири пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Средока

Обявен е на 18.01.1989 г. от Комитета за опазване на природната среда при Министерски съвет с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. Намира се в землището на гр. Малко Търново, на 3 км от града и на 2 км от с. Стоилово.

Висока стойност има голямото находище от лавровишня, разположено в централната част на резервата и компактните групи от колхидски джел, отделни екземпляри от които достигат до 6 м височина и 10 см диаметър.

Влизането в резервата става само по съществуващите три пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Орлицата

Резерватът е обявен през 1984 г. на площ от 566.5 ха с цел охраната на първични екосистеми от мизийски бук, местообитания на редки грабливи птици и уникален по своя характер карстов комплекс с многобройни пещери, пропасти и извори в Котленска планина.

Резерват „Орлица”, заедно с намиращия се в същата община Котел поддържан резерват „Ардачлъка” и природните забележителности „Злостен” (358 ха), „Орлови пещери” (5 ха) и „Урушки скали” (10 ха) представляват важен орнитологичен обект. Това са територии със световно значение за гнезденето на ливадния дърдавец и е едно от петте най-значими места в страната, където гнездят черен щъркел, орел-змияр, малък креслив орел, скален орел и бухал.

Поддържани резервати

Атанасовско езеро

През 1980 г. северната част на Атанасовско езеро е обявена за резерват, а следващата година южната му част и териториите непосредствено до водното огледало са обявени за буферна зона към резервата. През 2007г. буферната зона е прекатегоризирана на ЗМ „Бургаски солници”.

Резерватът съвместява солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Атанасовско езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози и фотографи от страната и чужбина, тъй като това е най-богатото на птици място в България, а заедно с Босфора и Гибралтар, езерото е едно от най-известните места в Европа за проследяване на миграцията. През пролетта и есента над територията му преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовско езеро е най-богатото място в Европа по отношение есенната миграция на кудроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*).

На територията му са установени повече от 250 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др.

Към езерото функционира Укритие за наблюдение на птици, където посетителите могат със специализирана техника – зрителни тръби и бинокли да наблюдават обитателите на езерото.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Пясъчна лилия

Поддържан резерват „Пясъчна лилия” е най-малкият резерват в страната – с площ само 6 дка.

Обявен е на 29.06.1962 г. с цел опазване на едно от най-атрактивните растения, срещащи се по българското Черноморие, наречено *"царицата на цветята"* – пясъчната лилия *(Pancratium maritimum),* включен в списъка на защитените растения в България.

Растението цъфти през месец юли и август с големи бели цветове с приятен аромат.

Ардачлъка

Поддържан резерват „Ардачлъка” попада в най-западния дял на Източна Стара планина – северните склонове на Котленска планина.

Обявен е през 1950 г. с цел опазване на естествена гора от бяла ела *(Abies alba)* на нехарактерна надморска височина.

Територията му е разкъсана от разположени сред него земеделски земи. Заобиколен е от открити пространства, използвани за пасища и земеделски земи. Най-близко разположените до него населени места са с. Стрелци и с. Боринци. Преобладават горските съобщества от обикновен габър, бяла ела и мизийски бук.

Габъровите съобщества заемат най-голяма част от резервата – около 80 - 85 %, а тези на бялата ела - 10-12 %.

Вельов вир

Поддържан резерват „Вельов вир" е защитена територия, разположена в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума. Площта му е 13,6 ха. Обявен е като резерват през 1962 г. и е прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Обявяването му е с цел опазване на лонгозната гора и находището на водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в списъка на защитените растения в България.

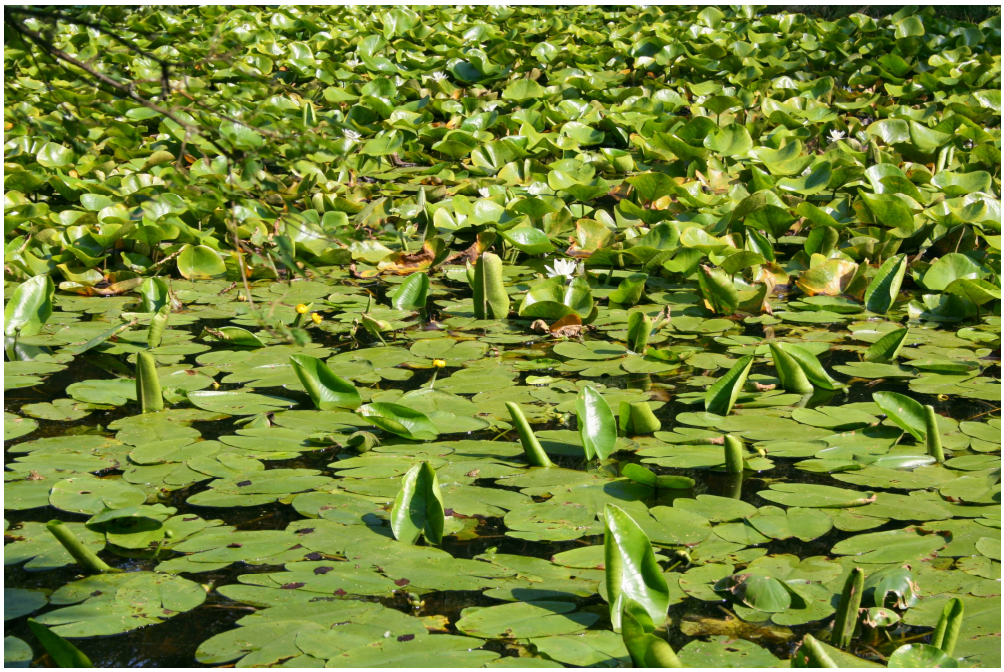

Природни паркове

Странджа

Природен парк „Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен е през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство. В границите на ПП „Странджа" е най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа

Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.).

Близостта на парковата територия до континента Азия и до водните басейни на Черно, Мраморно и Средиземно море определят самобитността както по отношение на изключителното за Европа биологично разнообразие, така и в културно-исторически план. Странджа е специфична етнокултурна област със съхранени до днес уникални за страната традиции и обичаи, местен бит и говор. Богатството от паметници на културата от всички исторически епохи допълва специфичния дух на територията.

Горите покриват 80 % от площта на парка. Тук се намира най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа. Това е единственото място на континента със запазени типичните за края на Терциера гори на умерения климат с вечнозелен лавровиден подлес. Вековните гори са 30 % от горите в защитената територия - три пъти повече от средното за страната! В естествените масиви от стари гори – най-ценните консервационно значими местообитания – често се срещат дървета от източен горун, благун, източен бук и странджански дъб с диаметри от 1.5 – 2.0 м и възраст над 500 години.

В границите на ПП „Странджа" е най-голямото видово разнообразие на риби, земноводни и влечуги, птици, бозайници и висши растения в страната.

Източната граница на парка опира до Черно море, от защитената територия са чистите плажове и врязания, подобен на фиорди клифов бряг, представляващ открит музей на палеовулканската дейност.

В границите на парка са обособени 5 природни резервата, 14 защитени местности и 8 природни забележителности. Цялата територия на природен парк „Странджа" е включена в международната екологична мрежа „Натура 2000".

В рамките на проекта «КОРИНЕ – Биотопи», районът на Странджа се определя като приоритетен в екологичната мрежа на страната и една от най-важните консервационни територии в България. На национално ниво, Паркът е защитената територия с най-голямо видово разнообразие във всички биологични групи.

Рамсарски места

България е сред първите страни присъединили се към Конвенцията за влажните зони с международно значение и по специално като местообитание на водолюбиви птици – **Рамсарска конвенция** (приета на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран). Това е първият международен договор, засягащ опазването на биологичното разнообразие. Целта е опазването и разумното ползване на **влажните зони като местообитание на водолюбиви птици**, отчитайки ги като международен ресурс. Днес тя е разширена към опазването на влажните зони във всички аспекти, като в нея се регламентират основните насоки за национални дейности и международно сътрудничество за опазване и разумно ползване на влажните зони и техните ресурси. Към настоящия момент 163 страни са приели Конвенцията, представени с повече от 2 062 влажни зони в списъка на конвенцията за влажните зони с международно значение, с обща площ над 197 млн. ха. В България Конвенцията е подписана без задължение за ратификация в изпълнение на Решение на Министерски съвет № 389 от 18 ноември 1974 г. В сила за страната от 24 януари 1976 г., изменена с Протокол, подписан в Париж на 3 декември 1982 г. и влязъл в сила за България на 27 февруари 1986 г. Политиката за опазването и устойчивото ползване на влажните зони се разработва от Министерство на околната среда и водите, което отговаря за прилагането на Рамсарската конвенция в България.

Мисията на Конвенцията е „опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята".

Влажните зони са екосистеми, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения. Съгласно Конвенцията, влажните зони са: „блата, торфища, мочурища или открити водни площи, естествени или изкуствени, постоянни или временни, статични или течащи, сладки, бракични или солени, включително територии с морска вода, дълбочината на които при отлив не надхвърля шест метра".

В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 11 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ – Бургас:

♣ **Атанасовско езеро** – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

♣ **Поморийско езеро** – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

♣ **местността Пода** – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

♣ **езеро Вая** – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

♣ **комплекс «Ропотамо»** – обявено за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

2. Биоразнообразие

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

Територията, контролирана от РИОСВ–Бургас, обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони зони с международно значение (5 от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България - Атанасовско езеро. От 400 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му са регистрирани около 316. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като кудроглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънкоклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е единственото място в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони – местността Пода, Комплекс «Ропотамо», Поморийско езеро и езеро Вая. По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка “Виа Понтика”. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с

изобилните валежи и високата влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum)*.

Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus policarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В парка се срещат около 1670 вида висши растения (над 44 % от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi)*, странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis)*, търриловото великденче (*Veronica turrilliana)*. Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, колхидски джел, понтийското бясно дърво, червената пираканта, кавказка иглика, багрилна звъника, тракийски ранилист.

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най–богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред които са вдлъбнаточел смок, змиегущер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагьоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се египетски лешояд, черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркожълти цветове. Находищата са в Устието на река Велека, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир" край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и

изключително интересен растителен вид е разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос. Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.

По крайбрежните пясъци и дюни в местността Каваците край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо" и между Ахтопол и Резово се наблюдават находища с висока плътност на изключително красивия защитен растителен вид пясъчна лилия (Pancratium maritimum).

Пясъчната лилия е многогодишно луковично растение. Цъфти юли-август с големи бели цветове, плодоноси октомври. Има висока семенна продуктивност, но възобновяването по семенен път е ограничено. Поради изключителната си красота и приятен аромат пясъчната лилия е наричана още Царицата на цветята или Морски нарцис.

От растенията под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ – Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин". За региона на РИОСВ – Бургас със Заповед № РД – 521 от 2003 г. на министъра на околната среда и водите са определени пет находища, от които е възможен добив на листо съблена маса от блатно кокиче:

- ЗМ „Блатото", община Созопол;
- ЗМ „Калината", община Несебър;
- ЗМ „Чаирите", община Поморие;
- находище с. Присад (граница със земл. на с. Зидарово), община Созопол;
- находище в землище на с. Лозенец, община Царево.

Всяка година, в зависимост от състоянието на популацията, със заповед на министъра на околната среда и водите се допуска или забранява добивът на листостъблена маса от кокиче за стопански нужди.

Други растения, добивани в по-малки количества за лечебни цели, които са под специален режим на опазване и ползване са лечебна иглика *(Primula veris*), червен божур (*Paeonia peregrina*), лазаркиня (*Galium odoratum*) и лудо биле (*Atropa belladonna*). Добивът им и билкозаготовката се осъществяват основно в района на град Котел, където в естествените находища има запазени най-големи количества от тях. От територията на Котел, Сунгурларе и Средец се добиват за стопански нужди и по-широко разпространените лечебни растения като шипка, дребноцветна върбовка, мащерка, къпина, подбел, глог, девисил, самардала и др.

Общо състояние на горския фонд и проведени мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите

Общата площ на горските територии в обхвата на РДГ–Бургас към 31.12.2012 г. възлиза на 339 330 ха. В сравнение с предходната 2011 г. площта от всички видове собственост е увеличена общо с 248 ха, получени както следва:

1. Увеличена е площта на горските територии на ТП ДЛС „Ропотамо" с 254 ха от новия горскостопански план на стопанството.

2. Намалена е площта на горските територии с 4 ха в ТП „ДГС Средец" от приключени процедури по промяна на предназначението на горските територии и с 2 ха от ТП „ДГС Садово" от получена актуална информация от Общинска служба по земеделие, проведената инвентаризация и заданието за изготвяне на нов Горскостопански план.

Площта на горските територии държавна собственост е намаляла с 538 ха. Общинските горски територии се увеличават с 791 ха, увеличава се и площта на горските територии собственост на частни физически лица с 23 ха. Намаление се наблюдава в площта на частните юридически лица с 28 ха. Остава непроменена спрямо миналата година площта на горите на религиозни организации и на МОСВ. За последните справката за земите и горите е изготвена по КККР от Службата по геодезия, картография и кадастър гр. Бургас и Картата на възстановената собственост от Общински служби по земеделие и е съгласувана в РИОСВ–Бургас. Държавните горски стопанства Айтос, Кости и Малко Търново и Държавните ловни стопанства Граматиково и Ропотамо, на чиито територии са обособени резервати, изготвиха отделен отчет за тях.

Площта на горския фонд на територията на РДГ–Бургас се разпределя по видове собственост както следва:

1. Държавен горски фонд – 205 244 ха (60,5 %) в т.ч. залесена площ 190 879 ха;
2. Общински горски фонд – 109 275 ха (32.2 %) в т.ч. залесена площ 102 278 ха;
3. Частни физически лица – 13 632 ха (4,0 %) в т. ч. залесена площ 12 431 ха;
4. Частни юридически лица – 2 083 ха (0,6 %) в т. ч. залесена площ 1 809 ха
5. Религиозни гори – 398 ха (0,1 %) в т.ч. залесена площ 386 ха;
6. Гори върху земеделски земи – 2 505 ха(0,8 %) в т.ч. залесена площ 2 454 ха;
7. Гори на МОСВ – 6 193 ха(1,8 %) в т.ч. залесена площ 5748 ха.

Общата площ на горските територии се разпределя по видове, както следва:

1. Иглолистни – 39 316 ха (11,7 %);
2. Широколистни високостъблени – 110 009 ха (32,4 %);
3. Издънкови за превръщане- 168 217 ха (49,6 %);
4. Нискостъблени – 21 788 ха (6,4 %).

Предоставените площи на други ведомства са 103 ха, в т.ч. залесена площ 57 ха. Увеличението на предоставените площи е 32 ха спрямо 2011 г. На територията на РДГ–Бургас няма неустроени гори.

Горите собственост на общините на територията на РДГ – Бургас възлизат на 109 275 ха, разпределени по общини, както следва:

1. Община Сунгурларе	23 045,0 ха
2. Община Средец	21 840,7 ха
3. Община Приморско	14 312,9 ха
4. Община Несебър	13 201,0 ха
5. Община Малко Търново	9 793,2 ха
6. Община Поморие	9 600,0 ха
7. Община Созопол	7 653,9 ха
8. Община Карнобат	5 852,0 ха
9. Община Царево	3 488,1 ха
10. Община Руен	235,7 ха
11. Община Бургас	157,9 ха
12. Община Айтос	56,8 ха
13. Община Камено	37,8 ха

Общата площ на територията на ТП «ДГС Царево» – 29 757 ха, в т.ч.площ на територията на ПП ”Странджа” – 17 669 ха , от нея:

- ♣ Държавен горски фонд – 15 743 ха;
- ♣ Общински горски фонд – 1 632 ха;
- ♣ Частни физически лица – 294 ха;

В т.ч. площ извън територията на ПП”Странджа” – 12 088 ха. От нея:

- ♣ Държавен горски фонд – 10 840 ха;
- ♣ Общински горски фонд – 844 ха;
- ♣ Частни физически лица – 404 ха.

Площта на пожарищата в държавните горски територии е 60 ха и сравнена с 2011 г. е увеличена с 51 ха (36 ха в ТП «ДЛС Несебър» и 15 ха в ТП «ДГС Средец»). Площта на невъзобновените сечища е 57 ха и се наблюдава увеличение в сравнение с миналата година с 5 ха. През 2012 г. е извършено залесяване в горски територии – държавна собственост на площ от 11 ха.

През 2012 г. на територията на РДГ–Бургас е добита общо 548 324 куб.м. лежаща маса или 656 714 куб. м. стояща маса, което представлява съответно 105 % спрямо предвижданията на лесоустройствения проект.

По видове собственост добитата дървесина през 2012 г. се разпределя по следния начин:

Видове собственост	**Добита лежаща маса куб.м.**	**Предвидено по ЛУП лежаща маса куб. м.**	**Процент %**	**Добита стояща маса куб.м.**	**Предвидено по ЛУП стояща маса куб. м.**	**Процент %**
Държавен горски фонд	354 231	314 389	113	431 009	383 716	112
Общински горски фонд	149 487	173 504	86	173 031	204 317	85

Частни физически лица	35 301	26 803	132	42 023	32 492	131
Частни юридически лица	6 766	5 061	134	7 830	5 967	131
Религиозни гори	2 539	997	255	2 821	1 115	253
ОБЩО:	**548 324**	**520 754**	**105**	**656 714**	**627 607**	**105**

От добитата лежаща маса 33,1 % (181 577 куб.м.) е от санитарна сечи и суха паднала маса, като при стоящата маса този процент е 34,2 % (224 626 куб.м.).

Добитата строителна дървесина е 175 768 куб.м., което е 71,7 % спрямо предвиждането на лесоустройствения проект, а добитите дърва 372 465 куб.м. – 144 %. По високата цифра в категорията дърва се дължи на количеството добити дърва за огрев от санитарни сечи и суха и паднала маса – 116 909 куб.м. Изпълнението на едрата строителна дървесина е 31 %, на средната 96 % и на дребната строителна дървесина 64 %.

Изпълнението на иглолистните дървесни видове е 96 % по лежаща маса, а при широколистните този процент е 107 %.

По-високата цифра в лежащата маса на издънковите гори за превръщане се получава от категорията дърва. Изпълнението на лежащата маса от всички видове собственост при издънковите гори е 127 %, 64 % на строителната дървесина и 181 % в изпълнението на дървата. Причините за по-голямото ползване от тези насаждения са свързани с засилващия се процес на съхнене при тях от една страна и възможността да се използват семеносните години на благуна, зимния дъб и цера от друга страна.

Спазени са указанията, дадени на Националното съвещание по „Оценка на горите за реконструкция в България и перспективи за тяхното стопанисване”, проведено на 26 и 27 април 2007 г. на територията на ДГС «Хисар» и горите за реконструкция са отнесени към категория „вид гори” широколистни високостъблени, издънкови за превръщане или нискостъблени.

По видове гори изпълнението на лежащата маса спрямо предвижданията на лесоустройствения проект е следното:

- ♣ Високостъблен дъб 94 %
- ♣ Високостъблен бук 43 %
- ♣ Топола 140 %
- ♣ Други широколистни високостъблени 86 %
- ♣ Издънкови за превръщане 127 %
- ♣ Нискостъблени гори 85 %

♣ Иглолистни 96 %

Изпълнението на възобновителните сечи е 87 % по лежаща маса спрямо ЛУП, като при иглолистните насаждения то е най-високо – 152 %. При отгледните сечи това изпълнение е 131 %, като тук по-голямо е изпълнението в нискостъблените и тополовите гори.

Ползването в държавните гори през 2012 г. по лежаща маса е 113 %, изпълнението на възобновителните сечи е 96 %, а на отгледните сечи е 134 %. Има преизпълнение на отгледните сечи в тополови, издънкови за превръщане, високостълени дъбови, други широколистни високостъблени и иглолистни гори (пострадали от снеголом, снеговал, ветровал и ветролом).

Ползването в общински гори през 2012 г. по лежаща маса е 86 %, като през изминалите четири години 2008, 2009, 2010 и 2011 г. цифрите са съответно 88 %, 71 %, 79 % и 77 %.

Ползването в гори собственост на частни физически лица за 2012 г. по лежаща маса е 132 % спрямо цифрите по проект, а ползването в гори собственост на частни юридически лица е 134 %.

През 2012 г. на територията на РДГ Бургас са отгледани 614 ха млади насаждения без материален добив в държавните гори, при предвидено ползване по проект 570 ха (108 %).

През 2012 г. е извършено залесяване в горски територии – държавна собственост на площ 109 дка ново залесяване с местни дъбове и спътници. За обезпечаване на залесяването през 2013 г. е извършена почвоподготовка върху 428 дка.

Попълване на култури върху 210 дка е извършено изцяло със средства от бюджета. Отгледани са 2 545 дка горски култури.

Есенната инвентаризация на горските култури в РДГ–Бургас се проведе през месец октомври, съгласно изискванията на Наредба № 2/2009 г. за залесяване и инвентаризация на горските култури и писмо № ИАГ – 34 631/19.09.2011г. на ИАГ–София. Проверката на достоверността на проведената инвентаризация се извърши от комисия по чл. 94, ал. 1 от Наредба № 2, назначена от директора на РДГ–Бургас със заповед № РД 16-0347/03.10.2012 г. При инвентаризацията на културите се установи действителната залесена площ, състоянието на културите, процентът на прихващане на фиданките по дървесни видове, съставът на културите, изпълнението на целта и насоката на залесяване и необходимостта от попълване, презалесяване и други грижи. Контролната инвентаризацията обхвана 1, 2 и 3 годишните култури и се извърши чрез пробни площи, фиксирани трайно на терена с колчета или спрей и при спазване на изискванията на чл. 87 ал. 4 и чл. 94, ал. 2 и 3 от Наредба № 2.

Постигнатият среден процент на прихващане на едногодишните култури е 62,45%, за двегодишните култури – 81,24%, а за тригодишните култури – 77,22%. През периода 2010-2012 г. няма извършено залесяване в горски територии общинска собственост и в горски територии, собственост на физически и юридически лица, поради което в тях няма инвентаризирани култури.

Културите на територията на РДГ–Бургас са отгледани и се намират в сравнително добро състояние. По-ниският процент на прихващане при едногодишните и тригодишните култури се дължи на необичайно високите за региона летни температури, продължителното засушаване, напукването на почвената повърхност, както и повреди от мишевидни гризачи.

Площта на новосъздадените горски култури държавна собственост през 2012 г. е 109 дка, в т.ч. 16 дка компенсационно залесяване в ТП «ДГС Айтос» – 8 дка, ТП «ДГС Бургас» – 2 дка и ТП «ДГС Средец» – 6 дка. Съгласно чл. 8 от Наредба № 2/2009 г. по показатели на залесяване едногодишните култури се отчитат като ново залесяване. Опожарените площи, залесени през 2012 г. са 23 дка. Противоерозионните залесявания през 2012 г. са 16 дка. Разпределението на едногодишните култури по дървесни видове е следното: чисти широколистни 22 дка и смесени широколистни 87 дка.

Почвоподготовката на едногодишните култури е 100 % ръчни тераси.

През пролетта на 2010 г. в ДГС «Средец», отдел 603 «2» е извършено компенсационно залесяване на площ от 97 дка, като финансирането е осигурено по работен проект „Първоначално залесяване на неземеделски земи" по Мярка 223 от ПРСР за периода 2007-2013 г. Средния процент на прихващане е 81,53%.

Извършеното залесяване през пролетта на 2012 г. е с гъстота 800 бр/дка.

Изпълнението на залесяването е извършено:

- ♣ със собствени работници – 30 дка;
- ♣ чрез открит конкурс – 79 дка.

Разпределението на залесяването по ДГС и ДЛС е както следва:

- ♣ ДЛС „ГРАМАТИКОВО" – 30 дка
- ♣ ДГС „Средец" – 6 дка
- ♣ ДГС „Бургас" – 23 дка;
- ♣ ДГС „Айтос" – 50 дка.

Площта на двегодишните култури е 383 дка, в т.ч. ново залесяване 331 дка, в зрели невъзобновени – 52 дка. Площта на тригодишните култури е 905 дка. Разпределението на тригодишните горски култури по показатели на

залесяване е както следва ново залесяване – 625 дка, зрели невъзобновени – 192 дка и попълване на редини – 88 дка.

Контролът на извършената инвентаризация на горските култури и документите е от служители на РДГ–Бургас в присъствието на представители на ДГС/ДЛС и представител на ЮИДП–Сливен. За направените констатации и дадените предписания са изготвени карнети за контролна инвентаризация. Комисията препоръча да продължи отглеждането на културите и през 2013 г. по схема 3х2х1 или 2х2х2 според необходимостта от окопаване на съответните култури. Попълването на културите върху малки площи да се извърши с доброволен труд.

На територията на РДГ–Бургас има 9 държавни разсадника с обща площ 1114,3 дка. Есенната инвентаризация на горските разсадници през 2012 г. е извършена от ЮИДП-Сливен.

Маркирани са 535 907 куб. м стояща дървесина, включващи насаждения от ЛФ 2012 г. и 2013 г., от които 523 331 куб. м са гори държавна собственост. Мероприятието изцяло е финансирано от стопанската дейност. Маркирани са и 12 576 куб. м общински гори в ДГС «Карнобат», където има договор за стопанисване на гори общинска собственост.

През 2012 г. е извършена авиохимична борба срещу гъботворката на територията на ДЛС «Несебър» върху площ от 1000 дка.

Информация по контрол и опазване на горските територии през 2012 г.

На територията на РДГ Бургас през 2012 г. са възникнали общо 60 горски пожара на площ от 23 049 дка, от които 4008 дка иглолистни гори, 16 992 дка широколистни гори и 2049 дка треви и незалесени площи. Пожарите, възникнали по естествен път са много рядко явление в региона, повечето са причинени от човешка небрежност и обикновено се свързват с горене на стърнища, пустеещи земеделски земи, пасища или небрежност при работа в гората или прилежащите територии. Умишленото палене е явление, което трудно се разследва и определя.

Като превантивни мерки са направени 21 400 м бариерни прегради, 87 862 м лесокултурни прегради и 263 800 м минерализовани ивици. Качеството на извършените ППМ е на добро ниво. Няма допуснати нарушения при отдаване на дейностите по защита на горите от пожари, но твърде много се закъснява с провеждането им. В три ДГС (Айтос, Средец и Царево) са предоставени по един мини пожарен автомобил, базиран на високо проходим «ТОЙОТА ХАЙЛУКС» и оборудван с италиански гасителен модул.

В голяма част от територията на РДГ «Бургас» противопожарната структура не е в добро състояние. Липсват пътища за движение на пожарни автомобили или съществуващите са станали непроходими, близки водоеми и подходи към тях.

В община Созопол по ПРСР през 2011 г. по мярка 226 са усвоени 45 000 лв. за изграждане на 2 водоема за зареждане на пожарни автомобили.

В общинско предприятие „Озеленяване, горско и селско стопанство" гр. Поморие в горските територии общинска собственост са извършени следните противопожарни мероприятия:

♣ направа и поддържане на минерализовани ивици – 19 000 л.м за 11054 лв.;

♣ други изразходвани средства /депа, табла, табели и др./ - 3 378 лв.

Общините като собственици на горски територии в определена степен изпълняват ППМ в собствените горите /Приморско, М. Търново, Несебър, Сунгурларе, Средец/, но няма как да ги отчитат, поради липса на достъп до информационната система.

За периода 01.01.2012–31.12.2012г. преобладаващата част (91%) от констатираните нарушения са по Закона за горите. От тях най-често отчитаме нарушения, свързани с добива на дървесина (сеч на стъбла немаркирани в основата с контролна горска марка), транспортиране на дървесина без превозен билет, съхранение на дърва за огрев без документ, доказващ законния им произход, добив на странични ползвания и други нарушения по Закона за горите. Констатирани са единични нарушения, свързани с опожаряването на площи, заграбване и разработване на терени и строителство в горски територии.

Общо за 2012 г. на територията на РДГ «Бургас» са съставени 1 616 бр. АУАН, в т.ч. 1 173 бр. АУАН в държавни горски територии, 46 бр. в общински горски територии и 397 бр. в горски територии собственост на физически и юридически лица. Съставените за периода АУАН от РДГ «Бургас» възлизат на 750 броя, а от държавните горски и ловни стопанства 866 броя. От териториалните поделения най-много актове има съставени в ТП «ДГС Айтос» – 366 броя, ТП «ДГС Бургас» – 138 броя и ТП «ДГС Средец» – 122 броя.

Общо издадените НП са 1 078 броя, в т.ч. от съставени АУАН на РДГ Бургас – 478 броя и от съставени АУАН на държавните горски и ловни стопанства – 600 броя. Начислените суми от глоби, имуществени санкции, обезщетения и парична равностойност на липсващи вещи възлизат общо на 254 211 лв. Платените суми от глоби и конфискувани вещи са 29 612 лв., т.е. 12 % събираемост.

През 2012 г. в РДГ «Бургас» са обособени 5 изнесени структури и назначени 8 бр. служители, в т.ч. пет главни горски инспектори в звена Царево, Приморско, Несебър, Айтос и Карнобат и три старши специалисти горски инспектори в звена Приморско, Айтос и Карнобат.

За периода 01.01.2012 г. – 31.12.2012 г. служителите от изнесените структури са извършили общо 3 911 проверки. Проверени са обекти за складиране, преработка и търговия с дървесина и НГП – 467 бр., обекти за добив на дървесина – 520 бр., превозни средства – 1 688 бр., ловци – 267 бр., риболовци – 63 бр. и други физически лица – 73 бр. Извършени са 331 проверки на насаждения по време на комплексни проверки, 95 броя проверки на отгледани култури и извършена инвентаризация на горски култури и разсадници и 79 броя други проверки (отглеждане на млади насаждения без материален добив, подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на издънки, маркирани окончателни фази на краткосрочно-постепенна сеч в насаждения от ЛФ 2013 г., ловностопанска дейност, пет пункта за продажба на коледни елхи на територията на градовете Царево, Бургас, Несебър, Айтос и Карнобат и др.).

Служителите от изнесените структури на РДГ Бургас имат съставени общо 66 броя АУАН, в т.ч. 59 броя по ЗГ, 3 бр. по ЗЛОД и 4 бр. по ЗРА. Съставени са 208 бр. констативни протоколи и е задържан 1 пл. куб.м дърва за огрев.

Във връзка с контрола и опазване на горските територии през 2012 г. са проведени няколко акции съвместно с регионалните структури на МВР. Проверени са цехове за преработка и складове за търговия с дървесина и дърва за огрев, както и добива и транспортирането на дървесина по възловите пътища в обхвата на дирекцията.

Проведени са съвместни проверки със служители от Регионалното звено на НАП и Регионална служба за безопасност на храните на всички изкупвателни пунктове за билки и гъби на територията на дирекцията.

Като много добро по отношение на превенцията на нарушенията и престъпленията в горите са взаимните акции със Служба „Жандармерия”. За 2012 г. е изготвен съвместен план подписан от директора на РДГ Бургас и началника на Специализирано полицейско управление Жандармерийска част Бургас, относно противодействие на закононарушенията, свързани с ползването на горски и дивечови ресурси с цел предотвратяване и разкриване на нарушения по ЗГ, ЗЛОД, ЗРА и други нормативни документи свързани с ползването, преработката, търговията и транспорта на дървесина, дивеч и странични горски продукти.

Взаимодействие през 2012 г. е осъществено с РСПБЗН по отношение на изготвяне и изпълнение на оперативните планове за противопожарни

мероприятия в горските територии, както и при възникнали няколко големи пожари в землищата на с. Козичено, с. Гильовци (ТП ДЛС Несебър) и гр. Средец и с. Факия (ТП ДГС Средец).

Съвместно с Агенция „Митници" редовно са извършвани проверки при износа на дървесина на пристанище Бургас.

С представители на РИОСВ–Бургас са проверени и изготвени протоколи за всички насаждения, предложени с план-извлечение за промяна вида на сечта на територията на ПП „Странджа" и в други защитените територии и зони. С РИОСВ–Бургас се съгласуват и всички горскостопански програми.

Добро взаимодействие се осъществява и с представители на „Гранична полиция" на територията на стопанствата граничещи с Република Турция.

През 2012 г. на територията на дирекцията няма допуснати сериозни инциденти при обезвреждане на заловените нарушители и бракониери.

По Закона за лова и опазване на дивеча най-често срещано нарушение е ловуване без редовно разрешително за лов.

През 2012 г. са отстреляни следните количества хищен дивеч:

Поделения	**Лисици бр.**	**Вълци бр.**	**Чакали бр.**
Бургас	1		
Кости	8		9
Малко Търново	22	1	34
Ропотамо		1	99
Сунгурларе		2	133
Царево			3
Несебър			40
Звездец			22

Резултатите от извършената таксация на дивеча през 2012 г. са посочени в **таблица 2, дадена като приложение.**

III. АНАЛИЗИ И ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ
III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането и общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби

До 13.07.2012г. управлението на отпадъците в Република България се определя с приетия през 2003г. *Закон за управление на отпадъците /ЗУО/,* а от 13.07.2012г. с обнародвания в ДВ, бр.53/ 2012г. *Закон за управление на отпадъците /ЗУО/.* В ЗУО и подзаконовите нормативни актове са регламентирани мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване. Определени са изискванията към продуктите, които в процеса на тяхното производство или след крайната им употреба образуват опасни и/или масово разпространени отпадъци, както и изискванията за разширена отговорност на производителите на тези продукти с цел насърчаване на повторната употреба, предотвратяването, рециклирането и друг вид оползотворяване на образуваните отпадъци. Управлението на отпадъците има за цел да се предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда. Освен в ЗУО дейностите по управление на отпадъците са регламентирани и в *Закона за опазване на околната среда /ЗООС/.*

От Министерство на околната среда и водите е изготвена *Национална програма за управление на отпадъците за периода 2009 – 2013 год. /НПУДО/.* Програмата предвижда конкретни мерки за подобряване управлението на отпадъците на национално ниво. Целта е да се намали обема на генерираните отпадъци, да се подобри ефективността при използването на природните ресурси, да се повиши отговорността на производителите и да се насърчат инвестициите в управлението на отпадъците.

Кметовете на общините разработват и изпълняват програми за управление на отпадъците за територията на съответната община. Тези програми са неразделна част от общинските програми за околна среда и се приемат от общинския съвет, който контролира и изпълнението им. Кметът на общината внася ежегодно в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата, като същият отчет се представя и в РИОСВ за информация. Общинските програми за управление на отпадъците се разработват в

съответствие с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците и включват мерки, предвидени в плана за действие към Националната програма. Програмите се актуализират при промяна на фактическите и/или нормативните условия. Петнадесетте общини на територията на РИОСВ – Бургас изпълняват програми за управление на отпадъците изготвени на основание чл. 29, ал. 1 от отм. ЗУО. В програмите са предвидени мерки за постигане на следните цели:

- намаляване или ограничаване образуването на отпадъци, както и на степента на тяхната опасност;
- рециклиране, регенериране или други форми на оползотворяване;
- екологосъобразно обезвреждане;
- почистване на старите замърсявания с отпадъци.

Програмите включват: анализ на състоянието и прогноза за вида, произхода, свойствата и количествата на отпадъците, образувани и подлежащи на третиране; целите, етапите и сроковете за тяхното постигане; начините и съоръженията за третиране или безопасно съхраняване; описание на специализираните инсталации за третиране, както и на терените, подходящи за третиране на отпадъци; схема за движението на отпадъците към инсталациите за третиране; специфични за съответната територия или предприятие решения за управление на дейностите по отпадъците; финансовите средства за осъществяване на програмата; за изграждане на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците на места, намиращи се възможно най-близо до източника на образуването им, и чрез използването на най-подходящи методи и технологии; план за привеждане на действащи инсталации и съоръжения за обезвреждане на отпадъците, включващ конкретни мерки, средства и срокове за тяхното изпълнение, в съответствие с изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му; мерки за третиране на биоразградимите отпадъци с цел поетапно намаляване на количествата им и недопускане на тяхното депониране; координация с други програми, имащи връзка с дейността; система за отчет и контрол на изпълнението; система за оценка на резултатите и за актуализация на програмата; информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците; и информация от лицата, извършващи дейности по събиране на отпадъци, за съоръженията, на които предават отпадъците за оползотворяване и/или обезвреждане.

При разработването на програмите за управление на дейностите по отпадъците в общините се привличат и представители на обществени екологични движения и организации.

През 2012 г. не са актуализирани общинските програми за управление на дейностите по отпадъците. Във връзка разпоредбите на новия ЗУО през 2013 г. предстои актуализиране на общинските програми за управление на дейностите по отпадъците на всички общини на територията на РИОСВ – Бургас. Създадени са регионални сдружения на общините на основание ЗУО, които имат за основна цел да реализират мерки и проекти за регионално управление на отпадъците, включващи изграждането на необходимите нови регионални депа за обезвреждане на битови и други неопасни отпадъци.

На територията на общини контролирани от РИОСВ – Бургас са въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, излезлязло от употреба електрическо и електронно оборудване и негодни за употреба батерии и акумулатори. Инициативите за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци са насочени към насърчаване на общините за въвеждането на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и предаването им за предварителна обработка, рециклиране и повторна употреба.

Отпадъците от опаковки (хартиени и картонени, пластмасови, метални и стъклени) са масово разпространени отпадъци. Разделното им събиране, рециклиране и оползотворяване води до ограничаване на ползването на нови суровини, материали и енергия при производството на нови продукти и ще гарантира по-ефективното опазване на околната среда.

През 2012 г. са извършени проверки на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки (РСОО) в общините, проверки на големи търговски вериги и хипермаркети, които генерират такива отпадъци от разопаковане на стоки, проверки на пунктове за изкупуване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, стъкло и опаковки, както и на други фирми, които извършват дейности с отпадъци от опаковки на територията на РИОСВ – Бургас.

Извършените проверки през 2012 г. констатираха действащи системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общините: Бургас, Айтос, Карнобат, Сунгурларе и Несебър.

Община Бургас има сключен договор с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки (ООп) „Екопак България" АД. Отпадъците от системата за РСОО на община Бургас се събират и транспортират до площадка на „Евро Импекс – Бургас" ООД в гр. Каблешково, където се извършва предварителното им третиране (сепариране и балиране).

Общините Айтос, Карнобат и Сунгурларе имат сключени договори за сътрудничество с „Екоколект" АД. Отпадъците от системата за РСОО на общините се извозват до площадка за предварителна обработка (сортиране и

балиране) на „Евро Импекс – Бургас" ООД, находяща се в Промишлената зона на гр. Каблешково, Община Поморие.

Община Несебър има сключен договор с „Екобулпак" АД. Отпадъците от системата за РСОО на Община Несебър се извозват до площадка в с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, област Ямбол, където се извършва сепарирането им.

Община Поморие е сключила договор с „Екобулпак" АД. Въведена е система за РСОО, но не е ефективна, поради липса на площадка и съоръжение за предварително третиране на отпадъците от системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на Общината.

Общините Царево, Приморско и Средец имат сключен договор с „Екоресурс България" АД. Отпадъците от контейнерите за РСОО се транспортират до площадка на „Скай Инвест" ООД, гр. Бургас.

В общините Камено, Созопол и Бяла са предприети стъпки за въвеждане на системи за РСОО, като се водят предварителни преговори с различни организации по оползотворяване.

В общините Котел, Руен и Малко Търново не са предприети стъпки за въвеждане на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Съгласно ЗУО (ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.) и Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки – НООО (ДВ, бр. 85 от 6 ноември 2012 г.) системите за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, пластмаси, стъкло и метали и за разделно събиране на отпадъци от опаковки, организирани от организациите по оползотворяване и кметовете на общините, обхващат не по-малко от 6 000 000 жители на територията на страната и задължително включват всички населени места с население по-голямо то 5000 жители и курортните населени места. Във връзка с данните предоставени от Главна дирекция „ГРАО" към 15.12.2012 г. населените места в Община Малко Търново, Община Руен и Община Сунгурларе са с население по постоянен адрес по-малко от 5 000 жители, следователно за тези общини не е задължително въвеждането на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, съгласно НООО и ЗУО. За населени места с население под 5 000 жители организирането на система за разделно събиране на отпадъци е решение на местните власти, съобразно техническата осъществимост и икономическа приложимост.

При извършените проверки на системите за РСОО в общините са дадени предписания да се актуализират сключените договори с Организиции по оползотворяване на отпадъци от опаковки, програмите за РСОО и схемите на точките, в които са разположени контейнери за РСОО, съгласно

изискванията на чл. 23, чл. 24, чл. 25 и чл. 26, ал. 1 от НООО (ДВ, бр. 85/06.11.2012 г.).

С новия ЗУО се въведе изискването ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места с въведени системи за РСОО да събират разделно отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали и да ги предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО и/или с организация по оползотворяване.

Данните са обобщени в следните таблици:

Въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на РИОСВ- Бургас през 2012 г.

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население
1	2	3	4
1. Айтос	Отпадъци от опаковки *	69,10%	24 650 бр. ж.
2. Бургас	Отпадъци от опаковки *	100,00%	232 174 бр. ж.
3. Карнобат	Отпадъци от опаковки *	74,00%	21 239 бр. ж.
4. Сунгурларе	Отпадъци от опаковки *	42,00%	5 760 бр. ж.
5. Несебър	Отпадъци от опаковки *	49,80%	11787 бр. ж.
6. Поморие	Отпадъци от опаковки *	50,70%	14 599 бр.ж.
7. Средец	Отпадъци от опаковки *	66,20%	9 638 бр. ж.
8. Приморско	Отпадъци от опаковки *	75,00%	4 549 бр. ж.
9. Царево	Отпадъци от опаковки *	66,50%	6 419 бр. ж.

Сключени договори от общини на територията на РИОСВ – Бургас за въвеждане на системи за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак:

Община	Сключени договори
1. Айтос	Сключен е договор между община Айтос и „Трансинс Батери" ООД от 12.04.2012 г. със срок от 5 години с възможност за удължаване на срока. Все още няма поставени съдове за НУБА.
	Сключен е договор между община Айтос и „Трансинс Технорециклираща компания" ООД от 12.04.2012 г. със срок от 5 години с възможност за удължаване на срока. Все още няма поставени съдове за ИУЕЕО.
2. Бургас	Сключен е договор между Община Бургас и „Екобатири" АД от 13.07.2012 г. за НУБА. Има поставени съдове за НУБА в административни и обществени сгради.
	Сключен е договор между Община Бургас и „Елтехресурс" АД от 13.07.2012 г. за ИУЕЕО. Събира по заявка един път месечно.
3. Средец	Сключен е договор между община Средец и „ИУЕЕО рециклиране" АД от 06.07.2010 г. за ИУЕЕО със срок от 3 години с възможност за удължаване на срока.
4. Созопол	Сключен е договор между Община Созопол и „Балбок Инженеринг" АД от 27.04.2009 г. за ИУЕЕО за срок от една година с с възможност за удължаване на срока и договор между Община Созопол и „Балбок Инженеринг" АД от 27.04.2009 г. за излезли от употреба луминесцентни и други живаксъдържащи лампи (ИУЖЛ) за срок от една година с с възможност за удължаване на срока. В сградата на общината има обособено помещение за съхраняване на ИУЕЕО.
5. Карнобат	Сключен е договор между Община Карнобат и "НУБА Рециклиране" АД от 01.10.2010 г. със срок от 3 години с възможност за удължаване на срока. Има поставени съдове за НУБА в сградата на общината и в други други обществени и

	административни сгради - училища, банки и др.
	Сключен е договор между Община Карнобат и "ИУЕЕО Рециклиране" АД от 01.10.2010 г. със срок от 3 години с възможност за удължаване на срока. За ИУЕЕО няма поставени съдове. Събират се в складово помещение в сградата на Община Карнобат и се предават съгласно сключения договор.

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/ или оползотворяване. Упоменатите лица изпълняват горецитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. За 2012г. на територията на РИОСВ - Бургас не са издавани разрешения за дейности с отрадъци на лица изпълняващи задълженията си за разделно събиране и оползотворяване на пуснатите от тях на пазара масово разпространени отпадъци индивидуално.

С новия ЗУО е вменено на лицата, извършващи дейности с отпадъци от черни и цветни метали да получат разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ. Годишните отчети от лицата извършващи дейности по третиране на отпадъци от черни и цветни метали ще се представят в Изпълнителната агенция по околна среда.

Петнадесетте общини на територията на РИОСВ – Бургас имат приети и действащи наредби за управление на отпадъците, за териториите на съответните общини. С наредбата се определят условията и реда за събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, разработена съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответнитеуслуги по реда на Закона за местните данъци и такси. С наредбата се уреждат и изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките, както и условията за предаване на отпадъци.

2. Битови отпадъци

Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата" и „подобни на отпадъците от домакинствата".

Във връзка с осигуряване на дългосрочни решения за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване РИОСВ извършва текущи и периодични проверки по управление на отпадъците. Контролира се отчетността и предоставяната информация от причинителите на отпадъци, от лицата, извършващи оползотворяване и обезвреждане на отпадъците и от общинските администрации, относно закриване на нерегламентирани сметища и по системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Новият ЗУО въвежда и нови задължения в областта на разделното събиране на отпадъци и поетапно постигане на целите по рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Както и досега, съществува задължението за изграждане на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като се въвежда и ново задължение за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. Законът не ограничава разделното събиране и на други отпадъчни материали освен задължително посочените, като всяка община съобразно спецификата на района ще вземе решение по изпълнение на поставените изисквания.

През 2012 год в системата на организирано събиране и извозване на отпадъците от бита са включени нови населени места, както следва:

– от община Руен – 10 села*, с което се обхваща 100% от населението в общината при 86,77% обхваното население през 2011г.;

– от община Сунгурларе – 10 села, с което общия брой населени места със сметосъбиране в общината е 13, при 3 обслужвани населени места през 2011 г.

Остават без сметосъбиране още 17 села. За 2012 г. процента обслужвано население е 67,87% при 38,45% за 2011г.

Справка по общини и общо за територията контролирана от РИОСВ – Бургас за обслужваните населени места от система за организирано събиране на битови отпадъците е дадена в следващата таблица:

№	Община	Брой жители	Брой населени	Брой населени места с въведена система за	Населени места в които не е въведена система за	% население, обхванато в организирана система за събиране и	Брой на обслужваното население

			места в общината	събиране и транспортиране на БО	събиране и транспортиране на БО	транспортиране на БО	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1	Айтос	35652	17	17		100	35652
2	Бургас	232311	14	14		100	232311
3	Бяла,област Варна	3269	6	5	с.Самотино-2жители	100	3267
4	Камено	12477	13	13		100	12477
5	Карнобат	28982	31	31		100	28982
6	Котел	21645	22	22		100	21645
7	Малко Търново	3598	13	12	с.Сливарово-2жители	100	3596
8	Несебър	23346	14	12	с.Козница-10жители с.Емона-18 жители	99.88	23318
9	Поморие	28790	17	16	с.Козичено-180 жители	99.05	28610
10	Средец	14654	33	19	с.Белеврен с.Богданово с.Варовник с.Гранитец с.Граничар с.Горно Ябълково с.Долно Ябълково с.Кирово с.Кубадин с.Пънчево с.Росеново с.Сливово с.Синьо камене с.Тракийци-2 жители	97.57	14298

11	Сунгурларе	13712	30	13	с.Босилково с.Ведрово с.Горово с.Грозден с.Дъбовица с.Есен с.Завет с.Каменско с.Камчия с. Климаш с. Костен с.Лозица с.Прилеп с. Пчелин с.Скала с.Съединение с.Терзийско	67.87	9306
12	Созопол	13297	12	12		100	13297
13	Руен	36107	42	40	с.Звезда-1 жител с.Дюля без население	100	36106
14	Приморско	6687	6	6		100	6687
15	Царево	9692	13	13		100	9692
Общо		**484219**	**283**	**245**	**38**	**98.97**	**479244**

*с. Сливарово, община М. Търново, с. Дюля и с. Звезда, община.Руен са без население или под 5 жители.

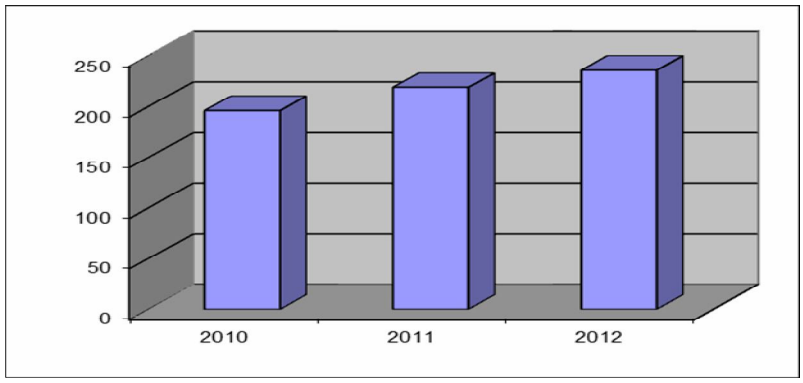

Справка за последните три години по общини и общо за територията контролирана от РИОСВ Бургас за обслужваните населени места от система за организирано събиране на отпадъците е дадена в следващата таблица и графика.

Община	**Общ брой нас.места**	**С организирано сметосъбиране**		
		2010 г.	2011 г.	2012 г.
Айтос	17	17	17	17
Бургас	14	14	14	14
Бяла	6	6	6	6
Камено	13	13	13	13
Карнобат	31	31	31	31
Котел	22	22	22	22
М. Търново	13*	12	12	12
Несебър	14	12	12	12
Поморие	17	16	16	16
Приморско	6	6	6	6
Руен	42*	6	23	40
Созопол	12	12	12	12
Средец	33	12	18	19
Сунгурларе	30	3	3	13
Царево	13	13	13	13
О Б Щ О :	283	195	218	246

Без сметосъбиране са населени места с по- малко от 100 жители /община Средец, Руен/, отдалечени от общинския център и общинското депо села /община Сунгурларе/ или села без пътна връзка /община Несебър/.

С най-лоши показатели по процент обхванато население остава община Сунгурларе, независимо, че през 2012 г. значително е нараснал в сравнение с предходната година.

За обезвреждане на битовите отпадъци в експлоатация през годината са 2 претоварни станции и следните депа:

– претоварна Бургас, преди отпадъците от град Бургас да постъпят в депо Братово;

– претоварна Китен - за населените места от общините Приморско и Царево, след което отпадъците се транспортират до регионално депо Созопол;

– регионално депо Созопол – за общини Созопол, Приморско и Царево;

– регионално депо Омуртаг /намира се на територията, контролирана от РИОСВ – Шумен /, за общини Омуртаг, Върбица и община Котел, от региона на РИОСВ Бургас.

– общински депа за неопасни отпадъци – всички останали общини.

През годината няма закрити или спрени от експлоатация депа. Подписан е договор за изпълнение на закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци в землището на гр.Созопол /старото депо на общината, пътя за с.Равадиново/, ИСПА проект EuropeAid 120520D/SV/BG. Крайната дата за приключване на договора и окончателно закриване на депото е 27.09.2013 г. Депото ще остане за наблюдение, кото ще се извършва мониторинг на компонентите на околната среда по утвърден план.

В таблица е дадена справка за действащите депа през 2012г.

Действащи депа
на на територията на
РИОСВ – Бургас
м. 2012 г.

№ по ред	**Вид на депото (Регионално или Общинско)**	**Местоположение**	**Обслужвани населени (регион, община)**
1	**2**	**3**	**4**
1.	Общинско депо Братово	Землище с.Полски извор, община Камено	Община Бургас; Фирми Община Камено
2.	Общинско депо Айтос	Землище с.Лясково, /пътя за с.Мъглен/ община Айтос	Община Айтос
3.	Общинско депо Бяла, област Варна	Землище гр.Бяла, /местност Стратеза/ община Бяла,област Варна	Община Бяла
4.	Общинско депо Карнобат	Землище гр.Карнобат, /пътя за с.Екзарх Антимово/ община Карнобат	Община Карнобат
5.	Общинско депо Малко Търново	Землище гр. Малко Търново, /местност Сушица/ община Малко Търново	гр. Малко Търново, с.Бръшлян, с.Стоилово
6.	Селско сметища с.Звездец	Землище с.Звездец, /местност Остра чука/ община Малко Търново	с.Звездец, с.Евренозово, с.Близнак, с.Младежко
7.	Селско сметища с.Граматиково	Землище с. Граматиково, /местност Боже име/	с. Граматиково, с.Заберново, с.Визица,

		община Малко Търново	с.Калово, с.Бяла вода
8.	Общинско депо Несебър	Землище с. Равда, община Несебър	гр. Несебър, гр.Свети Влас, к.к.Слънчев бряг, в.с. Елените, с.Равда, с.Оризаре, с.Кошарица, с.Тънково, с. Гюловца, с.Паницово
9.	Депо Обзор	Землище гр.Обзор, /местност Балабана/ община Несебър	гр.Обзор, с.Баня, с.Приселци, с.Раковсково, местност Иракли
10.	Общинско депо Поморие	Землище с. Каменар, /местност Герена/ община Поморие	Община Поморие, без село Козичино
11.	Общинско депо Руен	Землище с. Руен, /пътя за с.Добра поляна/ община Руен	Община Руен
12.	Общинско депо Средец	Землище гр.Средец, /местност Корията/ община Средец	гр. Средец и 18 села; не постъпват в депото отп. от 14 села
13.	Регионално депо регион Созопол	Землище с.Равадиново, /местност Чоплака/ община Созопол	Общини Созопол, Приморско и Царево, в.с.Дюни, къмпинги
14.	Общинско депо Сунгурларе	Землище с.Балабанчево, /местност Хапарлъка/ община Сунгурларе	гр. Сунгурларе и още 12 села

Нерегламентирани сметища

На площ окол 3 дка бе установено нерегламентирано сметище в землището на село Седларево, община Котел. Вероятен причинител на отпадъците са строителните фирми в района на полигон Ново село. След проведени срещи с главния изпълнител Билфингер Бергер последния извърши почистване на замърсения терен. Част от отпадъците/ основно с характер на битови/ бяха транспортирани до действащо депо, а инертните отпадъци бяха третирани на място. Извършена е експертна оценка на риска от сметището по програма ГЕФА. Съгласно критериите на програмата сметището /депото/ има незначително въздействие върху околната среда – води и почви.

Сдружение „Европа и ние“ със съдействието на Европейския съюз разработи т.нар. „карта на незаконните сметища в Бургаска област“. На картата са отразени установените от сдружението замърсени терени, както и

почистените стари замърсявания към датата на картирането. Информацията е изпратена на областна управа Бургас и всички общини. РИОСВ-Бургас ще извърши проверки на картираните места и предприетите от съответната община мерки за почистване на терените.

Извършени са проверки във връзка чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи, ГКПП и населените места на територията на 15-те общини, контролирани от РИОСВ – Бургас. Дадените предписания за почистване на пътищата и населените места на ОПУ – Бургас, Сливен и Варна и на Кметовете на 15-те общини са изпълнени.

Третирането на отпадъчните води в ГПСОВ води до значително намаляване на замърсяването на отпадъчните води, но от друга страна е свързано с образуването на отпадъци. Третирането на утайките след генерирането им се свежда до депониране на Депата за неопасни отпадъци. През 2012 год. утайки от ГПСОВ – Бургас бяха оползотворени при рекултивацията на кариера „Дебелт”, община Средец. „ВиК” ЕАД – Бургас представя здравно – екологична експертиза на утайките от ПСОВ, които експлоатира. Експертизите са изготвяни от Селскостопанска академия – Институт по почвознание „Н. Пушкаров”. Според експертизите съдържанието на тежки метали и устойчиви органични замърсители в утайките са под ПДК, посочени в Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистване на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието, ДВ, бр. 112/2004 г. Утайките отговарят и на изискванията по санитарно-микро биологични, паразитологични, химически и агрохимически показатели и заключението на експертите е, че утайките могат да се използват в земеделието и за рекултивация на нарушени, увредени или слабопродуктивни терени. През 2012 год. утайки от пречистване на отпадъчни води не са използвани в земеделието на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас.

3. Строителни отпадъци

„Строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване. Според източника на генерирането им строителните отпадъци се разделят на отпадъци от:

- строителство на нови сгради и конструкции;
- рехабилитация на съществуващи сгради и съоръжения;
- разрушаване на сгради и конструкции.

Образуването на отпадъци при строителството на нови сгради се минимизира най – висока степен от самите строителни фирми, с цел

конкурентноспособност. Рехабилитацията на съществуващи сгради или съоръжения води до генериране на по - голям обем отпадъци на квадратен метър застроена площ в сравнение с изграждането на нови сгради. Най-голямо количество строителни отпадъци се генерира при разрушаването на стари сгради и конструкции.

Значителна част от строителните отпадъци се използват за възстановяване на релефа, за насипи, повдигане на нивото на терените, засипване на водни площи и др. Значително по-малък е дела на строителни отпадъци постъпващи в депа за битови отпадъци или специализирани депа за инертни отпадъци.

С Националният стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаването на територията на Р. България за периода 2011-2020 г. се предвижда увеличаване дела на оползотворяването, рециклирането или повторната употреба на тези отпадъци.

Черноморските Общини, основни генератори на строителни отпадъци, с изключение на общини Бургас и Царево са без депа за инертни отпадъци.

Не се налага изграждане на специализирано депо за стр. отпадъци в община Приморско, където за рекултивация на стара кариера в местността „Узунджата ” се депонират инертни отпадъци и излишни земни маси.

В процедура по изграждане на депо и инсталация за сепариране на строителни отпадъци е община Созопол.

В община Поморие продължава засипване със строителни отпадъци на т.нар. „малко солено езеро”, което е в регулация, в близост до Поморийско езеро. Понякога със строителните отпадъци в района се изхвърлят хартиени и пластмасови опаковки, общ отпадък от строителните площадки, клони от подкастряне на храсти и дървета и др. По тази причина имаше запитване от журналисти и граждани, разтревожени, че се засяга „Поморийско езеро”. При извършените проверки се установи, че засипването не засяга границата на защитена местност „Поморийско езеро” и границата на защитената зона по Натура 2000. Път за солниците разделя защитена местност „Поморийско езеро” от терена, който се засипва.

Съоръжения и инсталации за предварително третиране на отпадъци от строителство и събаряне и съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци се стопанисват от „Торкрет" ЕООД и „Евробилд" ЕООД.

4. Производствени и опасни отпадъци

Производствени отпадъци” са отпадъците, образувани в резултат на промишлена дейност на физически и юридически лица.

"Опасни отпадъци" са отпадъците, които притежават едно или повече от следните опасни свойства – експлозивни, оксидиращи, лесно запалими, запалими, дразнещи, вредни, токсични, канцерогенни, корозивни, инфекциозни, токсични за репродукцията, вещества и смеси, които при вдишване, мутагенни, вещества и смеси, които образуват токсични или силно токсични газове при контакт с вода, въздух или киселина и сенсибилизиращи

Проблеми при третиране на производствените и опасни отпадъци са липсата на съоръжения за третиране на определени видове отпадъци и непълно организиране на разделно им събиране и от там невъзможността за рециклиране и оползотворяване. От общините все още не са предприети конкретни и ефективни действия във връзка с наредбите уреждащи начина на третиране и транспортиране на отпадъци от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Проблем се явява и депониране на голяма част от производствените отпадъци на депа за неопасни отпадъци, което води до бързото изчерпване на капацитета им. Не на последно място проблем е и липсата на център за обезвреждане на опасни отпадъци територията на страната няма.

Нормативните изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци са регламентирани в Наредбата, приета с ПМС 53/1999 год. (ДВ бр.29/1999 год.).

При извършените проверки през 2012г. на предприятията, контролирани от РИОСВ – Бургас се констатира, че опасните и производствени отпадъци третирани на площадките при болшинството от фирмите се събират и съхраняват разделно на обособени и обозначени открити площадки или закрити складове в подходящи съдове. Площадките и складовете са съобразени с изискванията на ЗУО и съответните наредби и условията поставени в разрешителните и регистрационните документи. Подобрена е отчетността, като се водят отчетни книги за отпадъците, изготвят се изискващите се по действащата през 2012г., *Наредба № 9, ДВ, бр.95/2004 год.* транспортни карти. В РИОСВ – Бургас регулярно постъпват екземпляри от транспортни карти за контрол.

Във връзка с осъществяването на превантивен контрол от регионалната инспекция са издавани разрешения и регистрационни документи за третиране и транспортиране на отпадъци и удостоверения за лицензиране търговската дейност с ОЧЦМ. В същите са поставени условия и се следи тяхното спазване. През 2012г. са извършени 86 бр. извънредни проверки във връзка с издаване на Разрешения и Регистрационни документи за дейности с отпадъци както и за Удостоверения за ТДОЧЦМ. През годината са издадени 53 бр. Разрешения по чл. 37 от отм. ЗУО, от които 3 бр. за

прекратяване на разрешението и 1 бр. отказ за изменение и допълнение на издадено разрешение. Издадени са 2 бр. Разрешения по чл. 67 от ЗУО. Издадени са 17 бр. регистрационни докумети по чл. 50 от отм. ЗУО и 5 бр. Удостоверения по чл. 55 от отм. ЗУО и 1 бр. отказ за издаване на Удостоверение. Издадени са 39 бр. регистрационни докумети по чл. 78 от ЗУО, 3 бр. отказ за издаване на Регистрационен документ и едно изменение. Всички издадени разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци, издадени от РИОСВ – Бургас са включени в Публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности, воден от Министъра на околната среда и водите.

Предвид разпоредбите на новия ЗУО, т. е отпадане на задължението на фирмите да разработват фирмени програми за управление на отпадъците, техния брой е намален. През 2012г. са разгледани общо са 78 бр. фирмени програми за управление на отпадъците и Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност на пристанищата по ЗМПВВПРБ.

Значително увеличен е броя лицата извършили класификация на отпадъците. През 2012г. са съгласувани 1504 броя работни листи за класификация на отпадъци и са издадени 562 становища на фирми.

Съгласно изискванията на действащата през 2012г. Наредба № 9 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационни документи и на закритите обекти и на специализираните наредби и в резултат на повече обхванати за контрол фирми и завишен контрол по отчетността е увеличен броя на постъпилите в РИОСВ – Бургас годишни отчети за отпадъците за 2011г. През 2012г., относно отчитане на 2011г. са постъпили 2 900 бр. Годишните отчети са проверени и въведени в информационната система подържанна от ИАОС. Незначителен е броя на невъведените отчети, като причината е техническа причина.

Подробна информация е дадена в следните таблици:

Издадени разрешения от директора на РИОСВ по чл.37, т.1 от ЗУО и по чл. 67 от ЗУО (в сила от 13.07.2012г.) *		
№	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ
1	„МБАЛ Бургас" АД	02 – ДО – 384 – 00 / 04.01.2012 год.
2	„Ксантос – Коста Камбуров" ЕТ, гр. Бургас	02 – ДО – 385 – 00 / 06.01.2012 год.
3	„Ен Джи Ай Лес" ООД, пл-ки гр. Айтос и	02 – ДО – 386 – 00 / 10.01.2012

	Карнобат	год.
4	„Арте бяла” ЕООД, гр. Бяла	02 – ДО – 389 - 00/ 21.01.2012 год.
5	„Арт проект – БГ” ЕООД, гр. Бургас	02 – ДО – 346 – 01/ 30.01.2012 год.
6	„Екип Мар” ООД	02 – ДО – 387 - 00/ 24.01.2012 год.
7	„Ню строй” ЕООД, гр. Средец	02 – ДО – 388 – 00/ 26.01.2012 год.
8	ЕТ „Арту - 90”, гр. Царево	02 – ДО – 227 – 01/ 31.01.2012 год. - прекратяване
9	„ПСЖ – България” ООД, гр. Бургас	02 – ДО – 236 – 01/ 15.02.2012 год. - прекратяване
10	ЕТ „Шилсън – В. Николов”, гр. Каблешково	02 – ДО – 285 – 01/ 13.02.2012 год.
11	„Дакар-2004” ООД, с. Люляково, община Руен	02 – ДО – 191 – 03 / 24.02.2012 год.
12	„СЕ Борднетце - България” ЕООД, гр. Карнобат	02 – ДО – 329 – 01/ 23.02.2012 год.
13	„Интерметал груп” ООД, гр. Средец	02 – ДО – 341 – 03/ 23.02.2012 год.
14	„Секанд Лайф” ООД, гр. Бургас	02 – ДО – 282 – 01/ 28.02.2012 год.
15	„Стандарт Инвест” ЕООД, гр. Несебър	02 – ДО – 290 – 00/ 14.03.2012 год.
16	„Делфин ойл” ООД, гр. Бургас	02 – ДО – 289 – 01/ 15.03.2012 год.
17	„Панджи 2000” ООД, гр. Бургас	02 – ДО – 372 – 01/ 20.03.2012 год.
18	„Леястом” ЕООД, гр. Сунгурларе	02 – ДО – 391 – 00/ 16.03.2012 год.
19	„Сладкар-2000” ООД„ гр. Бургас	02-ДО-149-01/ 26.03.2012 год. – отказ за продължаване срока на действие
20	„Трансвагон” АД	02-ДО-379-01/ 21.04.2012 год.
21	„Интерметал груп” ЕООД, гр. Средец	02-ДО-341-04/ 21.04.2012 год.
22	„СМА Минерал Бургас Вар” ЕООД	02-ДО-392-00/ 21.04.2012 год.
23	„Медицински център I” ЕООД, гр. Средец	02-ДО-393-00/ 21.04.2012 год.
24	„Строителни материали” АД	02-ДО-369-01/ 25.04.2012 год.
25	„Спекта ауто” ООД, гр. Бургас	02-ДО-65-04/ 26.04.2012 год.
26	„Айтос Мобил Борса” ЕООД, гр. Айтос	02-ДО-394-00/ 25.04.2012 год.
27	„Вис Ойл Груп” ООД, гр. Бургас	02-ДО-371-01/ 02.05.2012 год.
28	„Барс -2006” ЕООД, гр. Бургас	02-ДО-351-01/ 07.05.2012 год.
29	„Алмед” ЕООД, гр. Бургас	02-ДО-375-01/ 07.05.2012 год.
30	ЕТ „Елит Пласт – Таньо Боянов” ЕООД, с. Ябланово, община Котел	02-ДО-163-01/ 08.05.2012 год.
31	„Марсиани” ООД, гр. Бургас	02-ДО-371-01/ 10.05.2012 год.
32	ЕТ „Беми – Серафим Боянов”, с. Ябълчево	02-ДО-365-01/ 08.05.2012 год.
33	„ЕПП Ойл” ЕООД	02-ДО-362-02/ 14.05.2012 год.
34	„Винекс Славянци 95” ЕООД	02-ДО-335-01/ 17.05.2012 год.
35	„Мина Черно Море Бургас” ЕАД	02-ДО-395-00/ 18.05.2012 год.
36	„Еко Метал Груп” ООД	02-ДО-373-01/ 18.05.2012 год.
37	„Алси” ЕООД, гр. Бургас	02-ДО-367-02/ 28.05.2012 год.
38	„Чикън груп” ООД, гр. Бургас	02-ДО-168-01/ 28.05.2012 год.
39	„Фри” ЕООД	02-ДО-383-01/ 12.06.2012 год.

40	„Феникс Инвест" ООД	02-ДО-240-02/ 18.06.2012 год.
41	„Еко Адлер" ЕООД	02–ДО-397-00/ 19.06.2012 год.
42	„Феникс Гарант" ЕООД	02-ДО-398-00/ 20.06.2012 год.
43	„Арт проект – БГ" ЕООД	02-ДО-346-01/ 25.06.2012 год.
44	„Ив Ван Ауто" ЕООД	02-ДО-363-01/ 25.06.2012 год.
45	„Евро Импекс Бургас" ООД	02-ДО-266-02/ 29.06.2012 год.
46	„Строителни материали" АД	02-ДО-369-02/ 12.07.2012 год.
47	„Чикън груп" ООД	02-ДО-168-02/ 09.06.2012год.
48	„МЦ I Айтос" ЕООД	02-ДО-400-00/ 04.07.2012 год.
49	ЕТ „Беми – Серафим Боянов"	02-ДО-365-02/ 05.07.2012 год. - прекратяване
50	„Беки 2008" ЕООД	02-ДО-401-00/ 06.07.2012 год.
51	„Строителни материали" АД	02-ДО-369-03/ 12.07.2012 год.
52	„Карина – 91" ЕООД	02–ДО–408-00/ 07.12.2012 год.
53	„МВ Ойл" ЕООД	02-ДО-409-00/ 11.12.2012 год.

Издадени регистрационни документи по чл.52, ал.1 от ЗУО и по чл. 78 от ЗУО (в сила от 13.07.2012г.) *		
№	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ
1	„Бургас шеле екосервиз" ООД, гр. Бургас	02 - РД – 11 – 01 / 16.01.2012 год.
2	„БКС" ООД, с. Руен	02 – РД – 108 – 00/ 17.01.2012 год.
3	„Мед импакт" ЕООД, Поморие	02 – РД – 109 - 00/ 22.02.2012 год.
4	„Алси" ЕООД	02 – РД – 110 – 00 /13.03.2012 год.
5	„Спед 07" ЕООД	02 – РД – 111 – 00/ 15.03.2012 год.
6	„Михнев ЕООД, гр. Бургас	Решение №31/04.04.2012 год. - отказ
7	ЕТ „Радани – Анна Димитрова", гр. Карнобат	02 – РД – 44 – 01/ 09.04.2012 год. - прекратяване
8	„Еко Рециклинг Трейд" ЕООД	02 – РД – 112 – 00/ 18.04.2012 год.
9	„Водоснабдяване и канализация" ЕАД	02 – РД – 113 – 00/ 19.04.2012 год.
10	„Вторични суровини Варна" ЕООД, гр. Бяла	02 – РД – 114 – 00/ 25.04.2012 год.
11	„Бургас Метал" ЕООД	02 – РД – 115 – 00/ 25.04.2012 год.
12	„Немезия" ООД	02 – РД – 116 – 00 / 09.05.2012 год.
13	„Феникс Инвест" ЕООД	02 – РД – 117 – 00 / 17.05.2012 год.
14	„Ямина" ООД	02 – РД – 118 - 00/ 14.06.2012 год.
15	„Металс конструкт" ЕООД	02 – РД – 119 – 00/ 19.06.2012 год.
16	„Евро Транс Трейд" ЕООД	02 - РД – 120 – 00/05.07.2012 год.
17	„Мед и Ко" ЕООД	02 – РД – 121 - 00/12.07.2012 год.
18	„Стили Комерс" ООД	02 – РД – 122 - 00/05.09.2012 год.
19	„Немезия" ООД	02 – РД – 123 - 00/05.09.2012 год.

20	„”Панджи 2000” ООД	02 – РД – 124 – 00/13.09.2012 год.
21	„Анастасия” ООД	02 – РД – 125 – 00/13.09.2012 год.
22	„Анастасия” ООД	02 – РД – 126 – 00/13.09.2013 год.
23	„Стили Комерс” ООД	02 – РД – 127 – 00/05.09.2012 год.
24	„Скай Инвест” ООД	02 – РД – 128 – 00/29.09.2012 год.
25	„Екомаш” ООД	02 – РД – 129 – 00/04.10.2012 год.
26	„Кох – и – ноор Хемусмарк” АД	02 – РД – 130 – 00/09.10.2012 год.
27	„Елкабел” АД	02 – РД – 131 – 00/22.10.2012 год.
28	„Растителни масла Костуров и Ко” ООД	02 – РД – 132 – 00/29.10.2012 год.
29	„Ековид” ООД	02 – РД – 133 – 00/30.10.2012 год.
30	„Скай Инвест” ООД	02 – РД – 134 – 00/30.10.2012 год.
31	„Черноморско злато” АД	02 – РД – 135 – 00/05.11.2012 год.
32	„Черноморско злато” АД	02 – РД – 136 – 00/05.11.2012 год.
33	„Екомаш” ООД	02 – РД – 137 – 00/05.11.2012 год.
34	„Голдекс – Надежда Бахчеванова” ЕТ	02 – РД – 138 – 00/08.11.2012 год.
35	„Нюстрой” ЕООД	02 – РД – 139 – 00/12.11.2012 год.
36	„Евробилд” ООД	02 – РД – 140 – 00/13.11.2012 год.
37	„Бета Комерсиал – Страшимир Йорданов” ЕТ	02 – РД – 141 – 00/20.11.2012 год.
38	„Ем ай джи спорт” ЕООД	02 – РД – 142 – 00/21.11.2012 год.
39	„Метал Респект 1” ЕООД	02 – РД – 143 – 00/28.11.2012 год.
40	„Здравец – Божил Божилов” ЕТ	02 – РД – 144 – 00/28.11.2012 год.
41	„Феникс Инвест” ООД	02 – РД – 145 – 00/28.11.2012 год.
42	„Феникс Инвест” ООД	02 – РД – 146 – 00/28.11.2012 год.
43	„Евробилд” ООД	02 – РД – 147 – 00/29.11.2012 год.
44	„Бенковски 2004” ЕООД	№ 34 от 28.11.2012 год. - отказ
45	„Елкабел” АД	№ 35 от 28.11.2012 год. - отказ
46	„Емко – Г” ЕООД	02 – РД – 148 – 00/ 03.12.2012 год.
47	„Металпласт – БГ” ООД	02 – РД – 149 – 00/07.12.2012 год.
48	„МВ Ойл” ЕООД	02 – РД – 150 – 00/12.12.2012 год.
49	„Металпласт - БГ” ООД	02 – РД – 151 – 00/13.12.2012 год.
50	„Бета Комерсиал – Страшимир Йорданов” ЕТ	02 – РД – 152 – 00/17.12.2012 год.
51	„ВИН.С.Индустрийс” ООД	02 – РД – 153 – 00/18.12.2012 год.
52	„Интерпласт – 2007” ЕООД	02 – РД – 154 – 00/19.12.2012 год.
53	„Нюстрой” ЕООД	02 – РД – 155 – 00/19.12.2012 год.
54	„Форум транс” ООД	02 – РД – 156 – 00/20.12.2012 год.
55	„Бенмар” ЕООД	02 – РД – 157 – 00/20.12.2012 год.
56	„Спекта ауто” ООД	02 – РД – 158 – 00/20.12.2012 год.
57	„Еко Метал Груп” ООД	02 – РД – 159 – 00/21.12.2012 год.
58	„Интер Лимит” ООД	02 – РД – 160 – 00/21.12.2012 год.

59	„Стили Комерс” ООД	02 – РД – 127 – 01/112.12.2012 год. – изм.
60	„Бургас Метал” ЕООД	№ 36 от 06.12.2012 год. - отказ

Издадени удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО до 12.07.2012*		
№	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ
1	„Вторични суровини Варна” ЕООД	издадено на 21.01.2012 год.
2	„Миладинов и КО” ЕООД, гр. София	Решение № 3/ 03.02.2012 год - отказ
3	„Камекс Комерс” ООД	издадено на 08.03.2012 год.
4	„Надин Комерс” ЕООД, гр. София	издадено на 22.03.2012 год.
5	„Надин Транс” ЕООД, гр. София	издадено на 24.03.2012 год.
6	„Евроимпекс Бургас” ООД	издадено на 09.04.2012 год..

Утвърдени програми за управление на дейностите по отпадъците до 12.07.2012			
№	Наименование на лицето, отговорно за изпълнението на програмата (уточнява се задълженото физическо или юридическо лице, съгласно чл.29, ал.1, т.2, 3 или 4)	Основание за изготвяне на програмата (чл.29, ал.1, т.2; чл.29, ал.1, т.3; чл.29, ал.1, т.4)	Дата на утвърждаване
1	„Ганчеви-66” ЕООД, гр. Карнобат	Чл.29, ал.1, т.3	03.01.2012г.
2	„МЦ д-р Димитър Пеев” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	03.01.2012г.
3	„Медицински център II–Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	04.01.2012г.
4	„Стандарт Инвест” ЕООД, гр. Несебър	Чл.29, ал.1, т.2	05.01.2012г.
5	„Булавто” АД, площадка гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.3	09.01.2012г.
6	„Медицински център I-Айтос” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	10.01.2012г.
7	„Спекта ауто” ООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.2	13.01.2012г.
8	„ДКЦ I – Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	16.01.2012г.
9	„МБАЛ д-р Маджуров” ООД, Бургас	Чл.29, ал.1, т.3	18.01.2012г.
10	ДМСГД „Вяра, надежда и любов”, Б-с	Чл.29, ал.1, т.3	24.01.2012г.
11	„Медицински център I” ЕООД, Средец	Чл.29, ал.1, т.2	30.01.2012г.
12	„ЕПП Ойл” ЕООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.2	24.01.2012г.
13	„Път 2004” ООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.3	26.01.2012г.
14	„ЗСК – Девня” АД, площадка гр. Бяла	Чл.29, ал.1, т.3	27.01.2012г.
15	„Феникс Инвест” ЕООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.2	30.01.2012г.
16	„Феникс Гарант” ЕООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.2	30.01.2012г.
17	„Айтос Мобил Борса” ЕООД, гр.Айтос	Чл.29, ал.1, т.2	02.02.2012г.
18	„Алси” ЕООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.2	22.02.2012г.

19	„Марсиани” ООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.2	22.02.2012г.
20	„М и К Топ Авто” ООД, к.к. Сл. Бряг	Чл.29, ал.1, т.3	28.02.3012г.
21	„Омникар Ауто” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	28.02.2012г.
22	„К енд К Електроникс” ЕАД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.3	01.03.2012г.
23	„Фулда България Трейдинг” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	06.03.2012г.
24	„Лукойл Енергия и Газ България” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	07.03.2012г.
25	„Строителни материали” АД	Чл.29, ал.1, т.2	08.03.2012г.
26	„Трейдрециклинг” ООД, с. Герман	Чл.29, ал.1, т.2	12.03.2012г.
27	„Кока Кола Хеленик Ботълинг Кампани България” тр. София	Чл.29, ал.1, т.2	14.03.2012г.
28	„Интермарина” ООД, гр. Бургас	Чл.29, ал.1, т.3	15.03.2012 г.
29	„Пападопулов Я.Г.” ЕООД, гр. Поморие	Чл.29, ал.1, т.3	16.03.2012 г.
30	„Шанс тур” ООД, гр. Царево	Чл.29, ал.1, т.3	16.03.2012 г.
31	Пристанищен терминал „Бургас-изток 2”, с оператор „БМФ Порт Бургас” ЕАД	Чл.29, ал.1, т.3	27.03.2012 г.
32	„Арт Проект” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	28.03.2012 г.
33	„МБАЛ „Черноморска – Бургас” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	04.04.2012 г.
34	„Софийски строител” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	02.04.2012 г.
35	„Интерметал груп” ООД	Чл.29, ал.1, т.2	10.04.2012 г.
36	„Чикън груп” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	12.04.2012 г.
37	„Център за кожно - венерически заболявания – Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	20.04.2012 г.
38	„Метал Респект 1” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	25.04.2012 г.
39	„Нефтохим транспорт” АД	Чл.29, ал.1, т.3	25.04.2012 г.
40	„Медицински център д-р Маджуров” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	25.04.2012 г.
41	ЕТ „Елит Пласт – Таньо Боянов”	Чл.29, ал.1, т.2	02.05.2012 г.
42	„Кока–кола Хеленик Ботълинг Кампа -ни България” АД	Чл.29, ал.1, т.3	10.05.2012 г.
43	«Строителни материали» АД	Чл.29, ал.1, т.2	11.05.2012 г.
44	„Голдеър Хендлинг България” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	10.05.2012 г.
45	„Специализирана болница за активно лечение по пневмофтизиатрични заболявания-Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	15.05.2012 г.
46	„МЦ II – Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	18.05.2012 г.
47	„Интерпласт – 2007” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	22.05.2012 г.
48	„КАМТ” АД	Чл.29, ал.1, т.2	29.05.2012 г.
49	„Беки 2008” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	30.05.2012 г.
50	СД „Сара Атанасови и сие”	Чл.29, ал.1, т.3	30.05.2012 г.
51	„Доверие Брико” АД	Чл.29, ал.1, т.3	04.06.2012 г.
52	ДКЦ „Свети Георги Победоносец” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2	07.06.2012 г.
53	„Анастасия” ЕООД,	Чл.29, ал.1, т.2	11.06.2012 г.
54	„Пътстрой Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	12.06.2012 г.

55	„Сладкар – 2000” ООД	Чл.29, ал.1, т.3	20.06.2012 г.
56	„КМБ България” ЕАД	Чл.29, ал.1, т.3	26.06.2012 г.
57	„Алтест Джи Ти Ес” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	28.06.2012 г.
58	„Строителни материали” АД	Чл.29, ал.1, т.2	10.07.2012 г.
59	„МБАЛ Средец” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	12.07.2012 г.
60	„Скай Инвест” ООД	Чл.29, ал.1, т.2	12.07.2012 г.

Съгласувани програми за управление на дейностите по отпадъците до 12.07.2012			
№	Наименование на лицата, изготвили програмите	Основание за изготвяне на програмата (чл.29, ал.1, т.2; чл.29, ал.1, т.3; чл.29, ал.1, т.4)	Дата на съгласуване
1	Рибарско пристанище „Черноморски риболов Бургас”	Чл.29, ал.1, т.3	03.01.2012 год.
2	Яхтено пристанище „Марина Несебър”	Чл.29, ал.1, т.3	01.02.2012 год.
3	Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Царево”	Чл.29, ал.1, т.3	27.02.2012 год.
4	Рибарско пристанище „ Мичурин”	Чл.29, ал.1, т.3	27.02.2012 год.
5	Яхтено пристанище „Национална ветроходна база – Несебър”	Чл.29, ал.1, т.3	22.02.2012 год.
6	Пристанищен терминал „Бургас-изток-2”, част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Б - с	Чл.29, ал.1, т.3	09.03.2012 год.
7	„Кауфланд България” ЕООД & КО КД	Чл.29, ал.1, т.2	07.05.2012 год.
8	„Профилинк” ООД, гр. Пловдив	Чл.29, ал.1, т.2	29.05.2012 год.
9	„Астон сервиз” ООД	Чл.29, ал.1, т.2	13.06.2012 год.
10	„Омега Агро” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3	27.06.2012 год.
11	„Пикадили” АД	Чл.29, ал.1, т.2	27.06.2012 год.
12	Пристанище за обществен транспорт с регионално значение Ахтопол, с обособена зона за рибарски кораби	Чл.29, ал.1, т.3	30.07.2012 год.

Масово разпространени отпадъци

Опаковки и отпадъци от опаковки

С влизането в сила на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (ДВ. бр. 53/10.06.2008 г.) се цели продуктовите такси да се определят от една справедлива система, която не представлява сериозна допълнителна тежест за производителите и

вносителите. Таксата се изчислява на килограм опаковка. Към настоящия момент действащата нормативна база е продуктовата такса да се заплаща за брой полимерна торбичка от лица, които пускат на пазара полимерни торбички. Задължени лица са производителите, вносителите и лицата които въвеждат полимерни торбички от друга държава – членка на ЕС.

През 2012 г. се наблюдава увеличаване на броя на лицата, производители и вносители и извършващи вътрешнообщностни доставки на опаковани стоки, които изпълняват задълженията си по наредбата за опаковки чрез колективна система, сключвайки договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и съответно намаляване на броя на фирмите, които заплащат продуктови такси за опаковки по чл. 36 от от отм. ЗУО към ПУДООС.

Констатирано е, че в изпълнение изискванията на Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки част от продуктовите такси са внесени в ПУДООС и част в организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки.

Излезли от употреба моторни превозни стредства (ИУМПС)

Излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) са масово разпространени отпадъци, чието събиране и третиране изисква прилагането на специфични методи. Решаването на проблема с изоставените стари автомобили на обществени места е от особена важност за чистотата на населените места по отношение на наличните места за паркиране, почистване на улиците и намаляване на здравни рискове. Действащата през 2012г. *Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от моторните превозни средства,* разработена в съответствие с Директива № 2000/53/ЕС, регулира всички производители/вносители на моторни превозни средства от определени категории да осигурят безплатно за последния собственик приемане, съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС. Съгласно наредбата, собствениците на ИУМПС са длъжни да ги предават за временно съхранение на определените за целта площадки и в пунктове за разкомплектоване, като не заплащат такси и разноски за приемането му.

През 2012 г. РИОСВ–Бургас извърши контролни проверки на площадки за временно съхранение и центрове за разкомплектоване на ИУМПС, притежаващи разрешение по чл. 37 от отм. ЗУО и подлежащи на издаване на разрешение по чл. 67 от ЗУО. Води се регистър на фирми, притежаващи разрешения по ЗУО, работещи на територията на РИОСВ – Бургас.

Излезли от употреба гуми

По отношение на нерегламентирания внос на гуми и ограничаване на сивата икономика в тази сфера са предприети съвместни действия с гранични КПП – с цел осъществяване на събираемост на продуктовите такси за гуми. С цел предотвратяване и ограничаване на замърсяванията на околната среда се забранява нерегламентираното изхвърляне, изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на излезлите от употреба гуми.

Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Управлението на дейностите по третиране на този вид масово разпространени отпадъци има за цел предотвратяване и ограничаване на замърсяванията на въздуха, водите и почвите и ограничаване риска за човешкото здраве и околната среда. Това налага въвеждане на екологосъобразна система за контрол на дейностите по третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Отработените масла приоритетно се оползотворяват чрез регениране. Когато техническите, икономически и организационни условия не позволяват това, маслата се изгарят с оползотворяване на енергията или съхраняват временно до предаването им за последващо обезвреждане. През 2012 г. са извършени контролни проверки, касаещи прилагането на действащата през годината *Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработените масла и отпадъчните нефтопродукти.* На територията на РИОСВ – Бургас има 6 фирми с издадени разрешения за извършване на дейности по третиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, като едното е издадено през 2012 г. „ЕПП Ойл" ЕООД и „МВ Ойл" ЕООД извършват дейности по предварително третиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Извършени са 5 планови проверки за изпълнение на условията в издадените разрешителни.

Отпадъци от електрическо и електронно оборудване

Отпадъците от електрическо и електронно оборудване са едни от най-сложните за управление отпадъчни потоци. Причината е, че те обхващат широк кръг от продукти – от малки домакински електроуреди с просто устройство до високо интегрирани системи като компютри и мобилни телефони. В европейското законодателство е възприет принципът производителят да поема отговорност за отпадъците, образувани от произведените от него продукти, когато те излязат от употреба. Пусканото на пазара електрическо и електронно оборудване е разпределено в 10 категории и обхваща големите и малки домакински уреди, информационното и телекомуникационно оборудване, потребителските уреди, осветителните

тела, електрически и електронни играчки и инструменти, медицинските устройства, уредите за мониторинг и контрол и автоматите. През 2012г. в България е в сила Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване, в която са регламентирани правилата за управление на тези отпадъци. РИОСВ – Бургас има издадени девет броя разрешителни на фирми, в които са включени и дейности по третиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

През 2012г. са проверени 31 фирми относно изпълнение на задълженията им за пуснатото от тях на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване по отменената вече *Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване.* Проверените фирми са членове на организации по оползотворяване.

Негодни за употреба батерии и акумулатори

Основна цел на контрола по прилагането на законодателството в областта на негодните за употреба батерии и акумулатори е повишаване на разделното им събиране и рециклиране. Те не трябва да попадат на депата за твърди битови отпадъци, тъй като съществува опасност съдържащите се в тях тежки метали да попаднат чрез инфилтрационните води в почвите, повърхностните и подземните води. На територията на РИОСВ – Бургас има 11 действуващи фирми за извършване на дейности по третиране на НУБА на разрешителен режим. През 2012г. са проверени 2 фирми относно изпълнение на задълженията им за пуснатите от тях на вътрешен пазар батерии и акумулатори по отменената вече *Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори.* Проверените фирми са членове на организации по оползотворяване.

Общо през 2012 г. е осъществен контрол над 187 обекта регистрирани на територията на РИОСВ – Бургас, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци. На задължените по чл. 11, ал. 1 от отм. ЗУО и чл. 14 от настоящия ЗУО лица са извършени общо 111 проверки. Шестнадесет от обектите попадат в графика за проверки през 2012 г. на лица, задължени по чл. 11, ал. 1 и 2 от отм. ЗУО и осем попадат в графика за проверки през 2012 г., на лица задължени по чл. 1а от *и Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се*

образуват масово разпространени отпадъци. Шестнадесет от обектите са разпоредени за проверка от заместник-министър на околната среда и водите, относно изпълнение на задълженията на лицата по чл. 11, ал. 1 и 2 от отм. ЗУО, членове на оползотворяващи организации на отпадъци от опаковки и които за 2011 г. не са заплатили лицензионни възнаграждения. Двадесет и три от обектите са разпоредени за проверка от заместник-министър на околната среда и водите, относно изпълнение на задълженията на лицата по чл. 1а от *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (Наредбата),* във връзка с чл. 8 от *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки.* Сто от проверките са разпоредени от Директора на дирекция УООП във връзка с влизане в сила от 01.10.2012 г. на измененията в чл. 1а от *Наредбата* (Постановление № 239/01.10.2012 г.). Тридесет и един от обектите са разпоредени за проверка от заместник-министър на околната среда и водите, относно изпълнение на задълженията на лицата по *Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване. Един* от обектите е разпореден за проверка от заместник-министър на околната среда и водите, относно изпълнение на задълженията на лицата по *Наредбата за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори.* При проверките на лица задължени по чл. 11, ал. 1 от отм. ЗУО и чл. 14 от настоящия ЗУО е констатирано, че по сметката на ПУДООС в резултат на проверките допълнително са постъпили 48 762,04 лв. При проверките на лица задължени по чл. 11, ал. 1 от отм. ЗУО и чл. 14 от настоящия ЗУО е констатирано, че по сметката на организациите за оползотворяване на отпадъци от опаковки допълнително са постъпили 24 271,70 лв.

През 2012г. са извършени 34 броя проверки на пунктове за изкупуване на отпадъци от пластмаси, хартия и стъкло, вкл. и на опаковки от пластмаси, хартия и стъкло и 34 броя проверки на площадки за ОЧЦМ.

Извършени са съвместни проверки със служители от Агенция „Митници" и ГД „Гранична полиция", относно прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1013/ 2006г. Съвместно с органите на МВР са извършени седем броя проверки на площадки за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали.

През отчетната 2012 г. са дадени становища относно унищожаване на стоки с изтекъл срок на годност, на стоки без документи за съответствие и се

участвува в комисия по унищожаването на банани с изтекъл срок на годност на Депо за неопасни отпадъци Бургас.

Отпадъци от ПХБ

През 2012 год. продължи контрола по изпълнението на одобрените планове за почистване и/или обезвреждане на инвентаризирано оборудване, съдържащо ПХБ. През годината фирми, притежаващи оборудване, съдържащо ПХБ в съответствие със сроковете и изискванията на *Наредбата за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили* - „Национална електрическа компания" ЕАД, предадоха отпадъците си за обезвреждане на съгласно сключени договори.

5. Болнични отпадъци

Екологосъобразното управление на опасните отпадъци от лечебните заведения е от голямо значение, с оглед предотвратяване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда. Болничните отпадъци включват: инфекциозните отпадъци; използвани остри предмети; паталого-анатомични отпадъци; фармацевтични, включително цитотоксични и цитостатични отпадъци; отпадъци, съдържащи химични вещества и препарати; отпадъци със съдържание на тежки метали. Лица, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране на отпадъци от хуманното здравеопазване с код на групата 18 съгласно Наредба № 3/2004 г. за класификация на отпадъците представят годишни отчети по отпадъците в ИАОС. От подадената информация в годишните отчети за генерирани отпадъци е видно, че формираните 99, 023 т. болнични отпадъци на територията на РИОСВ–Бургас са третирани екологосъобразно. За ефективното управление на болничния отпадък е необходимо разделното събиране и класифицирането на отпадъците по видове, гарантиращо избор на правилен метод за обезвреждане, безопасност на персонала, намаляване на вредите за околната среда.

През 2012 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания, относно третирането на болничните отпадъци. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци, води се отчетност. Разделянето се извършва при местата на генериране на отпадъка с цел

незабавното му изолиране и избягване на опасно вторично разделяне. Съдовете за разделно събиране на отпадъка са с капак, цветово кодирани-жълти за опасния болничен отпадък и обозначени с международния символ "Опасни болнични отпадъци". Генерираните болнични отпадъци от дейността на лечебните заведения се предават за последващо третиране на лица, имащи разрешителен документ за транспортирането им до съответната инсталация за контролирано обезвреждане, съгласно сключен договор. Транспортирането на отпадъците се извършва по начин, не допускащ ненужен контакт с персонала на лечебното заведение и с други лица.

Фирма ЕТ «Бяг – Борис Гроздев», стопанисва автоклавна инсталация, находяща се на територията на гр. Бургас. Отпадъците от по-голямата част от лечебните заведения (болници, МЦ, ДКЦ, клинични лаборатории и др.) в гр. Бургас предават образувалите се отпадъци за третиране в автоклавната инсталация. Биологичните отпадъци, лекарства с изтекъл срок и др. отпадъци фирмата извозва за изгаряне в инсинератор. Към момента всички болнични отпадъци предназначени за изгаряне се унищожават в инсинератора на ПУДООС – София. На територията на РИОСВ – Бургас дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват фирмите „РАМУС" ООД и „ЖОСИ–Р" ЕООД.

Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка.

6. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ.

При осъществяване на контрол по управление на отпадъците през 2012г. са извършени общо 693 броя проверки на 613 броя обекта. Четирдесет и две от проверките са по жалби и сигнали. Своевременно е реагирано по подадените сигнали и жалби, като за предприетите мерки са уведомявани жалбоподателите. Съставени са 36 броя акта за установяване на административни нарушения /1 бр. прекратен/ и до края на 2012г. са издадени 26 броя наказателни постановления за обща сума в размер на 86580,66 лв.

През годината е подобрено качеството на системите за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци, подобрена е отчетността по отношение на дейностите с отпадъци, завишен е контрола по безопасното съхраняване на ПРЗ в складове и Б-Б кубове, увеличен е броя на контролираните лица, извършващи дейности с отпадъци и

е предадено за обезвреждане изведеното от експлоатация оборудване, съдържащо ПХБ;

През годината е забавено е изграждането на Регионално депо за не опасни отпадъци Бургас, което поражда проблеми с третирането на битовите отпадъци в деветте общини, които ще депонират отпадъците си в него, тъй като сега действуващите депа са с ограничен капацитет и не отговарят на нормативните изисквания. Не са изградени напълно системи и неефективно работещи са изградените системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, поради необезпеченост със сепариращи инсталации и транспортна техника. Проблем е и третирането на строителни, биоразградими отпадъци и утайки от ПСОВ. Забавено е създаването на системи за разделно събиране и последващо третиране на МРО – портативни батерии и акумулатори, ИУЕЕО, опасни отпадъци от домакинствата.

Управлението на отпадъците се осъществява с цел да се предотврати, намали или ограничи вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда. В тази насока бяха насочени действията на експертите по управление на отпадъците в РИОСВ – Бургас през 2012 год. при осъществяването на служебните им задължения. Ръководейки се от целите и приоритетите в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците и изискванията на нормативната уредба през 2012 год. е постигнато следното:

♣ увеличен е броя на контролираните физически и юридически лица, извършващи дейности с отпадъци;

♣ увеличено е количеството на опасните болнични отпадъци, които се предават на лица за обезвреждане;

♣ подобрява се отчетността на дейностите с отпадъци – водят се отчетни книги, транспортни карти за опасните отпадъци, изготвят се отчети до РИОСВ и ИАОС;

♣ подобрено е качеството на системите за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци;

♣ изведено е от експлоатация оборудване, съдържащо ПХБ и е предадено за обезвреждане;

♣ намален е броят на терените с нерегламентирани замърсявания с битови и строителни отпадъци.

Необходимо е да бъде увеличен броя на фирмите извършващи дейности по оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. С извършваните дейности по третиране на отпадъци, правилното им съхраняване, разделното, предаване за последващо третиране се спомага за предотвратяване на негативните последици за околната среда.

Провеждането на разяснителни кампании към обществеността, изпълнението на задълженията на местната власт вменени им със ЗУО, както и увеличаването на личната нетърпимост на гражданите към замърсяването на околната среда, спомога за постигане на устойчиви резултати.

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда /ЗЗШОС/, министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда /оператори с издадени комплексни разрешителни/.

РИОСВ – Бургас осъществява контрол на промишлени обекти от хранително-вкусовата промишленост, химическата промишленост, дървообработващата и добивната промишленост и др.

Промишлените източници, подлежащи на контрол по фактор шум на територията на РИОСВ – Бургас са 100-110 броя.

През 2012 г. в изпълнение на плана за контролната дейност на РИОСВ – Бургас и утвърден график за извършване на контролни измервания, по фактор шум са извършени общо 49 броя проверки на промишлени обекти. От тях 41 са планови и 8 броя извънредни.

През годината по предварително утвърден график са извършени планови проверки по условие 12 „Шум” на оператори с издадени комплексни разрешителни.

През 2012 г. са извършени 18 броя контролни измервания на промишлени обекти, като 17 от тях са обектите, включени в графика и 1 във връзка с постъпил сигнал. При измерени стойности, близки или над граничните, на операторите са дадени предписания за предприемане на мерки за редуциране на шума от дейността на инсталациите и съоръженията на площадката. През 2013 година ще се извърши последващ контрол за изпълнението и ефективността на мероприятията, с цел недопускане на наднормени шумови нива.

♣ **Кратко описание на резултатите от контролната дейност**

При извършените 18 броя контролни измервания се констатира, че 16 от обектите отговарят на нормативните изисквания. На два от обектите са измерени стойности, близки или над граничните. В тази връзка на операторите са дадени предписания за предприемане на мерки за редуциране на шума от дейността на инсталациите и съоръженията на площадката.

При извършените 49 броя проверки по фактор шум са дадени 14 броя предписания, 6 от които са изпълнени в срок, 3 са с постоянен и 5 с неизтекъл срок на изпълнение.

През 2012 г. е съставен един акт за установяване на административно нарушение за неизпълнение на предписания. Наложена е 1 имуществена санкция по ЗЗШОС във връзка със съставен АУАН през 2011 г.

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ – Бургас (само за общините с население над 100 000 жители)

На територията, контролирана от РИОСВ – Бургас единствено град Бургас е с население над 100 000 жители.

През 2011 г. Община Бургас изпреварващо изготви Стратегическа карта за шум на агломерация Бургас. След положителни становища от Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите, шумовата карта е одобрена от Общински съвет – Бургас и публикуван на адрес: www.burgas.bg, раздел „Екология", Програми.

През месец февруари 2013 г. Община Бургас е подписала договор за Разработване на План за действие към Стратегическа карта за шум на агломерация Бургас.

Целта на разработване на Плана за действие е управление, ограничаване и намаляване на шумовото натоварване в околната среда чрез прилагане на мерки и акустично планиране в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период. Мерките ще се базират на случаите, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум може за предизвика вредно въздействие върху здравето на населението, както и за запазване на стойностите на нивата на шум в районите, в които те не са превишени.

Предвид територията на агломерация Бургас и тежката акустична обстановка, в Плана ще се определят приоритетно районите, за които ще се

разработи план за действие където има превишение над граничните стойности, като се направи оценка на очакваното намаление на броя на жителите, изложени на високи нива на шум.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност

Данни, представени от Изпълнителна агенция по околна среда /ИАОС/ - Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон:

Мониторингова станция	Средни годишни стойности за 2011г. [nGy.h^{-1}]	Средни годишни стойности за 2012г. [nGy.h^{-1}]
нос Емине	91,0	90,0
гр. Ахтопол	90,0	89,0

Данни от стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност, разположена на пл. „Трапезица”, в милиБекерели/куб.м [mBq.m^{-3}].

	Извадка	Специфична обемна активност на Be-7 [mBq.m^{-3}]
1	2	3
1	Филтър №1	1,55 ± 0,17
2	Филтър №2	2,58 ± 0,21
3	Филтър №3	2,97 ± 0,22
4	Филтър №4	2,36 ± 0,18
5	Филтър №5	3,41 ± 0,21
6	Филтър №6	3,14 ± 0,20
7	Филтър №7	3,19 ± 0,21
8	Филтър №8	4,29 ± 0,28
9	Филтър №9	4,84 ± 0,27
10	Филтър №10	2,87 ± 0,18
11	Филтър №11	4,25 ± 0,24
12	Филтър №12	4,45 ± 0,25
13	Филтър №13	5,56 ± 0,30
14	Филтър №14	4,01 ± 0,23
15	Филтър №15	4,46 ± 0,25

16	Филтър №16	3,98 ± 0,22
17	Филтър №17	4,68 ± 0,26
18	Филтър №18	1,92 ± 0,14
19	Филтър №19	3,63 ± 0,21
20	Филтър №20	2,74 ± 0,22
21	Филтър №21	2,63 ± 0,18
22	Филтър №22	2,52 ± 0,17
23	Филтър №23	0,94 ± 0,15
24	Филтър №24	1,91 ± 0,13

Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40 и Pb-210, както и на техногенния Cs-137, в изследваните извадки е по-малко от границите на количествено определяне на метода.

2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми

А. Данни от гама-спектрометрични анализи на извадки от необработваеми почви от пунктовете на НСМОС, принадлежащи към територията на РИОСВ – Бургас.

Анализите са извършени в Лаборатория за радиационни изпитвания към ИАОС – Регионална лаборатория Бургас. В следващата таблица са представени данни за специфична обемна активност на естествени гама-емитиращи радионуклиди в Бекерели/кг (Bq.kg^{-3}) и стойности на естествения гама-фон (МЕД) в микроСиверти/час (μSv.h^{-1}):

№	Описание на извадката	^{238}U [Bq.kg^{-3}]	^{226}Ra Bq.kg^{-3}	^{232}Th Bq.kg^{-3}	^{40}K Bq.kg^{-3}	MED μSv.h^{-1}
1	2	3	4	5	6	7
1	НОП Бургас вх.от Созопол	20,5	29,8	34,8	725	0,13 – 0,14
2	НОП Бургас вход от Сл.бряг	35,9	39,3	40,0	878	0,13 – 0,14
3	НОП Бургас вход от Средец	37,0	29,9	33,2	700	0,12 – 0,13
4	НОП Бургас вход от София	36,3	43,5	30,7	830	0,15 – 0,16
5	НОП Бургас вход от НХК	38,6	41,4	33,7	741	0,15 – 0,16
6	НОП Бургас-Морска градина	30,2	39,4	37,5	619	0,10 – 0,12
7	НОП Бургас - кв.Сарафово	37,9	33,3	40,4	658	0,15 – 0,16
8	НОПочва с.Резово	35,5	31,4	43,7	464	0,14 – 0,15
9	НОПочва с.Синеморец	31,8	23,0	27,3	713	0,12 – 0,13
10	НОПочва гр.Созопол	< 10,9	14,5	15,2	388	0,09 – 0,10

11	НОПочва с.Черноморец	35,3	48,5	55,5	533	0,14 – 0,15
12	НОПочва гр.Царево	< 15,4	19,7	33,4	418	0,12 - 0,13
13	НОПочва гр.Ахтопол	< 17,7	21,5	31,8	925	0,14 – 0,15
14	НОПочва гр. Приморско	18,2	32,3	42,6	397	0,12 - 0,13
15	НОПочва с. Веселие	30,1	31,1	30,9	549	0,13 – 0,14
16	НОПочва с.Росен	< 12,1	18,3	24,6	697	0,13 – 0,14
17	НОПочва Руен	< 13,0	24,8	29,4	592	0,12 – 0,13
18	НОПочва Люляково	52,2	52,7	79,7	753	0,12 – 0,13
19	НОПочва с.Подвис	21,4	22,5	32,9	538	0,14 – 0,15
20	НОПочва Дъскотна	< 13,9	25,3	21,4	435	0,10 – 0,12
21	НОПочва Сунгурларе	< 13,6	21,6	29,1	537	0,15 – 0,16
22	НОПочва гр.Котел	34,2	39,0	47,1	637	0,16 – 0,18
23	НОПочва гр.Карнобат	28,6	31,4	41,2	573	0,15 – 0,16
24	НОПочва с. Медвен	35,7	35,7	39,4	687	0,14 – 0,15
25	НОПочва гр.Поморие	< 36,2	20,5	22,0	559	0,10 – 0,11
26	НОПочва гр.Несебър	< 13,7	11,6	12,9	535	0,10 – 0,11
27	НОПочва гр.Обзор	< 18,6	30,9	41,3	657	0,11 – 0,12
28	НОПочва гр.Бяла	24,3	22,0	26,2	621	0,12 – 0,13
29	НОПочва с.Паницово	34,3	25,8	35,8	685	0,10 – 0,11
30	НОПочва гр.Каблешково	< 14,0	31,0	23,4	682	0,11 – 0,12
31	НОПочва Дебелт	34,0	27,0	28,2	639	0,10 – 0,12
32	НОПочва с.Бистрец	22,0	22,6	30,8	666	0,10 – 0,11
33	НОПочва гр.Средец	< 14,4	12,5	16,8	469	0,12 – 0,13
34	НОПочва с.Вълчаново	50,7	58,1	63,8	678	0,19 – 0,20
35	НОПочва с.Крушевец	28,4	25,1	49,0	967	0,11 – 0,12
36	НОПочва Звездец	43,7	44,5	72,2	571	0,19 – 0,20
37	НОПочва Малко Търново	38,3	42,6	65,9	571	0,13 - 0,14
38	НОПочва Граматиково	< 11,6	11,7	17,6	214	0,13 - 0,14
39	НОПочва Визица	< 19,0	21,7	59,1	798	0,11 - 0,12
40	НОПочва Българово	< 19,3	27,1	36,8	644	0,13 – 0,14
41	НОПочва Камено	34,1	31,1	38,8	754	0,14 – 0,16

42	НОПочва Айтос	49,0	39,2	40,1	767	0,12 – 0,13
43	НОПочва с.Атия	35,6	54,4	26,3	483	0,16 – 0,17
44	Нива до плаж залив"Вромос"	55,0	59,3	54,2	799	0,12 – 0,13

Б. Водните проби от региона се изпращат за радиологичен анализ в Лабораторията за радиационни измервания (ЛРИ) в ИАОС – София с изключение на тези от Атанасовско езеро и Черно море при залив «Вромос». Данните от ЛРИ при ИАОС за 2012г. са:

За обща бета-активност – норма: 2Bq.l^{-1} съгласно Наредба № 1/1999 г. на КИАЕМЦ, МОСВ и МЗ:

№	ОБЕКТ	2012г.
1	Река Велека при Синеморец	0,05 ± 0,01
2	Река Резовска - устие	< 0.03
3	Река Ропотамо при Веселие	0,05 ± 0,02
4	Язовир "Ясна поляна"	0,04 ± 0,02
5	Река Тунджа при Крушаре	0.12 ± 0.03
6	Язовир "Камчия"	0,10 ± 0,04
7	Езеро "Вая" - изток	0,39 ± 0,07
8	Езеро "Мандра"при Константиново	0,09 ± 0,04

За обща алфа-активност - норма 0,5 Bq.l^{-1} съгласно Наредба № 1/1999 г. на КИАЕМЦ, МОСВ и МЗ.

№	ОБЕКТ	2012г.
1	Река Велека при Синеморец	< 0.04
2	Река Резовска - устие	< 0.04
3	Река Ропотамо при Веселие	< 0.04
4	Язовир "Ясна поляна"	< 0.04
5	Река Тунджа при Крушаре	< 0.04
6	Язовир "Камчия"	< 0.04
7	Езеро "Вая" - изток	0,16 ± 0.08
8	Езеро "Мандра" при Константиново	0,04 ± 0.02

Пробите от Атанасовско езеро и от Черно море при залив «Вромос» се обработват и изпитват в Регионална лаборатория – Бургас по метода на гама-

спектрометричния анализ. За 2012 г. съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, Pb-210, K-40, както и на техногенния Cs-137 е по-малко от границите на количествено определяне на метода.

3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околна среда

Стойностите на радиационния гама-фон и съдържанието на естествени радионуклиди в необработваеми почви в наблюдаваните пунктове от региона на РИОСВ – Бургас са в диапазона на характерните стойности за страната.

III.4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите.

Съгласно утвърдения от Министерството на околната среда и водите годишен план за контролната дейност на РИОСВ – Бургас през 2012г. броя на контролираните обекти е 111 бр.

От тях 98 бр. обекти осъществяващи дейностти с химикали в обхвата на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вешества и смеси/ЗЗВВХВС/ и 13 бр. обекти в обхвата на глава VII раздел I на *Закон за опазване на околната среда/ЗООС* – 5 обекта с висок рисков потенциал и 8 обекта с нисък рисков потенциал.

През отчетния период са извършени 74 бр. планови проверки по изпълнение на изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и прилагането *на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали-REACH и Регламент (ЕО) № 1272/2008 год. за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP).*

От тях 25 бр. са комплексни проверки извършени със Заповед на Директора на РИОСВ–Бургас, 11бр. проверки по изпълнение на условия заложени в комплексните разрешителни, 5 бр. планови проверки по *Регламент № 684/2004 относно детергентите,* 5 бр. проверки на фирми за контрол по *Регламент (ЕО) № 850/2004 за устойчивите органични замърсители .*

Извършени са 24 бр. извънредни проверки – 13 бр. проверки по *Регламент № 684/2004 относно детергентите,* 2 бр. проверки на фирми за контрол по *Регламент (ЕО) № 850/2004 за устойчивите органични замърсители и* 9 бр. проверки на фирми осъществяващи дейности с химикали в обхвата на *Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).*

При осъществяване на текущият контрол за съответствието на работата на дружествата с изискванията на *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси* се констатира, че лицата,които съхраняват опасни химични вещества и смеси поддържат в наличност актуална информация за категориите/класовете на опасност на съхраняваните химикали.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове.

Поддържа се списък с доставчиците, както и информационни листи за безопасност съгласно чл. 31 от *на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*.

Операторите съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с условията за безопасно съхранение на химикалите и поддръжка на складовите съоръжения, посочени в информационните листи за безопасност на производителя или вносителя. Изготвили са оценка на безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси в съответствие с утвърден със Заповед РД-288/2012 г. от министъра на околната среда и водите формат за документиране на оценката .

Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл. 6 от *Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси.*

По време на текущият контрол е установено нарушение при една фирма за неспазване на условията за съхранение на химичните вещества и смеси и изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение на опасни химични вещества и смеси. Съставен е акт за установяване на административно нарушение.

Съгласно указания за провеждане на контролна дейност по прилагането на *Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*, утвърдени със заповед № РД -250/08.04.2009 на министъра на околната среда и водите през отчетният период са извършени проверки на обекти, попадащи в обхвата на Регламента.

Общ брой задължени лица, обект на контролна дейност по *REACH* през 2012 год. са както следва:

- производители – 4 бр.;
- вносители – 4 бр.;
- потребители по веригата – 78 бр.

В рамките на втория координиран европейски проект по прилагане и налагане изискванията на Регламент REACH–REACH–EN–FORSE 2 (REF-2) – задължения на потребителите по веригата се извършиха съвместни проверки с представители на Реионална здравна инспекция и ГД „Инспекция по труда“.

Проверени са информационните листи за безопасност (ИЛБ) на веществата, които формулират и предлагат на пазара фирмите, както и мерките препоръчани в сценариите за експозизия. ИЛБ се изготвят от експертен персонал във фирмите и предоставят на хартиен носител на клиентите.

Относно задълженията свързани с информация във веригата на доставки (дял IV от REACH) – фирмите притежават ИЛБ в съответствие с чл. 31 параграф 5 и 6. Съгласно чл. 36 от REACH на обектите се съхранява документация за изпълнение задълженията на фирмите за съхранение от период 10 г.от последния внос, производство или употреба .

Подържа се списък и кореспонденция с доставчиците на суровини за извършена регистрация по REACH. Не са установени несъответствия със задълженията на фирмите по REACH/CLP, които са предмет на проекта.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

На територията на РИОСВ–Бургас едно предприятие употребява химично вещество в самостоятелен вид, за което е въведено ограничение в Приложение XIV на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH). След извършена комплексна проверка се установи, че от 01.01.2012 г. е спряно окончателното използване на пластификатора бис (2-етилхексил) фталат (DEHP) при производство на изолационни компаунди.

Във връзка със Заповед № РД-890/07.12.2011 год. на министъра на околната среда и водите и Заповед № РД28-13/21.01.2012 год. на министъра на Здравеопазването са извършени съвместни проверки с Регионална здравна инспекция–Бургас на производители и дистрибутори на детергенти и повърхностно активни вещества (ПАВ), съгласно *Регламент № 684/2004 относно детергентите.*

По време на контролната дейност е изискана техническа документация и/или информационен лист за безопасност, удостоверяващо нивото на крайна

биоразградимост на повърхностно-активното вещество в състава на детергента.

Установено е нарушение при една фирма. Издадена е принудителна административна мярка спиране производството, пускането на пазара и употребата на универсален почистващ препарат за миещи се повърхности, поради съдържание на нонилфенол.

Съгласно Приложение XVII към *Регламент (ЕО) № 1907/2006* е въведена забрана за употребата и пускането на пазара на нонилфенол и нонилфенол етоксилати като вещества или съставки на смеси в концентрации, равни или по-високи от 0,1 тегловни процента. Дейността на дружеството е възобновена след изтегляне на количеството детергент от пазара и представяне на транспортни карти за предаване на органични отпадъци.Повърхносно-активното вещество в универсалния почистващ препарат е заменено с такова не включено в приложение XVII към *Регламент (ЕО) № 1907/2006.*

През изтеклата година с влизането в сила на Регламент (ЕО) № 757/2010 за изменение на *Регламент(ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители* (УОЗ) се извърши проучване относно пускането на пазара, вноса/износа и употребата на търговски смеси на полибромираните дифенил етери (PBDE) и перфлуороктан сулфонова киселина и деривати (PFOS) в самостоятелен вид, в смеси и в изделия .

В тази връзка приоритетно бяха избрани индустриални сектори по видове употреби и се извършиха проверки на фирми производители и вносители на импрегниран текстил (тапицирани мебели), препарати за полиране на автомобили, пожарогасителни пени и противопожарно оборудване,работни и защитни облекла, гумени транспортни ленти.

От проверените компании на територията на РИОСВ – Бургас няма производители, вносители или износители на полибромирани дифенилетери (PBDE) и перфлуороктан сулфонати (PFOS).

Във връзка с писмо на Върховна Административна Прокуратура, относно проверки по спазване разпоредбите на европейското и национално законодателство, регулиращо реда за транспорт, безопасна работа и съхранение на продукти за растителна защита и токсични химични вещества в складовите бази на територията на област Бургас, експертите участваха в проверки с представители на ОУ „ПБЗН“, ОД „МВР“, ОД „Безопасност на храните“ ,ОД „Инспекция по труда”, Регионална здравна инспекция. Проверени са складове за съхранение на препарати за растителна защита, складове за съхранение на токсични химични вещества, резервоарни паркове, Б-Б кубове.

В хода на проверката се установиха вида и количествата на съхраняваните токсични вещества, дадени са предписания за правилно съхранение с цел ограничаване на вредното въздействие върху живота и здравето на хората и околната среда. Изготвен е доклад от проверката.

При осъществяване на текущият контрол са дадени общо 61бр. предписания:

♣ за обекти, които употребяват и съхраняват опасни химични вещества и смеси – 48 бр. Съставен е 1 Акт за административно нарушение и издадено наказателно постановление за 10 000 лв. за нарушение на условията за съхранение на химичните вещества и смеси посочени от производителя в информационните листи за безопасност и неспазване на общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Съгласно Заповед на министъра на околната среда и водите № РД – 884/06.12.2011 год. за сформиране на комисиите по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС и утвърден годишен план за контролната дейност на комисията през 2012 г. се извършиха 12 бр. проверки на обекти с издадени разрешителни за експлоатация по чл. 104 от ЗООС:

- „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт", Летище – Бургас – нисък рисков потенциал;
- пълначен завод за бутилки с пропан-бутан „Топливо газ", Бургас – нисък рисков потенциал;
- петролна база – Бургас с оператор „Нафтекс Петрол"ЕООД – висок рисков потенциал;
- „Лукойл – България" ЕООД, пласментно снабдителска база „Карнобат" – висок рисков потенциал;
- „АТТД" ООД – София, терминал за течни продукти, Пристанище Бургас – нисък рисков потенциал;
- „Лукойл Нефтохим Бургас" АД – производство ТСНП – Нефтобаза «Росенец» – висок рисков потенциал;
- „Лукойл Нефтохим Бургас "АД – основна площадка – висок рисков потенциал;
- „Теком-Унимат" АД, София, производствена база м.с. Черно море, гр.Бургас – нисък рисков потенциал;
- буферен склад за течни горива на територията на „Пристанище Бургас " ЕАД – нисък рисков потенциал;
- „ВиК" ЕАД – ПСПВ - „Камчия", с. Прилеп, общ. Сунгурларе – нисък рисков потенциал;

- „Андезит“ООД, склад за взривни материали – кв. „Г. Езерово” – висок рисков потенциал;
- „Лукойл Енергия и Газ България” ЕООД – нисък рисков потенциал.

Извънредна проверка е извършена (1 бр.) по подадено уведомление в МОСВ за класификация по чл. 104 от ЗООС на „Емко“ ЕООД – складова база гр. Карнобат за съхранение на взривни вещества.

Извършени са детайлни инспекции по спазването на условията в разрешителните по чл. 104 на ЗООС, за изпълняване на превантивните и управленски мерки от страна на операторите за предотвратяването на големи аварии. Контролът се извърши чрез съвместни проверки с представители на РИОСВ, регионалните структури на Министерство на здравеопазването, ОУ „Пожарна безопасност и защита на населението”, РО „Инспекция за държавен технически надзор” и упълномощени представители на областните управители и на кметовете на общините.

Дадени са общо 13бр. предписания. Изпълнени са в срок. Няма съставени актове и издадени наказателни постановления.

При проверките се установи:

– всички оператори с висок рисков потенциал са представили на заинтересованата общественост информация по чл. 116а от ЗООС и на общински план за защита при бедствия и аварии.

– документите подадени от операторите са в съотвествие с описаните в уведомленията по чл. 103 от *Закона за опазване на околната среда (ЗООС);*

– няма промяна в конструкцията и технологията на съоръженията, количествата и вида на опасните химични вещества са в съотвествие с описаните;

– ежегодно операторите извършват обучение на персонала по отношение на безопасната експлоатация на съоръженията и вредностите на химичните вещества с които се работи. Извършват се изпитания на противопожарните системи и съоръжения, пеногасителните системи.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. ОВОС и Екологична оценка

РИОСВ – Бургас през отчетния период е извършила превантивен, текущ и последващ контрол, в съответствие с изискванията, регламентирани в ЗООС и специализираните /секторни/ закони. С превантивна дейност се въвежда принципа на устойчиво развитие. Всички процедури по глава шеста от ЗООС се извършват на най-ранен етапа на изготвянето на проектите, плановете, програмите и инвестиционните предложения. Целта е в най-ранен етап да се определи степента на въздействие за опазване здравето на населението и компонентите и факторите на околната среда от замърсяване и увреждане. Контролната дейност по глава шеста от ЗООС се извършва по документи и при проверка на място. Извършени са регламентираните процедурите за съвместяване на специфичната оценка за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), както и етапите и процедурите за извършване на самостоятелна оценка в случаите, когато плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения са извън обхвата на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

През отчетния период на 2012 г. година отдел „Превантивна дейност" подготви, а Директора на РИОСВ – Бургас постанови:

– 812 броя становища за инвестиционни предложения, не попадащи в обхвата на Приложение № 1 и Приложение № 2 от Закона за опазване на околната среда;
– 103 броя Решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;
– 47 броя Решения за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;
– 6 броя Решения по ОВОС;
– 80 броя консултации по процедури ОВОС/Екологична оценка/Оценка за съвместимостта;
– 28 броя Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка;
– 3 броя Решения за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка;
– 7 броя становища по екологична оценка;

Превантивният контрол е осъществен чрез екологичната оценка при одобряването на планове и програми и чрез ОВОС като условие в развитието на инвестиционния процес.

През отчетния период на 2012 г. отдел „Превантивна дейност" подготви, а Директора на РИОСВ – Бургас постанови:

– 80 бр. Решения за преценяване вероятната степен на отрицателно въздействие върху на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ (по чл. 18 и 20 от Наредбата за ОС);

– 2 бр. Решения за прекратяване на процедура по оценка за съвместимостта на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ;

– издадени 131 бр. становища, относно инвестиционни предложения, планове и програми, на всеки от етапите по процедурите по реда на Глава Шеста от ЗООС;

– 12 броя оценяване качеството на доклад за оценка за съвместимостта на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

В рамките на процедурата по оценка за съвместимост експертите от отдела извършват проверка за допустимост на планове, програми, проекти или инвестиционни предложения спрямо режима на дейностите в защитените зони, както и спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни.

Извършени са регламентираните процедурите за съвместяване на специфичната оценка за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), както и етапите и процедурите за извършване на самостоятелна оценка в случаите, когато плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения са извън обхвата на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Експертите от отдела са участвали в:

– 12 обществени обсъждания на доклади по ОВОС;
– 87 експертни съвети по устройство на територията;
– 8 експертен екологичен съвет към РИОСВ – Бургас;
– 21 Държавни приемателни комисии.

Експертите от отдела са подготвили информация по искане за достъп до информация – 23 броя, както и са участвали в подготовка на отговор по журналистически въпроси, извършиха 12 бр. проверки на Решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и Решения по ОВОС, 10 бр. проверки на Решения по ОС, 2 бр. проверки на режима на защитени зони, 9 бр. проверки по сигнали, жалби и текущи инвестиционни

предложения и 4 броя проверки на становища по екологична оценка, чрез годишни доклади по наблюдение и контрол при прилагането на планове.

Съставени са 2 акта за установяване на административно нарушение по ЗООС за неизпълнение на условия в Становище по ЕО.

Съгласно ЗИД на ЗООС публикуван в ДВ, бр. 32 от 24.04.2012 г. и Постановление № 300 от 23.11.2012 за изменение и допълнение на Наредбата за ОС директорът на РИОСВ е компетентен за вземане на решения за инвестиционни предложения по Приложения 1 и 2 от ЗООС и за инвестиционни предложения, планове, проекти и програми, засягащи защитени територии (освен резервати, национални паркове и поддържани резервати).

Съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗООС и на основание § 89, ал.2 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона всички стартирали в МОСВ процедури, които са на територията на РИОСВ – Бургас са препратени по компетентност и завършени в РИОСВ – Бургас.

2. Комплексни разрешителни

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени предприятия. Използва се също и за регулиране на други видове дейности, като тези в съоръженията за третиране на отпадъци, големите горивни инсталации, интензивното животновъдство. При КПКЗ се използва едно единствено разрешително за контрол на отпадъчни води, емисии във въздуха, управление на отпадъците, шума и свързаните с тях аспекти. По този начин се дава възможност за минимизиране на въздействието върху околната среда на инсталацията като цяло. Комплексното разрешително (КР) е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на глава седма от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС). Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и се експлоатират от един оператор.

Българското законодателство следва принципите, заложени в Директивата на Европейския Съюз от 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (96/61/ЕС) и в общите си постановки е сходно с това на страните членки на Европейския Съюз (ЕС). Операторите на инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на *Закона за опазване на околната среда,* подготвят и подават заявления за издаване на комплексни

разрешителни в Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) – София. Експертите от отдел „Разрешителни по КПКЗ" при ИАОС координират процедурите по издаване на комплексни разрешителни, а експертите от РИОСВ–Бургас участват в процедурите по издаване на комплексни разрешителни.

На контролираната от РИОСВ–Бургас територия са издадени комплексни разрешителни на петнадесет оператори за експлоатация на инсталации и съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС, а именно: рафинерия; химически инсталации; горивни инсталации; инсталация за повърхностна обработка на метали; инсталация за производство на кръгли, периодични и горещовалцувани профили; инсталация за производство на керамични изделия; инсталации за производство на вар; инсталации за отглеждане на птици и свине; депа за опасни и неопасни отпадъци.

Две от депата, за които има издадени комплексни разрешителни все още не са изградени и не са пуснати в експлоатация:

- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе", с. Братово, общ. Камено – Решение № 385-Н0-И0-А0-ТГ1/2012 г.;
- „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за Община Малко Търново" – „Регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново", гр. Малко Търново – Решение № 401-Н0-И0-А0/2010 г., актуализирано с Решение № 401-Н0-И0-А1/2012 г.

С Решение № 385-Н0-И0-А0-ТГ1/2012 г. на изпълнителния директор на ИАОС–София са отстранени технически грешки от издаденото комплексно разрешително на първото депо. Дадено е становище по процедурата за преразглеждане на КР № 401-Н0/2010 г., издадено на „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за Община Малко Търново" и с Решение № 401-Н0-И0-А1/2012г. на изпълнителния директор на ИАОС–София е актуализирано комплексното разрешително. През 2012 година стартираха процедурите за преразглеждане на КР № 6-Н1/2009 г. на „ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС" АД гр. Бургас и КР № 334-Н0/2008 г. на „Свинекомплекс Крумово Градище" АД, с. Крумово Градище. В края на годината, през м. декември 2012 г., приключи процедурата по преразглеждане на комплексното разрешително на „ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС" АД, гр. Бургас. Във връзка с процедурите по преразглеждане на комплексните разрешителни през 2012 г. са изготвени становища и експерт от РИОСВ–Бургас е взел участие в две заседания на Експертния екологичен съвет на ИАОС–София.

През 2012 година няма издадени нови комплексни разрешителни от изпълнителния директор на ИАОС–София и директора на РИОСВ–Бургас. С

влизането в сила на ЗИД на *Закона за опазване на околната среда*, обнародван в Държавен вестник бр. 32 от 24.04.2012 г. с §43 отпадна доброволният режим за издаване на комплексни разрешителни по реда на чл. 117, ал. 3 на ЗООС.

Контролът на комплексните разрешителни се осъществява съгласно Заповед № РД–806/31.10.2006 г. на министъра на околната среда и водите за реда и начина за контрол на комплексните разрешителни.

Съгласно утвърдения от МОСВ–София годишен план за контролната дейност на РИОСВ–Бургас за 2012 година са планирани тринадесет броя проверки на обекти с издадени комплексни разрешителни и пет броя проверки по изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД. За отчетния период са осъществени проверки на дванадесет оператори с издадени комплексни разрешителни. Поради временно прекратяване на дейността на Промишлената инсталация за интензивно отглеждане на птици, находяща се в кв. Крайморие, гр. Бургас не е осъществен контрол по изпълнението на условията на издаденото комплексно разрешително на оператора „АВЕС-94" АД.

През 2012 г. са извършени общо тридесет и осем броя проверки, от които:

– седемнадесет проверки свързани с контрола по условията на издадените комплексни разрешителни и последващ контрол;

– единадесет проверки във връзка с прилагане на законодателството по екологична отговорност;

– две проверки на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД във връзка с хода на изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизацията на „Нефтохим" АД, гр. Бургас;

– пет проверки съгласно *Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на Програмите за отстраняване на минали екологични щети,* (утвърдени през м. януари 2011 г. от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол);

– три проверки във връзка с актуализацията на списъка с предприятията, подлежащи на комплексни разрешителни.

По време на проверките с констативни протокол са дадени тридесет и пет броя предписания, както следва:

– десет броя свързани с изпълнението на условията на издадените комплексни разрешителни;

– двадесет и един броя във връзка с прилагане на законодателството по екологична отговорност;

– четири броя във връзка с актуализацията на списъка с предприятията, подлежащи на комплексни разрешителни.

Всички дадени предписания са изпълнени в определените срокове.

По-долу са представени накратко операторите с издадени комплексни разрешителни, контролираните инсталации, както и сравнение на резултатите от контролната дейност на РИОСВ–Бургас спрямо предходни години:

- „Промет стиил" АД, гр. Бургас

Инсталация за производство на кръгли, периодични, ъглови и плоски горещовалцувани профили „Стан 300" - т. 2.3.а) от Приложение № 4 на ЗООС.

От 2004 г. до 2010 г. операторът не спазваше част от условията на комплексното разрешително, за което са съставени актове и издадени наказателни постановления от директора на РИОСВ–Бургас. През последните две години не са констатирани несъответствия по време на извършените проверки.

- „Лукойл Нефтохим Бургас" АД, гр. Бургас

1. Рафинерия - т. 1.2. от Приложение № 4 на ЗООС.

2. Химическа инсталация за производство на основни органични химически вещества, включваща:

➢ Производство „Нефтохимия"

Цех „Етилен" - т. 4.1.а) от Приложение № 4 на ЗООС
Цех „Ксилоли" - т. 4.1.а) от Приложение № 4 на ЗООС
Цех „Етиленов окис и Етиленгликоли":

– Производство на етиленов окис - т. 4.1.б) от Приложение № 4 на ЗООС;

– Производство на етиленгликоли - т. 4.1.б) от Приложение № 4 на ЗООС;

– Производство на етаноламини - т. 4.1.г) от Приложение № 4 на ЗООС

➢ Производство „Полимери" - т. 4.1.з) от Приложение № 4 на ЗООС:

Цех „Акрилонитрил"
Цех „Полипропилен и Пиролен"
Цех „Полиетилен високо налягане"

3. 3.Цех за изгаряне на нефтени и биологични утайки и твърди технологични отпадъци - т. 5.1.1. от Приложение № 4 на ЗООС от Приложение № 4 на ЗООС

4. Депо за опасни и неопасни отпадъци – „Депо за твърди опасни и неопасни производствени отпадъци ДТОНПО” - т. 5.4. от Приложение № 4 на ЗООС

Ежегодно, по време на проверките са констатирани несъответствия с условията на комплексното разрешително, както и жалби за наличие на неприятни миризми, причинени от дейността на обекта. Основното въздействие е върху качеството и чистота на атмосферния въздух на близките общини. През 2012 г. са съставени два акта за неизпълнение на условия от действащото комплексно разрешително и са издадени наказателни постановления от директора на РИОСВ–Бургас.

- „Метални изделия” АД, гр. Бургас

Инсталация „Телоизтегляне” (повърхностна обработка на метали) – т. 2.6. от Приложение № 4 на ЗООС.

През 2012 г. операторът взе решение за окончателното прекратяване на дейността на Инсталация „Телоизтегляне”. Предстои процедура за отмяна на комплексното разрешително.

- „Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас

Горивна инсталация с номинална мощност 390.75 MW – т. 1.1. от Приложение № 4 на ЗООС.

Операторът спазва условията на издаденото комплексно разрешително. През изминалите години не са установени несъответствия с изискванията на разрешителното. Няма постъпили жалби и сигнали, вследствие дейността на обекта.

- „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас

Инсталацията за изработване на керамични изделия чрез изпичане(тухли) – т. 3.5. от Приложение № 4 на ЗООС.

Операторът спазва условията на комплексното разрешително и изпълнява дадените предписания в определените срокове. Няма постъпили жалби и сигнали, вследствие дейността на обекта.

- „Бургаски захарен завод” ЕАД, гр. Камено

Инсталация за производство на вар в два броя шахтови пещи – т. 3.1. от Приложение № 4 на ЗООС.

Няма постъпили жалби и сигнали, вследствие дейността на обекта. По време на плановата проверка не са констатирани несъответствия с изискванията на комплексното разрешително. Дадените предписания са изпълнени в определените срокове.

На оператора е наложена еднократна санкция за неспазване на индивидуалните емисионни ограничения, определени в Условие 10 на комплексното разрешително.

- „АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Черни връх

Инсталация за интензивно отглеждане на птици – т. 6.6.а) от Приложение № 4 на ЗООС.

Извършена е планова проверка по условията на комплексното разрешително през първото тримесечие на 2012 г., след което операторът преустанови временно дейността си във връзка със забраната за отглеждане на кокошки носачки в неуголемени клетки.

- Община Созопол

Инсталация, която попада в обхвата на т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС – Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново.

Депото не е в близост до населено място. Няма постъпили жалби и сигнали, вследствие дейността на обекта. Предстои преразглеждане на разрешителното във връзка с предстоящи промени на площадката на депото, за което е уведомен компетентния орган.

- „АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Крайморие

Промишлена инсталация за интензивно отглеждане на птици – т. 6.6. а) от Приложение № 4 на ЗООС.

Операторът преустанови дейността си през 2012 г. след влизане в сила на Европейското и национално законодателство за хуманно отглеждане на кокошки носачки и забрана за отглеждане на кокошки носачки в неуголемени клетки. Предстои процедура за отмяна на комплексното разрешително.

- „Свинекомплекс Крумово градище” АД, с. Крумово градище

Промишлена инсталация за интензивно отглеждане на свине (отглеждане на свине майки) - т. 6.6 в) от Приложение № 4 на ЗООС.

При плановата проверка не са констатирани несъответствия с изискванията на условията на комплексното разрешително. В РИОСВ–Бургас е получен сигнал за наличие на неприятни миризми в близост до с. Крумово градище. От извършената проверка на място е установено, че жалбата е неоснователна.

- „Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен

Инсталация за интензивно отглеждане на свине – т. 6.6 б) от Приложение № 4 на ЗООС.

Операторът изпълнява условията на комплексното разрешително съгласно изискванията. Не са установени несъответствия по време на извършената планова проверка.

- Община Камено

Инсталация, която попада в обхвата на т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС - „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе", с. Братово.

Депото е в процес на изграждане.

- Община Малко Търново

Инсталация, която попада в обхвата на т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС - „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за община Малко Търново" – „Регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново", гр. Малко Търново

През 2012 г. не е стартирало строителството на депото.

- „СМА МИНЕРАЛ БУРГАС ВАР" ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир

Инсталация за производство на вар - т. 3.1 от Приложение № 4 от ЗООС.

Инсталацията не е в близост до населено място. Няма постъпили жалби и сигнали, вследствие дейността на обекта. По време на плановата проверка не са констатирани несъответствия с изискванията на условията на комплексното разрешително.

- „Лукойл енергия и газ България" ЕООД

1. Горивна инсталация за производство на топлинна енергия – т. 1.1 от Приложение № 4 на ЗООС с номинална топлинна мощност 480 MW_{th}, включваща:

- Енергиен парогенератор (ЕПГ) 8;
- ЕПГ 12;
- ЕПГ 7 (резерв);
- ЕПГ 9 (резерв);
- ЕПГ 10 (резерв).

2. Електролизерна станция за производство на водород – т. 4.2 а) от Приложение № 4 на ЗООС

Операторът има издадено комплексно разрешително от 2011 година. По време на извършената проверка през м.декември 2011 г. е констатирано неизпълнение на условие от комплексното разрешително, за което е съставен акт на оператора. През м. януари 2012 г. е издадено наказателно постановление от директора на РИОСВ–Бургас. При последващия контрол е установено, че са изпълнени дадените с констативния протокол предписания. По време на плановата проверка през изтеклата година не са констатирани несъответствия.

През 2012 г. всички оператори представиха в законовия срок *Годишните доклади по околната среда* (ГДОС) за предходната година. Докладите се изготвят по образец, съгласно „*Методика за реда и начина за*

контрол на комплексни разрешителни и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексното разрешително". За докладите, за които беше необходимо да бъдат допълнени и коригирани са изпратени подробни указания на операторите. Дадени са становища за допълнените и преработени доклади. Всички ГДОС са изпратени в указания срок по електронен път в Изпълнителната агенция по околната среда.

Във връзка с докладването за 2011 година, съгласно изискванията на Регламент № 166/2006 за създаването на *Европейски Регистър за изпускането и преноса на замърсители (ЕРИПЗ),* са изпратени предупредителни писма до всички оператори, имащи задължението да докладват в Интегрираната информационна система за докладване по ЕРИПЗ. Докладите на операторите са верифицирани и потвърдени в системата в определения срок. По указания на Изпълнителната агенция по околна среда е извършена повторна проверка на докладите по ЕРИПЗ за 2010 г.

С влизането в сила на ЗИД на ЗООС и разширяването на обхвата на Приложение № 4 от ЗООС са извършени три извънредни проверки и е актуализиран списъка с обектите, подлежащи на комплексни разрешителни.

В резултат от направените проверки се установи, че на територията на РИОСВ–Бургас се намира инсталация, осъществяваща дейност по т. 6.1, буква „в" от Приложение № 4 на ЗООС - „Промишлени инсталации за производство на дървесни плоскости: плочи от ориентирани частици (OSB), плочи от дървесни частици, плочи от дървесни влакна, с производствен капацитет над 600 кубични метра за денонощие". „Кроношпан България" ЕООД, гр. Бургас е оператор на Инсталация за производство на плочи от дървесни частици и плочи от ориентирани частици, с максимален производствен капацитет 888 кубични метра за денонощие. Дадено е предписание на оператора в срок до 31.01.2013 г. да подаде заявление за издаване на комплексно разрешително.

Във връзка с искане от Европейската комисия за предоставяне на информация относно спазване на Директивата за комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) и Договорът за присъединяване на Р България към Европейския съюз е извършена извънредна проверка на „Димон" ЕООД, гр. Айтос **(**производство и търговия с плодови и зеленчукови консерви). От извършената проверка на площадката се констатира, че дейността на „Димон" ЕООД не попада в обхвата на Приложение № 4 (т. 6.4, буква „б") от Закона за опазване на околната среда.

Към м. декември 2012 г. всички действащи инсталации на територията на РИОСВ–Бургас са с издадени комплексни разрешителни.

Експертът, извършващ контрол на комплексните разрешителни отговаря и за прилагане на изискванията на законодателството по екологична отговорност. В тази връзка, при извършване на плановите проверки по изпълнение на условията на издадените разрешителни се дават предписания, свързани със законодателството по екологична отговорност. През цитирания по-горе период са осъществени единадесет извънредни проверки и на предприятия без издадени комплексни разрешителни. Дадените предписания са изпълнени в указаните срокове.

Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) определя екологичните щети и непосредствената заплаха за възникване на такива, както и правомощията на органите на изпълнителната власт, правата и задълженията на операторите. От влизането в сила на ЗОПОЕЩ на територията на РИОСВ–Бургас не са регистрирани случаи на непосредствена заплаха за екологични щети, или на причинени екологични щети. Няма наложени санкции във връзка с прилагането на законодателството по екологична отговорност.

За поддържане на публичния регистър по чл.15 от ЗОПОЕЩ е предоставена необходимата информация в МОСВ–София за издадените от директора на РИОСВ–Бургас разрешения и регистрационни документи съгласно *Закона за управление на отпадъците.*

Във връзка с *Наредба №1 за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение* е представена информация в МОСВ–София.

През изтеклата година са осъществени общо седем броя проверки на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД във връзка с контрола по изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети, от които:

– две проверки по хода на изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизацията на „Нефтохим" АД;

– пет проверки съгласно *Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на Програмите за отстраняване на минали екологични щети,* (утвърдени през м. януари 2011 г. от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол).

За последните са съставени констативни протоколи по приложения образец към *Правилата за контрол* и копие от тях, придружено със становище са предоставени на МОСВ–София.

Дадено е становище относно изпълнението на Програмата за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизацията на „Нефтохим" АД за предходната година, както и за изпълнението на Програмата за привеждане на дейността на приватизирания обект в съответствие с нормативната уредба по околна среда (респ. Инвестиционната програма за привеждане в съответствие с условията на комплексното разрешително). В изпълнение на Заповед на министъра на околната среда и водите, експерт от РИОСВ–Бургас е присъствал на заседанието на МЕЕС при МОСВ–София, където след обсъждане е приет отчета на приватизираното дружество.

Изготвено е становище за инвестиционен проект за „Инсталация за изземване и преработка на 200 хил.м^3 нефтени утайки от резервоарите на основна площадка с оборудване на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и съгласно Заповед на министъра на околната среда и водите експерт от РИОСВ–Бургас е взел участие в заседанието на МЕЕС при МОСВ–София.

За сравнение, през 2011 година са извършени общо тридесет и девет броя проверки, от които:

– деветнадесет проверки свързани с контрола на издадените комплексни разрешителни;

– четири проверки съгласно *Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на Програмите за отстраняване на минали екологични щети;*

– шестнадесет извънредни проверки във връзка с прилагането на чл. 117, ал. 1 на ЗООС за актуализиране списъка на инсталациите, за които не са издадени комплексни разрешителни.

През 2011 г. са дадени двадесет и девет предписания с констативни протоколи при плановите проверки на инсталациите с издадени комплексни разрешителни и единадесет предписания при извършените извънпланови проверки. За неизпълнение на предписание е съставен акт и издадено наказателно постановление на оператора „ТИТ-БИОДИЗЕЛ" ЕООД. През 2011 година са съставени три броя актове за нарушение на чл. 125, ал.1, т. 2 от ЗООС и са издадени три наказателни постановления от директора на РИОСВ–Бургас.

Анализът на резултатите от извършения през 2012 година контрол на издадените комплексни разрешителни показва, че операторите с влезли в сила комплексни разрешителни през предходни години са преодоляли

административните трудности, свързани с изготвяне на необходимите документи и прилагане на системата за управление на околната среда. Документите, предоставени по време на проверките, се обсъждат съвместно с експертите на РИОСВ–Бургас, които в рамките на своите компетентности дават насоки, с цел постигане на съответствие с изискванията на комплексните разрешителни.

5. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

През отчетната 2012 г. по отношение участие на обществеността при вземането на решения, повишаване на екологичното съзнание, култура и образование е извършено следното:

През отчетния период са дадени 36 бр. съобщения за медиите, 18 бр. отговори на постъпили запитвания от журналисти. Експерти от РИОСВ – Бургас са участвали в 34 репортажа за радиа и телевизии.

- Посетители в Интернет страницата на РИОСВ – Бургас – 19 740;
- Бази данни и публични регистри, поддържани в интернет – информацията в тези регистри обхваща периода от 2008 г. до сега и се актуализира ежедневно. Достъпна е през интернет-страницата на РИОСВ – Бургас (www.riosvbs.eu). В тях се съдържа информация за:

Издадени решения по ОВОС.

Издадени становища по Екологична оценка.

Издадени Решения по Оценка за съвместимост.

Издадени решения за преценяване необходимостта от ОВОС.

Издадени решения за преценка необходимостта от Оценка за съвместимост.

Издадени решения за преценяване необходимостта от Екологична оценка.

Измервания по показател ФПЧ.

Издадени разрешителни за дейности с отпадъци.

Публичен регистър на издадените разрешения за дейности с отпадъци по чл. 37 от Закона за управление на отпадъците.

- Постъпили заявления за достъп до обществена информация на основание чл. 17 и чл. 30 от ЗООС и Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), в РИОСВ – 57 бр.;
- Издадени решения за достъп до обществена информация – 52 бр.;
- 1 брой е препратен по компетентност, на 1 брой е изпратено уведомление на заявителя за липса на исканата обществена информация, 1

удължен поради големия обем на исканата информация и на 2 от тях е отказан достъп. На заявителите не е предоставена информацията, която представлява търговска тайна и нейното разпространени би довело до нелоялна конкуренция;

- Обжалвания – 0;
- Проведени обсъждания с участието на обществеността – 10 бр. обществени обсъждания на доклади по ОВОС;
- Осъществени информационни кампании за повишаване на екологчиното съзнание и култура на учениците :

През отчетният период са проведени 7 екологични кампании по повод:

2 Февруари – Международен ден на Влажните зони – експерти изнесоха презентации в ОУ „Антон Страшимиров" на I клас на тема „Езерата в Бургас и техните обитатели"; презентация на тема „Въздействие на ветроенергийните паркове и върху обитателите на влажните зони" пред студенти от Бургаски свободен университет, магистърска програма. Студенти от Учителски университет и Пазарджишки стопански университет участваха в представяне на урок и пиеска с деца от ЦДГ „Веселушко" № 31, а учениците от 10 ти клас на ПГ по механоелектротехника и електроника изнесоха реферати на тема „Туристически дестинации из влажните зони на Бургас".

22 Март – Световен ден на Водата – ученици от 9 и 10 клас посетиха РИОСВ – Бургас и РЛ – Бургас, разгледаха и научиха интересни факти за работата на експертите и лаборантите; Презентация на тема „Атанасовско езеро – птичия рай на България" пред ученици от 5 и 6 клас на ОУ „П. Славейков".

На 20 февруари РИОСВ – Бургас посрещна и студенти от ВХТИ, правна екология, които се запознаха с екологичното право и контролната дейност на РИОСВ – Бургас.

22 април – Ден на Земята – презентация от главен експерт на направление „БРЗТЗ" (Биологична разнообразие, защитени територии и зони) към РИОСВ – Бургас за Резерват „Ропотамо" в информационнен център; Участие в кампанията „Да засадим дърво" – съвместна кампания на вестник „24 часа", МОСВ и МЗХ.

По повод инициативата бяха засадени 100 дръвчета от видовете сребролистна липа, пиния, чинар, кестен, шестил, каталпа и албиция в парка в ж. к. „Изгрев" в Бургас. Активно се включиха ученици от специалност „Парково строителство и озеленяване" в Професионална гимназия по градоустройство, ученици от Техникум по механотехника, Частно езиково училище Бургас, граждани, служители от РИОСВ-Бургас, РДГ, ДГС-Бургас, община Бургас и екипа на регионалното издание на вестник „24 Часа".

12 май – Да изчистим България за един ден! – РИОСВ – Бургас, със съвместните усилия на Регионална лаборатория към Изпълнителна агенция по околна среда, се включиха в кампанията „Да изчистим България за един ден". Служителите събраха 130 чувала строителни и битови отпадъци от района на поддържан резерват „Атанасовско езеро" и защитена местност „Бургаски солници".

22 май – Ден на Биоразнообразието – ученици от IX и X-ти класове на Професионална гимназия по механо–електротехника и електроника, ПГМЕЕ – Бургас, бяха поканени на отворени врати в РИОСВ – Бургас и РЛ – Бургас към Изпълнителна агенция по околна среда – София. На учениците беше разяснена контролната роля на инспекцията;

– **Карнавал на Биоразнообразието**, организиран за трета поредна година от Българско дружество за защита на птиците и Българска Фондация Биоразнообразие с подкрепата на Община Бургас и РИОСВ-Бургас. Поводът за този шарен и красив празник е отбелязването на 20 годишнината от стартирането на Програма LIFE+ - финансовия инструмент за опазване на природата в Европа, към който Българско дружество за защита на птиците изпълнява проекта „Живот за Бургаските езера".

16 – 22 септември – Седмица без автомобили – разпространение на информационни материали в учебни заведения – ОУ „Антон Страшимиров", НБУ „Михаил Лъкатник" и др.

31 октмври – Международен ден на Черно море

– **участие в Проект „Обичам природата и аз участвам**" на Професионална гимназия по механо–електротехника и електроника /ПМГЕ/ – X-ти клас. Съвместно с Регионална лаборатория – Бургас се проведе демонстриране и пробонабиране в ез. Вая, посещение и запознаване с апаратурата в Лабораторията;

– **презентации на тема: „Животът в Черно море"** в ОУ „Братя Миладинови", ОУ „Антон Страшимиров" на 2-ри клас.

Брой участници в мероприятията – **583.**

6. Административно-наказателна отговорност и принудителни административни мерки

В резултат от извършените проверки, в изпълнение на изискванията на чл.69 от ЗООС и Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми през отчетния период от дейността на фирмите и дружествата за замърсяване на атмосферен въздух и води, са издадени общо 68 броя заповеди за текущи месечни санкции, както следва: наложени – 30 броя, от които 4 броя

еднократни, отменени – 19 броя, намалени – 8 броя, спрени – 6 броя, възобновени – 5 броя.

За констатирани нарушения са съставени 124 акта за установяване на административни нарушения (АУАН), издадени са 86 наказателни постановления, 5 броя прекратени с резолюция на Директора на РИОСВ – Бургас, обжалвани – 26 броя.

Постъпили жалби и сигнали – 422 броя.

V. ПРОЕКТИ/ ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

№	Наименование	Кратка характеристика	Период за реализиране	Статус (започнал, приключил, изпълнява се)	Източник на финансиране	Стойност	Изпълнение, вкл. изразходени средства
1.	„Дейности по устойчиво управление на резервати и поддържани резервати в териториалния обхват на РИОСВ – Бургас, поддържащи и възстановителни дейности" – бенефициент РИОСВ-Бургас	Ще бъдат изготвени 9 и актуализирани 2 Плана за управление на резерватите и поддържаните резервати в териториалния обхват на РИОСВ-Бургас. Проекта включва и извършването на следните дейности: - изграждане на посетителки център към поддържан резерват "Атанасовско езеро" с интерпретативни зони към него и туристически маршрут, който ще свързва Парк „Езеро" – гр. Бургас с новоизградения Посетителски център на територията на защитена местност "Бургаски солници"; -маркиране на терен на граници на резервати; - поставяне на информационни и указателни знаци и табели по пътеките за посетители, определени със заповед на министъра на околната среда и водите в резервати Орлицата, Средока, Витаново, Тисовица и поддържани резервати Атанасовско езеро и Ардачлъка; - ремонт на съществуващ път за осигуряване на охрана и противопожарна безопасност в резерват „Узунбуджак".		В процес на изпълнение	по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3 „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие", BG 161 PO005/11/3/3.2/05.26 към ОПОС 2007-2013	379990000	

		оборудване на мултифункционална зала за наблюдение в реално време, презентации и обучения в новоизградения посетителски център; - изработване на информационно-образователен филм за резерват "Ропотамо".					
2.	Националната кампания „Чиста околна среда"и конкурс на тема „Обичам природата и аз участвам" – 2012	„Почистване, озеленяване и създаване на зона за отдих на общински терен в село Съдиево", Община Айтос-изградена е беседка с размер 25 кв.м. Монтирани са недвижими активи: пейки – 10 бр и кошчета за отпадъци – 10 бр. Монтирани са футболни врати и волейболна мрежа. Извършено е озеленяване – терена е затревен и са засадени декоративни растения	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	9 985.00	9 985.00
3.		„Обичам природата и аз участвам при почистването, ликвидирането на нерегламентирани сметища, озеленяване, възстановяване и ремонтиране на спортни съоръжения в училищния двор на с. Речица", Общ Руен-монтирани са недвижими активи: пейки–5бр, съдове за отпадъци–6 бр, детски съоръжения (люлка и клатушка) и спортни съоръжения–3бр. Извършено е озеленяване – засадени са 30 бр дръвчета и пролетни зветя.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	9 615.00	9 615.00
4.		„Зона за отдих и алейна мрежа над централен плаж на гр. Царево", Община Руен - изградена е алейна мрежа с места за отдих и изгледни площадки. Монтирани са недвижими активи: маси с пейки – 2 бр и кошчета за отпадъци – 4 бр.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	9 950.90	9 950.90

5.		„Почистване,озеленяване,зацветяване и създаване на зона за отдих на поз.имот 53045.535.601 по кк на град Обзор, дере, южно от кв.47 ", Община Несебър-терена е почистен от строителни и битови отпадъци, камъни, растителност, храсти и бурени. Терена е подравнен, терасиран и валиран. Монтирана е декоративна ограда, оформяща кът за отдих. Монтирани са недвижими активи: пейки – 2 бр, съдове за отпадъци – 2 бр. Извършено е озеленяване – залесено е с дървета и храсти. Оформена е алея и градинка с пролетни цветя. Изграден е жив плет от вечнозелени многогодишни храсти от всички страни на терена.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	е 9 999.99	е 9 999.99
6.		„Изграждане и възстановяване на зона за отдих в с. Соколарци,", Община Котел-терена е почистен от строителни и битови отпадъци, растителност, храсти и бурени. Монтирани са недвижими активи:пейки – 15 бр, кошчета за смет – 10 бр, люлка – 1 бр, пързалка – 1 бр, клатушки – 2 бр и въртележка – 1 бр. Извършено е озеленяване – засадени са храсти и растения.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	10 000.00	10 000.00
7.		„Обичам природата и аз участвам", Община Котел-терена е почистен от строителни отпадъци, растителност,	Септември 2012 – Септември	Приключил	ПУДООС	10 000.00	10 000.00

		храсти и бурени. Монтирани са недвижими активи: беседка–1 бр, пейки – 10 бр, кошчета за смет – 20 броя, детско съоръжение–1бр и инф.табела. Извършено е озеленяване–засадени са храсти и растения.	2014				
8.		„Моето зелено училище в двора на детската градина", ОДЗ №14 „Изгрев"- Бургас, Община Бургас - терена е почистен от бурени. Реконструиран е единият от пясъчниците, сопълнен е с пясък и са поставени дъски за сядане на децата. В другият пясъчник е монтиран басеин- тип изкуствено езеро. Монтирани са недвижими активи: дървена ограда, 5 броя дървени маси, 30 броя пънчета, 4 броя пейки и 3 броя кошчета за отпадъци. По цялата площадка е насипан дървен чипс. Закупени са необходими уреди за работа – мотика, лопата, поцинкована кофа, лозарска ножица – по 1 брой; садила, детски градинарски инструменти, детски лейки – по 10 броя; малки лопатки за цветя 20 броя.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	4 998.40	4 998.40
9.		„Обичам природата и аз участвам", ПГМЕЕ- Бургас, Община Бургас. - закупена е мобилна дигитална лаборатория, чрез която са извършени химически изследвания от пробонабирания на езерата: Вая, Мандренско и Атанасовско. От снимковият материал, направен при експедициите са изготвени презентация и 60 броя брошури Сарафово, гр. Бургас"	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	5 000.00	5 000.00

10		„Обичам природата и аз участвам", „Природата – мое богатство и моя отговорност" ОУ „П.Р. Славейков"- гр. Бургас, общ. Бургас.-закупени са мултимедиен проектор и цифрова камера. Създаден и оборудван е жив кът от хамстери, калдаринки, канарчета, костенурки и хамелион. В следстствие на проведени мероприятия са подбрани и рамкирани 25 броя фотоси. Канцеларските материали са използвани за направата на постери макети и сувенири. Отпечатани са 1000 броя брошури, с цел информиране на ученици, родители, учители и гости от проведените наблюдения в ПЗЦ ПОДА.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	4 840, 75	4 997.82 лв с вкл. ДДС, от които 4 840,75 лв. са предвидени от ПУДООС, а останалите 157, 07 лв. са за сметка на ОУ „П.Р. Славейков" – гр. Бургас
11		„Детска образователна био- градинка" в ЦДГ 2 „Х.К. Андерсен"- гр. Бургас, общ. Бургас. – определените терени са оформени като детска образователна био- градинка. Закупен е инвентар, необходим за пряката дейност на децата в опитното поле: градински лопатки, мотики, търмъци, садила, лейки, кофи, контейнери за разсад, компостер, пакетирани семена и престилки. Във връзка с дейност по информиране на родителската общност са подготвени: дипляни, бюлетини, покани, еко- вестник и постери.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	4 701, 50	4 435, 22
12		„Дигитална лаборатория", ОУ „Братя Миладинови"- гр. Бургас, община Бургас - закупена е дигитална	Септември 2012 – Септември	Приключил	ПУДООС	4 699.00	5337,00 лв с вкл. ДДС, от които 4699,00

		лаборатория с прилежащите към нея датчици, сензори, кабели и декодер за данни. Монтиран е дисплей и преносим компютър, чрез който се визуализират резултатите от замерванията. Изработени са 1000 броя дипляни, информационно табло и календар на природните празници.	2014				лв. са предвидени от ПУДООС, а останалите 638,00 лв. са за сметка на ОУ „Братя Миладинови" – гр. Бургас
13		„Кът за отдих до параклис-Възнесение Господне в м. Старо село в землището на с. Ново Паничарево", Община Приморско–терена е почистен от строителни отпадъци, растителност, храсти и бурени. Изградена е беседка в размер на 28 кв.м., в която са поставени 4 броя маси и 6 броя пейки. Останалите 2 броя пейки и 10 броя съдове за смет са поставени в обхвата на терена.	Септември 2012 – Септември 2014	Приключил	ПУДООС	9 980.00	9 980.00

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съгласно утвърдения план за контролната дейност на РИОСВ – Бургас планираните обекти за контрол са 1002, а проверените 823, което представлява 82 % изпълнение на плана. Причините за непроверените 179 обекта през годината са подробно анализирани и са основно поради преустановена дейност на обектите и големия брой извънпланови проверки на РИОСВ.

През 2012 г. експертите на РИОСВ – Бургас са извършили **878** комплексни проверки на **823** обекта., съгласно утвърдения План за контролна дейност на РИОСВ за 2012 г.

Чрез публикуваните на интернет страницата на РИОСВ – Бургас доклади от извършените комплексни проверки се постигна по-пълна прозрачност пред обществеността за прилагането на екологичното законодателство от страна на операторите, както и за осъществената от РИОСВ контролна дейност.

- РИОСВ – Бургас ще продължи своята работа по прилагане на българското екологично законодателство и изпълнението на политиката на МОСВ в сферата на опазване на околната среда, както и ще засили контролът върху обектите източници на емисии в атмосферния въздух и контрола на издадените предписания.
- На база мониторинга върху КАВ, РИОСВ своевременно ще реагира и въздейства върху източниците на замърсяване на атмосферния въздух.
- Подобряване ефективността на пречистване на заустваните отпадъчни води от битови, промишлени източници чрез извършване на засилен контрол на изградените ПСОВ, както и чрез контрол на изграждащите се обекти за подобряване инфраструктурата за събиране, отвеждане и пречистване на отпадни води в населените места.
- Извършване на повече съвместните проверки с други държавни институции (Областна администрация, Общини, Министерство на земеделието и храните, Регионална здравна испекция – Бургас) на обекти, разположени на плажната ивица или в непосредствена близост до нея.
- Стриктно прилагане на действащата нормативна уредба.
- Подобряване на работата с общинските администрации по интегрираното управление на отпадъците.

- Изискване за прилагане на най-добри практики и най-добри налични техники при управление на отпадъците.
- Завишаване на контрол по управление на строителните и биоотпадъци.
- Засилване на контрола по управление на специфичните потоци отпадъци.
- Разширяване на системите за организирано събиране на МРО.
- Изграждане на мрежата от защитени зони по „НАТУРА 2000" – обявяване на защитените зони за местообитания.
- Актуализиране на заповедите за обявяване на защитените територии.
- Засилване контрола по спазване на режимите в защитените територии.

Осъществява се активен диалог с образователните институции и с медиите за повишаване на екологичното съзнание на обществото чрез пресконференции; посещения и семинари с учебна цел; отбелязване на световните екологични дни, както и предоставяне на актуална информация чрез интернет страницата на инспекцията.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Таблица 2 – Т А К С А Ц И Я : РДГ – Бургас 2012 г.

№	Дивеч	Допустим запас	Запас	Полово сътношение М:Ж	Мъжки						Женски		
					Приплоди	Едно-годишни	Млади	Средно-възрастни	Зрели	Общо	Приплоди	Зрели	Общо
Едър дивеч													
1.	Благороден елен	2598	**2166**	1:1.3	51	191	269	217	199	**929**	388	847	**1237**
2.	Елен лопатар	460	**464**	1:1.5	7	30	59	47	44	**187**	63	214	**277**
3.	Сърна	9258	**5249**	1:1.1	137	567	607	565	644	**2520**	1137	1592	**2729**
4.	Дива свиня	4305	**8017**	1:1	331	1175	919	825	764	**4014**	1992	1984	**4003**
5.	Муфлон	270	**260**	1:1.5	13	22	24	37	7	**103**	34	123	**157**
6.	Дива коза												
7.	Алпийски козирог												
8.	Тибетски як												
9.	Зубър												
10.	Мечка												
11.	Глухар												
12.	Дива пуйка												
Дребен дивеч													
13.	Заек	24397	**20669**										
14.	Заек - контролна	5716	**10860**										
15.	Фазан	2510	**2303**										
16.	Яребица	17163	**1496**										

			4										
17.	Тракийски кеклик	397	**256**										
18.	Планински кеклик	194	**376**										
19.	Нутрия												
20.	Ондатра												
Хищници													
21.	Вълк		**226**										
22.	Чакал		**4618**										
23.	Лисица		**2468**										
24.	Дива котка		**1148**										
25.	Бялка		**714**										
26.	Язовец		**943**										
27.	Черен пор		**238**										
28.	Енотовидно куче												
29.	Скитащи кучета		**1125**										
30.	Скитащи котки		**471**										
31.	Сврака		**3880**										
32.	Сива врана		**1715**										
33.	Посевна врана		**1394**										
34.	Чавка		**851**										

Жалби и сигнали

Вид	Брой	Основателни /брой/	Неоснователни брой	препратени по компотетност брой	Брой проверени обекти	Брой извършени проверки	Предприети мерки							
							Дадени предписания		Съставени актове /брой/	НП		Наложени санкции по чл.69		ПАМ
							брой	неизпълнени		брой	лева	брой	лева	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*
Жалби	1													
Сигнали	340	183	34	13	272	240	26	3	3	3	7000			1
Общо	341					240	26							

Наложени санкции по чл. 69 от ЗООС

	Издадени наказателни постановления за налагане на санкции				Издадени заповеди за промяна на наложени санкции-брой					НП в съдебна процедура						Предадени на НАП		Получени суми от наложени санкции* лв.
	текущи брой	еднократни брой	общ брой	Сума	отмяна брой	намаляване брой	спиране брой	възобновяване брой	Общ брой	брой	сума	потвърдени		отменени		брой	сума	
												брой	сума	брой	сума			
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*		*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*	*18*
Въздух	20	0	20	30092	8	2	2	2	14									697500
Води	34	4	38	558259	8	4	5	2	19	1	11595					0	0	
Почви	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Миризми	3	0	3	125000	0	0	0	0	0	3	125000							
общо	58	4	61	713351	16	6	7	4	33									

**** Вписва се общата сума, получена от наложени санкции по чл. 69 през 2012г.***

Административно-наказателна отговорност и принудителни административни мерки

Закони	Брой съставени актове	Брой прекратени актове	Издадени НП				Обжалвани НП												Събрани суми от наложени НП		ПАМ						Предадени НП на НАП			
			глоби		Имуществени санкции		глоби						Имуществени санкции								Брой издадени аповеди за ПАМ	Обжалвани			Изпълнени – бр.	Неизпълнени – бр. /причина *	глоби		Им. санкции	
									Влезли в сила		отменени				Влезли в сила		отменени		От глоби	От им. санкции		брой	Влезли в сила	отменени						
			Бр.		Бр.	Лв.	бр.	Лв.	бр.	лв.	бр.	лв.	бр	Лв.	бр.	лв.	бр.	лв.									бр.	лв.	бр.	лв.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*	*18*	*19*	*20*	*21*	*22*	*23*	*24*	*25*	*26*	*27*	*28*	*29*	*30*	*31*
ЗООС	13		3	300	2	4000							1	2000			1	2000			1	0 0	- 0	0	1	0	10	1300	1	2000
Комплексни разрешителни	3				3	30000							1	10000						10000										
Разрешително по чл. 104 на ЗООС																														
ЗЧАВ	2				1	500														500										

Закон за водите	10		1	2000	5	10000	1	2000					1	2000	1	2000				500	1				1	0	0		1	2000
ЗУО	35	3	4	1400	22	77180							6	48000					500	2800							1	300	2	1000
Закон за почвите	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЗБР	10		7	700	1	500														500							9	850		
ЗЛР	5	0	5	1900	0	0																								
Закон за ГМО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЗЗТ	45	1	28	23150	3	3000	14	13000	2	1000			2	2000					350	1000	1	0	1	0	1	0	1	50		
ЗОПОЕЩ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЗЗВВХВС	1																													
ЗЗШОС	2	1			1	200																							1	200
Други (да се изпише по кой закон)	1 по ЗЗЖ		1	2000																										
Общо	124	5	48	37550	38	1E+05													950	15500	2		2		2		21	2500	5	5200

- * Причините за неизпълнените ПАМ да бъдат изписани под таблицата

- При административно обжалване на ПАМ, да бъде отбелязано: напр: Ако общият брой обжалжани ПАМ е 3; 2 по съдебен ред и 1 по административен, в таблицата се записват на отделни редове и се отбелязва с индекс А адм. обжалване (примера е с червено в таблицата)

Доклад за състоянието на околната среда – регион Бургас

Ръководител на екипа:
инж. Бойчо Георгиев

Съставили:
г-н Димитър Трошев – Контрол на околната среда
инж. Рафаил Шабарков – Опазване чистотата на атмосферния въздух
инж. Мариана Михалева – Оценка качеството на атмосферния въздух
инж. Стоянка Николова – Емисии на вредни вещества
инж. Марина Радева – Емисии на вредни вещества
инж. Здравка Недялкова – Шум и емисии на вредни вещества
г-жа Шенай Ходжа-Хюсеинали – Шум и емисии на вредни вещества
инж. Зинка Стойкова – Опасни химични вещества и управление на риска
инж. Елена Георгиева – Опасни химични вещества и управление на риска
инж. Радка Кънчева – Комплексни разрешителни
инж. Мариана Николова – Опазване на водите
инж. Корнелия Грънчарова – Опазване на водите
г-жа Анна Желязкова – Опазване на водите
инж. Таня Манолова – Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони
инж. Валентина Михалева – Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони
г-жа Гергана Грудова – Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони
г-жа Теменужка Ценова – Защитени зони
г-ца Гергана Стоянова – Защитени зони
г-жа Детелина Иванова – Защитени територии
г-жа Милена Ярмова – Генномодифицирани организми
инж. Димитринка Георгиева – Превантивна дейност
инж. Исман Садула – ЕО и ОВОС
инж. Десислава Ангелова – ЕО и ОВОС
инж. Станимир Цаков – ЕО и ОВОС
инж. Веселина Досева – ЕО и ОВОС
инж. Кети Милева –Управление на отпадъците
инж. Тамара Казмина – Управление на отпадъците
инж. Димитър Пантов – ГИС и третиране на строителни битови отпадъци
инж. Елка Янева – Опазване на земните недра и почвите
инж. Екатерина Симеонова – Управление на производствени отпадъци
инж. Ваня Добруджалиева – Управление на масово разпространени отпадъци
г-жа Мартина Шаренкова – Управление на масово разпространени отпадъци
г-ца Меглена Стоянова – Финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци
г-н Мартин Странджански – юрисконсулт
г-жа Албена Василева – Провеждане на национални кампании и връзки с обществеността